

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ
(ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା)
ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

लोकहितार्थ सत्यनिष्ठा
Dedicated to Truth in Public Interest

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3 ବର୍ଷ 2022

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ
(ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା)
ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3 ବର୍ଷ 2022

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
ମୁଖବନ୍ଧ		v
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ		vii-xiv
ଭାଗ - କ		
ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର		
ଅଧ୍ୟାୟ I : ଉପକ୍ରମ		
ଉପକ୍ରମ	-	1-3
ଅଧ୍ୟାୟ II : ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା		
ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ		
ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା	2.1	5-51
ଅଧ୍ୟାୟ III: ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା		
ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ		
ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ	3.1	53-54
ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦରରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	3.2	55-56
ଏକ ନିଗମକୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ	3.3	56-57
ନିଷ୍ଠଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ	3.4	57-58
ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ	3.5	58-59
ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ		
ପକ୍କା ରାସ୍ତାର ଅତ୍ୟଧିକ ମୋଟେଇ କରାଯିବା ହେତୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	3.6	59-60
ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ	3.7	60-62
ସର୍ବ-ବେସ୍ରେ ଆତ୍ମମଳ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଜି.ଏସ୍.ବି. ସାମଗ୍ରୀର ଉପଯୋଗ ହେତୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ	3.8	62-63
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଅଗ୍ରୀମ ଅସୁଲି ବିଫଳ ହେଲା	3.9	63-65
ଅର୍ଥ ବିଭାଗ		
ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	3.10	65-66
ଭାଗ - ଖ		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ସାରାଂଶ		
ଅଧ୍ୟାୟ IV		
ଉପକ୍ରମ	4.1	67-70
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ନିଗମ ଏବଂ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ	4.2	70-74

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
ବିନିଯୋଗ		
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମରୁ ପ୍ରତିଦାନ	4.3	75-78
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ପରିଚାଳନା ଦକ୍ଷତା	4.4	78-82
ଅଧ୍ୟାୟ V		
ସିଏଜିଙ୍କର ତଦାରଖ ଭୂମିକା		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା	5.1	83
ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି	5.2	83
ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହିସାବ ଦାଖଲ	5.3	83-84
ସିଏଜିଙ୍କ ତଦାରଖ – ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁପୁରଣ ସମୀକ୍ଷା	5.4	85
ସିଏଜିଙ୍କ ତଦାରଖ ଭୂମିକାର ଫଳାଫଳ	5.5	86-94
ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ/ ଇଣ୍ଡ ଏଏସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା	5.6	94-95
ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଚିଠି	5.7	95
ଅଧ୍ୟାୟ VI		
ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ		
ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ରାଜସ୍ଵ କ୍ଷତି	6.1	97-99
ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	6.2	99-100
ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ	6.3	101-102
ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା	6.4	103-105

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
1	କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ବିନା ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଅନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.3.6	107
2	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଅନୁରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିବା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.4.2	108
3	2013-14 ରୁ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ 12ଟି ବିଭାଜନରେ ଏମ୍.ଏ.ଆର୍.ଇ.ଏ.ଏ. ଅଧିନରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ ପରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିବା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.5.3	109-122
4	ଏମ୍.ଏ.ଆର୍.ଇ.ଏ.ଏ. ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ନିଷ୍ଫଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.5.4	123
5	ଅଡ଼ିଟ୍ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି)ର ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.10	124
6	ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିବାର ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.11.3	125-131
7	ବର୍ଷ 2017-18ରେ ରାସ୍ତା ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ସମୟରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.11.5	132
8	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ବାଡ଼ ନିର୍ମାଣ ବ୍ୟୟର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.11.8	133-134
9	ନଭେମ୍ବର 2015 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 (ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା) ମଧ୍ୟରେ ରାଉରକେଲା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଳ ଯୋଗାଣରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.11.11	135-140
10	ଚୟନ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଭାଜନ ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍(ଓ)ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ତଥା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଭାବ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.12.4	141
11	ଉଚ୍ଚତର କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍‌ର ଅନୁସରଣ ଯୋଗୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣ	3.5	142
12	ଏମ୍.ଏସ୍.ଏ.ର ଚୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ଯୋଗୁ ସାମଗ୍ରୀର ଅଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା	3.6	143
13	ଧାତୁମାନର ଉପଯୋଗ କରାନଯିବାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚର ବିବରଣ	3.8	144

ପରିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
14	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଜାରୀ ହୋଇଥିବା କିନ୍ତୁ 30 ଜୁନ୍ 2020 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇ ନ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ/ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ବିବରଣୀ	3.10	145
15	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଜାରୀ ହୋଇ 30 ଜୁନ୍ 2020 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇନଥିବା ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ/ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଆ ବିବରଣୀ	3.10	146
16	ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତାର ବିବରଣୀ	3.10	147
17	ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତଥା ସଂଶୋଧନ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କେତେକ ସ୍ଥାୟୀ ଅନିୟମିତତାର ବିବରଣୀ	3.10	148
18	82ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା	4.1.3	149-152
19କ	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା/ ନିଷ୍ପିନ୍ନ କମ୍ପାନୀସମୂହର ବକେୟା ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ	4.1.3 ଏବଂ 5.3.2	153-154
19ଖ	ବକେୟା ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀ	4.1.3 ଏବଂ 5.3.2	155
20	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିପି ଉପରେ କାରବାରର ବିଭାଗଓଡ଼ିଆ ଶତକଡ଼ା ହାର	4.1.4	156-157
21	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ନକରାମୂଳ ନିର୍ମୂଲ୍ୟ ଥିବା ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା	4.3.3	158
22	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଡିଭିଡେଣ୍ଡର ଅଭାବ	4.3.4	159
23	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ମୋଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	4.4.1	160
24	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ	4.4.2	161-162
25	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଇଣ୍ଡିଟି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ	4.4.3	163-164
26	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିନିଯୋଗର ବର୍ଷଓଡ଼ିଆ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2000-01 ରୁ 2019-20 ଠାରୁ ସରକାରୀ ପାଣ୍ଟିର ଆର୍ଡ୍ଡିଆର୍ଆର୍	4.4.4	165
27	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଯେଉଁଠାରେ ସିଏଜି ଦ୍ଵାରା ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି	5.5.1.1 ଏବଂ 5.5.2	166
28	କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ଯେଉଁଠାରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍/ଇଣ୍ଡିଏସ୍‌ଇ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇନଥିଲା	5.6	167
29	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଯେଉଁଠାରେ ସିଏଜି ଦ୍ଵାରା ପରିଷ୍କାର କରାଯାଇ ନ ଥିବାର ବିବରଣୀ	5.7	168
ସଂକ୍ଷେପଣ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷା			169-173

ମୁଖବନ୍ଧ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦୁଇଟି ଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । **ଭାଗ କ** ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିଭାଗ ଏବଂ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । **ଭାଗ-ଖ** ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଯଥା:- ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମାଲିକାନାପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ସମୂହର ମାର୍ଚ୍ଚ 2020ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେଦ 151 ଏବଂ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ 1971 ର ଧାରା 19 କ (ସଂଶୋଧନ ସହିତ) ଅନୁଯାୟୀ 31ମାର୍ଚ୍ଚ 2020ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଭାଗ - କ: ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର **ଭାଗ-କ** ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ, ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ଏବଂ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

ଭାଗ-ଖ: ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ

ପ୍ରତିବେଦନର **ଭାଗ-ଖ** ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଯଥା:- ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମାଲିକାନାପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ସମୂହର ମାର୍ଚ୍ଚ 2020ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ସମାକ୍ଷା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥାଏ । ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ପ୍ରତିବେଦନର ଏହି ଭାଗଟି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା 82ଟି ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ) ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯାହାର ସମାକ୍ଷା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ 2019-20 ଅବଧି ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ତଥା ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, 2019-20 ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ଅନୁବାଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ (ସିଏଜି)ଙ୍କ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ଏସପିଏସଇ) ଗୁଡ଼ିକର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ସମାକ୍ଷାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଆକଳନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଣାମ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିବା ହେଉଛି ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ କରିଥାଏ । ଏହା ନୀତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଣୟନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଯାହା ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତ ପରିଚାଳନା କରିବା ସହିତ ଉନ୍ନତ ଶାସନରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ ,ପ୍ରାପ୍ତି , ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ , ଏହାର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମ, ଆଇନ, ବିନିୟମ, ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିବାକୁ କରାଯାଉଥିବା ପରୀକ୍ଷା କୁ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା କୁହାଯାଏ ।

ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏକ ସଂସ୍ଥା , କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିମ୍ବା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ମିତବ୍ୟୟୀ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ କେତେ ପରିମାଣରେ ହାସଲ ହୋଇଛି ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରେ ।

ଭାଗ - କ

ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭାଗ ଏବଂ ସଂସ୍ଥା ସମୂହ

I. ଉପକ୍ରମ

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ରେ ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର, ସମାକ୍ଷାର ଯୋଜନା ଓ ମାତ୍ରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେବା ସହିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟର ସାର ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ । ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ଉପଲବ୍ଧି ଗୁଡ଼ିକୁ ସୂଚୀତ କରୁଅଛି ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

II. ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ସମନ୍ୱୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ରେ ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆକଳନର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ରହିଅଛି । ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ ରେ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସଂଶୋଧନାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ନିର୍ବାହୀ ମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗୀ ସୁପାରିଶ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା

ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି, 1988 କୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରେ ଏବଂ ବନୀକରଣ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ପୁନରୁତ୍ପାଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁଙ୍କ ପରିଚାଳନା, ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ 51,619 ବର୍ଗ କିମି ଜଙ୍ଗଲ ଥିବା ଆକଳନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଭାରତ ରାଜ୍ୟ ବନ ରିପୋର୍ଟ 2019 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରର 33.15 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ ।

2013-14 ରୁ 2017-18 ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି “ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ” ର ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ;

- ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଅର୍ଯ୍ୟେକ୍ତ ଅଭାବ ସହିତ ସମାପିତ ହେଲା, ଯାହା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅବାସ୍ତବ ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚାଇଲା । ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏବଂ ଖାଲି ଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଜମି ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା କାରଣରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ଭାଗ କରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତତ୍ତ୍ୱଗତ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ଥିଲା । ରେଞ୍ଜ, ବିଭାଗ ଏବଂ ବନ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ହେତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ବାର୍ଷିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ସମନ୍ୱୟ ଆବଶ୍ୟକତା ତଥ୍ୟ ଯେପରିକି ଯୋଜନାଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ, ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବ୍ୟୟ, ଜାବିତ ଥିବା ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ଇତ୍ୟାଦି ସରକାର କିମ୍ବା ପ୍ରମୁଖ ମୁଖ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷକ (ଓ ଏବଂ ଏବଂଏଏଏଏ) ସ୍ତରରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂ-ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ, ନିଜସ୍ୱ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି (ଏସ୍ଏଏଏ) ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏସ୍ଏଏଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ସବୁଜ ବଳୟ ବୃଦ୍ଧିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଜନା ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା/ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିକଳ୍ପନା ବିନା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
- ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଯତ୍ନବାନ ନଥିଲେ ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଯଥା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପୂର୍ବ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତଥ୍ୟ, ଆବଶ୍ୟକ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ-ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟ, ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ତ୍ରେମାସିକ ଯାଞ୍ଚ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା (ଫରେଷ୍ଟର/ ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ) ଏବଂ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିପ୍ରମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନପାରିବାରୁ ଅତିରିକ୍ତ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଅଧିପ୍ରମାଣ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।
- ଶାଳ ପ୍ରଜାତି ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ମୂଳ ସବେଶା ପ୍ରଜାତି କିନ୍ତୁ ଶାଗୁଆନ୍ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଜାତି ଭାବରେ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଭିଦ ସମୂହ ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥିଲା ।
- ଏକ ବିଭାଜନରେ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା କରିବାରେ ବନ ଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏଫ୍‌ଓ) ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଡିଆରଡିଏ) ସ୍ତରରେ କୌଣସି ସମନ୍ୱୟ ନଥିଲା । ଡିଏଫ୍‌ଓ କିମ୍ବା ବିଭାଗରେ, ଏକ ବିଭାଜନରେ ଥିବା ସର୍ବମୋଟ୍ ଜବ୍ କାର୍ଡଧାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ନଥିଲା ଯାହା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ।
- 485 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ 191 ଟି ସଫଳ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 13.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ବିଫଳତାର କାରଣ ଥିଲା ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଚୟନ ଏବଂ ବନ ଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ବାଶଳ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ।
- ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ନହେବା କାରଣରୁ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଜାବିତ ରହିବା ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା ।
- ସିଏଏମ୍‌ପିଏ ଅଧିନରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାହାଫଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ପରିସରକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
- ଅତିରିକ୍ତ ଟିମ୍ ଏବଂ ବନ ଅଧିକାରୀମାନେ 41 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ବାସ୍ତବିକ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ 20 ଟି ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ସାତଟି ଆଂଶିକ ସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ 2.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଯୁଏଇ ବ୍ୟବହାର କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଅତିରିକ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅନେକ ବୃକ୍ଷ ସହଜରେ ପ୍ରବେଶ ଯୋଗ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଯଥା ଫୁଟପାଥରେ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଅଳ୍ପ କିଛି ଶାଗୁଆନ୍ ପ୍ରଜାତି

ବଞ୍ଚିଥିଲେ, ଉଚ୍ଚତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ବୃଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ମୃତ୍ତିକାର ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯଥା ଷ୍ଟାଗର୍ଡ ଚେଷ୍ଟା ଖୋଲା ଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଅପ୍ରଭାବୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଯଥା ଚେଷ୍ଟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଢାଲୁ ସହ ପର୍ଯ୍ୟେଷ୍ଟିକୂଳାର ଭାବେ ଖୋଲା ଯାଇନଥିଲା । ତେଣୁ, 68.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟୟ ସହ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

- ବାଉଁଶ ଗଛ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଗୋଟିଏ କିଛିରେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଗ୍ୟାପ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିନା ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନର୍ଜୀବନ (ଏଏନଆର) ରେ ବିହନ ବୁଣିବା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଚାରିବର୍ଷର ପୁନରୁତ୍ପାଦନ ଅବଧି ପାଇଁ ତଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ 63.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ବୁଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ସମାନ ଥିଲା, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ମ୍ୟାନ ଡେଜ୍‌କୁ ଅଯୌଜ୍ଞିକ ଭାବରେ ଅଧିକ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ 39.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ତଥା ବ୍ୟୟ ନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରାଯିବା ଫଳରେ 99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ / ନିଷ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିକରେ ବାଡ଼ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ବୃତ୍ତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ଅନିୟମିତ ଆବେଦନ ଯୋଗୁଁ 14.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଚେଷ୍ଟର ଆହ୍ୱାନ ନ କରି ଜଳସିଞ୍ଚନ ପାଇଁ 69.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ରାସ୍ତା ପ୍ରଶାସକରଣ ହେତୁ ଆଭେନୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ଅଭାବ ଏବଂ ଅପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ(ୟୁଏ) ଠାରୁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।
- 40 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କାନପିଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଲୋକ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା ହେତୁ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ କୂର୍ମ ଗୁଡ଼ିକର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସର୍ବୋତ୍ତମ ନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସବୁରୁପ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।
- ସ୍ଥାନର ଗୁଣବତ୍ତା, ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଜାତି, ଏବଂ ପରିଚାଳନା ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନତା, ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତାରେ ବିଭିନ୍ନତା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲା । ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଭୁଲ୍ ଚୟନ ଏବଂ ଅଭାବୀ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁଁ 251 ଟି ସ୍ଥାନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିହିତ ମାନାଦର୍ଶ ବୁଲ୍‌ନାରେ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ଅଧିକାରୀ, ବିଶେଷ କରି ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ।
- ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ସମନ୍ୱୟ ଆବଶ୍ୟକ ତାତାବେସ୍ ଯେପରିକି ସିମ୍ ଓଡ଼ାରା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ, ଆବେଦନ ଓ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ବଞ୍ଚିଥିବା ବୃକ୍ଷ ଶତକଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ସରକାର କିମ୍ବା ପିସିସିଏଫ୍ ସ୍ତରରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପିସିସିଏଫ୍ ଏବଂ ବିଭାଜନ ସ୍ତରରେ ଥିବା ତଥ୍ୟରେ ସତ୍ୟତା ନଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ବୃତ୍ତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅପଥା ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1)

III. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନ

ଆଡିବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ପଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ସାପ୍ତାହୀନ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆଡିବନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନ ରଖି ସୁଇସ ନିର୍ମାଣ ନ କରି 17.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଆଡିବନ୍ଧର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତା ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ସାତୋଟି ଗ୍ରାମକୁ ଫସଲହାନି ଏବଂ ବନ୍ୟାଜଳ ପ୍ରବେଶ ରୋକିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲା । ସୁଇସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିହୀତ ପାଣ୍ଠିକୁ ଆଡିବନ୍ଧର ପ୍ରଶସ୍ତାବନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜନ କରାଗଲା । ଏହିପରି, 17.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହେଲା (ଯେଉଁଥିରେ ଆଡିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣରେ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ଏବଂ ସାତୋଟି ଗ୍ରାମର ଜଳସେଚିତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବନ୍ୟାଜଳ ପ୍ରଭାବରୁ ବଞ୍ଚାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1)

ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବର୍ଷିତ ଦରରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ଦ୍ରବ୍ୟ, ଶ୍ରମ ଏବଂ ପି.ଓ.ଏଲ୍. ଇତ୍ୟାଦିର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭେଦାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନାକଚ କଲେ । ଏହି ଆଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରି ଦୁଇଜଣ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନା ଦର ବିବିଧତା ବାବଦରେ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ 90.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2)

ଏକ ନିଗମକୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ

ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଆଦେଶର ବିପରୀତ ଭାବେ, ବିଭାଗ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ଦର 10 ପ୍ରତିଶତ ହାର (23.58 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପରିବର୍ତ୍ତେ 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 42.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଁ ସାକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଯୋଗୁ 18.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନ ର ଦାୟାତ୍ୱ ପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3)

ନିଷ୍ପଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନା ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଜମିର ଉପଲବ୍ଧତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଡି.ପି.ଆର. ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଘରୋଇ ଜମିର ପରିମାଣ ଆକଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଘରୋଇ ଜମି ମାଲିକ ମାନେ ନିଜ ଜମିରେ ଆଡିବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣକୁ ବିରୋଧ କଲେ ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ 9.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ୟା ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହିପରି, ଉକ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ନିଷ୍ପଳ ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4)

ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ

ଆର୍ମୋରା ଶିଳା ବୋଲଡ଼ରର ଉତ୍ତାନ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ 35 ଟନ୍ ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ 80 ଟନ୍ ର ଉଚ୍ଚ ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ ବ୍ୟବହାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାରୁ 10ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହିତ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ 7.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ମିଳିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5)

ପଲ୍ଲୀ ରାସାର ଅତ୍ୟଧିକ ମୋଟେଇ କରାଯିବା ହେତୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଭାରତୀୟ ସଡ଼କ କଂଗ୍ରେସରେ ବିହିତ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠାରୁ ଅଧିକ ଯାନ ନଷ୍ଟ ହେବା କାରକ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବାରୁ ଅଧିକ୍ତମୁକ୍ତ ଅତ୍ୟଧିକ ପେଡମେଣ୍ଟ୍ ଷର ଯଥା- ଗ୍ରାନ୍ଥୁଲାର ସର୍ବ୍ ବେସ୍, ଷ୍ଟେର୍ ମିକ୍ସ୍ ମାକାଡ଼ାମ୍, ବିଟୁମିନସ୍ ମାକାଡ଼ାମ୍

ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଘନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କଣ୍ଡକ ଇତ୍ୟାଦି ରାସ୍ତା ପୁଷ୍ଟ ଭାଗରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ ପବ୍ଲୋ ରାସ୍ତାର ଅତ୍ୟଧିକ ମୋଟେଇ ଦିଆଯିବା ଦ୍ୱାରା 8.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6)

ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ଗୋଲ୍ ପ୍ଲାନର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସୋରଡ଼ା ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଷଦ (ସହରାଞ୍ଚଳ) ଠାରୁ ମାତ୍ର 2.5 କି.ମି. ଦୂରରେ ସ୍ଥାନର ଚନ୍ଦନ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା (ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ) ନିୟମାବଳୀ 2008 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା । ଯେହେତୁ ଗୋଲ୍ ପ୍ଲାନଟି ସହରାଞ୍ଚଳର ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ଅଦ୍ୟାବଧି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) ମୋର୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଦେୟ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଗୋଲ୍ ପ୍ଲାନ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା 2.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମୁଦାୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଆକଳନ ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା ବାବଦରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ 99.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାରରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ଠାରୁ ଜୁଲାଇ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 2.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.7)

ସର୍ବ-ରେସ୍ ରେ ଧାତୁମଳ ପରିଚର୍ତ୍ତେ ଜି.ଏସ୍.ଟି. ସାମଗ୍ରୀର ଉପଯୋଗ ହେତୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ

ଆଇ.ଆର.ସି.:37-2012 ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଧାତୁମଳକୁ ସର୍ବ-ରେସ୍ ସାମଗ୍ରୀ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ଯାହା ପ୍ରସ୍ତର ସାମଗ୍ରୀ ଠାରୁ ଶସ୍ତା ଅଟେ । ରାଉରକେଲା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାଠାରେ ଧାତୁମଳ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉ ଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ରାଉରକେଲା (ରାସ୍ତା ଏବଂ କୋଠାବାଡ଼ି) ବିଭାଜନ, ଅଟକଳରେ ଉକ୍ତ ଧାତୁମଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ସମାନ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହାର ଉପଯୋଗ କରିଥିଲେ । ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ଓ.ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି. ସଂହିତା ଓ ଆଇ.ଆର.ସି.-37 ର ବିଚ୍ୟୁତି କରି ସର୍ବ ରେସ୍ ପାଇଁ ମିତବ୍ୟୟାତା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଧାତୁମଳକୁ ବିଚାରକୁ ନ ନେଇ ଅଟକଳରେ ପ୍ରସ୍ତର ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଯୋଗୁ 2.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8)

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଅଗ୍ରୀମ ଅସୁଲି ବିଫଳ ହେଲା

ଉପକରଣର ମୋବିଲାଇଜେସନ୍ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ଜୁନ୍ 2014 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଗୋଟି କିଣ୍ଡରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 8.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଜାନୁଆରୀ 2021 ସୁଦ୍ଧା ମୂଳଧନ ଏବଂ ସୁଧ ସହିତ 11.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲି ହେବା ବାକି ଥିଲା । ଯଦିଓ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ମୋଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ଏବଂ ସେଥିରେ ଏକତ୍ରିତ ସୁଧର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ 9.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଭାବୀ ଅସୁଲି କରିଥିଲେ, ବକେୟା ଅଗ୍ରୀମ ସହିତ ଅସୁଲିରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଏହାର ସୁଧ ବାବଦରେ ମୋଟ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂପୃକ୍ତ ଚଳନ୍ତି ହିସାବ ଲେଖା (ଆର.ଏ.) ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଅସୁଲି କରାଯାଇ ପାରି ନ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.9)

ଭାଗ-ଖ

IV. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ସାରାଂଶ

ଆଦେଶ

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସିଏଜିଙ୍କ ଅଧିନସ୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 ର ଧାରା 143(5) ରୁ 143(7), ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବାସର୍ତ୍ତ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ସହ ଜଡ଼ିତ ଧାରା 19 ଏବଂ ସେଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ

ହୁଏ। ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ (ସିଏଜି)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ। ଏହି ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.1.1)

ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, 63 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଏବଂ 16 ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀକୁ ନେଇ ସିଏଜିଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ଅଧିନରେ 82 ଟି ରାଜ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ (ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ) ଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 46 ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇର ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ସାରାଂଶ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.1.3)

ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଅବଦାନ

2019-20 ରେ 46 ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ 24,850.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର କରିଥିଲେ। ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ(ଜିଏସ୍ ଡିପି)ର କାରବାର 4.66 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.1.4)

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ନିଗମ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିନିଯୋଗ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, 33 ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇରେ ବିନିଯୋଗ (ଇକ୍ୱିଟି ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ) 18,702.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଏହି 33 ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକରେ ମୋଟ ଇକ୍ୱିଟି ହୋଲ୍ଡିଂ 72.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି କାରଣ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦେୟକୁ ଏକ ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇରେ 72.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ଇକ୍ୱିଟି ସେୟାର ପୁଞ୍ଜିରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 33 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇରେ ବକେୟା ଥିବା ମୋଟ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ 13,182.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ଇକ୍ୱିଟି 887.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.2, 4.2.1, 4.2.2.1 ଏବଂ 4.2.3)

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକରୁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ

24 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମମାନଙ୍କର ଅର୍ଜିତ ଲାଭ 2019-20 ରେ 1,686.08 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ଯାହାକି 2018-19ରେ 22 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମମାନଙ୍କର 1,174.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ସାତଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମମାନଙ୍କର କ୍ଷତି 2019-20ରେ 304.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟିରେ ଶୂନ୍ୟ ଲାଭ ଥିଲା। ଏହି 33ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇର ଆରୁଖ 2019-20ରେ ଶତକଡ଼ା 14.36 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। 2019-20ରେ 13ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି କମ୍ପାନୀ 4.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତିନୋଟି କମ୍ପାନୀ 24.42 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ।

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 11ଟି ଏକତ୍ରୀକୃତ ଭାବେ 5,778.34 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ। 11ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ରଖାଯାଇ ଥିଲା। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସାତଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ (-) 4,301.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହାର ସାଧାରଣ ବିନିଯୋଗ 1,216.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.3.1, 4.3.2 ଏବଂ 4.3.3)

V. ସିଏଜିଙ୍କ ତଦାରଖ ଭୂମିକା

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139(5) ଏବଂ (7) ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ମହାସମୀକ୍ଷକ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କମ୍ପାନୀର ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି । ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ମତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି କରିବାର ଅଧିକାର ସିଏଜିଙ୍କର ଅଛି । କେତେକ ନିଗମକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବିଧାନ ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ବିବରଣୀକୁ ସିଏଜି ସମୀକ୍ଷା କରି ରିପୋର୍ଟ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଦାଖଲ କରାଯାଏ ।

ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସିଏଜି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଏକ ତଦାରଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରି କରାଯାଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ:

- କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 143(5) ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଏବଂ
- କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 143(6) ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଅନୁପୂରକ ବା ମତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି କରିବା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.1 ଏବଂ 5.4.2)

ସରକାରୀ ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀତା

66 ଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ 16 ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମାନଙ୍କର ହିସାବ 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରିବାର ଥିଲା । ସମୁଦାୟ ସାତଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ ଚାରୋଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 କିମ୍ବା ତା ପୂର୍ବରୁ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ହିସାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 59 ଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ 12 ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇମାନଙ୍କର ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା ।

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଗୋଦାମ ନିଗମ 2018-19 ଏବଂ 2019-20 ପାଇଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ନିଗମର 2019-20 ପାଇଁ ହିସାବ ଉପେକ୍ଷିତ ଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.3.2)

VI. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଏ । ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉତ୍ପାଦନର ଆକଳନ କମ୍ ହାରରେ କଲା ଯାହାପାଇଁ କମ୍ପାନୀ 61.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ହରାଇଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.1)

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ନିରାପତ୍ତା ସଂଗଠନର ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଁ ଗ୍ରାହ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଅଧିନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଗ୍ରାହ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଛୁଟି ଦରମା ବାବଦରେ ଅତିରିକ୍ତ 5.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.2)

- ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଅଗ୍ରାମ ଆୟକର ଦେୟ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଆୟ କମ୍ ଆକଳନ କରିଥିଲା ଯାହାଫଳରେ 3.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ତଣ୍ଡ ସୁଧର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.3)

- ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ସିମେଣ୍ଟର କାନ୍ଥନିକ ଯୋଗାଣ ବାବଦରେ 2.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିଶୋଧ କରି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.4)

ଭାଗ-କ

ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର
ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିଭାଗ
ଏବଂ ସଂସ୍ଥା

ଅଧ୍ୟାୟ-I
ଉପକ୍ରମ

ଅଧ୍ୟାୟ I

ଉପକ୍ରମ

1.1 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓ ମହାସମାକ୍ଷକ (ସିଏଜି) କ୍ଷେତ୍ର ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୃଷ୍ଟରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ର ଫଳାଫଳ କୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି ।

ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଣାମ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିବା ହେଉଛି ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକମାନଙ୍କୁ ସମନ୍ୱେଷିତ ସଂଗୋଧନାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ସମର୍ଥ କରାଇବାର ଆଶା କରାଯାଏ । ଏହା ନୀତି ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରଣୟନ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ, ଯାହାକି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ପରିଚାଳନା ତଥା ଉତ୍ତମ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ହେଉଛି ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟମ, କାନୁନ, ବିନିୟମ ଏବଂ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ହେଉଛି ନା ନାହିଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ, ପ୍ରାପ୍ତି, ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ବାୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନେତୃତ୍ୱରେ ପରୀକ୍ଷା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏହା ପରୀକ୍ଷା କରିଥାଏ ଯେ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିମ୍ବା ଯୋଜନା କେତେ ପରିମାଣରେ ମିତବ୍ୟୟୀ, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ କୁଶଳତା ସହିତ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର, ସମାକ୍ଷାର ଯୋଜନା ଏବଂ ପରିସର ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ଗୁଡ଼ିକର ସାରାଂଶ ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

1.2 ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

ରାଜ୍ୟରେ ସଚିବାଳୟ ସ୍ତରରେ 39 ଟି ବିଭାଗ ରହିଛି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ/ ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ /କମିଶନର ତଥା ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଅନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିଥାନ୍ତି । ଏହି 39 ଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ 12 ଟି ବିଭାଗ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରର ସମାକ୍ଷାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ତିନି ଗୋଟି ବିଭାଗର ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

1.3 ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ 25,693.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସେହି ବର୍ଷର ମୋଟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ 1,14,491.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର 22.44 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି -

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 1: ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	ମୋଟ
1	ଜଳ ସମ୍ପଦ	6,043.53	7,726.87	8,814.73	7,448.05	6,112.26	336,145.44
2	ପୂର୍ଣ୍ଣ	5,305.33	4,517.08	4,564.14	4,352.76	5,620.88	24,360.19
3	କୃଷି ଓ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ	3,139.48	2,977.66	3,129.27	4,228.96	6,938.17	20,413.54
4	ସମବାୟ	8,54.61	1,646.25	878.36	1,433.67	1,565.84	6,378.73
5	ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ	579.31	585.12	615.48	779.52	822.96	3,382.39
6	ଦକ୍ଷିଣ ବିକାଶ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା	710.30	548.98	617.32	590.91	702.94	3,170.45
7	ଶକ୍ତି	1,544.89	2,288.10	2,306.43	2,146.36	2,431.76	10,717.54
8	ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଲ ବିକାଶ	546.27	549.99	591.47	737.65	744.61	3,169.99
9	ଶିଳ୍ପ	104.72	97.14	257.36	295.39	250.04	1,004.65
10	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	212.36	209.06	273.00	191.79	205.26	1,091.47
11	ହସ୍ତଚିତ୍ର, ବ୍ୟୟନ ଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପ	132.18	139.72	137.10	155.82	147.70	712.52
12	ଅଣ୍ଟ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	85.72	102.24	149.11	157.09	151.42	645.58
	ମୋଟ	19,258.70	21,388.21	22,333.77	22,517.97	25,693.84	1,11,192.49
	ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମୁଦାୟ ବ୍ୟୟ	72,794.00	79,618.43	88,325.00	1,04,097.94	1,14,491.00	4,59,326.37
	ମୋଟ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟୟର ପ୍ରତିଶତ	26.46	26.86	25.29	21.63	22.44	24.21

1.4 ସମାକ୍ଷାର ପ୍ରାଧିକାର

ଭାରତୀୟ ସମ୍ପାଦନର ଧାରା 149 ଏବଂ 151 ଦ୍ୱାରା ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମାକ୍ଷକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ଭାବଳୀ ଅଧିନିୟମ, (ସିଏଜି ଡିପିସି ଅଧିନିୟମ) 1971 ରେ ସିଏଜିକୁ ସମାକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ 1971 ର ପରିଚ୍ଛେଦ¹ 13 ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟର ସମାକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସିଏଜି କରିଥାନ୍ତି । ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା ଲେଖା ଓ ଲେଖା ପରାକ୍ଷା ନିୟମାବଳୀ 2020 ରେ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ନୀତି ଓ ପଦ୍ଧତି ବିହିତ କରାଯାଇଅଛି ।

1.5 ଯୋଜନା ଓ ସମାକ୍ଷା ସମ୍ପାଳନ

ବିଭାଗ / ସଙ୍ଗଠନ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାଖାର ଶଙ୍କାଭୟର ଆକଳନ କରାଯାଇ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥବ୍ୟୟ, ସଂକଟାପନ୍ନ / ଜଟିଳ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣର ସ୍ତର ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଆକଳନ ଭିତ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ତର ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରାଯାଇଥାଏ । ଶଙ୍କାଭୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସମାକ୍ଷାର ପୌନଃପୁନିକତା ଏବଂ ମାତ୍ରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଶଙ୍କାଭୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଧାରରେ ସମାକ୍ଷା ସମ୍ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଏ ।

¹ (i) ରାଜ୍ୟ ଏକତ୍ରୀକୃତ ପାଣ୍ଠିକୁ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟର ସମାକ୍ଷା (ii) ରାଜ୍ୟ ଆକର୍ଷକ ପାଣ୍ଠି ଓ ସରକାରୀ ହିସାବକୁ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟର ସମାକ୍ଷା ଏବଂ (iii) ସମସ୍ତ ନେଶରେଣା, ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ହିସାବ, ବାଲାନ୍ସ ସାଫ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହକାରୀ ହିସାବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁନିଟର ସମାକ୍ଷା ଶେଷ ହେବା ପରେ ସେହି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନେଇ ହୋଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଜାରି କରାଯାଇଥାଏ । ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ପାଇବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥାଏ । ଉତ୍ତର ମିଳିବା ପରେ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ମାମାଂସା ହୋଇଥାଏ ଅଥବା ଅନୁପାଳନ ନିମିତ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ନିରୀକ୍ଷଣ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏ ।

1.6 ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 12 ଟି ବିଭାଗକୁ ଜାଣା ହୋଇଥିବା 3,473 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର 12,530 ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଜୁନ 2020 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବାକିଆ ରହିଥିଲା । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ 1,328 ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର 3,050 ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 10 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କାଳ ଧରି ବାକିଆ ରହିଥିଲା । ଏପରିକି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତର ଯାହାକି ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା କଥା, ଜାରି ହୋଇଥିବା 1,222 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉତ୍ତର ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା, ଯଦିଓ ଆପେକ୍ଷା କମିଟି ବୈଠକ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ତଦାରଖ କମିଟି ବୈଠକରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଧ୍ୟାୟ II
ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ଅଧ୍ୟାୟ II ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ

2.1 ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି, 1988 କୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରେ ଏବଂ ବନାକରଣ ଏବଂ ଅବିକଳ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ପୁନରୁତ୍ପାଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁଙ୍କ ପରିଚାଳନା, ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ 51,619 ବର୍ଗ କିମି ଜଙ୍ଗଲ ଥିବା ଆକଳନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଭାରତ ରାଜ୍ୟ ବନ ରିପୋର୍ଟ 2019 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରର 33.15 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ ।

2013-14 ରୁ 2017-18 ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି “ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ” ର ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ:

- ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଭାବ ସହିତ ସମାପିତ ହେଲା, ଯାହା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅବାସ୍ତବ ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚାଇଲା । ଅବିକଳ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏବଂ ଖାଲି ଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଜମି ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା କାରଣରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ଭାଗ କରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତତ୍ତ୍ୱଗତ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା । ରେଞ୍ଜ, ବିଭାଗ ଏବଂ ବନ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ହେତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ବାର୍ଷିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ସମନ୍ୱୟ ଆବଶ୍ୟକତା ତଥ୍ୟ ଯେପରିକି ଯୋଜନାଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ, ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବ୍ୟୟ, ଜାଗା ଥିବା ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ଇତ୍ୟାଦି ସରକାର କିମ୍ବା ପ୍ରମୁଖ ମୁଖ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷକ (ଓ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ଏଫ୍) ସ୍ତରରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂ-ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ, ନିଜସ୍ୱ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି (ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି) ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ସବୁଜ ବଳୟ ବୃଦ୍ଧିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଜନା ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା/ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିକଳ୍ପନା ବିନା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
- ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପଡ଼ିକାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଯତ୍ନବାନ ନଥିଲେ ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଯଥା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପୂର୍ବ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତଥ୍ୟ, ଆବଶ୍ୟକ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ-ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟ, ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ହେତୁକାମିକ ଯାତ୍ରା, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା (ଫରେଷ୍ଟର/ ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ) ଏବଂ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିପ୍ରମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନପାରିବାରୁ ଅତିରିକ୍ତ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଅଧିପ୍ରମାଣ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।
- ଶୀଳ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ମୂଳ ସବେଶୀ ପ୍ରକାଶିତ କିନ୍ତୁ ଶାଶୁଆନ୍ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକାଶିତ ଭାବରେ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଭିଦ ସମୂହ ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥିଲା ।
- ଏକ ବିଭାଜନରେ ଏମ୍‌ଜିଏନ.ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା କରିବାରେ ବନ ଶକ୍ତ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏଫ୍‌ଓ) ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଡିଆରଡିଏ) ସ୍ତରରେ କୌଣସି ସମନ୍ୱୟ ନଥିଲା । ଡିଏଫ୍‌ଓ କିମ୍ବା ବିଭାଗରେ, ଏକ ବିଭାଜନରେ ଥିବା ସର୍ବମୋଟ୍ ଜବ୍ କାର୍ଡଧାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ନଥିଲା ଯାହା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ।

- 485 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ 191 ଟି ସଫଳ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 13.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ବିଫଳତାର କାରଣ ଥିଲା ଘଷ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଚୟନ ଏବଂ ବନ ଶକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ।
- ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ନହେବା କାରଣରୁ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କିଏସ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଜାବିତ ରହିବା ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା ।
- ସିଏଏମ୍‌ପିଏ ଅଧିନରେ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାହାଫଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ପରିସରକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
- ଅତିରିକ୍ତ ଏବଂ ବନ ଅଧିକାରୀମାନେ 41 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ବାସ୍ତବିକ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ 20 ଟି ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ସାତଟି ଆଂଶିକ ସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ 2.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଯୁଏଭି ବ୍ୟବହାର କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଅତିରିକ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅନେକ ବୃକ୍ଷ ସହଜରେ ପ୍ରବେଶ ଯୋଗ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଯଥା ଫୁଟପାଥରେ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଅଳ୍ପ କିଛି ଶାଗୁଆନ୍ ପ୍ରଜାତି ବଞ୍ଚିଥିଲେ, ଉଚ୍ଚତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ବୃଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ମୃତ୍ତିକାର ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯଥା କ୍ଷମା ଟ୍ରେସ୍ ଖୋଳା ଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଅପ୍ରଭାବୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଯଥା ଟ୍ରେସ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଲୁ ସହ ପର୍ଯ୍ୟେଷ୍ଟିକୁଲାର ଭାବେ ଖୋଳା ଯାଇନଥିଲା । ତେଣୁ, 68.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ ସହ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।
- ବାଉଁଶ ଗଛ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଗୋଟିଏ କିଛିରେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଗ୍ୟାପ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିନା ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାପନ (ଏଏନ୍‌ଆର୍) ରେ ବିହନ ଦୁଣିବା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଚାରିବର୍ଷର ପୁନରୁତ୍ଥାପନ ଅବଧି ପାଇଁ ତଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ 63.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ବୁଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ସମାନ ଥିଲା, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ମ୍ୟାନ ଡେଜ୍‌କୁ ଅଧିକତର ଭାବରେ ଅଧିକ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ 39.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ତଥା ବ୍ୟୟ ନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରାଯିବା ଫଳରେ 99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ / ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିନରେ ବାଡ଼ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ଅନିୟମିତ ଆବେଦନ ଯୋଗୁଁ 14.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ ନ କରି ଜଳସିଞ୍ଚନ ପାଇଁ 69.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ରାସ୍ତା ପ୍ରଶାସନର ଯେତେ ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ଅଭାବ ଏବଂ ଅପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ (ୟୁଏ) ଠାରୁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।
- 40 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କାନପିଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଲୋକ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା ହେତୁ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ କୁମ୍ଭୀ ଗୁଡ଼ିକର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସର୍ବୋତ୍ତମ ନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସବୁ ପ୍ରାୟ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

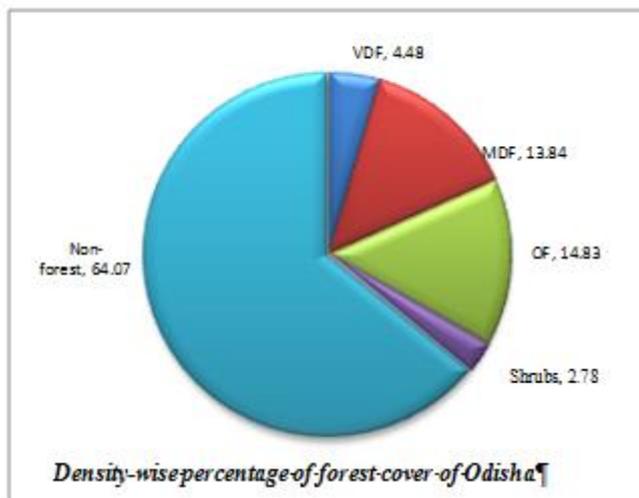
- ସ୍ଥାନର ଗୁଣବତ୍ତା, ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରି, ଏବଂ ପରିଚାଳନା ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନତା, ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନତା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲା । ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଭୁଲ୍ ଚୟନ ଏବଂ ଅଭାବୀ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁଁ 251 ଟି ସ୍ଥାନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିହିତ ମାନାଦର୍ଶ ତୁଳନାରେ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ଅଧିକାରୀ, ବିଶେଷ କରି ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ।
- ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ସମନ୍ୱୟ ଆବଶ୍ୟକ ତାତ୍କାଳିନୀ ଯେପରିକି ସ୍ୱିମ୍ପ ଓଡ଼ିଶା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ, ଆବଶ୍ୟକ ଓ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ବହୁଥିବା ବୃକ୍ଷ ଶତକଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ସରକାର କିମ୍ବା ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ ଏବଂ ଏଓଏଫ୍ଏଫ୍) ସ୍ତରରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପିସିସିଏଫ୍ ଏବଂ ବିଭାଜନ ସ୍ତରରେ ଥିବା ତଥ୍ୟରେ ସତ୍ୟତା ନଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅପଥା ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

2.1.1 ଉପକ୍ରମ

2.1.1.1 ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନୀକରଣ ଜନାଦେଶ

ବନୀକରଣ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ପୁନରୁତ୍ଥାପନ, ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ସାମାଜିକ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନୀକରଣ ନିରନ୍ତର ପରିଚାଳନା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନୀକରଣ ପରିଚାଳନା, ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଜନାଦେଶ ଜାରି କରିଅଛି । ସାମାଜିକ ଜଙ୍ଗଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ବନୀକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଶେଷକରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଅବକ୍ଷୟ ଏବଂ ଅଣ-ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଜମିରେ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ବୃକ୍ଷ ଲଗାଇ ଦେଶରେ ଜଙ୍ଗଲ ପରିସରକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବା ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି, 1988 ର ଏକ ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

ଚାର୍ଟ ନଂ-1

ଇଣ୍ଡିଆ ଷ୍ଟେଟ୍ ଅଫ୍ ଫରେଷ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ (ଆଇଏସ୍ଏଫ୍ଆର), 2019 ଅନୁସାରେ, ରାଜ୍ୟରେ 51,619 ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଜଙ୍ଗଲ ଅଛି, ଯାହା ରାଜ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରର 33.15 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଜଙ୍ଗଲ କାନପି ଘନତା ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟରେ 6,970 ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅତ୍ୟଧିକ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ (ଭିଡିଏଫ୍), 21,552 ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ମଧ୍ୟ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ (ଏମଡିଏଫ୍), 23,097 ବର୍ଗ କିଲୋ ମିଟର ମୁକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ (ଓଏଫ୍) ଏବଂ 4,327 ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଗୁଳ୍ମ ଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଭିନ୍ନ କେନ୍ଦ୍ର ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଯେପରିକି ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏସ୍ପି), କ୍ଷତିପୂରକ ବନୀକରଣ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୋଜନା ପ୍ରାଧିକରଣ (ସିଏଏମ୍ପିଏ), ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଯୋଜନା (ଏମଜିଏନଆରଇଜିଏସ୍), ଜାତୀୟ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନ୍ଏପି), ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପାଣ୍ଠି (ଡିଏମ୍ଏଫ୍), ଜାତୀୟ ବାଉଁଶ ମିଶନ (ଏନ୍‌ବିଏମ୍),

ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠି (ଓଇଏମ୍‌ଏଫ୍), ଓଡ଼ିଶା ବନ ବିଭାଗ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଓଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଡିପି), କର୍ପୋରେଟ୍ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ଵ ବୋଧ (ସିଏସ୍‌ଆର୍), ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଏମ୍‌ବିଏଡିସି), ଓଡ଼ିଶା ବାଉଁଶ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଓବିଡିପି) ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକଳ୍ପ (ଆଇସିଜେଡ୍‌ଏମ୍‌ପି) । ଓଡ଼ିଶା ବନ ବିଭାଗ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଓଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଡିପି) ଏବଂ ଆଇସିଜେଡ୍‌ଏମ୍‌ପି ଯଥାକ୍ରମେ ଚାଷ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଯତ୍ନ ନେଉଥିବା ବାହ୍ୟ ସହାୟତା ପ୍ରକଳ୍ପ (ଇଏପି) ଅଟେ ।

2.1.1.2 ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବର୍ଗୀକରଣ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ² ତିନୋଟି ବ୍ୟାପକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ଯଥା- ପୁନର୍ବନିକରଣ, ବନୀକରଣ ଏବଂ ସମୃଦ୍ଧ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

- **ପୁନର୍ବନିକରଣ:-** ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏକ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ଅଛି ଯାହା ସମ୍ପୃତି ଜଙ୍ଗଲ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟର ବୃକ୍ଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରଜାତିର ବୃକ୍ଷରୋପଣ କିମ୍ବା ଅବୈଧ ଗଛ କାଟିବା, ଗୋଚାରଣ ତଥା ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଲଗାଇବା ଭଳି ଜୈବିକ କାରଣରୁ ସମ୍ପୃତି ଜଙ୍ଗଲ ବଳୟ ହରାଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳକୁ ପୁନର୍ବାର ବନୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥାଏ ।
- **ବନୀକରଣ:-** ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ କରାଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ସମୟରେ (ଯଥା ଉପକୂଳ ବାଲୁକା କାଦୁଅ) କିମ୍ବା ନିକଟ ଅତୀତରେ ଜଙ୍ଗଲ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇନଥାଏ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ପୁନର୍ବନିକରଣ ଅପେକ୍ଷା ସାଧାରଣତଃ ବହୁତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଅଟେ କାରଣ ଏହା କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ଘଟିଆସୁଥିବା ପରିବେଶ ଅବନତିକୁ ଓଲଟା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । କୃତ୍ରିମ ପୁନରୁତ୍ପାଦନ (ଏଆର୍) ହେଉଛି ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଏହିପରି ଏକ ପଦ୍ଧତି ଯେଉଁଠାରେ ବୃକ୍ଷର ବିକାଶ ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ଉପାୟ ଜଡ଼ିତ ଥାଏ ।
- **ସମୃଦ୍ଧ ବୃକ୍ଷରୋପଣ:-** ଏହା ସାଧାରଣତଃ ବିଦ୍ୟମାନ ଫସଲରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରଜାତିର ଅନୁପାତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହିପରି ପ୍ରଜାତିଗୁଡ଼ିକୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିକଟ ଅତୀତରେ ସଫା ହୋଇଥିବା ରେଖା କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀରେ, ବ୍ୟବଧାନରେ, ରୋପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଅବନତି ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଶେଷାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥାଏ । ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ପାଦନ (ଏଏନ୍‌ଆର୍) ହେଉଛି ସମୃଦ୍ଧ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଯେଉଁଠାରେ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବରେ ଜଙ୍ଗଲର ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵତ୍ଵ ଭୃଂଶରେ ଜଙ୍ଗଲ ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ରର ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଭୃଂଶରେ ଏହା କରାଯାଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଗ୍ୟାପ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

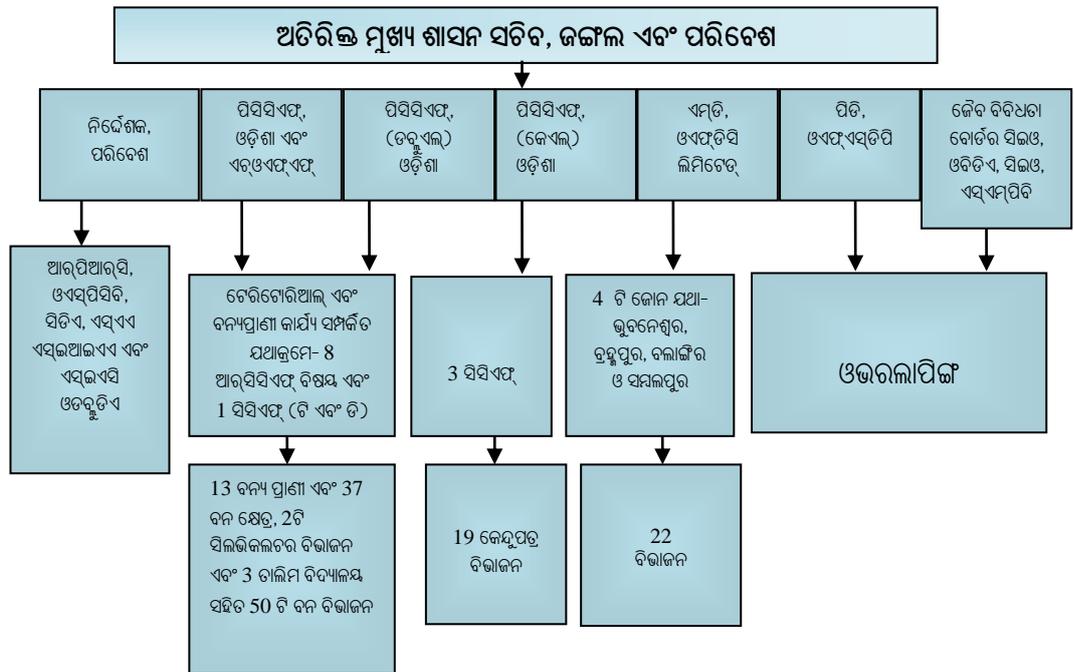
ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଗୀକରଣକୁ ଆଧାର କରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

² ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାନୁଆଲ, 1977 ର ଅନୁକ୍ଷେପ 3 ରୁ 6

2.1.1.3 ସାଂଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ସାଂଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି:

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା.2

ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ସେକ୍ଟର ଅଧିକାରୀ ଶାଖା ଯଥା କିଛି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନ ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଏଫ୍.ଡି.ସି) ବ୍ୟତୀତ ଚେରିଚୋରିଆଲ୍, ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ପତ୍ର ଅଧିନରେ ସଂଗଠିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାଖାର ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ (ପିସିସିଏଫ୍), ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷାବଳର ମୁଖ୍ୟ (ଓ ଏବଂ ଏନ୍.ଡି.ଏଫ୍.ଏଫ୍.), ପିସିସିଏଫ୍ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ), ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍ (କେନ୍ଦ୍ର ପତ୍ର), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ଏହି ବିଭାଗରେ 12 ଟି ମଣ୍ଡଳ, 82 ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ଅର୍ଥାତ୍ 37 ଟି ଚେରିଚୋରିଆଲ୍ ବିଭାଜନ, 12 ଟି ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନ (ତିନୋଟି ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ୍ ବିଭାଜନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି), ସିମିଲିପାଲ ଟାଲଗର ରିଜର୍ଭ୍(ଏସ୍.ପି.ଆର), ବାରିପଦା³, 19 ଟି କେନ୍ଦ୍ର ପତ୍ର ବିଭାଜନ, ତିନୋଟି ଡାଲିମ ଏବଂ ବିକାଶ ବିଭାଜନ, ଦୁଇଟି ସିଲଭିକଲଚର ବିଭାଜନ ଏବଂ ଆଠଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ବିଭାଜନ ଅଛି । କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 436 ରେଞ୍ଜରେ 1,674 ଉପବିଭାଗ ଅଧିନରେ 3,683 ବିନ୍ଦୁ ଅଛି ।

2.1.1.4 ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା;

- ଅନୁମୋଦିତ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା, ମିତବ୍ୟୟ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ପଦ୍ଧତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା, କିମ୍ବା କରାଯାଇ ନଥିଲା;
- ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଟି ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ପଳ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା କିମ୍ବା ନଥିଲା; ଏବଂ
- ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଯଥେଷ୍ଟ, ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା କିମ୍ବା ନଥିଲା ।

³ ଉତ୍ସ: ଏଫ୍.ଇ ଏବଂ ସିସି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା

2.1.1.5 ସମାକ୍ଷାର ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ପତ୍ରିକା, ନଗଦ ହିସାବର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ମାନବ ବିହୀନ ବିମାନ ଯାନ (ୟୁଏଭି) ଏବଂ ବାହ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ମଇ 2019 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2021 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା (ପିଏ) ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ବୃକ୍ଷ ଗଣନା, ବୃକ୍ଷର ଉଚ୍ଚତା ମାପ, ପ୍ରଜାତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ, କାନପି ଏବଂ ବୃକ୍ଷର ଘନତା ଏବଂ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ବାହ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଚିଆ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନର ବନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି) କରାଯାଇଥିଲା ।

2013-14 ରୁ 2017-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ତ୍ରୀତିଫାଏଡ୍ ରାଶ୍ଟ୍ର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା 49 ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ (ଯେହେତୁ ଏହି ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଥିଲା) ମଧ୍ୟରୁ 13⁴ ଟିରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏସ୍‌ଟିଆର୍, ବାରିପଦାରେ କୌଣସି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏହି ବିଭାଜନକୁ ନମୁନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସେହିଭଳି, ବ୍ୟୟକୁ ଆଧାର କରି ରାଜ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା 11⁵ ଟି ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରୁ ଅତିର୍ ପାଇଁ ଛଅଟି ଯୋଜନା ଚୟନ କରିବାକୁ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ, ଆଇସିଜେଡ୍‌ଏମ୍‌ପି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନରେ ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍, ସମସ୍ତ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ, ଏଏନ୍‌ଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ 50 ହେକ୍ଟର ରୁ କମ୍ ଥିବା ସ୍ଥାନ, ଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ 20 ହେକ୍ଟର ରୁ କମ୍ ଥିବା ସ୍ଥାନ, ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ⁷ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ରନିଙ୍ଗ୍ କିଲୋମିଟର (ଆର୍କେଏମ୍) ରୁ କମ୍ ଏବଂ 10,000 ବିହନ ଥିବା ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲା, କାରଣ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ କମ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଚୟନ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଜନର ଅବଶିଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ, 50 ପ୍ରତିଶତ ସ୍ଥାନ ରେଶ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସାମ୍ପଲିଙ୍ଗ୍ ପଦ୍ଧତିରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏଫ୍‌ଇ ଏବଂ ସିସି ବିଭାଗ, ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ ଏବଂ ଏର୍‌ଓଏଫ୍‌ଏଫ୍), ପିସିସିଏଫ୍ (ଡବ୍ଲୁଏଲ୍), ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଓଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଡିପି), ପିଡି(ଓବିଡିଏ) ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ସର୍ବେକ୍ଷଣ (ଏଫ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍) ବିଭାଜନ, କଟକର ନଥିଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିର୍, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବଙ୍କ ସହ 22 ମଇ 2019 ରେ ଏକ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଅତିର୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । 22 ଅକ୍ଟୋବର 2021 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବା ଏବଂ ଅତିର୍‌କୁ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଏବଂ ନଥିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅତିର୍, ବିଭାଗର ସହଯୋଗକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ ।

2.1.2 ଅତିର୍ ମାନଦଣ୍ଡ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ ଏବଂ ନୀତିରୁ ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତର:

⁴ ବାମରା (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ), ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, କଳାହାଣ୍ଡି (ଦକ୍ଷିଣ), କେନ୍ଦୁଝର, କେନ୍ଦୁଝର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ), କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ରେଭାଗୋଲ, ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ୍ ଫରେଷ୍ଟ ବିଭାଜନ (ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି) ରାଜନଗର, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
⁵ ଏସ୍‌ପି, ସିଏଏମ୍‌ପିଏ, ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍, ଏନ୍‌ବିଏମ୍, ଓଇଏମ୍‌ଏଫ୍, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଏନ୍‌ଏପି, ଓବିଡିଏ, ସିଏସ୍‌ଆର୍, ଓଏମ୍‌ବିଏଡିଏ ଏବଂ ଏକେଡ୍ରାଲ
⁶ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା, ସିଏଏମ୍‌ପିଏ, ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍, ଏନ୍‌ବିଏମ୍, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ ଏନ୍‌ଏପି
⁷ ସଡ଼କ ପାର୍ଶ୍ୱ, ରାଜପଥ ଏବଂ ଚଳାପଥରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିବାକୁ ଆଭେନ୍ୟୁ ପ୍ଲାନେସନ୍ କୁହାଯାଏ, ଯାହାର ପରିସରକୁ ରନିଙ୍ଗ୍ କିଲୋମିଟର (ଆର୍କେଏମ୍) ରେ ମାପ କରାଯାଏ

- ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ (ଓଏଫ୍‌ଡି) ସଂହିତା, 1979, ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାନ୍ୟତା (ଏଫ୍‌ପିଏମ୍), 1977, ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ ସଂହିତା (ସିଏମ୍‌ପିପି), 1990 ଏବଂ ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି (ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ପି), 1988;
- ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମ (ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍), ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୋଷ ସଂହିତା (ଓଟିସି), କ୍ରୟ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ (ଏଫ୍‌ଡି) ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା;
- ଭାରତର ଜଙ୍ଗଲ ସର୍ବେକ୍ଷଣ (ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଷ୍ଟେଟ୍ ଫରେଷ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ (ଆଇଏସ୍‌ଏଫ୍‌ଆର୍), ପ୍ରକଳ୍ପ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ;
- କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଡିପ୍ଲୁପି)/ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି ବାର୍ଷିକ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏପିଓ); ଏବଂ
- ସରକାର/ ପିସିସିଏଫ୍ / ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତକରଣ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ବାସ୍ତବିକ/ ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ / ଆଦର୍ଶ ।

ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

2.1.3 ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଏବଂ ଯୋଜନା

2.1.3.1 2013-14 ରୁ 2017-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସ୍ଥିତି

2013-14 ରୁ 2017-18 ଅତିର୍ ଅବଧି ପାଇଁ ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବ୍ୟତୀତ, ରାଜ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବାସ୍ତବିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ 2.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ 2.1: ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବାସ୍ତବିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି

ବର୍ଷ	ଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଏଏନ୍‌ଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍‌କେଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଚାବା ଲକ୍ଷରେ)	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟିରେ)
2013-14	25,086	38,050	4,506	10.57	196.63
2014-15	24,600	60,253	4,755	14.90	226.75
2015-16	16,576	98,540	4,607	15.65	298.87
2016-17	15,322	1,27,973	5,588	13.90	349.75
2017-18	5,776	20,367	3,235	11.15	104.14
ମୋଟ	87,360	3,45,183	22,691	66.17	1,176.14

(ଏ ଆର୍ : କୃତ୍ରିମ ପୁନରୁତ୍ଥାନ, ଏ ଏନ୍ ଆର୍: ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାନ (ଡ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁଲେପ -2.1.1.2 – ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବର୍ଗୀକରଣ)
(ଉତ୍ସ: ଏଫ୍ ଏବଂ ଇ ବିଭାଗ ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ)/ ଡିଏଫ୍‌ଓ ମାନଙ୍କ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟ)

ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁସାରେ ଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସ୍ଥିର ହ୍ରାସ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏଏନ୍‌ଆର୍ ଏବଂ ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ 2013-14 ରୁ 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । କମ୍ ବ୍ୟୟ ହେତୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ବର୍ଷ 2017-18 ରେ ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।

2.1.3.2 ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସ୍ଥିତି

ରାଜ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ ଚୟନ ହୋଇଥିବା 13 ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନର ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ 2.2 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.2: ଚୟନ ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସ୍ଥିତି

ବର୍ଷ	ଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଏଏନଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କେଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଚାଚା ଲକ୍ଷରେ)	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟିରେ)
2013-14	6,752	11,965	1,040	2.03	60.55
2014-15	6,068	18,835	1,292	3089	81.06
2015-16	7,580	31,082	1,389	4.36	107.39
2016-17	5,738	46,684	1,916	2.78	150.21
2017-18	2,842	8,582	1,262	1.41	41.49
ମୋଟ	28,980	1,17,148	6,899	14.47	440.70

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଜନୀୟ ସୂଚନାକୁ ଉଦ୍ଧୃତ ତଥ୍ୟ)

2.1.3.3 ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରକଳ୍ପ-ଓ୍ଵାରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ

ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ (ଏଫ୍ ଥାଣ୍ଡ ସିସି) ବିଭାଗକୁ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଓ୍ଵାରୀ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ, ଉଭୟ ବାସ୍ତବିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ତଥ୍ୟ ଅତି ଚିତ୍ତୁ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । 2013-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କିତ ବାସ୍ତବିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣକୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ସାରଣୀ 2.3 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ 2.3: ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନରେ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଓ୍ଵାରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସଫଳତା

ବୃକ୍ଷରୋପଣ	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ସିଏସ୍‌ସିଏସ	ଏମ୍‌କିଏନଏଆର୍‌କିଏସ୍	ଏନ୍‌ବିଏମ୍	ଡିଏମ୍‌ଏମ୍	ଏନ୍‌ଏସି	ଆଇସିଜେଡ୍‌ଏମ୍‌ସି (ମାଲ୍‌କାଲ୍)	ମୋଟ
ଏଆର୍ (ହେକ୍ଟର)	10,158	4,296	8,029	1,596	47	494	240	24,860
ଏଏନଏଆର୍ (ହେକ୍ଟର)	8,485	63,166	39,888	50	0	645	0	112,234
ଆଭେନ୍ୟୁ (ଆର୍କେଏମ୍)	871	50	5,488	0	0	0	0	6,409
ସହରୀ (ଚାଚା ଲକ୍ଷରେ)	12.85	0	0	0	0.48	0	0	13.33

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଜନୀୟ ସୂଚନାକୁ ଉଦ୍ଧୃତ ତଥ୍ୟ)

2.1.3.4 ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଜନାରେ ଅଭାବ

ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ସି, 1988 ର ଅନୁକ୍ଷେପ 4.14 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆଧୁନିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସହିତ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦିଗ ଉପରେ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ତଥ୍ୟର ସାମୟିକ ସଂଗ୍ରହ, ସଂକଳନ ଏବଂ ପ୍ରକାଶନ ଉନ୍ନତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଏଫ୍‌ଡି ସଂହିତା, 1979 ର ନିୟମ 21 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଡିଏଫ୍‌ଓ, ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ନିଜ ବିଭାଜନରେ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ବୈଷୟିକ କାର୍ଯ୍ୟର ସଠିକତା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

2013-14 ରୁ 2017-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିମନ୍ତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବାସ୍ତବିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାରଣୀ 2.4 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ 2.4: ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବାସ୍ତବିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ବର୍ଷ	ଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ		ଏଏନଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ		ମୋଟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ହେକ୍ଟରରେ)	ମୋଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ (ହେକ୍ଟରରେ)	କମ୍ପାଣି (+)/ ଅଧିକ (-) (ହେକ୍ଟରରେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ		କମ୍ପାଣି (+)/ ଅଧିକ (-) (ଆର୍କେଏମ୍)	
	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ (ହେକ୍ଟରରେ)				ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଆର୍କେଏମ୍)	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସଫଳତା (ଆର୍କେଏମ୍)		
2013-14	40,000	25,086	40,000	38,050	80,000	63,136	16,864	4,000	4,506	-506	
2014-15	27,252	24,600	49,196	60,253	76,448	84,853	-8,405	5,015	4,755	260	
2015-16	24,002	16,576	1,95,584	98,540	2,19,586	1,15,116	1,04,470	5,440	4,607	833	
2016-17	25,417	15,322	2,12,529	1,27,973	2,37,946	1,43,295	94,651	5,941	5,588	353	
2017-18	19,683	5,776	2,47,042	20,367	2,66,725	26,143	2,40,582	5,383	3,235	2,148	
ମୋଟ	1,36,354	87,360	7,44,351	3,45,183	8,80,705	4,32,543	4,48,162	25,779	22,691	3,088	
କମ୍ପାଣିର ପ୍ରତିଶତ							50.89				11.98

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟ)

2013-14 ରୁ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ 11.98 ରୁ 50.89 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନମତେ ଥିଲା:

- ସବୁ ସ୍ତରରେ ଯଥା ରେଞ୍ଜ, ବିଭାଜନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଖାଲି ଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଜମି ସମକ୍ଷରେ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ତାତାବେସ୍ ନଥିଲା । ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରାୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ଭାଗ କରି ପ୍ରଦତ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱଶାତ୍ ତଥ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା ।
- ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉପରେ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ରେଞ୍ଜ ଏବଂ ବିଭାଜନ ସ୍ତରରେ ସଂକଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପିସିସିଏଫ୍ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ରେଞ୍ଜ, ବିଭାଜନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କଲା ।
- ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା (ସିଏସ୍ପି) ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ତର, ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏମ୍ପ୍ଲିଏମ୍‌ଆରଜିଏସ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ କମ୍ପତ୍ତି 23 ରୁ 68 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଯାହା **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.4.4** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ, ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା, ସମୟାନୁଯାୟୀ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାନଯିବା ଏବଂ କମ୍ ବେତନ ହାର ଇତ୍ୟାଦି ଏହାର କାରଣ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ କୌଣସି ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ଖାଲି ଜମି ତଥା ଅବକ୍ଷୟ ଜମିର ଉପଲବ୍ଧତା ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଜନ ଠାରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରସାର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ପ୍ରସାର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଉଭୟ ବିଭାଜନ ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ ଏବଂ ଏବଂଏଫ୍ଏଫ୍), ଅତିରିକ୍ତକୁ ଏଭଳି କୌଣସି ନଥି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିନଥିଲେ ।

2.1.3.5 ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା

ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ସମ୍ପଦର ନିରନ୍ତର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ପି, 1988 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି (ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି) ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ କମିଶନ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2006) ।

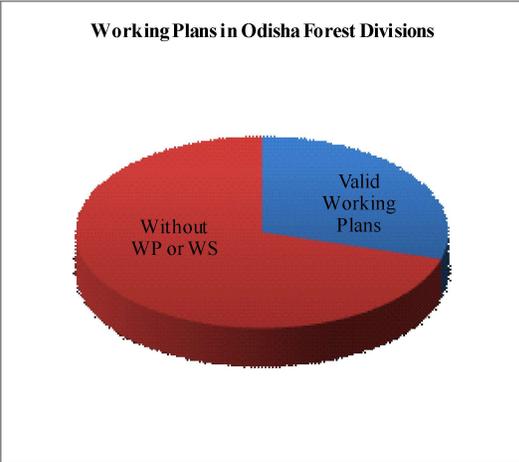
ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବିଭାଗ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି ଗଠନ କରିନାହିଁ । ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି ଗଠନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ସବୁଜ ବଳୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଜନା କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ, ଯଦିଓ ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ରାଜ୍ୟ ଏହା ବଦଳରେ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ପିକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ପି, ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଗାଇଡ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଅଟେ । ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂ-ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ପି ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ, ନିଜସ୍ୱ ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

2.1.3.6 କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଏହିପରି ଯୋଜନା ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା.3

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏନ୍‌ଡ୍‌ରୁପ୍‌ସି) ସଂହିତା 2014 ର ଅଧ୍ୟାୟ 1 ର ଅନୁକ୍ଷେତ୍ର 3 ଅନୁଯାୟୀ, ସମସ୍ତ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଅନୁଯାୟୀ ନିରନ୍ତର ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରାଯିବା କଥା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ସି, 1988 ସ୍ୱୟଂ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ଉଚିତ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ବିନା କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଡବ୍ଲୁପି) / ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ମାଲିକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡବ୍ଲୁପିରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରତି ଦଶ ବର୍ଷରେ ଥରେ ସଂଶୋଧିତ ହେବ । ବେସରକାରୀ, ଗ୍ରାମ ଇତ୍ୟାଦି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ/ ମାଲିକାନା ଅଧିନରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଡବ୍ଲୁଏସ୍) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ।

ଅତିକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ 44 ବିଭାଜନ ଯଥା 37 ଚେରିଚୋରିଆଲ୍ ଏବଂ 7 ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନ ବିଧିମାନ୍ୟ ଡବ୍ଲୁପି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 44 ଟି ବିଭାଜନ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 13 ଟି ବିଭାଜନ ଅନୁମୋଦିତ ଡବ୍ଲୁପି ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା, 27 ଟି ବିଭାଜନ ଅନୁମୋଦିତ ଡବ୍ଲୁଏସ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଚାରିଟି ବିଭାଜନ କୌଣସି ଅନୁମୋଦିତ ଡବ୍ଲୁପି/ ଡବ୍ଲୁଏସ୍ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 27 ଟି ବିଭାଜନର ଡବ୍ଲୁଏସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଅବଧି ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଥିଲା । ତେଣୁ, 31 ଟି ବିଭାଜନ ଅନୁମୋଦିତ ଡବ୍ଲୁପି/ ଡବ୍ଲୁଏସ୍ (ଜୁନ୍ 2021) ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି । ବିଧିମାନ୍ୟ ଡବ୍ଲୁପି/ ଡବ୍ଲୁଏସ୍ ବିନା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏନ୍‌ଡ୍‌ରୁପ୍‌ସି ସଂହିତା, 2014 ର ମୌଳିକ ନୀତିକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତାର ନିରନ୍ତର ପରିଚାଳନାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କଲା ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ 2020-21 ରେ 10 ଟି ଡବ୍ଲୁପି ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2021-22 ରେ 20 ଟି ଡବ୍ଲୁପି ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି 2021-22 ରେ 10 ଟି ଡବ୍ଲୁଏସ୍ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.1.3.7 ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ବଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନହେବା

ଏନ୍‌ଡ୍‌ରୁପ୍‌ସି ସଂହିତା, 2014 ର ଅଧ୍ୟାୟ VI ର ଅନୁକ୍ଷେତ୍ର 76 ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଷୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଆବଶ୍ୟକ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏହାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣର ଫଳାଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଏଫ୍‌ସି ସଂହିତା, 1979 ର ନିୟମ 227 ଅନୁଯାୟୀ, ଜଙ୍ଗଲ ସଂପଦର ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ଜଙ୍ଗଲ କଞ୍ଚାମାଲ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଚାହିଦା ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ବଳ ସର୍ବେକ୍ଷଣ (ଏଫ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍) ବିଭାଜନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା (1970) । ଓଏଫ୍‌ସି ସଂହିତାର ନିୟମ 228 ଏବଂ ନିୟମ 233 ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ଏକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା (ଏସ୍‌ସ୍‌ପି) ସମ୍ବଳ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ତିଏଫ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଶାସନିକ (ଏଏ) ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ବଳ ଉପରେ ଏକ ବାର୍ଷିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା କଥା ।

ଅତିର୍, ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିଭାଜନର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ଅବଲୋକନ କଲା:

- ❖ ଉପରୋକ୍ତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ଏଫ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ବିଭାଜନକୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । 2009-10 ପରେ ଏସ୍‌ସ୍‌ପି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥିଲା । ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 2015-16 ରେ କେନ୍ଦୁଝର ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନର ଡବ୍ଲୁପିକୁ ପୁନଃକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ବିଭାଜନକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଡବ୍ଲୁପି ବିଭାଜନର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଧିକାରୀ (ଡବ୍ଲୁପିଓ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଡବ୍ଲୁପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା କଥା ।
- ❖ 2013-16 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ଆବେଦନ ହୋଇନଥିଲା । ବିଭାଜନରେ 38 ରୁ 42 କର୍ମଚାରୀ ଉପଲବ୍ଧ ରହିବା ତୁଳନାରେ 22 ରୁ 31 କର୍ମଚାରୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ ଏବଂ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ 4.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 2016-18 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 11.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବ୍ୟୟ ବିଭାଜନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ଅଣ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଏହି ବିଭାଜନର ଅଣକାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର କାରଣ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ କେନ୍ଦୁଝର ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନର ଡବ୍ଲୁପି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଏହି ବିଭାଜନକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଭାଜନର ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇନପାରିଥିବାରୁ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଡବ୍ଲୁପିର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସଂଗୋଧନ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ଏହା ଏକ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

ସୁପାରିଶ (ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଏବଂ ଯୋଜନା)

- ରାଜ୍ୟରେ ସବୁଜ ଚଳୟ ଚୂଛି ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କ ନିରନ୍ତର ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରନ୍ତି ।
- ସମସ୍ତ ସ୍ତର ଯଥା-ରେଖ, ବିଭାଜନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏବଂ ଖାଲି ରାଜସ୍ୱ ଜମି ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ତାଟାବେସ୍‌ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାକୁ ସରକାର ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି ।
- ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସବୁ ସ୍ତରରେ ସମନ୍ୱିତ ଯୋଜନା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।
- ରାଜ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ନିରନ୍ତର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତା ପାଇଁ ବିଭାଜନର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ବିଧିମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରନ୍ତି ।

2.1.4 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

2.1.4.1 ପ୍ରଜାତି ଗୁଡ଼ିକର ଅନିୟମିତ ଚୟନ

ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଦ୍ଭିଦବାଜିର ମୌଳିକତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ ନକରି ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୃକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ କରିବା ହେଉଛି ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଭିଦ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଜାତିଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବେଶ ସହିତ ଅଧିକ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅତିର୍ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ଡବ୍ଲୁପି/ ଡବ୍ଲୁଏସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଶାଳ

ଗଛ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଜାତି । ପିସିସିଏଫ୍ ସର୍କ୍ଚୁଲାର (ଅକ୍ଟୋବର 2018) ମଧ୍ୟମରେ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କି ଶାଗୁଆନ, ଆକାସିଆ ଏବଂ ଇଉକାଲିପଟାସ ଗଛ ଜଙ୍ଗଲରେ ଲଗାଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହି ପ୍ରଜାତିଗୁଡ଼ିକ ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ।

- ଅତିବ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା, ତରୁପି/ ତରୁସ୍ୱ ଏବଂ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ପରି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ଚୟନ ହୋଇଥିବା 13 ଟି ବିଭାଜନ ମଧ୍ୟରୁ 12 ଟିରେ 2013-18 ଅବଧିରେ ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାନ (ଏଏନଆର୍) ଅଧିନରେ 73,692.46 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ହୋଇଥିବା 926 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଶାଳ ପ୍ରଜାତି ଉପରେ ଶାଗୁଆନ ପ୍ରଜାତିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ରେଡାଗୋଲ ବିଭାଜନରେ ସମୁଦାୟ 173.81 ଲକ୍ଷ ବିହନ ମଧ୍ୟରୁ, 67.53 ଲକ୍ଷ ଶାଗୁଆନ୍ (36 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ କେବଳ 3,000 ଶାଳ (0.02 ପ୍ରତିଶତ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବଳକା 106.25 ଲକ୍ଷ ବିହନ ଆମଲା, ସିମାରୁବା, ଗମ୍ଭାରା, କରଞ୍ଜ, ଶିଶୁ, କାଜୁ, ବାଉଁଶ ଇତ୍ୟାଦି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ରାଜନଗର (ଏଏନଆର୍) ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଏଏନଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇନଥିଲା । କେବଳ ସଦେଶା ପ୍ରଜାତି ଲଗାଇବାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକର ତରୁପି/ ତରୁସ୍ୱର ଏହା ଏକ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ।
- ବୌଦ୍ଧ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ 2013-14 ଅବଧିରେ ପୁରୁଣା କଟକ ରେଞ୍ଜ ଅଧିନରେ ଥିବା କାମ୍ବୁନାଥପୁରରେ 10 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଜମିର ବାସ୍ତବିକ ଲକ୍ଷଣ ଯଥା-ବୃକ୍ଷପାତ/ ତାପମାତ୍ରା ତଥ୍ୟ, ମୃତ୍ତିକା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇ ନଥିବା ଅତିବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା । ଏଫ୍ପିଏଫ୍ ନିୟମ 207 ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସ୍ଥିତି, ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସମ୍ବଳିତ ଆରଞ୍ଜମେଣ୍ଟ ଟ୍ରେମାସିକ ଯାଞ୍ଚ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ 4,000 ଶାଗୁଆନ, 4,000 ଶିଶୁ ଏବଂ 3,000 ବାଉଁଶ ଏହିପରି ମୋଟ 11,000 ବିହନ ବୁଣାଯାଇଥିଲା । ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି) ସମୟରେ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଛଅ ବର୍ଷର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରେ ହାରାହାରି ଉଚ୍ଚତା 12 ରୁ 15 ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତାରେ ହାରାହାରି 80 ପ୍ରତିଶତ ବଞ୍ଚିବା ସହିତ ଦୁଇଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଭୃଗୁରେ ଭଲ ଭାବରେ ବଞ୍ଚି ରହିଥିଲା । ଯେହେତୁ ଜରୁରୀକାଳିନ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ସମୟରେ କେବଳ ଶାଗୁଆନ୍ ଲଗାଯାଇଥିଲା, ଉଭୟ ଶିଶୁ ଏବଂ ବାଉଁଶ ଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବୃକ୍ଷର ହାରାହାରି ବଞ୍ଚିବା 37 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ମୃତ୍ତିକା, ବୃକ୍ଷପାତ, ତାପମାତ୍ରା, ଡ୍ରେନେଜ୍ ସିଷ୍ଟମ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପାରାମିଟରଗୁଡ଼ିକର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସହିତ ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଜାତିର ଚୟନ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟରେ ସବୁଜ ବଳୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ପ୍ରଜାତିଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନୀୟ ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ପ୍ରଜାତିର ବଞ୍ଚିବାର ହାରକୁ ଆଧାର କରି ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଭୂ-ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ତରୁପି/ ତରୁସ୍ୱ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲର ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସଦେଶା ପ୍ରଜାତିଗୁଡ଼ିକୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

2.1.4.2 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଅନୁରକ୍ଷଣ

ଏଫ୍ପିଏଫ୍, 1977 ର ନିୟମ 197 ଏବଂ 201 ଅନୁଯାୟୀ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଯଥାକ୍ରମେ ପରିଶିଷ୍ଟ-XI ଏବଂ XII ରେ ବିଭାଗ ତଥା ରେଞ୍ଜ ସ୍ତରରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯିବ । ଏହି ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ନକଲ ସର୍ବଦା ଅପ୍ଡେଟ୍ ରଖାଯିବ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ସର୍ବଦା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ବୃକ୍ଷ ଲଗାଯିବ ଦିନ ଠାରୁ ଲଗାତାର ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ/ ହାରାହାରି

ଉଚ୍ଚତା, ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା, ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଅବସ୍ଥା, ବିଭାଜନ ତଥା ରେଞ୍ଜ ସ୍ତରରେ ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।

ଚୟନ ହୋଇଥିବା 13 ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରି ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ସମୁଦାୟ 4,586 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ, 2013-14 ରୁ 2017-18 ସମ୍ପର୍କିତ 312 ଟି (07 ପ୍ରତିଶତ) ପତ୍ରିକା ସଂପୃକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଖୋଲାଯାଇ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଅତିରଳ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ତାହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । 4,586 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟରୁ 2,373 ପତ୍ରିକା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ମନୋନୀତ ପତ୍ରିକାର 50 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥାତ୍ 1,187 ଟି ପତ୍ରିକାକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ 148 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା (12.47 ପ୍ରତିଶତ) ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-2 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପୂର୍ବ ଏବଂ ପର ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟ, ବିତରଣ ସହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟୟ, ରେଞ୍ଜ ଅଫିସରଙ୍କର ତ୍ରେମାସିକ ଯାଞ୍ଚ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଫରେଷ୍ଟର/ ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ) ଏବଂ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାମାଣିକିକରଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣୀ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା, ଅତିରଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ପ୍ରାମାଣିକରଣ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଅତିରଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସାମିତ ଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଥିଲା, ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରେକର୍ଡ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

2.1.5 ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଶହେ ଦିନର ବେତନ ରୋଜଗାରର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେଇ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବୟସ୍କ ସଦସ୍ୟମାନେ ଯେଉଁମାନେ ଅଣକୁଶଳୀ ହସ୍ତଚାଳିତ କାମ ସେକ୍ଟରକୁ ଭାବେ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ସୁରକ୍ଷା ବଢାଇବା ହେଉଛି ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍‌ର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଓଡ଼ିଶାରେ 2006 ମସିହା ଠାରୁ ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହ ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ, ମୃତ୍ତିକା କ୍ଷୟ ଭଳି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇଥାଏ ।

ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ (ପିଆର) ବିଭାଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ପରେ 2014-15 ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଜନା ସହିତ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଫଇ ଏବଂ ସିସି ବିଭାଗ ହେଉଛି ଏକ ମୂଖ୍ୟ ବିଭାଗ ଏବଂ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ଖାଲ ଖୋଲିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥାଏ । ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଡିଆର୍‌ଡିଏ) ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସିଧାସଳଖ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ।

2.1.5.1 ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗରେ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ଅଭାବ

ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ ଏବଂ ଏର୍‌ଓଏଫ୍‌ଏଫ୍) ଏବଂ 2013-14 ରୁ 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଅନୁମୋଦିତ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସାରଣୀ 2.5 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, 2017-18 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମକ୍ଷାୟ ସୂଚନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅତିରଳ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସାରଣୀ 2.5: ଅନୁମୋଦିତ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ	ପାଣ୍ଠି (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)		ଏଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ହେକ୍ଟର)		ଏଏନଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ହେକ୍ଟର)		ଆଭେଦ୍ୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆରକେଏମ୍)	
	ଅନୁମୋଦିତ	ବିନିଯୋଗ	ଅନୁମୋଦିତ	ବିନିଯୋଗ	ଅନୁମୋଦିତ	ବିନିଯୋଗ	ଅନୁମୋଦିତ	ବିନିଯୋଗ
2013-14	13,557.09	6,661.12	25,782	8,313	30,757	29,774	3,000	3,506
2014-15	18,181.25	6,749.54	4,195	3,596	31,745	36,308	4,015	3,755
2015-16	14,134.99	8,056.32	10,117	2,109	29,330	26,245	4,138	3,340
2016-17	14,646.88	8,838.92	3,000	913	25,000	16,893	4,000	3,714
ମୋଟ	60,520.21	30,305.9	46,094	14,931	1,41,832	1,09,220	19,153	14,315
କମ୍ପୂରଣ ପ୍ରତିଶତ	50		68		23		25	

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍(ଓ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ 50 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ କମ୍ପୂରଣ 23 ରୁ 68 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏଫ୍ପିଏମ୍ 1977 ର ନିୟମ 130(b) ଅନୁଯାୟୀ, ନିୟମିତ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରି ଜୁଲାଇ ସୁଦ୍ଧା ଚାରା ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ ଏବଂ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ରତ୍ନ ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ସଫଳତାକୁ ଅତିବ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲା । ଅତିବ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲା:

- ❖ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ 527 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏଫ୍(ଓ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବିତ ଭାବରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମଇ ରୁ ଜୁଲାଇ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବର୍ଷର ଜୁଲାଇ/ ଅଗଷ୍ଟରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ତିନୋଟି ଡିଏଫ୍(ଓ) ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯଥା- 2013-14, 2015-16 ଏବଂ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରତ୍ନ ପୂର୍ବରୁ 95ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ତିଆରିତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଡିଏଫ୍(ଓ) ଏବଂ ତିଆରିତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ତଥା ବିଭାଗ ସ୍ତରରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗରେ ଡିଏଫ୍(ଓ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରାଙ୍କ ଉପଲକ୍ଷ୍ମତାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନହେବା ଏହି କମ୍ପୂରଣ କାରଣ ଥିଲା । ଏଥିଯୋଗୁଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।
- ❖ ତିଆରିତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଯଦିଓ ପାଣ୍ଠି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପିଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଲକ୍ଷ୍ମ ଥିବା ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏଫ୍(ଓ)ମାନେ ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରି ନଥିଲେ ।
- ❖ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଜନ-ଝାରା ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରାଙ୍କ ଉପଲକ୍ଷ୍ମତା, ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ) ଏବଂ ଏଫ୍(ଓ)ଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଲକ୍ଷ୍ମ ନଥିଲା ।
- ❖ ଡିଏଫ୍(ଓ)ମାନେ ଏମ୍ପ୍ଲିଏନ-ଆରକେଏମ୍ ଅଧିନରେ ବିଭିନ୍ନ ଜଙ୍ଗଲ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ତିଆରିତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସର୍ବମୋଟ ମ୍ୟାନ୍-ଡେଜ୍ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ଯଦିଓ ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରା ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ଉପଲକ୍ଷ୍ମ ଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଏହା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ମ୍ୟାନ୍-ଡେଜ୍ ଉପଯୋଗ ଉପରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.4.5** ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

⁸ ଡିଏଫ୍(ଓ), ବାମରା (ଡବ୍ଲୁଏଲ୍) (92), ବୈଜ (61), କେନ୍ଦୁଝର (100), ରାୟଗଡ଼ା (215) ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ (159)
⁹ ବୈଜ (2015-16 = 12 ଏବଂ 2017-18 = 10), କେନ୍ଦୁଝର (2013-14 = 20) ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା 2017-18 = 53)

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ତିଆରି-ସଂସ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ, ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରୀ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ଏବଂ କମ୍ ବେତନ ହାର ପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନେ କାମ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ଏହା ଉପରୋକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ଅନୁମୋଦିତ ମ୍ୟାନୁଡେଜମେଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଯେହେତୁ ତିଏଫ୍‌ଓମାନେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ବିଳମ୍ବରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ତିଆରି-ସଂସ୍କାର ଅନୁମୋଦନରେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକୃତ ଅନୁଯାୟୀ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ ପିଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଧାରରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନରେ ବିଳମ୍ବ ଠିକ୍ ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମଜୁରୀ ହାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ।

2.1.5.2 ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ଉପଯୋଗରେ ଅଭାବ

ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମ୍ପର୍କିତ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଉପଯୋଗର ସ୍ଥିତି¹⁰କୁ ଅତିବ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲା । ଅତିବ୍ ସଂପୃକ୍ତ ତିଆରି-ସଂସ୍କାର ଗୁଡ଼ିକରୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ଉପଯୋଗ ତଥ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା । ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା 13ଟି ବିଭାଜନକୁ ମୋଟ 98.93 ଲକ୍ଷ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 2,013 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା 5,100 ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କେବଳ 51.04 ଲକ୍ଷ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ (51.58 ପ୍ରତିଶତ) ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକରେ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ଉପଯୋଗର ପ୍ରତିଶତ 15 ରୁ 96 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ।

13 ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟି ବିଭାଜନରେ ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସୂଚନା ଆଧାରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସାରଣୀ 2.6 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ 2.6: ବିଭାଜନ ଖୁରା ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ଉପଯୋଗ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନର ନାମ	ବାସ୍ତବିକ ସଫଳତା		ପରିମାଣ(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)		ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗରେ ଅଭାବର ପ୍ରତିଶତ {(5-6)/5 x 100}	ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ (ଟଙ୍କାରେ)		
		ହେକ୍ଟର	ଆରକେ ଏମ୍	ଆବଣ୍ଟିତ	ବିନିଯୋଗ		ସୃଷ୍ଟି	କମ୍ପଡ଼ି {(8/10) x 7}	ଉପଯୋଗ ମ୍ୟାନୁଡେଜର ପ୍ରତିଶତ {100 - (7)}
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ବାମରା ଡବ୍‌ସଲ୍	1,100	271	483.76	305.82	36.78	1,13,345	65,949	63.22
2	କୋରାପୁଟ	3,290	263	1210.13	673.07	44.38	2,29,453	1,83,086	55.62
3	କେନ୍ଦୁଝର	4,883	472	1936.96	950.30	50.94	2,90,053	3,01,151	49.06
4	ବୋଝ	1,941	302	994.79	443.34	55.43	1,54,385	1,92,032	45.47
5	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	5838	455	2186.24	1120.47	48.75	269254	256109	51.25
6	ମାଲକାନଗିରି	2020	195	799.76	435.15	45.59	205249	171977	54.41
7	ରାଉରକେଲା	7030	613	2446.43	1905.56	22.11	805183	228541	77.89
	ମୋଟ	26105	2575	10063.07	5839.71		2066930	1398854	

ଉତ୍ସ: ସଂପୃକ୍ତ ତିଏଫ୍‌ଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ବିନିଯୋଗରେ ଅଭାବ 22.11 ରୁ 55.43 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମେତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକ 48,47,471 ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ନେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତିଏଫ୍‌ଓମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ଉପଯୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ମୋଟ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ମ୍ୟାନୁଡେଜର 45.47 ରୁ 77.89 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲେ । ଏହା ତିଏଫ୍‌ଓମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

¹⁰ ପିସିସିଏଫ୍, ଓଡ଼ିଶା ପରିଶିଷ୍ଟ III ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଯୋଜନାର ଅଭାବ ଥିବା ଦର୍ଶାଇଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରୀ ଏବଂ ମ୍ୟାନୁଡେଜର ଉପଲକ୍ଷତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଡିଏଫ୍ଓ ମାନେ ଡିଆରୁଡିଏ ସହିତ ମଧ୍ୟ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିନଥିଲେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ, ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରୀ ଉପଲକ୍ଷ ନଥିବା, କମ୍ ବେତନ ହାର ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ମ୍ୟାନୁଡେଜରେ ଅଭାବ ଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଡିଆରୁଡିଏ ଦ୍ୱାରା ଡିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଜନରେ ଜବ୍ କାର୍ଡିଆରୀ ଉପଲକ୍ଷ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ମ୍ୟାନୁଡେଜ୍ ଉପଯୋଗ କରିପାରିନଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଡିଏଫ୍ଓମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଆରୁଡିଏ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିନଥିଲେ । ଡିଏଫ୍ଓ ଏବଂ ଡିଆରୁଡିଏ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରି ନ ପାରିବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

2.1.5.3 ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା କାରଣରୁ ଅସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାନୁଆଲ, 1977 ର ନିୟମ 35 ଅନୁସାରେ ଥିବା “ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟ ସାରଣୀ”ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସାମାବଦ୍ଧ ଅଟେ । ଯଦି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ, ତେବେ ପୁରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସଫଳତା ବିପଦରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ଗମ୍ଭୀର ପରିଣାମ ହେବା ପ୍ରାୟ ନିଶ୍ଚିତ ଥାଏ । ତେଣୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସଂପର୍କରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଏକ ସବିଶେଷ ସମୟ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ଏହାକୁ କଠୋର ଭାବରେ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନିୟମ 30 ଅନୁଯାୟୀ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ମୃତ୍ତିକା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉପଚାର ଯନ୍ତ୍ର ସହ ଯୋଜନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ପୁନଶ୍ଚ, ନିୟମ 130 (b) ଅନୁଯାୟୀ, ନିୟମିତ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରି ଜୁଲାଇ ସୁଦ୍ଧା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଶେଷ ହେବ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କେବଳ ଏମ୍ପ୍ଲିଏନ୍‌ଆରୁଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଠାରୁ ଏମ୍ପ୍ଲିଏନ୍‌ଆରୁଇଜିଏସ୍¹¹ ସହିତ ମିଶ୍ରଣ କରି କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପରବର୍ତ୍ତୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏମ୍ପ୍ଲିଏନ୍‌ଆରୁଇଜିଏସ୍ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯିବ ।

ସେହିଭଳି, ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ ସଂହିତା (ସିଏମ୍‌ପିପି), 1990 ର ନିୟମ 2.98 ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତା ସ୍ଥାନରେ 60 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତତୁର୍ଦ୍ଧା ବଞ୍ଚିଥିବା ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ଫସଲ ପାଇଁ ସଫଳ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । 40 ରୁ 60 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ବଞ୍ଚିବା ଆଂଶିକ ସଫଳ ଏବଂ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ବଞ୍ଚିବା ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, 2013-17 ମଧ୍ୟରେ 14,315 ଆର୍କେଏମ୍ ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବ୍ୟତୀତ ଏମ୍ପ୍ଲିଏନ୍‌ଆରୁଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ 1,24,151 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ 2,013 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ ପ୍ରଥମ 2013 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ 11,296 ହେକ୍ଟର ଜମି ସମ୍ବଳିତ 485 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ 1,035 ଆର୍କେଏମ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ 18.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଥିଲା । 2017-18 ରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମନ୍ୱୟ ସୂଚନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅତିଗୁରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରୁ ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଜରୁରୀକାଳିନ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନାବନା ବୃକ୍ଷ ବାଛିବା ଏବଂ ଛେଦନ, ମୃତ୍ତିକା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଖତ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସାର ଏବଂ କୀଟନାଶକ, ଅଗ୍ନି ନିର୍ବାହକ ପଥ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଯାତ୍ରା ପଥ, ଜଳସେଚନ ଏବଂ ଡବାରଖ ପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ହେତୁ ତଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକରୁ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିପରି, ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବଞ୍ଚିବା ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ -3 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

¹¹ ଉତ୍ସ: ପିସିସିଏଫ୍(ଓ) ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା. 8781 ଡା- 03.5.2016

ସେହିଭଳି, ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ପାଞ୍ଚଟି ବିଭାଜନ¹²ରେ 925 ହେକ୍ଟରରେ 35ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ 160 ଆଇକେଏମ୍‌ରେ 2.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ଥିଲା କାରଣ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାର ହାର 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା । 10ଟି¹³ ବିଭାଜନରେ 4,585 ହେକ୍ଟରରେ 146 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ 207 ଆଇକେଏମ୍‌ରେ 9.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆଂଶିକ ବିଫଳ ଥିଲା କାରଣ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା 40 ରୁ 60 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଭୌତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା କମ୍ ଥିଲା । ଏହିପରି, ସର୍ବମୋଟ 11.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଜନାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହିପରି ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସ୍ଥିତି ଜାଣିବା ପାଇଁ, କ୍ଷେତ୍ର ଅତିର୍ ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳ ଗୁଡ଼ିକର ଜେପିଭି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା **ସାରଣୀ 2.7** ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.7: ଦୁଇଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳରେ ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚର ଫଳାଫଳ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନ	ରେଞ୍ଜ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର	ପଡ଼ିକା ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରତିଶତ	ଜେପିଭି ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରତିଶତ
1.	ବାମରା (ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ)	ବାମରା (ବନ୍ଧବାର ଆର୍‌ଏଫ୍)	2013-14	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50 ହେକ୍ଟର	ପଡ଼ିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା	50
2.	ମାଲକାନଗିରି	ମାଲକାନଗିରି (ବାହୁଗୁଡ଼ା)	2013-14	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50 ହେକ୍ଟର	ପଡ଼ିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା	32

ବାମରା ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ କେବଳ ଶାଗୁଆନ ଉଦ୍ଭିଦ ବଞ୍ଚିଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାତି ଯଥା-ଗମ୍ଭୀରୀ, ଜାମୁନ୍, ଆକାସିଆ ଇତ୍ୟାଦି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଛଅ ବର୍ଷ ପରେ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚତା 3 ରୁ 18 ଫୁଟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ମାଲକାନଗିରି ବିଭାଜନରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଳ୍ପ କିଛି ଶାଗୁଆନ, କାଜୁ ଏବଂ ଚାକୁଣ୍ଡା ପ୍ରଜାତି ବଞ୍ଚିଥିଲେ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଛଅ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚତା ତିନି ରୁ ଆଠ ଫୁଟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ମୃତ୍ତିକାର ଗୁଣାବଦ୍ଧି ଆକଳନ ପାଇଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା କରିନଥିଲେ । ମୃତ୍ତିକାର ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ (ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି) ପଦକ୍ଷେପ କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯୋଜନାରୁ ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଠାରୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ତେଣୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପରେ ଅନାବନା ବୃକ୍ଷ ବାଛିବା, ସିଲଭିକଲଚର, ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅସମାନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ହାରାହାରି ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ ନ ହୋଇପାରିବାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଠାରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା କମ୍ ରହିଥିଲା ।

2.1.5.4 ସ୍ଥାନ ଚୟନରେ ଅନିୟମିତତା ହେତୁ ଅସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ଅନୁର୍ବର, ଅନାବୃତ ଜମି, ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଜମି, ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଏବଂ ଲାଟେରାଇଟ୍ ବିଖଣ୍ଡ¹⁴ ଏବଂ କାନପିର ଘନତା କିମ୍ବା ମୂଳ ଷ୍ଟର୍କ 10 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃତ୍ରିମ ପୁନରୁତ୍ପାଦନ(ଏଆର୍) କରାଯାଇଥାଏ ।

¹² ବଲାଙ୍ଗୀର (18), କେନ୍ଦୁଝର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) (01), କେନ୍ଦୁଝର (02), ବାମରା (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) (03), ବୌଦ୍ଧ (11)
¹³ ବଲାଙ୍ଗୀର (18), ରାଉରକେଲା (48), ରାୟଗଡ଼ା (37), ମାଲକାନଗିରି (7), କେନ୍ଦୁଝର (ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ) (03), କେନ୍ଦୁଝର (7), କଳାହାଣ୍ଡି (ଦକ୍ଷିଣ) (02), ବାମରା (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) (8), ବୌଦ୍ଧ (10) ଏବଂ କୋରାପୁଟ (6)
¹⁴ ମୃତ୍ତିକା ସ୍ତର ଯାହା ଲୁହା ଅକ୍ସାଇଡରେ ଭରପୁର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପଥରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ

- ରାଉରକେଲା ବନ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଥିବା ବିଶ୍ୱା ରେଞ୍ଜର ନଥିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2013-16 ମଧ୍ୟରେ 710 ହେକ୍ଟର ଏବଂ 10 ଆର୍କେଏମ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ନଅଟି¹⁵ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିଲା । କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାରେ ଅତିର୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅଗଷ୍ଟ 2019) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା । ଅତିର୍ରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାତ୍ରା ରୋଲ୍ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.1

ଉପରୋକ୍ତ ନଅଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ, ଉତ୍ତର ଚିରୋବେଡ଼ା ଠାରେ ଗୋଟିଏ ଏଏନ୍ଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ, ଶାଗୁଆନ, କରଞ୍ଜ, ନିମ୍ବ, ଆକାସିଆ, ସିମାରୁବା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଜାତିର ବୃକ୍ଷ ଲଗାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚତା ସହିତ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସ୍ତମ୍ଭ ପୋଷ୍ଟ, ସାଇନ୍ ବୋର୍ଡ, ଏସ୍ଏମ୍ସି ପରି ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଛଅ ବର୍ଷ ପରେ ଶାଗୁଆନ, ନିମ୍ବ ଏବଂ ଆକାସିଆ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ହାରାହାରି ଉଚ୍ଚତା ଦୁଇରୁ ଛଅ ଫୁଟ ସହ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ମାତ୍ର 15 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ଏକ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବୋଲି ସୂଚିତ କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଅତିର୍ରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଅନ୍ୟ ଆଠଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା 60 ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ଏହିପରି, ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆଠଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ସଫଳ ଥିଲା ଯାହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-4 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ତେଣୁ, ଏହି ନଅଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ ଥିଲା ।

(ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.2)

- ସେହିଭଳି, କେନ୍ଦୁଝର ବିଭାଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2015-16 ରେ ତେଲକୋଇ ରେଞ୍ଜର ତାଲାପଡ଼ା ଖେସାରା ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ 14.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ 50 ହେକ୍ଟର ବ୍ଲକ୍ (ଏଆର୍) ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣ (1600 ଚାଚା ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର) କରାଯାଇଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମୟରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ସ୍ଥାନଟି 50 ପ୍ରତିଶତ କାନପି ସାହୁତା ଥିବା ଘାଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଶାଳ ସେଠାରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଜାତି ଥିଲା । ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏହାର ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷରେ ଥିଲା । ପତ୍ରିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜାମ୍ବୁ, ବାଉଁଶ, ଆମ୍ବ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ଛୋଟ ପ୍ରଜାତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରଜାତିର ହାରାହାରି ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା 10 ରୁ 20 ଫୁଟ୍ ଉଚ୍ଚତା ସହିତ 35 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହିପରି, ସିଏମ୍ପିପି, 1990 ର ନିୟମ 2.98 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଥିଲା ।

¹⁵ ଏଆର୍ -1, ଏଏନ୍ଆର୍ - 7 ଏବଂ ଆଭେନ୍ୟୁ-1

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଏଆର୍ ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥାନ ଚ୍ୟୁତ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା କାରଣ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଟି 10 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ କାନପି ଥିବା ଅନୁର୍ଦ୍ଧର ଅଞ୍ଚଳ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଘାଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଗଲା ଏବଂ ଦାୟା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

2.1.6 କ୍ଷତିପୂରଣ ବନାକରଣ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୋଜନା ପ୍ରାଧିକରଣ ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ରାଜ୍ୟ ସିଏସଏମ୍ପିଏ 2009 ଉପରେ ଏମ୍‌ଓଏସ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଅନୁକ୍ଳେପ 9 (i) ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ବନାକରଣ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୋଜନା ପ୍ରାଧିକରଣ (ସିଏସଏମ୍ପିଏ) ର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ, ତଦାରଖ କରିବା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ (ଏଫ୍‌ସି) ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅନୁଯାୟୀ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବନାକରଣ (ସିଏ) କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା । ଏହା ଆଡ଼ହକ୍ ସିଏସଏମ୍ପିଏରେ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଣ୍ଠିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ବନାକରଣ, ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ପାଦନ, ଜଙ୍ଗଲର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା, ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ, ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ସଂଗୃହୀତ ଅର୍ଥକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବ ।

ପୁନଶ୍ଚ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ (ରୁଡ଼ାନ୍ତ) ଅନୁମୋଦନରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ରହିଛି ଯେ ଚିହ୍ନିତ ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ଜମି କିମ୍ବା ଅବନତି ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଉପରେ, ରାଜ୍ୟ ବନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ନିକାସ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସିଏ କରାଯିବ ଏବଂ ତା’ପରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥା (ୟୁଏ) ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସିଏସଏମ୍ପିଏ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିରୁ ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

2.1.6.1 କ୍ଷତିପୂରଣ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ

ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସିଏର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନପୁଣ୍ୟ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ସିଏର ସାଧାରଣ ଏବଂ ବ୍ୟାକ୍ ଲଗ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯାହା ସାରଣୀ 2.8 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.8: କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ

ସିଏର ବର୍ଷ	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ(ହେକ୍ଟରରେ)	କମ୍ପି(ହେକ୍ଟରରେ)
ସାଧାରଣ	10,403.116	7,106.220	3,296.896
ବ୍ୟାକ୍ ଲଗ୍	11,525.316	10,825.678	699.638 ¹⁶
ମୋଟ	21,928.432	17,931.898	3,996.534

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ସାଧାରଣ (31.69 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ବ୍ୟାକ୍ ଲଗ୍ (6.07 ପ୍ରତିଶତ) ସିଏ, ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ଯଥାକ୍ରମେ ତିନି ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ସହ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ହେତୁ, ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏବଂ ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ସିଏର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇନଥିବା ହେତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ବଦଳରେ ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇଥିବା ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରି ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏଫ୍‌ସି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ସିଏସଏମ୍ପିଏ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଏକ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ।

¹⁶ କେନ୍ଦ୍ର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) - 259.178 ହେକ୍ଟର 2015-16 ପାଇଁ , କେନ୍ଦ୍ର - 3 ହେକ୍ଟର 2015-16 ପାଇଁ , କଟକ (ସହର) -377.244 ହେକ୍ଟର 2017-18ପାଇଁ , ଗୁମୁସୁର (ବନ୍ଧିଣ) - 11.966 ହେକ୍ଟର 2017-18ପାଇଁ , କଳାହାଣ୍ଡି(ବନ୍ଧିଣ) - 48.25 ହେକ୍ଟର 2017-18 ପାଇଁ

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ କିଛି ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ସିଏ ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହାସଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆଗାମୀ ବର୍ଷରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ସିଏ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

2.1.6.2 ସିଏଏମ୍ପିଏ ଅଧିନରେ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚ

ସିଏଏମ୍ପିଏ, 1990 ର ନିୟମ 2.98 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତା ଜମିରେ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଫସଲ ପାଇଁ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ 60 ପ୍ରତିଶତ ତଥା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବଞ୍ଚିଲେ ସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ସେହିଭଳି, 40 ରୁ 60 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ବଞ୍ଚିଲେ ଆଂଶିକ ସଫଳ ଏବଂ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ବଞ୍ଚିଲେ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉପରୋକ୍ତ ସଂହିତାର ନିୟମ 2.97 ଅନୁଯାୟୀ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ, ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ମୋଟ 1,187 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟରୁ ସିଏଏମ୍ପିଏ ଅଧିନରେ 491 ଟି ପତ୍ରିକା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 820 ହେକ୍ଟରରେ ତିନିଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ 1.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଆଂଶିକ ବିଫଳ ଥିଲା କାରଣ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ 40 ରୁ 60 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 488 ବୃକ୍ଷ ରୋପଣରେ ବଞ୍ଚିବା ଶତକଡ଼ା 60 ରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବିଭାଜନର ଉପରୋକ୍ତ ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସିଏଏମ୍ପିଏ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ତିନୋଟି ଜେପିଭି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ସାରଣୀ 2.9 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.9: ତିନୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚର ଫଳାଫଳ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ନାମ	ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା (ଶତକଡ଼ାରେ)	ଜେପିଭି ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା (ଶତକଡ଼ାରେ)
1	ରାଜପୁର 1 (ନିୟମିତ)	85	38
2	ରାଜପୁର 2 (ଅତିରିକ୍ତ)	85	21
3	ସାଗରପାଲି	55	29

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ଜେପିଭି ଅନୁଯାୟୀ, ଉପରୋକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା 21 ରୁ 38 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲାବେଳେ ତିଏଏମ୍ପିଏ ମାନେ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ାକୁ 55 ରୁ 85 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଯେଉଁଠାରେ ଉଚ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁ ହାର ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି, ବିଭାଗ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

ଜେପିଭିରେ ଅନେକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଥିଲା ଏବଂ ଫଳାଫଳ ସର୍ବଦା ସଠିକ୍ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ରିମୋଟ୍ ସେନ୍ସିଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଯଥା ସାଚେଲାଇଟ୍ ପ୍ରତିଛବି ଏବଂ ସ୍ପ୍ଲିଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା, ଯାହାର ବିବରଣୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.1.6.3 ସ୍ପ୍ଲିଟ୍/ ଡ୍ରୋନ୍ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ପ୍ରତ୍ୟେକ 20 ବର୍ଗ ମିଟର ଥିବା 5-6 କ୍ୱାଡ୍ରାଟ୍ ଚୟନ କରି ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଜେପିଭି ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଏହି ଜେପିଭି ଦ୍ୱାରା ହିସାବ କରାଯାଇଥିବା ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା 100 ପ୍ରତିଶତ ସଠିକ୍ ନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ, ବନ୍ୟଜନ୍ତୁଙ୍କ ଭୟ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ଜେପିଭି ଦଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସ୍ଥଳକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରି ନଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥଳର ଆକାରକୁ ବିଚାର କଲେ ଜେପିଭି ଦଳ ସମଗ୍ର ସ୍ଥଳକୁ ପରିସରଭୁକ୍ତ କରିପାରି ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ସଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ, ରିମୋଟ୍ ସେନ୍ସିଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଯଥା ଉପଗ୍ରହ ଚିତ୍ର ଏବଂ ସ୍ପ୍ଲିଟ୍/ ଡ୍ରୋନ୍ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ।

ସାଟେଲାଇଟ୍ ପ୍ରତିଛବି ମାଧ୍ୟମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଗୁଗୁଲ୍ ଆର୍ଥ (ଜିଇ) ସଫ୍ଟୱେର୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଇରେ ସାଇଟ୍‌ର ଜିପିଏସ୍ କୋର୍ଡିନେଟ୍ ପୁର୍ବ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସାଇଟ୍‌ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଜିଇରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସୌତିହାସିକ ଚିତ୍ର ଉପକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସାଇଟ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ଜଙ୍ଗଲ/ ସବୁଜ ବଳୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦୃଶ୍ୟମାନ ନହେଲା, ତେବେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ଯୁଏଭି ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧିକ ବିସ୍ତୃତ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଉତ୍ତମ ସ୍ଥାନ ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ୍ ଏବଂ କ୍ଲାର୍ଡ କଭର ଅଭାବ ହେତୁ ସାଟେଲାଇଟ୍ ପ୍ରତିଛବି ବ୍ୟବହାର କରି ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ଏହିସବୁ କାରଣ ହେତୁ, ମାଇକ୍ରୋ ସ୍ତରର ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିସ୍ତୃତ ସଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଯୁଏଭିକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.3

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.4

ଉପଗ୍ରହ ଚିତ୍ର ତାରିଖ – 14/11/2015

ଉପଗ୍ରହ ଚିତ୍ର ତାରିଖ – 15/11/2018

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ, ବିଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟ ଯଥା ଗଣନା, ବୃକ୍ଷ ପ୍ରକାରିର ଚିହ୍ନଟ, ବୃକ୍ଷର ଉଚ୍ଚତା, ବ୍ୟବଧାନ, ମୃତ୍ତିକାର ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଇତ୍ୟାଦିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଡିନୋଟି ଏଏନ୍‌ଆର୍ ସ୍ଥଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମାଇକ୍ରୋ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳରେ 265 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ ଯୁଏଭି ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଯୁଏଭି ପ୍ରତିଛବିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିବରଣୀ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାକୁ ଏକ ଉତ୍ତମ ଉପାୟରେ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତ୍ତୋନ୍ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଚାରୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ସାରଣୀ 2.10 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ 2.10: ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମାନବ ବିହୀନ ଯାନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଫଳାଫଳ

କ୍ର.ସଂ.	ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନାମ	ସମୁଦାୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର (ହେକ୍ଟରରେ)	ତ୍ତୋନ୍ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର (ହେକ୍ଟରରେ)	ପ୍ରକଳ୍ପ	କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବର୍ଷ	ବ୍ୟୟ (ଟଙ୍କାରେ)
1	ରାଜପୁର-1 (ନିୟମିତ)	50	50	ସିଏସ୍‌ମ୍‌ପିଏ	2015-16	10,49,825
2	ରାଜପୁର 2(ଅତିରିକ୍ତ)	50	50	ସିଏସ୍‌ମ୍‌ପିଏ	2015-16	10,49,825
3	ସାଗରପାଲି	100	100	ସିଏସ୍‌ମ୍‌ପିଏ	2015-16	23,37,800
4	ସାନଟୁବି	65	65	ଆଇସିଜେଡ୍‌ଏମ୍‌ପି	2014-15	23,98,500
ମୋଟ		265	265			68,35,950

ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସ୍ଥଳ ଅନୁସାରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଥିବା ରାଜପୁର 1 ଏବଂ 2 (ନିୟମିତ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ)ର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୁଗୁଲ୍ ଆର୍ଥି ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ଏହାର ମାନଚିତ୍ର ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି:

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.5

ରାଜପୁର - 1 (ନିୟମିତ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ: ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରିର ସଂଖ୍ୟା/ ପ୍ରକାର ସାରଣୀ 2.11 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.11: ରାଜପୁର-1 ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମାନବ ବିହୀନ ଯାନଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ	ରେଞ୍ଜ/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ	ଯୋଜନା/ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବର୍ଷ ହେକ୍ଟରରେ କ୍ଷେତ୍ର	ବୃକ୍ଷର ପ୍ରକାର	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ଫେବୃଆରୀ 2021ରେ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ଅଧିକରଣ ଅନୁସାରେ ବୃକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ରାଜପୁର/ ରାଜପୁର (ନିୟମିତ)	ସିଏଏମ୍‌ପିଏ / 2015-16/ 50	ଶାଗୁଆନ୍	4,000	1,835		10,49,825
			ଜଗଜ୍ଞ	2,000	0		
			ଶିଶୁ	1,000	0		
			ସାମାନ୍ତରା	1,000	2		
			ନିମ	2,000	0		
ମୋଟ				10,000	1,837	18.37	10,49,825

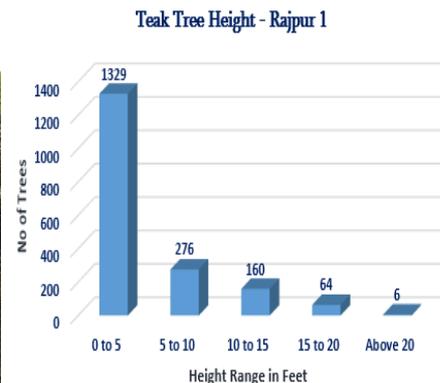
ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାରିର 10,000 ଉଦ୍ଭିଦ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯୁଏଭି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ 1,837 ଉଦ୍ଭିଦ ବଞ୍ଚି ଥିଲା । ତେଣୁ, ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ 18.37 ଥିଲା ଯାହା ଏକ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହୋଇପାରିବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଶାଗୁଆନ୍ ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚତା ଚାର୍ଟରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ବଞ୍ଚିଥିବା 1,835 ଶାଗୁଆନ୍ ବୃକ୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ 1,329 ଶାଗୁଆନ୍ ବୃକ୍ଷ (73 ପ୍ରତିଶତ), ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.6

ରାଜପୁରର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳ - 1 (ନିୟମିତ)

ଚାଟି ସଂଖ୍ୟା.4

ରାଜପୁର - 2 (ଅତିରିକ୍ତ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ: ଯୁବକ ମାଧ୍ୟମରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରିର ସଂଖ୍ୟା/ ପ୍ରକାର ସାରଣୀ 2.12 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.12: ରାଜପୁର-2 ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମାନବ ବିହୀନ ବିମାନ ଯାନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଫଳାଫଳ

ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ନାମ	ରେଞ୍ଜ/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ	ଯୋଜନା/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ/ ହେକ୍ଟରରେ କ୍ଷେତ୍ର	ବୃକ୍ଷର ପ୍ରକାର	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ	ଯୁବକ ଅନୁସାରେ ବୃକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ଉପରେ ବଞ୍ଚିବା ଶତକଡ଼ା	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଉତ୍କଳପୁର/ (ଅତିରିକ୍ତ) ରାଜପୁର	ସିଏମ୍‌ପିଏ/2015-16/ 50	ଶାଗୁଆନ	4,000	341		10,49,825
			କରଞ୍ଜ	500	0		
			ଶିଶୁ	1,000	3		
			ବାଉଁଶ	1,500	0		
			ସିମାରୁବା	1,000	36		
			ଗମ୍ଭୀରା	1,000	0		
			ଶିଶିଶ	500	8		
			ନିମ୍ବ	500	2		
ମୋଟ	10,000	390	3.9	10,49,825			

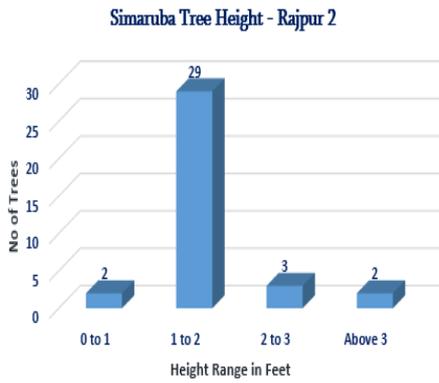
ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରତିଶତ ମାତ୍ର 3.9 ଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ବଞ୍ଚିଥିବା 341 ଟି ମଧ୍ୟରୁ 311 ଟି ର ଉଚ୍ଚତା କେବଳ ଏକରୁ ତିନି ଫୁଟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସେହିଭଳି, ବଞ୍ଚିଥିବା 36 ଟି ସିମାରୁବା ବୃକ୍ଷର ଉଚ୍ଚତା କେବଳ ତିନି ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.7

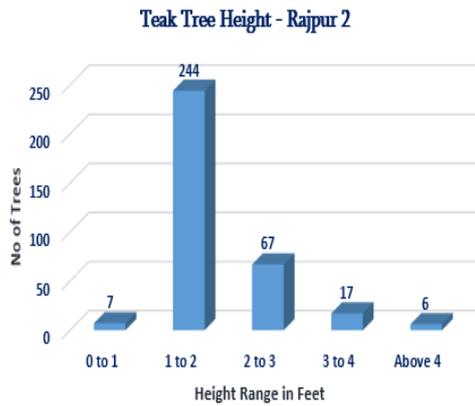

ରାଜପୁରର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ- 2 (ଅତିରିକ୍ତ)

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା.5

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା.6

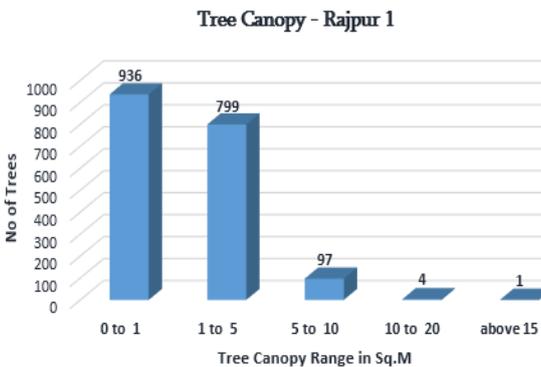
ଉପରୋକ୍ତ ବାର୍ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରୁ ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ ରାଜପୁର-1 ଏବଂ 2 ଠାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରିର ଉଚ୍ଚତା 0.5 ରୁ 20 ଫୁଟରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

• ବୃକ୍ଷ କାନପି ପରିସର ଗଣନା

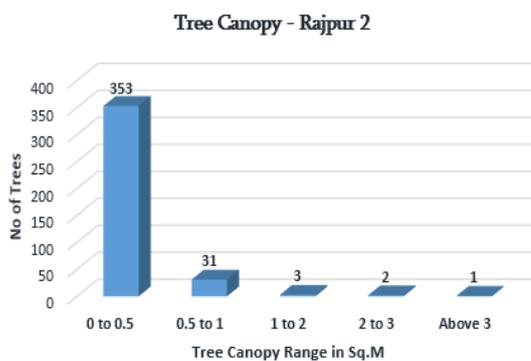
କାନପି ପରିସର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଗଛର ପ୍ରକାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ କ୍ରାଉନ୍ ଆକାର, ଆକୃତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚତା ଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ କାନପି ପରିସର ମାପ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯଦି କୌଣସି ଗଛ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ, ଜଳ ପ୍ରବେଶ, ରୋଗ, କୀଟ ଏବଂ ଚାପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ, ତେବେ ତାହା କାନପି ପରିସରରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବ । ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ, ଅବନତି, ପତଳା କିମ୍ବା ବନାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଙ୍ଗଲର ବ୍ୟବହାରକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ, ବୃକ୍ଷର ବ୍ୟାପ୍ତ ହିସାବ ପାଇଁ ଏକ ବୃକ୍ଷର କାନପି ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାୟଂଚାଳିତ ପ୍ରକ୍ରିମିଟି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜପୁର ଅଞ୍ଚଳର ବୃକ୍ଷର ବ୍ୟାପ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧନ ଉପର ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା 7

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା 8

ଉପରୋକ୍ତ ବାର୍ ଚାର୍ଟରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ରାଜପୁର-1 (ନିୟମିତ) ସାଇଟରେ, 1,735 ବୃକ୍ଷର କାନପି ପରିସର ଏକରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଗ ମିଟର ଏବଂ 102 ବୃକ୍ଷର କାନପି ପରିସର ପାଞ୍ଚରୁ 15 ବର୍ଗ ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସେହିପରି, ରାଜପୁର-2(ଅତିରିକ୍ତ)ରେ, 384 ବୃକ୍ଷରେ କାନପି ପରିସର 0.5 ରୁ 1 ବର୍ଗ ମିଟର ମଧ୍ୟରେ

ରହିଥିଲା ଏବଂ ଛଅଟି ବୃକ୍ଷରେ କାନପି ପରିସର ଏକରୁ ତିନି ବର୍ଗ ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଇଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ବଞ୍ଚିଥିଲା, ବଞ୍ଚିବାର ଗୁଣାବତ୍ତା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା ।

• ମୃତ୍ତିକା ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷେପ-ଜଳ ଚୋଷ

ଏଫ୍‌ପିଏମ୍, 1977 ର ନିୟମ 123 (b) ଅନୁଯାୟୀ, ଯେତେବେଳେ ସ୍ଲୋପିଂ ଖାଲୁଆ ହୋଇଥାଏ, ମୂଳରେ 45 ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ା ଏବଂ ତଳ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 45 ଇଞ୍ଚ ଗଭୀର ସମୁଦ୍ଧ ଖାତରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାତ 7 ମିଟର ଲମ୍ବ ହେବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିବା 3 ମିଟର ଲମ୍ବ ଦ୍ୱାରା ଭଙ୍ଗ କରାଯିବ । ତ୍ରେନେଜ୍ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ କିମ୍ବା ଖାଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିର୍ମିତ ଜଳବନ୍ଧ/ ଅଙ୍କା ବଙ୍କା ଖାତ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ବୈଧ କରିବା ପାଇଁ ସମୁଦ୍ଧ ଏବଂ ତ୍ରେନେଜ୍ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଯୁଏଭି ବ୍ୟବହାର କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜପୁର-1 ଏବଂ ରାଜପୁର-2 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥାକ୍ରମେ 215 ଏବଂ 703 ଷ୍ଟାଗର୍ଡ୍ ଚୋଷ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 70 ଏବଂ 211 ଟି ଚୋଷ ସ୍ଲୋପ୍ ସହ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ନଥିଲା । ଏହା ଚୋଷ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯଥା ବର୍ଷା ଜଳକୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଗଚ୍ଛିତ କରି ଲଗାଯାଇଥିବା ଗଛଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବାକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର ଭିତରେ ଏକ ଷ୍ଟାଗର୍ଡ୍ ଚୋଷର ନମୁନା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ ସଂଖ୍ୟା.9 – ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର ଭିତରେ ଥିବା ଅଙ୍କାବଙ୍କା ଖାତ

ସାରଣୀ 2.13: ଦୁଇଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନରେ ତ୍ରେନେଜ୍ ସହ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ନଥିବା ଚୋଷ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର	ମୋଟ ଖାତ ସଂଖ୍ୟା	ତ୍ରେନେଜ୍ ସହ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ନଥିବା	ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ
1	ରାଜପୁର (ନିୟମିତ)	215	70	55
2	ରାଜପୁର (ଅତିରିକ୍ତ)	703	211	55

ଏହା ମଧ୍ୟ ଅତିର୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ରାଜପୁର (ଅତିରିକ୍ତ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳରେ କିଛି ତ୍ରେନେଜ୍ ଡିସେମ୍ବର 2018 ପରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଇପାରେ ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅବଧି (ଅପ୍ରେଲ 2015 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019)ରେ ଚୋଷ ଖୋଳି ମୃତ୍ତିକାର ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷେପ ଉପଯୁକ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଗୁଗୁଲ୍ ଆର୍ଥର ଐତିହାସିକ ଚିତ୍ର ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ମଧ୍ୟ ଏହା ସମ୍ପାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି:

ଫଟୋଗ୍ରାଫ ସଂଖ୍ୟା.10
ରାଜପୁର 2 ରେ ଜଳ ଚୋଷ୍ଟ ନଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର, 2018)

ଫଟୋଗ୍ରାଫ ସଂଖ୍ୟା.11
ରାଜପୁର 2 ରେ ଥିବା ଜଳ ଚୋଷ୍ଟ (ମଇ, 2020)

- ବଲାଙ୍ଗୀର ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଥିବା ସାଗରପାଲୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍, ସଂଖ୍ୟା.12

ସାଗରପାଲୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ- ଯୁବଭି ମାଧ୍ୟମରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଜାତିର ସଂଖ୍ୟା/ ପ୍ରକାର ସାରଣୀ 2.14 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.14: ସାଗରପାଲୀରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମାନବ ବିହୀନ ବିମାନ ଯାନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଫଳାଫଳ

ବିଭାଜନର ନାମ	ରେଖା/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ	ଯୋଜନା/ ବର୍ଷ/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳ ହେକ୍ଟରରେ	ଗଛର ପ୍ରକାର	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରତିକା ଅନୁପାତୀ ବୃକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ଯୁବଭି ଅନୁପାତରେ ବୃକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷିତା ପ୍ରତିଶତ	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
ବଲାଙ୍ଗୀର	ଦେଗାଁ/ ସାଗରପାଲୀ	ସିଏସଏମପିଏ/ 2015-16/ 100	ଶିଳିସ	2,000	0		23,37,800
			ଶାଗୁଆନ	9,300	1,196		
			ଚାକୁଣା	1,500	0		
			ଚନ୍ଦ୍ର ଚାକୁଣା	1,200	0		
			ଖଇର	2,000	3		
			ବାଉଶ	2,000	19		
			ଶିଶୁ	1,000	0		
			କ୍ଷୀର	1,000	0		
ମୋଟ				20,000	1,218	6.09	23,37,800

ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା:

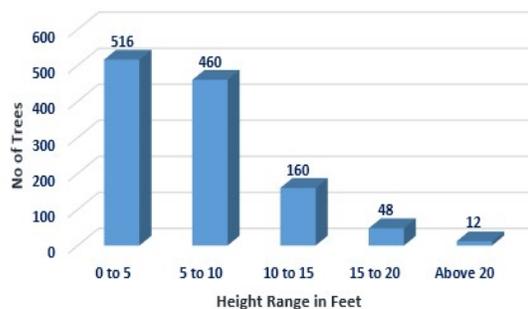
ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ଆଠ ପ୍ରକାରର 20,000 ବୃକ୍ଷ ଲଗାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ 1,218 ବୃକ୍ଷ ଜୀବିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଟି 6.09 ପ୍ରତିଶତ ବଞ୍ଚିବାର ହାର ସହିତ ଏକ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ଅଟେ ।

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସାଇଟ୍ କ୍ଷେତ୍ର (ଟର୍କୁଇଜ୍ ପଲିଗନ) ମଧ୍ୟରେ ଖାଲି ଥିବା ଅବକ୍ଷୟ ଭୃଷଣକୁ ଅତିବ୍ ପୁର୍ବ୍ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରକୃତ ରୋପିତ କ୍ଷେତ୍ର (ସବୁଜ ବିନ୍ଦୁ) ସହିତ ତୁଳନା କରିଥିଲା । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସହଜରେ ପ୍ରବେଶ କରି ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ଯଥା-ପଥ ରାସ୍ତା (ନୀଳ ରେଖା)ରେ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗଛ ଲଗାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ର (ଲାଲ ପଲିଗନ) ଭିତରେ ଥିବା ଅବକ୍ଷୟ ଭୃଷଣ ଯାହା ପ୍ରବେଶ କରିବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଥିଲା, ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ଚିହ୍ନିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ସଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏବଂ ଆଉ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା.9

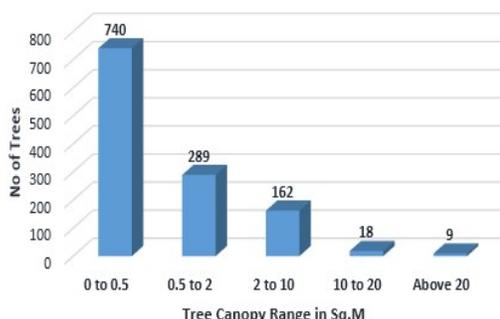
Teak Tree Height - Sagarpalli

ବାର ଚାର୍ଟରୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, 1,218 ଟି ଗଛ ମଧ୍ୟରୁ 976 ଟି (80 ପ୍ରତିଶତ) ବୃକ୍ଷ ରୋପଣର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ 10 ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତା ତଳେ ଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା, ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ସିଲଭିକଲଚର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା ହେତୁ ବଞ୍ଚିଥିବା ଗଛର ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା.10

Tree Canopy - Sagarpalli

ବାର ଚାର୍ଟରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ସାଗରପାଲୀରେ 1,029 ବୃକ୍ଷର କାନପି ପରିସର ଶୂନ୍ୟରୁ ଦୁଇ ବର୍ଗ ମିଟର ଏବଂ 162 ଟି ବୃକ୍ଷର କାନପି ପରିସର ଦୁଇରୁ ଦଶ ବର୍ଗ ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । ସେହିଭଳି 27 ଟି ବୃକ୍ଷର କାନପି ପରିସର 10 ରୁ 20 ବର୍ଗ ମିଟରରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଇଲା ଯେ ଯଦିଓ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ବଞ୍ଚିଥିଲା, ବଞ୍ଚିବାର ଗୁଣବତ୍ତା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା ।

• ମୂଲିକା ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷେପ-ଜଳ ଗ୍ରେଞ୍ଚ

ଯୁଏଭି ବ୍ୟବହାର କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କେବଳ 121 ଟି କ୍ଷେତ୍ର ଗ୍ରେଞ୍ଚ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 34 ଟି ଗ୍ରେଞ୍ଚ ସ୍ୱୋପ୍ ସହ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ନଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି ଗ୍ରେଞ୍ଚ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳ ବାହାରେ ଥିଲା । ଏହା ଗ୍ରେଞ୍ଚ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯଥା ବର୍ଷା ଜଳକୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଗଚ୍ଛିତ କରି ଲଗାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାରେ ଉନ୍ନତ ଆଣିବାକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା । ତେଣୁ, 200 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ଥିଲା ଏବଂ 44.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗୀର ବିଭାଜନରେ ଏଏନଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ 2015-16 ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ହାରାହାରି ବୃକ୍ଷପାତ ଭୂମିମାନରେ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ ବୃକ୍ଷପାତ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ, ପ୍ଲାଇଇଂ ସ୍ତ୍ରୀତ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ସଂପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

2.1.7 ଜାତୀୟ ବାଉଁଶ ମିଶନ

ଭାରତରେ ବାଉଁଶ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଅନେକ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ନୀତି ଗୁଡ଼ିକରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା, ବାଉଁଶ ଭିତ୍ତିକ ହସ୍ତତନ୍ତକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ବାଉଁଶ ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରୟୋଗର ବିକାଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଗରିବ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗ, କାରିଗର, କୃଷକ ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି (ଏସ୍‌ସି) ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (ଏସ୍‌ଟି) ପାଇଁ ବାଉଁଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକାଶ, ଜୀବିକା ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ, ଭାରତ ସରକାର (ଜିଓଆଇ) 2006-07 ରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ସହିତ ଜାତୀୟ ବାଉଁଶ ମିଶନ (ଏନ୍‌ବିଏମ୍) ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । 2014-15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ (ଜିଆଇଏ) ଭାବରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2015-16 ଠାରୁ ଅର୍ଥ ପଛଟିକୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟରୁ 60:40 ଅଂଶ ଆଧାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.1.7.1 ଜାତୀୟ ବାଉଁଶ ମିଶନ ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ସିଏମ୍‌ପିପି, 1990 ର ନିୟମ 2.98 ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତା ସ୍ଥାନରେ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଫସଲ ପାଇଁ 60 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବଞ୍ଚିଥିବା ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବୋଲି ଲୁହାଯାଇପାରେ । ସେହିଭଳି, 40 ରୁ 60 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ବଞ୍ଚିବା ଆଂଶିକ ସଫଳ ଏବଂ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ବଞ୍ଚିବା ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବୋଲି ଲୁହାଯାଇପାରେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉପରୋକ୍ତ ସଂହିତାର ନିୟମ 2.97 ଅନୁଯାୟୀ, ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅବଧିର ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 1,187 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟରୁ 41 ଟି ପତ୍ରିକା ଏନ୍‌ବିଏମ୍ ଅଧିନରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 40 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ 8.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ଥିଲା କାରଣ ଉଦ୍ଭିଦ ଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି, 116 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ 26.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ କରାଯାଇଥିବା 10 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆଂଶିକ ବିଫଳ ଥିଲା କାରଣ ଉଦ୍ଭିଦ ଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ 40 ରୁ 60 ମଧ୍ୟରେ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ 28 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳରେ ଉଦ୍ଭିଦ ଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ 60 ରୁ ଅଧିକ ଥିବାରୁ ତାହା ସଫଳ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ଉପରୋକ୍ତ ଦାବି ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ 38 ଟି ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟିରେ ଜେପିଭି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 2.15 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ 2.15: ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚର ଫଳାଫଳ

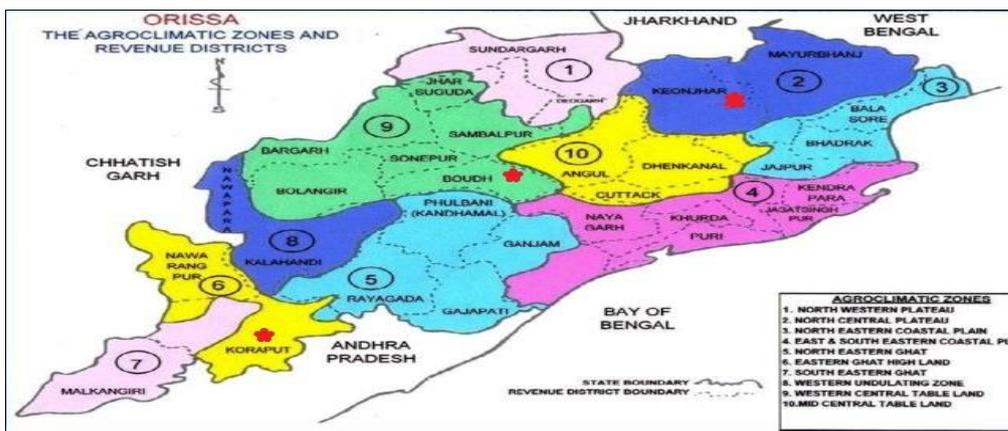
କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ନାମ	ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା (ଶତକଡ଼ା)	ଜେପିଭି ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା (ଶତକଡ଼ା)
1	ବେରତାବାରୀ	55	52
2	ବନମହୁଲଡିହା	82	35
3	କାଳାପାଟ ଆରୁଏଫ୍	90	94
4	ଜୋଗିତଙ୍ଗର	ପତ୍ରିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା	65
5	ସାପରଙ୍ଗିଗୁଡ଼ା	ପତ୍ରିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା	12

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ (ଜେପିଭି ଅନୁଯାୟୀ) ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଶତ 12 ରୁ 94 ଥିଲାବେଳେ ତିନୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ତିଏଫ୍‌ଓମାନେ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ାକୁ 55 ରୁ 90 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ତିନୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ତିନୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ତିଏଫ୍‌ଓମାନେ ପତ୍ରିକାରେ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ ।

2.1.7.2 ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ବୌଦ୍ଧ, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ କୋରାପୁଟ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଛଅଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ମିଳିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଉଁଶ ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଅତିର୍ସ୍ ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନର କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିତ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2021 ମଧ୍ୟରେ ନମୁନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମାନଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା.1

• **ସାଇଟ୍ ଚୟନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଉପକରଣ**

13 ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଯଥା ବୌଦ୍ଧ, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ କୋରାପୁଟ ବିଭାଜନକୁ ନମୁନା ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟର କୃଷି-ଜଳବାୟୁ ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରୁ ପାଖାପାଖି ମୁଖ୍ୟ ଥିବାରୁ ଏହି ତିନୋଟି ବିଭାଜନକୁ କୃଷି-ଜଳବାୟୁ ସ୍ଥିତି ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । କୂର୍ମଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା, କୂର୍ମ ପ୍ରତି ବିକଶିତ କଲ୍ଚର ସଂଖ୍ୟା, କୂର୍ମରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କଲ୍ଚର ଉଚ୍ଚତା ଏବଂ ବ୍ୟାସ ଉପରେ ସିଧାସଳଖ ଗୁଡ଼ିକ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମୟରେ ମୃତ୍ତିକାରେ ଥିବା ମୃତ୍ତିକା ପଦାର୍ଥ ରାସାୟନିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଉପର କାନପି ଉଦ୍ଭିଦରାଜି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷପାତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସାଇଟ୍ ସ୍ଥିତି ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା । ମୃତ୍ତାକାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରୁ 0-30 ସେ.ମି ଗଭୀରତାରୁ ମାଟିର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଓୟୁଏଟିର ମୃତ୍ତିକା ବିଜ୍ଞାନ ଲାବୋରେଟୋରୀରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

• ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଫଳାଫଳ

ବାଉଁଶ ବିଶେଷତଃ ପ୍ରଥମ ତିନି ବର୍ଷରେ ଅତ୍ୟଧିକ ସଂବେଦନଶୀଳ ଏବଂ ଗୋଚାରଣ ଯୋଗ୍ୟ । ପ୍ରଥମ ତିନି ବର୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୁମ୍ଭ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ତିନୋଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ସାରଣୀ 2.16 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.16: ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚର ଫଳାଫଳ

କ୍ର. ସଂ.	ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପ/ହେକ୍ଟରରେ ଅଞ୍ଚଳ	ପ୍ରକାରର ନାମ	କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	କେପିଭି ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବା ଶତକଡ଼ା
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ବୌଦ୍ଧ	ବେରେଡ଼ାବାଡ଼ି (ବୌଦ୍ଧ ରେଞ୍ଜ)	2014-15	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍/ 25	ବାମୁସା ବାମୋସ୍ ଏବଂ ଡେଣ୍ଡ୍ରୋକାଲାମସ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁକ୍ସ୍	5,60,234	52 (ଆଂଶିକ ସଫଳ)
2		ମୁଣ୍ଡେଶ୍ୱର (ମଧୁପୁର ରେଞ୍ଜ)	2015-16	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍/10	ବାମୁସା ବାମୋସ୍ ଏବଂ ଡେଣ୍ଡ୍ରୋକାଲାମସ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁକ୍ସ୍	1,33,180	58 (ଆଂଶିକ ସଫଳ)
3	କେନ୍ଦୁଝର	ବନମହଲଡ଼ିଆ (ପାଟଣା ରେଞ୍ଜ)	2013-14	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍/ 20	ବାମୁସା ବାମୋସ୍ ଏବଂ ଡେଣ୍ଡ୍ରୋକାଲାମସ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁକ୍ସ୍	4,60,754	35 (ବିଫଳ)
4		କଳାପାଟ ଆର୍.ଏମ୍ (ଚେଲକୋଇ ରେଞ୍ଜ)	2016-17	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍/ 60	ବାମୁସା ବାମୋସ୍ ଏବଂ ଡେଣ୍ଡ୍ରୋକାଲାମସ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁକ୍ସ୍	13,10,100	94 (ଉତ୍ତମ)
5	ଲୋରାପୁଟ	ଜୋଗିଡେଙ୍ଗର(ସେମିଲୁ ଗୁଡ଼ା ରେଞ୍ଜ)	2013-14	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍/ 20	ବାମୁସା ବାମୋସ୍	4,07,260	65 (ଉତ୍ତମ)
6		ସାପରଙ୍ଗିଗୁଡ଼ା (ଲମଡାପୁଟ ରେଞ୍ଜ)	2014-15	ଓବିଡିପି/25	ଡେଣ୍ଡ୍ରୋକାଲାମସ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁକ୍ସ୍	5,13,926	12 (ବିଫଳ)

ମୂରିକା ସ୍ଥିତି	ହାରାହାରି ବୃକ୍ଷପାତ	କାନପି ପରିସର ଶତକଡ଼ା	ସମୁଦାୟ କଲ୍ଚସ/କୁମ୍ଭ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କୁଳ୍ମର ଉଚ୍ଚତା (ମି)	ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କୁଳ୍ମର କୋଲାର ବ୍ୟାସ (ସେମି)	ବିଶେଷକକ୍ ବିସ୍ତଣ
9	10	11	12	13	14	15
ମୂରିକା କଞ୍ଚିତ ଅବସ୍ଥା ଅଟେ	ଉତ୍ତମ	40 ରୁ 50	6.6	6.6	2.1	ଉଚ୍ଚତାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଖରାପ ଅଟେ
ଭଲ	ଉତ୍ତମ	50 ରୁ 60	5.9	5.5	1.9	ଅଧିକ ସର୍ବୋଚ୍ଚତା ଠାରୁ କମ୍ ଅଟେ
ମଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଖରାପ	ଉତ୍ତମ	45 ରୁ 55	3.9	4.0	1.8	ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଖରାପ ଅଟେ
ଭଲ	ଉତ୍ତମ	0 ରୁ 40	6.6	7.8	3.1	ଉତ୍ତମ
ଅବସ୍ଥା ମୁରାମ, ପଥର	ଉତ୍ତମ	0 ରୁ 10	8.4	8.6	3.9	ଉତ୍ତମ
ଡିଗ୍ରେଡ୍ ଏବଂ ପଥର	ଉତ୍ତମ	0 ରୁ 5	2	0.3	0.5	ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷ ବୃକ୍ଷମାନ ନାହିଁ

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.15

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.16

ପାଟଣା ରେଞ୍ଜ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବନମହଲଡ଼ିଆ ଠାରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷର ସ୍ଥିତି

- ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଛଅଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆଂଶିକ ସଫଳ ଥିଲା, ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଫଳ ଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ ଯଥେଷ୍ଟ ସଫଳ ଥିଲା । ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସାପରାଞ୍ଚିଗୁଡ଼ା (ଲାମାଗାପୁଟ ରେଞ୍ଜ, କୋରାପୁଟ ବିଭାଜନ) ରେ 12 ପ୍ରତିଶତରୁ ପଞ୍ଜା-ବାଟାଖାମନରେ (ଟେଲକୋଇ ରେଞ୍ଜ, କେନ୍ଦୁଝର ବିଭାଜନ) 94 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।
- ସ୍ଥାନର ଗୁଣବତ୍ତା, ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଜାତି ଏବଂ ପରିଚାଳନା ସ୍ତରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ବିଭିନ୍ନତା ଥିଲା । ଭୁଲ ସାଇଟ୍ ଚୟନ ଏବଂ ଖରାପ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁଁ ସାପରାଞ୍ଚିଗୁଡ଼ା ଠାରେ ଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ପାଟନା ରେଞ୍ଜର ବନାମାହୁଲଡିହା ଠାରେ ଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ବଞ୍ଚିବାର ହାର 35 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ଖରାପ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ।
- ଛଅଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରିଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କାନପି ପରିସର ଥିବା ବିଦ୍ୟମାନ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଲୋକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସର୍ବୋତ୍ତମ ନଥିଲା ।
- ବାଞ୍ଚିତ ଅବଧିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଇଲା ଯେ ସଂପୃକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀମାନେ ପରାମର୍ଶିତ ସମୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ସହ ଜଡ଼ିତ ନଥିଲେ ଏବଂ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ିଦେଇଥିଲେ ।
- ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ତଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନଥିଲା, ଯଦିଓ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତଦାରଖ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଚାରୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ବାଉଁଶ ପ୍ରଜାତିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରଚୁର ଜୈବ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଥିବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ୟା ବାମୋସ୍ ଭଳି ପ୍ରଜାତିକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 16.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନିଷ୍ଫଳ ଥିଲା । ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବା ସ୍ଥିତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଭାରନ୍ୟସ୍ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଇଁ ସରକାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ।

2.1.8 ବର୍ଦ୍ଧିତ ସବୁଜ ବଳୟ/ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ, ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏସ୍ପି) ଅଧିନରେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଯଥା-ଏଆର୍,ଏଏନ୍ଆର୍, ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ବୁଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଲଣ୍ଡା ପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିଲା । ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଜାରି ରହିଥିବା 11 ଟି ଯୋଜନା¹⁷କୁ ମିଳିତ କରି 2013-14 ରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସବୁଜ ବଳୟ (ଆଇଜିସି) ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.1.8.1 ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆଦୌ ନଥିବା

ଓଏଫ୍ଡି ସଂହିତା, 1979 ର ନିୟମ 28(i) ଅନୁସାରେ ରେଞ୍ଜ ଅଫିସର(ଆର୍ଓ) କ୍ଷମତା ହେଉଛି ସେ ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରକୃତି, ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପରିମାଣ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ଯାହା କେବଳ ପ୍ରାକୃତିକ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ନୁହଁନ୍ତି, ବରଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ରାସ୍ତା, କୋଠା, କୂଅ ଇତ୍ୟାଦିର ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଜନା ଜାଣି ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, ଏଫ୍ପିଏମ୍, 1977 ର ନିୟମ 26 ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ପ୍ରଜାତି ଯାହା ଗୋଚାରଣ ଏବଂ ବ୍ରାଉଜିଙ୍ଗ୍ ହୋଇପାରିବ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରାଉଜିଂ

¹⁷ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଔଷଧିୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଆର୍ଥିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଓଡ଼ିଶା ବାଉଁଶ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଲଣ୍ଡାପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଜାଲେଣା ଦକ୍ଷିଣ ବୁଲ୍ହା ଲୋକାଭାମୁଖ, ଜୈବ-ଜଙ୍ଗଲ, ସ୍ଥାୟୀ ନର୍ସରୀ, ଆମ ଜଙ୍ଗଲ ଯୋଜନା ଏବଂ ପବିତ୍ର ବଗିଚାର ସଂରକ୍ଷଣ

ବିଲୋପ ହୋଇନପାରିବ ଏବଂ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆନଯିବ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ରୋପଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

➤ କୋରାପୁଟ ବିଭାଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥି (ପତ୍ରିକା) ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2013-14ରେ ଲମ୍ବାପୁଟ ରେଞ୍ଜରେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନକୁ ସଂଯୋଜନା ନକରି 5.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 566.65 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ବାଗଡ଼ଙ୍ଗର ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ (ପିଆର୍ଏଫ୍)ରେ ଏକ 40 ହେକ୍ଟର ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଅତିବ୍ ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା :

- ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ କିଛି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୂଚନା ଯେପରିକି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିବରଣୀ, ସାଇଟ୍ ଅବସ୍ଥାନ ବିବରଣୀ, ଜଳବାୟୁ ତଥ୍ୟ, ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମକ୍ଷାୟ ବିବରଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା । 5.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା ଯେହେତୁ କେବଳ 4.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ପତ୍ରିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନର ପ୍ରତିନିଧି ଦଳ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଜେପିଭି କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସାଇଟ୍ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ପୋଜିସନିଙ୍ଗ୍ ସାଷ୍ଟମ୍ (ଜିପିଏସ୍) ସଂଯୋଜନା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା, ପିଆର୍ଏଫ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଇଟର ଅବସ୍ଥିତି ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ବିଭାଜନର ଅଧିକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଅତିବ୍ କୁ ଗୋଟିଏ ବି ଲଗାଯାଇଥିବା ବାଉଁଶ ଚିହ୍ନଟ କରାଇପାରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, 5.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ଥିଲା । ଏଥିସହ, ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ଅପବ୍ୟବହାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇନପାରେ ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିମ୍ନ ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

➤ କେନ୍ଦୁଝର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ବିଭାଜନର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥି ଯାଞ୍ଚ କରି ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ହଦଗଡ଼ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ 10 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଏକ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ 2.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ

କରାଯାଇଥିଲା । ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରୁ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 0.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଜେପିଭି ଦଳ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ଏକ ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ କୌଣସି ସାଇଟ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ସ୍ତମ୍ଭ ପୋଷ୍ଟ୍ ନଥିଲା । ଯଦିଓ

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ପତ୍ରିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ମତେ ଜିପିଏସ୍ ସଂଯୋଜନା ସହିତ ମେଳ ଖାଉଥିଲା, ଜେପିଭି ଦଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳରେ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରି ନଥିଲା । ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଚୟନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଥିଲା କାରଣ ଏକ ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା 2.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସନ୍ଦେହଜନକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ ଜଳେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିମ୍ନ ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

2.1.9 ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ଜଙ୍ଗଲ¹⁸ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଇକୋସିଷ୍ଟମ ଯାହା ଉତ୍ତମ ସାମୁଦ୍ରିକ ପରିବେଶ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନେକ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା ଯୋଗାଇଥାଏ । ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ଜଙ୍ଗଲରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମାଛ, କଙ୍କଡ଼ା, ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଏବଂ ମେରୁଦଣ୍ଡ ବିହୀନ ନରମ ପ୍ରଜାତିର ପ୍ରାଣୀ ବାସ କରନ୍ତି । ଏହି ମହ୍ୟ ଧରିବା ସ୍ଥାନ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ହଜାର ହଜାର ଉପକୂଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉତ୍ସ । ଏହି ଜଙ୍ଗଲଗୁଡ଼ିକ କୋରାଲ ରିଫ୍ ମାଛ ସମେତ ଅନେକ ମାଛ ପ୍ରଜାତି ପାଇଁ ନର୍ସରୀ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏହା ଉପକୂଳକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହାର କ୍ଷୟକୁ ସମୁଦ୍ରଲହଡ଼ି ଏବଂ ଝଡ଼ ଠାରୁ ରୋକିଥାଏ । ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଏକାକୃତ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକଳ୍ପ (ଆଇସିଜେଡ୍‌ଏମ୍‌ପି), ସିଏ ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଭିତରକନିକାରେ ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟଯୋଜନା (ଏମ୍‌ଏପି)

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.18 – ଭିତରକନିକାରେ ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

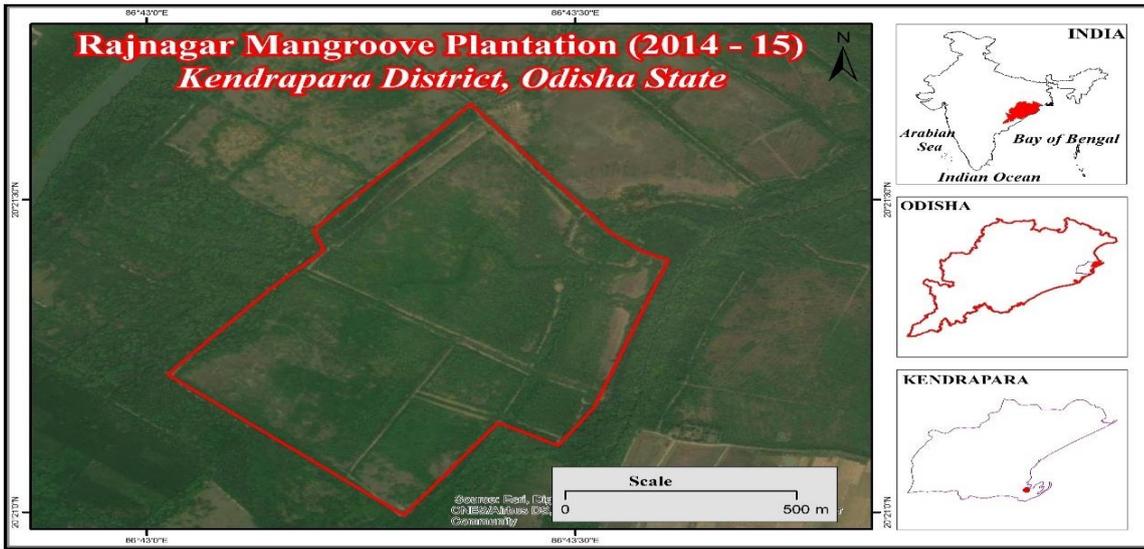
2.1.9.1 ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ରାଜନଗର ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଥିବା ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ଜେପିଭି ସମୟରେ, ଗଭୀର କାଦୁଅ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପ୍ରବଳ ଜଳବନ୍ଧିତା ହେତୁ ଜେପିଭି ଦଳ ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରି ନଥିଲେ । ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଥିଲା ରିମୋଟ ସେନ୍ସିଂ ପଦ୍ଧତି । ସାନଟୁରିରେ ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ସାଟେଲାଇଟ୍ ପ୍ରତିଛବି ଏବଂ ଯୁଏଭି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି :

¹⁸ ଉତ୍ସ:- ଡବ୍ଲୁଡବ୍ଲୁଏଫ୍ ମାଙ୍ଗ୍ରୋଭ ପ୍ଲାନେସନ୍ସ

ରାଜନଗର ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ ଥିବା ସାନଗୁଡ଼ି ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା.19

ମହାକାଳପଡ଼ା ଜଙ୍ଗଲ ରେଞ୍ଜ ଅଧିନସ୍ଥ ସାନଗୁଡ଼ିଠାରେ ଥିବା ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ସ୍ଥଳର ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସ୍ଥଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ସାରଣୀ 2.17 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.17: ସ୍ଥଳର ଦ୍ଵାରା ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ବୃକ୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଫଳାଫଳ

ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନର ନାମ	ରେଞ୍ଜ/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ	ଯୋଜନା/ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ/ କ୍ଷେତ୍ର ହେକ୍ଟରରେ	ଗଛର ପ୍ରକାର	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷ	ସ୍ଥଳର ଅନୁସାରେ ବୃକ୍ଷ	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	ବୃକ୍ଷରୋପଣର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟ (ଟଙ୍କାରେ)
ରାଜନଗର	ମହାକାଳପଡ଼ା/ ସାନଗୁଡ଼ି	ଆଇସିକେଡ଼ଏମ୍ପି/ 2014-15/ 65	ସିହିକା ଏବଂ ରାଜ	288925	105333	23,98,500	36.46
ମୋଟ				288925	105333	2398500	36.46

ବୃକ୍ଷର ବଞ୍ଚିବା ଶତକଡ଼ା ସାନଗୁଡ଼ିରେ 36.46 ଥିଲା, ଯାହାକୁ ଏକ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

2.1.9.2 ସାଗର ଶାଖା ଏବଂ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ ନହେବା

ସାଗର ଶାଖା ହେଉଛି ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ଜଙ୍ଗଲର ଜୀବନ ରେଖା । ସେମାନେ ସଂଲଗ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଧୁର ଏବଂ ଲୁଆର ଜଳ ବହନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାନ୍ତି । ସତେଜ ପଙ୍କ ମାଟିକୁ ପୁନର୍ବାର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ମଧ୍ୟ କରେ । କିନ୍ତୁ, ନଦୀର ଗତିପଥ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଜୈବିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଏବଂ ଜଳ ଚ୍ୟାନେଲର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଭଳି ଅନେକ କାରଣ ହେତୁ ଉପରମୁଣ୍ଡରେ ଶାଖା ଗୁଡ଼ିକ ପୋତି ହୋଇଯାଏ । ସମୟ ସମୟରେ ଶାଖା ଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣରେ ଶାଖା ଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଗଭୀରତାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ନବୀକରଣ ଏକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷିଆ ଚକ୍ରରେ କରାଯିବାର ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କୌଶଳ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପଦ୍ଧତି ଅଛି ଯଥା-ବିହନ ଏବଂ ହାଇପୋକୋଟାଇଲ୍ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଜଳମଗ୍ନ ହୁଏ ନାହିଁ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ମାଛ ଅସ୍ଥି ଚ୍ୟାନେଲ ଖୋଳିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁଠାରେ ମାଞ୍ଜୋଲ୍ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ଭାବରେ ଆସିଥିବ, ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ନୂତନ ମାଛ ଅସ୍ଥି ଚ୍ୟାନେଲ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଡିଏଫ୍ଏସ୍ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର ହେବାର ଥିଲା । ଏହିପରି, ପରିଚାଳନା ହସ୍ତକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ସାଗର ଶାଖା ନବୀକରଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଲବଣତା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖେ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଗର ଶାଖା ଏବଂ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସହ ବିଦ୍ୟମାନ ଚ୍ୟାନେଲ ସଂଖ୍ୟା ସମନ୍ୱୟ ସୂଚନା, ଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ, 2013-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଶାଖା ଏବଂ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ

ବର୍ଷାୟ ଯୋଜନା ଦସ୍ତାବିଜ ଅତିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସାଗର ଶାଖା, ଜୁଆର ଚ୍ୟାନେଲ ଏବଂ ମାଛ ଅସ୍ଥି ଚ୍ୟାନେଲରେ ନବୀକରଣର ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବିଭାଜନ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଥିଲା ଯେ ସାଗର ଶାଖା ଏବଂ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟାନୁସାରେ ନବୀକରଣ କରାଯାଇନଥିଲା ଯଦିଓ ଭିତରକନିକା ମାଝୋଇ ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏମ୍‌ଏସ୍‌ପି) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ 72.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ପି ଅଧିନରେ 70.94 ହେକ୍ଟର ଚ୍ୟାନେଲ ଖୋଳା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିଓ ଅଧିନରେ 16.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 21 କିଲୋମିଟର ସାଗର ଶାଖା ଏବଂ ଚ୍ୟାନେଲ ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସାଗର ଶାଖା ଏବଂ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଦସ୍ତାବିଜ ଅତିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.1.10 ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ପରିଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଅତିରୁ ସମୟରେ, ଅତିରୁ ଦଳ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଜେପିଭି ଦଳ 34 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳରେ ବୃକ୍ଷର ବଞ୍ଚିବା ଆକଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମନୋନୀତ ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଯୋଜନାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶାଗୁଆନ୍ ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିକ ବଞ୍ଚିଥିଲେ ଏବଂ ଆମଲା, ବାଉଁଶ, ନିମ୍ବ, ଚାକୁଣ୍ଡା ଏବଂ କାଜୁ ପରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାତିର ବଞ୍ଚିବାର ସ୍ଥିତି ଖରାପ ଥିଲା । ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ, 35 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ 985 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ 18 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଫଳ ଥିଲା, 305 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଛଅଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆଂଶିକ ସଫଳ ଥିଲା ଏବଂ 11 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସଫଳ ଥିଲା । 24 ଟି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରୁ (ବିଫଳ ଏବଂ ଆଂଶିକ ସଫଳ ଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ଏସ୍‌ପି ଅଧିନରେ ପାଞ୍ଚଟି ସ୍ଥାନ, ସିଏଏମ୍‌ପିଏ ଅଧିନରେ ଆଠଟି ସ୍ଥାନ, ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ନଅଟି ସ୍ଥାନ ଏବଂ ଏନ୍‌ବିଏମ୍ ଏବଂ ଏନ୍‌ଏସ୍ ଅଧିନରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ଜେପିଭି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଫଳାଫଳ ଅନୁଯାୟୀ ଶୂନ୍ୟରୁ 53 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ବେଳେ ଡିଏଫ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ 10 ରୁ 95 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି 24 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ 2.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ଫଳ ଥିଲା ଯାହାକି ପରିଶିଷ୍ଟ -5 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବର୍ଷନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅତିରୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ।

ସୁପାରିଶ (ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ)

- ବିଭାଗ, ସ୍ୱଦେଶୀ ପ୍ରଜାତିକୁ ରୋପଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇପାରନ୍ତି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ପ୍ରଜାତିର ଚୟନ ମୂର୍ଚ୍ଛିକା, ବୃକ୍ଷପାତ, ଚାପମାତ୍ରା, ଡ୍ରେନେଜ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପାରାମିଟର ଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସହିତ ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କଜିଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଜର୍ କାର୍ଡ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ଉପଯୋଗ ସହିତ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗ ସ୍ତରୀୟ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଡିଏଫ୍‌ଓମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରୀୟ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତ ଡିଆରଡିଏଙ୍କ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରେ ।
- ଯେକୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗ ସଠିକ୍ ଯୋଜନା ଯଥା 10 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ କାନପି ସାହୁତା ଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ଇତ୍ୟାଦି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି ।
- ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଭାବୀ ତଥା ଦକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବିଭାଗ, ରିମୋଟ୍ ସେନ୍ସିଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଯଥା ସାଟେଲାଇଟ୍ ପ୍ରତିଛବି ଏବଂ ଯୁଏଭି / ଡ୍ରେନ୍ ପରି ସେବା ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

2.1.11 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା

2.1.11.1 ତଦାରଖର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ

ବର୍ଷ 2016 ର ମୂଲ୍ୟ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଗ୍ୟାପ୍ ମତ୍ୟୁଲ୍¹⁹ ବିନା ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାପନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମତ୍ୟୁଲ୍ରେ ପ୍ରକୃତ ଚାରା ରୋପଣ ବିନା କେବଳ ପୁନରୁତ୍ଥାପନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ଏହି ମୂଲ୍ୟ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଶୂନ୍ୟ ଚାରି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ଡିମାକ୍ସେନ୍, ସାଇଲ୍, ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସିଲଭିକଲ୍ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷେପ, ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଂ, ତଦାରଖ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଓଏଫ୍ଡି ସଂହିତା, 1979 ର ନିୟମ 29 ଏବଂ 30 ଅନୁଯାୟୀ ଫରେଷ୍ଟରକ୍ଲ୍ସ୍ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ସରକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉପଯୁକ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହିଭଳି ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ବାଡ଼ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପୁନରୁତ୍ଥାପନ ଅଧିନରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ଯତ୍ନ ନେବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ଅନାବନା ଗଛ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଫରେଷ୍ଟଗାର୍ଡ୍ ଦାୟୀ ରହିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଏଫ୍ପିଏମ୍, 1977 ର ନିୟମ 179 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ 25 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ନୂତନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ତଦାରଖ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇପାରେ ।

ଏହି ମୂଲ୍ୟ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ମତ୍ୟୁଲ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ପ୍ରକୃତରେ ବିହନ ବୁଣାଯାଇ ନଥିଲା, ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାରି ବର୍ଷ ଅବଧି ପୁନରୁତ୍ଥାପନ ସମୟ ନିମନ୍ତେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ତଦାରଖ ପାଇଁ 21 ମ୍ୟାଣ୍ଡେ²⁰ (ଦିନକୁ 200 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ 4,200 ଟଙ୍କା)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ନୂତନ ଉଦ୍ଭିଦ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇନଥିବା ହେତୁ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା କାରଣ ପୁନଃଉତ୍ଥାପନ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବାଡ଼ ପାଇଁ ଫରେଷ୍ଟର ଏବଂ ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡମାନେ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । 2016-18 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ 63.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 4,06,640 ହେକ୍ଟର²¹ ଗ୍ୟାପ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିନା ଏଏନ୍ଆର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାପନକୁ ଜୈବିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ପ୍ରକୃତରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇନଥିଲା । ମୂଲ୍ୟମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ମତ୍ୟୁଲ୍ ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ ସିଲଭିକଲ୍ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ ଏବଂ ମୃତ୍ତିକାର ଆହୁତି ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ, ଯାଞ୍ଚ ପଥ ଏବଂ ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଂ ପାଇଁ ଅଲଗା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୂଲ୍ୟ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.1.11.2 ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ଅସଙ୍ଗତି ହେତୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଳ୍ପ ଉଦ୍ଭିଦ କିମ୍ବା ଖାଲି ମାଟି ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାପନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କୃତ୍ରିମ ପୁନରୁତ୍ଥାପନ(ଏଆର୍) ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଦ୍ଭିଦ ରୋପଣର ଏକମାତ୍ର ପଦ୍ଧତି । ଏହି ପଦ୍ଧତି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବୁକ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସହରୀ ବନାକରଣ ହେଉଛି ସହରୀ ପରିବେଶରେ ଏକକ ବୃକ୍ଷ ଏବଂ ଉପଲକ୍ଷ୍ ଥିବା ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା । ଜନଗହଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସବୁଜ ପୁଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବିଭାଗ ଏହି ପଦ୍ଧତିକୁ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲା । 2016-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 2016 ର ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

¹⁹ ଗ୍ୟାପ୍ ମତ୍ୟୁଲ୍ ବିନା ଏଏନ୍ଆର ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଙ୍ଗଲରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ଥାନୀୟ ଦେଶୀ ପ୍ରଜାତି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଟି କେବଳ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ/ ସୁରକ୍ଷା କରାଯିବ । ମତ୍ୟୁଲ୍ରେ ଆଉ କୌଣସି ନୂତନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

²⁰ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ପାଞ୍ଚଟି ମ୍ୟାଣ୍ଡେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ସାତଟି ମ୍ୟାଣ୍ଡେ, ତୃତୀୟ ବର୍ଷରେ ସାତଟି ମ୍ୟାଣ୍ଡେ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷରେ ଦୁଇଟି ମ୍ୟାଣ୍ଡେ

²¹ ଉତ୍ସ: ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟ 2016-17-160,880 ହେକ୍ଟର, 2017-18-245,760 ହେକ୍ଟର

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉପାଦାନକୁ ଯଥୋପରି ରଖି ପ୍ରଚଳିତ ମଜୁରୀ ହାର ଯଥା 150 ରୁ 200 ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ 2016 କୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଭୟ ବୁଲ୍ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ବୁଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ, ଗୋଟିଏ ହେକ୍ଟରରେ ଛଅ ମାସର 1600 ବିହନକୁ 2.5 ମିଟର x 2.5 ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ଲଗାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ, 0.625 ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ଛଅ ମାସର 1000 ଗଛକୁ 2.5 ମିଟର x 2.5 ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉଇଡିଙ୍ଗ୍, ମୂଲିକା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତଦାରଖ ପରି ସମାନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ଅସଙ୍ଗତି ଥିବା ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା । 2016 ର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଚାରୋଟି ସମାନ ଉପାଦାନର ତୁଳନା ସାରଣୀ 2.18 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 2.18: ବୁଲ୍ ଏବଂ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶର ତୁଳନା

କାର୍ଯ୍ୟ ଉପାଦାନ	ମ୍ୟାକ୍ରେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ସଂଖ୍ୟାରେ)		ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ 1600 ଗଛ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	1600 ଗଛ ପାଇଁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ (ଓମ୍.4 x 200ଟଙ୍କା)	ଗଛ ପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟ (ଓମ୍.5/1600) (ଟଙ୍କାରେ)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ 1000 ଗଛ ପାଇଁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)
	ବୁଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (1600 ଗଛ)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (1600 ଗଛ*)				
1	2	3	4	5	6	7
ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ-ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉଇଡିଙ୍ଗ୍, ମାଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତଦାରଖ	26	347	321	64,200	40.13	40,130
ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ-ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉଇଡିଙ୍ଗ୍, ମାଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତଦାରଖ	28	394	366	73,200	45.75	45,750
ତୃତୀୟ ବର୍ଷ- ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଉଇଡିଙ୍ଗ୍ ସହିତ ତଦାରଖ	29	330	301	60,200	37.63	37,630
ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ- ତଦାରଖ	15	298	283	56,600	35.37	35,370
ମୋଟ	98	1369	1271	2,54,200	158.88	1,58,880

ଉତ୍ସ: ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ 2016. * ତୁଳନା ପାଇଁ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର 1000 ଉଇଡି ତୁଳନାରେ 1600 ଉଇଡି ନିଆଯାଇଛି

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଶ୍ରମ ଉପାଦାନ, ବୁଲ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ତୁଳନାରେ ବହୁତ ଅଧିକ (14 ଗୁଣ) ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ 1000 ଗଛ ପାଇଁ 1.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାଦର୍ଶରେ ଗାଦିଅନ/ ବାଡ଼ ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରମ ଉପାଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା । 2016-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସହରାଞ୍ଚଳରେ 25.05 ଲକ୍ଷ ଚାରା ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଗଛ ପ୍ରତି 158.89 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 39.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ, ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଅନୁଭବ କରି ଏବଂ ତାହା ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ, ଜୈବିକ ଚାପରୁ ଅଧିକ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନକରିବା ପାଇଁ ଏହି ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ 14 ଗୁଣ ଶ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକତା କିପରି ଥିଲା, ବିଭାଗ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରି ନଥିଲା । ଏହା ରେକର୍ଡ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.1.11.3 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ/ ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ

ଏପ୍ରିଲ 1977 ର ନିୟମ 187 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ଡିଏଫ୍‌ଓ ମାନେ ତାଙ୍କ ବିଭାଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଇଟମ୍ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟର ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ସିଓଏଫ୍)ଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରିବେ, ଯିଏ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ଆକଳନଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଯୁନିଟ୍ ପିଛା ମୋଟ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବେ । କିନ୍ତୁ, ତାଙ୍କ ସର୍ଜିଲ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିବା ଆକଳନ ଠାରୁ ତାହା ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

- ଚୟନ ହୋଇଥିବା 12 ଟି ବିଭାଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ନଗଦ ଆକାଉଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦିର ନଥି ଯଞ୍ଚ କରି ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 47 ରେଞ୍ଜର 112 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନରେ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ମାନାବର୍ଷ ବାହାରେ 93.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ -6 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଵାୟତ୍ତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳାଇବା ପରେ ସଞ୍ଚୟକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଏଡ଼ାଯାଇ ପରିପାତ୍ରା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ କ୍ଷେତ୍ରର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ମୋଟାମୋଟି ମୂଲ୍ୟ ମାନାବର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଶ୍ରମ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଇଟମ୍ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅବଧି ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ମାନାବର୍ଷରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯାହା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବା କଥା ।

- ଗୋଟିଏ ବିଭାଜନ²² ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପଦ୍ଧିକା ଏବଂ ନଗଦ ଆକାଉଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2014-15 ରେ 800 ହେକ୍ଟର (200 ଉଦ୍ଭିଦ/ ହେକ୍ଟର) ପରିମିତ ପାନପୋଷ ରେଞ୍ଜର ଚିରୋବେଡ଼ା ଆର୍ଏଫ୍‌ରେ ଗ୍ୟାପ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହିତ ଏଏନ୍‌ଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଜାନୁଆରୀରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଗାତ ଖୋଲିବା ବ୍ୟତୀତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା-ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ଡିମୋଣ୍‌ସ୍ଟ୍ରେସନ୍, ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଇତ୍ୟାଦିରେ 10.80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଉକ୍ତ ଏଏନ୍‌ଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ 400 ହେକ୍ଟରରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା 5.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ 800 ହେକ୍ଟର ପରିବର୍ତ୍ତେ 400 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ 16,000 ବିହନ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ 400 ହେକ୍ଟର ଉପରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.1.11.4 ସିଏଏଫ୍‌ସିଏ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିକରେ ସିଲଭିକଲଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାବର୍ଷ 2016 ଅନୁଯାୟୀ, ଏଏନ୍‌ଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (200 ଉଦ୍ଭିଦ/ ହେକ୍ଟର)ରେ ପୂର୍ବ-ରୋପଣ (ଶୂନ୍ୟ ତମ ବର୍ଷ) ସିଲଭିକଲଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ (ଏସ୍‌ଓ), ଜାନୁଆରୀ-ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ 1,000 ଟଙ୍କା ହାରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ହେକ୍ଟର ପିଛା 200 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚଟି ମ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପରେ କରାଯିବ । ଜୁଲାଇ-ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 3,000 ଟଙ୍କା (15 ମ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍) ଦରରେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର-ଅକ୍ଟୋବରରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଏସ୍‌ଓ କରାଯିବ । ଏହି ଏସ୍‌ଓରେ ଅନାବନା ଗଛ ସଫା କରିବା, କ୍ଲିୟର କାଟିବା, ଉଚ୍ଚ ସ୍ଫୁଟି କଟିବା, ସୁଚ୍ଚ ସିଙ୍ଗଲିଙ୍ଗ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

²² ଡିଏଫ୍‌ଓ, ରାଉରକେଲା

ବଲାଙ୍ଗୀର ବିଭାଜନରେ ଅତିର୍, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଏବଂ କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍, ରିପୋର୍ଟ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ଅତିର୍ରେ ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ 11 ରେଞ୍ଜରେ ସିଏସଏମ୍ପିଏ ଏପିଓ 2015-16 ଅଧିନରେ 6,000 ହେକ୍ଟର ଏଏନ୍ଆର୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (200 ପ୍ଲଟ୍/ ହେକ୍ଟର) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ-ଫେବୃଆରୀ ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ ପୂର୍ବ-ରୋପଣ ଏସ୍ଓ କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ସେପରି କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ଦର୍ଶାଯାଇନଥିଲା । ଜୁଲାଇ-ଅଗଷ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2016 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ ପୋଷ୍ଟ ରୋପଣ ଏସ୍ଓ (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ)ର ମୂଲ୍ୟ ହେକ୍ଟର ପିଛା 3,000 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 4,000 ଟଙ୍କା ହାରରେ 2.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ପୋଷ୍ଟ ରୋପଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ ହେବା ପରେ ଉଭୟ ପୂର୍ବ ଏବଂ ପର ରୋପଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟାନୁସାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ପରେ ଏହି ଏସ୍ଓ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପୃଥକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

2.1.11.5 ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣର କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରକ ପାଣ୍ଡି ସଂଗ୍ରହ କରାନଯିବା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର(ଜିଓଓ) ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସର୍କୁଲାର (ଜୁନ୍ 2018) ଅନୁଯାୟୀ, ଜଙ୍ଗଲ କିମ୍ବା ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ରାସ୍ତା ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣରେ କଟାଯିବାକୁ ଥିବା ଗଛ ସଂଖ୍ୟାର ଦୁଇଗୁଣ, ସିଏ ମାଧ୍ୟମରେ ଲଗାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ ହେବାର କ୍ଷତିକାରକ ପ୍ରଭାବରୁ ପରିବେଶକୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ସର୍ଭ ରଖାଯାଇଛି ।

ଚାରିଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ²³ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିବୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ 131 ଆରକ୍ଷେତ୍ରରେ 32,750 ଚାଚା ସହିତ 13 ଟି ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି **ପରିଶିଷ୍ଟ-7** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପୂର୍ବ ବିଭାଗ (ପିଡବୁଡି)/ ଭାରତର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଏନ୍ଏଚଏଆଇ) ଦ୍ଵାରା 2017-18 ରେ ରାସ୍ତା ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ହେତୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣର କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ଡିଏଫ୍ଓ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା । କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ଆକଳନ ପାଇଁ ଡିଏଫ୍ଓମାନେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ କିମ୍ବା ସଂପୃକ୍ତ ଡିଏଫ୍ଓମାନଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଉପଭୋକ୍ତା ଏଜେନ୍ସି(ୟୁଏ) (ପିଡବୁଡି/ ଏନ୍ଏଚଏଆଇ) କୌଣସି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇନଥିଲେ । ଏହାଦ୍ଵାରା ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ 3.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରକ ପାଣ୍ଡି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ।

2.1.11.6 ସିଏଏମ୍ପିଏ ପାଣ୍ଡିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ସିଏ ପାଣ୍ଡି ନିୟମାବଳୀ, 2018 ର ଉପନିୟମ 5 ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା 2 ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଡିରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ନେଟ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଏନ୍ପିଭି) ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥ ଉପ-ନିୟମ(2) ଏବଂ ଉପ-ନିୟମ(3) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପଦ୍ଧତିରେ ଉପଯୋଗ କରାଯିବ ଏବଂ ଏନ୍ପିଭି ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ବଜେଟ୍ ସହିତ ମିଶ୍ରଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଆମ ଜଙ୍ଗଲ ଯୋଜନା (ଏଜେଡ଼୍ାଇ) ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଫ୍ଲଗ୍‌ସିପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଯାହା 7,000 ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି (ଭିଏସ୍‌ଏସ୍) ଏବଂ ଇକୋ ବିକାଶ କମିଟି ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟର 30 ଟି ଚେରିଟୋରାଲ୍ ଏବଂ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିଭାଜନରେ ଓଡ଼ିଶା ବନ ବିଭାଗ ବିକାଶ ସୋସାଇଟି (ଓଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଡିଏସ୍) ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।

²³ ବଲାଙ୍ଗୀର, କେନ୍ଦୁଝର ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ, ରେଢ଼ାଖୋଲ ଏବଂ ରାଉରକେଲା

ଏକେଡ୍ରାଲ ନଥିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସିଏସଏମ୍ପିଏ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ସିଏସଏମ୍ପିଏ ଏପିଓ 2014-18 ରୁ 225.84²⁴ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଉପରୋକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅନଧିକ ବିନିଯୋଗର କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ ନଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ସିଏସଏମ୍ପିଏ ଅଧିନରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଏକେଡ୍ରାଲର ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ଥିବା ଅର୍ଥ କମିଟି ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପରିଚାଳନା କମିଟି ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସିଏସଏମ୍ପିଏ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଫ୍ଲୁଗ୍ସିପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକେଡ୍ରାଲରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ସିଏସଏମ୍ପିଏ ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ।

2.1.11.7 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ବେୟ

ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାନୁଆଲ୍, 1977 ର ନିୟମ 35 ଅନୁଯାୟୀ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ଆବଦ୍ଧ । ଯଦି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ, ତେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସଫଳତା ବିପଦରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏକ ବିଳମ୍ବ ଆରମ୍ଭ ପ୍ଲାନିଂ ଗମ୍ଭୀର ପରିଣାମ ନିଶ୍ଚିତ କରିବ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ) ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ 2016 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯଥା ମୂଲ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ, ଖତ, ଉଚ୍ଚତା ଇତ୍ୟାଦି ସହ ସମଗ୍ର ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସଏମ୍ପିଏ/ ତଦାରଖ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ହେଉଛି ଅଗଷ୍ଟରୁ ନଭେମ୍ବର ।

ଅତିର, ବର୍ଷ 2017-18 ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ନଥି, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟୟ (ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା) ଅଧିନରେ “ବର୍ଦ୍ଧିତ ଗ୍ରୀନ୍ କଭର୍ (ଆଇଜିସି)” ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଆବେଦନ ଏବଂ ବିତରଣର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ ବର୍ଷ 2017-18 ରେ 4,300 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ 2015-16 ବୃକ୍ଷରୋପଣର ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ଅର୍ଥନୈତିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ଓଡ଼ିପି ଏବଂ ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିନରେ 1,000 ଆରକେଏମ୍ ପାଇଁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ 6.15 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବର୍ଷ 2018-19 ର ଦାବି ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2017-18 ରେ ସିଏସଏମ୍ପିଏ ସୁଧ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ହୋଇନଥିବାରୁ “2017-18 ର ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଦାୟିତ୍ୱ” ଭାବରେ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯେହେତୁ କୌଣସି ବୃକ୍ଷରୋପଣ/ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରଣ ଆଧାରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ସେପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା, ତିଏଫ୍ଓମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ଆବେଦନ ଅନିୟମିତ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ରଣ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, ତିଏଫ୍ଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ 2017-18 ର ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଦାୟିତ୍ୱ ଆକାରରେ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 2018-19 ରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ରଣ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ।

2.1.11.8 ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାଦର୍ଶରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥାଇ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ

ଆଠ ମାସର ବିହନ ସହିତ 1,000 ଚାରାର ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ବୁକ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍) ନିମନ୍ତେ ବାଡ଼ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାଦର୍ଶ 2014 ରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

ନଥିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଆଗଲା ଯେ 2014-15 ରୁ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବାଡ଼ (କଂକ୍ରିଟ୍ ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟ୍ ସ୍ତମ୍ଭ ସହିତ କଣ୍ଟା ତାର ଇତ୍ୟାଦି) ଏବଂ ତୃତୀୟ

²⁴ ଏପିଓ - 2014-15 (1862 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), 2015-16 (2241 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), 2016-17 (11710 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ 2017-18 (6771 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା)

ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଅନିୟମିତତା ଭାବରେ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 13 ଟି ବିଭାଜନରେ ଥିବା 29 ଟି ସାଇଟରେ ବାଡ଼ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାୟ ବର୍ଷର ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଉପରୋକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଥାକ୍ରମେ 6.32 କୋଟି ଏବଂ 8.50 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପାଇଁ 14.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ-8** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଚୂଡ଼ାୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ, ମାନାଦର୍ଶ 2014 ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମୁଦ୍ରଣ ସମୟରେ ମୂଲ୍ୟର ମାନାଦର୍ଶରେ ଏହାକୁ ଅଜାଣତରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଗାଦିଆନ୍ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟରେ ବାଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟାଚାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବାଡ଼ ପାଇଁ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ 2014 ରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ।

2.1.11.9 ବ୍ୟୟ ନକରି ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅନିୟମିତ ଦାଖଲ

ଜିଓଆଇ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା (ଅକ୍ଟୋବର 2013) ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ଅନୁକ୍ଷେପ 2 (b) ଅନୁଯାୟୀ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଯଥାଶୀଘ୍ର ବିଭାଗ ନିକଟରେ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉପ-ଅନୁକ୍ଷେପ (h) ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯେ କୌଣସି ବଳକା ରାଶି ଯାହା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅନୁମୋଦିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନପାରେ, ଉକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଜିଓଆଇକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ବାଉଁଶ ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି (ଓବିଡିଏ) ରେ ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ସମନ୍ଵୟ ନଥିବୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଯୁସ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକୁ ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ କରିବା ପରେ ଜିଓଆଇ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଅନୁମୋଦିତ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏଏପି) ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ବର୍ଷରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, 2013-18 ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ଆବଣ୍ଟନ / ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବା 25.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ 18.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 7.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ସମୁଦାୟ ଆବଣ୍ଟିତ ରାଶି ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (ଯୁସ୍ତି) ଜିଓଆଇକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବଳକା ରାଶି ସହିତ ସମୁଦାୟ ରାଶି ପାଇଁ ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରିବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ଅନୁମୋଦନର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପାଣ୍ଠି ଜିଓଆଇକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଅଧିକତ୍ଵ, ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରଥମ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଏସ୍ଏଲ୍‌ଇସି) ବୈଠକରେ ଏହା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ବଳକା ରାଶି ସହିତ ସମୁଦାୟ 12.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଳକା ରାଶି (ଆରମ୍ଭରୁ) ଓବିଡିଏ ନିକଟରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା, ଯଦିଓ ଜିଓଆଇକୁ ସମୁଦାୟ ରାଶି ପାଇଁ ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଚୂଡ଼ାୟ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ନହେବା ହେତୁ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ, ଓବିଡିଏର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏଏପି) ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଏହି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ପରେ, ଯୁସ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଓଆଇ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଏହି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏଏପିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବଳକା ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇନଥିଲା ।

2.1.11.10 ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ପାଣ୍ଠିର ଅନିୟମିତ ପ୍ରଦାନ

ଏନ୍‌ବିଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, 2006 ର ପାରା 6.4.5 ଅନୁଯାୟୀ, ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେକ୍ଟର ପିଛା 25,000 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା

ଦୁଇଟି ସମାନ କିଛିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । 2014-15 ରୁ ହେକ୍ଟର ପିଛା ମୂଲ୍ୟ 42,000 ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ତିନୋଟି ବାର୍ଷିକ କିଛିରେ 50:25:25 ଅନୁପାତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମତେ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର 90 ପ୍ରତିଶତ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଆଧାର କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଅତିର, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥି ଯାଞ୍ଚ କରି ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଏହା ଦେଖିଲା ଯେ 13 ଟି ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଜନ ମଧ୍ୟରୁ 10²⁵ ଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ 73 ଟି ସ୍ଥାନରେ ମୋଟ 1,580 ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2013-17 ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏଫ୍‌ଓ ମାନକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାକୁ ଥିବା 5.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗୋଟିଏ କିଛିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅତିର, ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ଜିଓଆଇ ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏବଂ ଏନ୍‌ବିଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକରା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ 2013-17 ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଡିଏଫ୍‌ଓ ମାନକୁ ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଭାଜନ ସ୍ତରରେ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ତର ଅଭାବ ହେତୁ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ତଦାରଖ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଡିଏଫ୍‌ଓମାନେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସଂସ୍ଥା ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ଓବିଡିଏ ପାଳନୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା ।

2.1.11.11 ବିନା ଟେଣ୍ଡରରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ ପାଇଁ ଯାନବାହାନର ଚୟନ

ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) ସର୍କ୍ୟୁଲାରର ଅନୁକ୍ଷେପ 5(b) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରିୟା ସେବାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିବ, ତେବେ ପ୍ରାଧିକୃତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ଦୈନିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରି ଅଫର ମାଗିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପ୍ରାଧିକୃତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଡ୍ରେବ୍ ସାଇଟ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ । କାର୍ଯ୍ୟ/ ସେବାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଦଶ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ଅତ୍ୟଧିକ ପକ୍ଷେ ଏକ ବହୁଳ ଭାବରେ ପ୍ରଚାରିତ ଜାତୀୟ ଖବର କାଗଜରେ ଟେଣ୍ଡର ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାଦର୍ଶରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେଉଁଥିରେ ଟ୍ରାକ୍ଟର / ଟ୍ୟାଙ୍କର ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳ, ଗ୍ରାମ ଓ ପରିବହନ ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ରାଉରକେଲା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନରେ ନଗଦ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ନଭେମ୍ବର 2015 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ମଧ୍ୟରେ ତିନିଟି ରେଞ୍ଜ ଯଥା ପାନପୋଷ, କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରରେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ ନକରି ଜଳସିଞ୍ଚନ ବାବଦରେ 69.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ତଥା ଫାର୍ମକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-9 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାଦର୍ଶରେ ଜଳସିଞ୍ଚନ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସହରୀ ଅଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରି ରୁକ୍ଷି ଭିତରେ ଗାଡ଼ି ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ରେଞ୍ଜ ସ୍ତରରେ ରୁକ୍ଷିନାମା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରାନଯିବା ନେଇ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଇନଥିଲେ । ଯଦିଓ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ରୁକ୍ଷି ଭିତରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା

²⁵ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, କଳାହାଣ୍ଡି(ଏସ୍), କୋରାପୁଟ, କେନ୍ଦୁଝର, ମାଲକାନଗିରି, ରେଢ଼ାଖୋଳ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ସୁପାରିଶ (ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା)

- କୌଣସି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିନା ପୁନରୁତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଥିବାରୁ ଗ୍ୟାପ୍ ବିନା ଏଏନ୍ଆର ଅଧିନ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ଦେବରଖ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନକରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗ ବିଚାର କରିପାରିବ ।
- ଦୁଇଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ସମାନ ଉପାଦାନ ଯଥା ଶ୍ରମିକ ଇତ୍ୟାଦିର ସମାନ ବ୍ୟୟଗ୍ରା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ବିଚାର କରିପାରିବ ।
- ସିଏ ପାଣ୍ଟି ନିୟମାବଳୀ, 2018 କୁ ଉଲ୍ଲେଖନ କରି, ବିଭାଗ ସିଏଏମପିଏ ପାଣ୍ଟିକୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବିନିଯୋଗ ନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଚାର କରିପାରିବ ।
- ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ ଓ ବିନିଯୋଗରେ ଏମ୍‌ଜିଏନଆରଇଜିଏସ୍, ସିଏଏମପିଏ, ଏଜେଡ୍‌ଫାଇ, ଏନ୍‌ବିଏମ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ଯୋଜନାରେ ଥିବା ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶକୁ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ପାରିବ ।
- ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ କିଣ୍ଡିରେ ଡିଏଫ୍‌ଓମାନଙ୍କୁ ଏନ୍‌ବିଏମ୍ ଅଧିନରେ ଥିବା ନିୟମ ଉଲ୍ଲେଖନ କରି ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅନୁଚିତ୍ ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

2.1.12 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

2.1.12.1 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ହେବା

ଏଫ୍‌ପିଏମ୍, 1977 ର ନିୟମ 207 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀ (ଆରଓ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଥରେ ପରେ ଜାନୁଆରୀରେ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର ଜୁନ୍ ମାସରେ ଗଠନ ବର୍ଷ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଲଗାତାର ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିରୀକ୍ଷଣ ପରେ (କ) ସର୍ବାଧିକ ଉଚ୍ଚତା, (ଖ) ହାରାହାରି ଉଚ୍ଚତା, (ଗ) ସମୁଦାୟ ବଞ୍ଚିଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ ସଂଖ୍ୟା, (ଘ) ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରତିଶତ, (ଙ) ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଏବଂ (ଚ) ଅନାବନା ଗଛ ବୃଦ୍ଧିର ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଆର ଓ ପ୍ରତିବର୍ଷ 5 ନଭେମ୍ବର 5 ଫେବୃଆରୀ ଏବଂ 5 ଜୁଲାଇରେ ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟରେ ଡିଏଫ୍‌ଓଙ୍କୁ ଏକ ପୃଥକ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରାଯିବ ।

ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 1,187 ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ 148 ଟିରେ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତ୍ରେମାସିକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଡିଏଫ୍‌ଓମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ବର୍ଷସ୍ୱରା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯାହା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସଫଳତାକୁ ଆକଳନ କରିବାର ଏକ ମାତ୍ର ପନ୍ଥା ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକାଂଶ ପତ୍ରିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଥିବା ଅଭାବକୁ ସୁଚିତ୍ କଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଗଲା ।

2.1.12.2 ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅଭାବ

ଏଏଫ୍‌ପି, 1988 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.14 ଅନୁଯାୟୀ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ବଳ ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟର ଅଭାବ ଏକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ କାରଣ ଏହା ଏକ ମିଥ୍ୟା ଆତ୍ମସତ୍ୟତା ସୃଷ୍ଟି କରେ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାୟରେ ଦେଶର ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ବଳର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମାପ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସୂଚନା ଅପ୍ଡେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆଧୁନିକ ବୈଷୟିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ କୌଶଳ ଏବଂ ଯତ୍ନପାତି ସହିତ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦିଗ ଉପରେ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ତଥ୍ୟର ସମୟାନୁଯାୟୀ ସଂଗ୍ରହ, ସଂକଳନ ଏବଂ ପ୍ରକାଶନକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅତିଗ୍ କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନଥି ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅସଙ୍ଗତି ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା:

- **ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ନଥି/ ତଥ୍ୟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାନଯିବା**

ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସୂଚକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା, ଉପଲବ୍ଧ ଅବଶ୍ୟକ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଖାଲି ଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଜମି ସମନ୍ୱୟ ମୌଳିକ ସୂଚନା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ପିସିସିଏଫ୍ ତଥା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଡିଏଫ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିଗ୍ କୁ କୌଣସି ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଭୌତିକ / ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ସଫଳତା ବିଷୟରେ କିଛି ସୂଚନା, ପିସିସିଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜନଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଥ୍ୟ/ ସୂଚନା ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସୂଚନା ଅନୁରକ୍ଷଣ ଏକ ଦୀର୍ଘକାଳିନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଏହାର ଏକକାଳିନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହିପରି ବୈଧ ସୂଚନା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ଏଏଫ୍‌ପିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଜନା, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

- **ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସୂଚନାରେ ତଥ୍ୟର ସତ୍ୟତା ନଥିବା**

2013-18 ଅବଧିର ଭୌତିକ/ ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟହାସଲ ଏବଂ ମ୍ୟାନିଡେଜ୍ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ବିଭାଜନୀୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସୂଚନା କିମ୍ବା ତଥ୍ୟର ଅନୁରକ୍ଷଣରେ ସମାନତା ନଥିଲା । ବର୍ଷିତ୍ୱାଚାରୀ, ପ୍ରକଳ୍ପତ୍ୱାଚାରୀ ଏବଂ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ସହିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣତ୍ୱାଚାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିପତ୍ର ଉଭୟ ବିଭାଗ ଏବଂ ବିଭାଜନ ସ୍ତରରେ ସମାନ ଭାବରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ତଥ୍ୟରେ ସତ୍ୟତା ନଥିଲା ଏବଂ ଅତିଗ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ବର୍ଷିତ୍ୱାଚାରୀ, ରେଞ୍ଜିତ୍ୱାଚାରୀ ଏବଂ ଯୋଜନାତ୍ୱାଚାରୀ ତଥ୍ୟ ବାହାର କରିବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା ।

- **ଓଡ଼ିଶା ଡ୍ରେବ୍ ଆଧାରିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପୋର୍ଟାଲ୍ ଇ-ଗ୍ରାନ୍ ଡ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ତଥ୍ୟ ନଥିବା**

ସିଏଏଫ୍‌ପିଏ ପାଣ୍ଟିର କେତେ ଉପଯୋଗ ହେଉଛି ତାହା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ଟ୍ରାକ୍ କରିବା ପାଇଁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଇ-ଗ୍ରାନ୍ ଡ୍ୱାରା ଏକ ସମନ୍ୱିତ ଅନୁଲୋଚନା ସିଷ୍ଟମ ଭାବରେ ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ସମୟରେ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ସୂଚନା ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରିବ ।

ଅତିଗ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଏଏଫ୍‌ସିଆଇ ଲିଙ୍କରେ ଜଙ୍ଗଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ସମୟରେ ନଥିବା ଯେହେତୁ 503 ସିଏ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 288 ସିଏ ସ୍ଥାନର (57 ପ୍ରତିଶତ) ତଥ୍ୟ ବହୁଭୁକ୍ତ²⁶ ସହିତ ଅପ୍ଲୋଡ୍ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2010 ଠାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 2015 ସ୍ଥାନର ତଥ୍ୟ ଅପ୍ଲୋଡ୍ ପାଇଁ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

²⁶ ବହୁଭୁକ୍ତ ହେଉଛି କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ସମରେଖା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବଦ୍ଧ ବହୁଭୁକ୍ତକାର ତେଜ୍ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳର ପ୍ରାଚୀରର କୋଅର୍ଡିନେଟ୍‌କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆପ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ପୁରୁ କରି ଏକ ବହୁଭୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆଡ଼ହକ୍ ସିଏଏମ୍‌ପିଏ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ବେଳେ (ଜାନୁଆରୀ 2017) ଦେଖିଲେ ଯେ ଅଧିକାଂଶ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାରାମିଟର ଉପରେ ରାଜ୍ୟର ରିପୋର୍ଟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା । 12.79 ବହୁଭୁଜ ଭୁଲ୍ ଏବଂ 76.12 ପ୍ରତିଶତ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସହ ଇ-ଗ୍ରୀନ୍ ଓ୍ଵାଚରେ 11.09 ପ୍ରତିଶତ ଭୁଲ୍ ଥିଲା । ଇ-ଗ୍ରୀନ୍ ଓ୍ଵାଚ ପୋର୍ଟାଲରେ ଲୋଡ୍ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବହୁଭୁଜ ଗୁଡ଼ିକର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କ୍ଳିନ୍ ଉପରେ କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ ନଥିଲା ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ।

2.1.12.3 ଆଇଜିସି ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନହେବା

ଆଇଜିସିର ପ୍ରକଳ୍ପ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଅନୁକ୍ଳେପ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବୃତ୍ତୀୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବାର ଥିଲା । ରୋପଣ ହୋଇଥିବା ଚାରା ବଞ୍ଚିବା, ଚାରାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ନଥି ଅନୁରକ୍ଷଣ, ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲାଭନ୍ ବିଭାଗ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକୁ ଆଧାର କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଚାରି ବର୍ଷ ପରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଚାରା ରୋପଣର 60 ଭାଗ ବଞ୍ଚିବାକୁ ସଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟକୁ ଆଧାର କରି କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ବିଚାର କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ବୃତ୍ତୀୟ ପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥି ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଆଇଜିସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ୍ଦ ହେବାର ପ୍ରାୟ ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ 2018 ରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବିଭାଗ, ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍ ଏବଂ ସିସିର ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଫରେଷ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ (ଆଇଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍), ଭେପାଳ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 76.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2018) । କିନ୍ତୁ, ସମୟ ଏବଂ ଦେୟ ସୂଚୀରେ ମତ ଭେଦ ହେତୁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବାତିଲ୍ ହୋଇଥିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2018) । କିନ୍ତୁ, ଆଇଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍, ବିନା ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ ଦୁଇ ମାସ ସ୍ଥାନରେ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ସମୟ ଏବଂ 50 ପ୍ରତିଶତ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ଯାହା ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପରିଶେଷରେ ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ରେ ସାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ 38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2019), ଆଇଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । ଏହିପରି, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଏକକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରାୟ 48 ମାସ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ ଆଇଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍, ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ ଏବଂ ଏର୍‌ଓଏଫ୍‌ଏଫ୍) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନ୍ତିମ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସେହି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟର କୌଣସି ନକଲ ଅତିର୍ତ୍ତକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

2.1.12.4 କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଭାବ

ପିସିସିଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା 13 ଟି ବିଭାଜନ ସହ ଏମ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ବିଭାଜନରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟାର ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ସୁଦ୍ଧା ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ସାମଗ୍ରୀକ ଭାବେ 16 ରୁ 38 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଲି ଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-10 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ଥିଲା, ବୃଣାମୂଳ ସ୍ତରରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିବା ଅଣଗେଜେଟେଡ୍ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀ 15 ରୁ 38 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । ଏହି ଖାଲି ପଦବୀ 2013-18 ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଢାଞ୍ଚାରେ ରହିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021) ଯେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଅଭାବରୁ ଆଇଜିସି ଅଧିନରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସୁପାରିଶ (ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ)

- ଆରମ୍ଭ କ୍ଷମତା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଡ୍ରୈମାସିକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବ ଏବଂ ଡିଏଫ୍‌ଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରାଯିବ ବିଭାଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିବ ।
- ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ବିଭାଗ ତାଟାରେସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବ, ଯାହା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଏହାର ଏକକାଳୀନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ।
- ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପତ୍ତି ଉତ୍ତମ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବିଭାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଜିପିଏସ୍ ଟ୍ୟାଗିଂ ପ୍ରତିଛବି ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଟାରେସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବ ।

2.1.13 ଉପସଂହାର

➤ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଭାବ ସହିତ ସମାପିତ ହେଲା, ଯାହା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅବାସ୍ତବ ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚାଇଲା । ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏବଂ ଖାଲି ଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଜମି ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା କାରଣରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ଭାଗ କରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତତ୍ତ୍ୱଗତ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା । ରେଞ୍ଜ୍, ବିଭାଗ ଏବଂ ବନ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ହେତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ବାର୍ଷିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ସମନ୍ୱୟ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ଯେପରିକି ଯୋଜନାଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ, ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବ୍ୟୟ, ଜାରିତ ଥିବା ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ଇତ୍ୟାଦି ସରକାର କିମ୍ବା ପ୍ରମୁଖ ମୁଖ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷକ (ଓ ଏବଂ ଏଓଏଫ୍‌ଏଫ୍) ସ୍ତରରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂ-ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ, ନିଜସ୍ୱ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି (ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି) ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ସବୁଜ ବଳୟ ବୃଦ୍ଧିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଜନା ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା/ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିକଳ୍ପନା ବିନା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ସହ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥଳଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

➤ ଅବନତି ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଜମି ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ସିଏସ୍‌ଏଫ୍‌ପିଏ ଅଧିନରେ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ସମୟ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଯାହାଫଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ତୁଳନାରେ ଜଙ୍ଗଲ ପରିସରକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

➤ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ମଧ୍ୟ ଖରାପ ଥିଲା କାରଣ ବିଭାଗ ସଦେଶୀ ପ୍ରକାରି ରୋପଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବଦଳରେ ଶାଗୁଆନ୍ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାରି ଭାବରେ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକାରିଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚ ଏବଂ କାନପି ପରିସର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅବଧି ସହିତ ଅନୁରୂପ ନଥିଲା । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ତିକା ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଦକ୍ଷ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ କ୍ଷୀରକ୍ଷିତ ଟ୍ରେସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଖୋଲା ଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଆଦୌ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରେସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଭୃଷ୍ଟ ସହିତ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ନଥିଲା ଯାହା ଟ୍ରେସ୍‌ର ଜଳ ଧାରଣ କ୍ଷମତାକୁ ଆହୁରି ହ୍ରାସ କରିଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ଭିତରେ ଥିବା ଅବନତି ଭୃଷ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସହଜରେ ପ୍ରବଣ କରାଯାଇପାରୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, 3.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ ।

➤ ଏମ୍‌ଜିଏନଆରଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଷ୍ପଳ ଥିଲା ଏବଂ ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ଚୟନ କରାଯାଇ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଏକ ବିଭାଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା କରିବାରେ ଡିଏଫ୍‌ଓ ଏବଂ ଡିଆରଡିଏ ସ୍ତରରେ କୌଣସି ସମନ୍ୱୟ ନଥିଲା । ଏକ ବିଭାଜନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା କୁଶଳୀ ଶ୍ରମିକ ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା ଡିଏଫ୍‌ଓ କିମ୍ବା ବିଭାଗ ସ୍ତରରେ ନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଆରଡିଏ ନିକଟକୁ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରଭାବିତ ହେଲା । ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଠାରୁ ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିସବୁ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଏମ୍‌ଜିଏନଆରଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଫଳ ହେଲା ଏବଂ 13.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

➤ ଏନ୍‌ବିଏମ୍ ଅଧିନରେ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ ବିଭାଗ, ମାତ୍ର 51.74 ପ୍ରତିଶତ ହାସଲ କରିପାରିଥିଲା । ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଭୁଲ ଚୟନ ଏବଂ ଖରାପ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ଖରାପ ଥିଲା । 40 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କାନପି ଘନତା ଥିବା ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଖରାପ ଆଲୋକ ଉପଲବ୍ଧତା ହେଲା ଏବଂ କ୍ଲମ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବହୁତ କମ୍ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରତିଶତ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ 5.25 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଗୋଟିଏ ଜିସିରେ ଓଡିଡିଏ ଦ୍ୱାରା ଅନିୟମିତ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପ୍ରକଳ୍ପ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ।

➤ ଯେହେତୁ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ୟାପ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିନା ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାନ (ଏଏନଆର) ରେ କୌଣସି ଗଛ ପ୍ରକୃତରେ ଲଗା ନଯାଇ ଚାରି ବର୍ଷର ସମଗ୍ର ପୁନରୁତ୍ଥାନ ଅବଧି ପାଇଁ ତଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିବାରୁ 63.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ କୌଣସି ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନକରି ମ୍ୟାନିଫେସ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ 39.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶକୁ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିଭାଗ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ଅଧିନରେ କିମ୍ବା ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନାଦର୍ଶରେ ଥିବା ନିୟମ ବାହରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା 99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ / ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ବାଡ଼ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ 14.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସହରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଧିନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା । ସଡ଼କ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ହେତୁ ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ଅଭାବ ଏବଂ ଅପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ହେତୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଠାରୁ ଏହିପରି କ୍ଷତି ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ବିଭାଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ମାନାଦର୍ଶ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ନିୟମ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

➤ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ଅଧିକାରୀ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବରେ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ/ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ ଥିଲା । ବର୍ଷଦ୍ୱାରା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବୃକ୍ଷ ବଞ୍ଚିବାର ଶତକଡ଼ା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ଯାହା ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ବିଭାଗର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ବିଫଳତା ସୃଷ୍ଟି କଲା ।

➤ ତେଣୁ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅବକ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ଆଣିପାରି ନଥିଲା କିମ୍ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ବଳୟ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ଅଧ୍ୟାୟ III

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ତଥା ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କର ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାରୁ ସଂସାଧନ ପରିଚାଳନାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ତ୍ରୁଟି ବିଦ୍ୟୁତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନ ଅନୁଲେଖିତ ମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି ।

ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ

3.1 ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ନଦୀର ସୁଇଚ୍ ରେଟ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଯୋଗୁଁ ସାତ ଗୋଟି ଗ୍ରାମ ବନ୍ୟା ଜଳ ପ୍ରବେଶ ସୁରକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ଓ ଫସଲ ହାନିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ । ତେଣୁ ପାଣ୍ଠି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିଶିଷ୍ଟ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ପ୍ରଶସ୍ତାକରଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନିୟୋଜିତ ବ୍ୟୟ ସହିତ 17.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ଠଳ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ।

ସାତ ଗୋଟି ଗ୍ରାମକୁ ବନ୍ୟା ପ୍ରକୋପ ଏବଂ ଫସଲ ହାନିରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଖପ୍ରାଖାଇ ଠାରୁ ପଞ୍ଚୁପଲ୍ଲୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈତରଣୀ ଦକ୍ଷିଣ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସାପୁଆ ନଳା, ଯାହାକି ବୈତରଣୀ ନଦୀର ଏକ ଉପନଦୀ ଅଟେ, ତାହାର ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଆର.ଡ଼ି. 13,500 ମି. ଠାରେ 1.60 ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟାରେଲ୍ କାନ୍ଥ ସହିତ ଏକ ନିଷ୍ଠାସନ

ବୈତରଣୀ ଏବଂ କୁସେଇ ନଦୀ

ଆଂଶିକ ନିର୍ମିତ ସୁଇଚ୍‌ର ବ୍ୟାରେଲ୍ କାନ୍ଥ (1987)

ସୁଇଚ୍ ଆଂଶିକ ଭାବେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଆଂଶିକ ଭାବେ 1987 ମସିହାରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ସୁଇଚ୍‌ଟି ବୈତରଣୀ ନଦୀ ଡାହାଣ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଶେଷ ଅଂଶରେ ଏବଂ କୁସେଇ ନଦୀ ବାମ ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ଉଭୟ ଆଡ଼ିବନ୍ଧକୁ ସଂଯୋଗ କରୁନଥିଲା । ଏହି ଭାବରେ ଉଭୟ ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଫାଙ୍କ 34 ବର୍ଷ ଧରି ନିରନ୍ତର ରହିଥିଲା, ଯେଉଁ ଫାଙ୍କ ଦେଇ ବନ୍ୟା ଜଳ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଚାଷ ଜମି ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲା । ସ୍ଥାନୀୟ ଜନତା ତଥା ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଆୟାକର୍ମ ମଧ୍ୟକୁ ବନ୍ୟାଜଳ ପ୍ରବେଶ ରୋକିବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ସୁଇଚ୍‌ଟି ପାଟକର ନିର୍ମାଣ ଦାବୀ କରିଥିଲେ ।

ତଦନୁଯାୟୀ, ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଯତ୍ନ (ସି.ସି.ଇ.), ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଲ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏ.ବି.ପି.), ଶାଳପଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଠାରେ ଏକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥିଲେ ଏବଂ “ନଦୀ କୂଳର ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ଖପ୍ରାଖାଇ ଠାରୁ ପଞ୍ଚୁପଲ୍ଲୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈତରଣୀ ନଦୀର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱର ଉନ୍ନତ ଓ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ” ପାଇଁ 16.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ

ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) । ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ପୁରୁଣା ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ସିଲ୍‌ ସ୍ତର²⁷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଙ୍ଗା ଯାଇ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ସହିତ ଏକ ନୂତନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଅଟକଳରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଜୁନ୍ 2016 ରେ 15.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଡିସେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା 17.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ନିଷ୍ପାଦନ ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଏ.ବି.ପି. କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳୀ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2017) ଏବଂ ମତାମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦିତ (1987) ନକ୍ସା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ମିତ ପୁରୁଣା ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ପୁନର୍ବାର ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ନକ୍ସା)ଙ୍କ ନୂତନ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ତେଣୁ, ସିଲ୍‌ ସ୍ତର ଉପରକୁ ଭଙ୍ଗାଯାଇ ପୁରୁଣା ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ଅଂଶ ଉପରେ ନୂତନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା ଅନୁଚିତ୍ । ସେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣକୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଇଡି ମଧ୍ୟରେ, ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଇ.ଇ.), ବୈତରଣୀ ବିଭାଜନ, ଶାଳପତ୍ର ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ଠାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଗ୍ରାଫିକ୍ ଭିଡ଼ ଯୋଗୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦାବାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଉପର ପୃଷ୍ଠର 5.5 ମି. ରୁ 6.5 ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶାସକରଣ ନିମନ୍ତେ ଅଟକଳ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ । ଜାନୁଆରୀ 2017 ରେ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଟିକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ବ୍ୟୟ ହେବା ନିମିତ୍ତ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସି.ସି.ଇ. ଅନୁମୋଦନ ଦେଲେ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ :

- ଯେହେତୁ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଉପର ପୃଷ୍ଠର 5.5 ମି. ରୁ 6.5 ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶାସକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯିବା ଲାଗି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥକୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବା ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।
- ପୁରୁଣା ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ ବର୍ଷର ତଥ୍ୟ ସି.ସି.ଇ କ୍ଷ ଠାରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ଅଟକଳର ମଞ୍ଜୁରୀ ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ପୁରୁଣା ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ସିଲ୍‌ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଙ୍ଗାଯାଇ ଏହା ଉପରେ ନୂଆ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣର ଯଥାର୍ଥତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ପାଦନ ବେଳେ ନୂତନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଏଥିରେ ନିଷ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା, କାରଣ ସି.ସି.ଇ ଅନୁମୋଦିତ ଅଟକଳଟି ନିଷ୍ପାଦନ ଯୋଗ୍ୟ ନକ୍ସା ଓ ଚିତ୍ର ଉପରେ ଆଧାରିତ ନ ଥିଲା ।
- ଉଭୟ ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଶାଳି ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଓ ଚାଷ ଜମି ଭିତରକୁ ବନ୍ୟା ଜଳର ପ୍ରବେଶ ରୋକିବା ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣର ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ନୂତନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ଏହି ବ୍ୟବଧାନ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଲା । ଏହି ଭାବରେ, ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଓ ଚାଷ ଜମି ମଧ୍ୟକୁ ବନ୍ୟା ଜଳ ମାଡ଼ି ଆସିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶଙ୍କା ରହିଲା ।

ଏହିପରି, ସାତ ଗୋଟି ଗ୍ରାମର ଆୟାକର୍ତ୍ତୃକ୍ତ ବନ୍ୟା ଦାଉରୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇ ଦେବାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ପ୍ରଶାସକରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ସହିତ 17.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021) ଯେ, ଯେହେତୁ ନିଷ୍ପାଦନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ 30 ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନିର୍ମିତ ଆକୃତିଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ, ନୂତନ ହାଇଡ୍ରୋଲିକ୍ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ନକ୍ସାକୁ ଅନୁମୋଦନ ମିଳିସାରିଛି ଏବଂ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏହି ଉତ୍ତରଟି ହିଁ ଯୋଜନାର ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲା, ଯେହେତୁ, ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରୀ ସମୟରେ ନିଷ୍ପାଦନ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ ର ଆୟୁ, ନୂତନ ହାଇଡ୍ରୋଲିକ୍ ତଥ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ କୁ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଲାଗି ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ପ୍ରଶାସକରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ହେଲା ।

²⁷ ସିଲ୍‌ ସ୍ତର କେନାଲ ସ୍କୁଲ୍‌ସ୍କୁ (ଗୁଡ଼ିକ)ର ନିମ୍ନ ଭାଗକୁ ସୁତାଇ ଥାଏ ଏବଂ ଏହା ସେହି ସ୍ତର ଯେଉଁଠାରୁ ଗଢ଼ିତ ଜଳ ମାଧ୍ୟକର୍ଷଣ ବଳ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ନିଷ୍କାସିତ ହୋଇ ପାରିବ । ସିଲ୍‌ ସ୍ତରର ଉପରେ ଜମା ହେଉଥିବା ଅଂଶକୁ ଜାବତ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ନିମ୍ନ ଅଂଶକୁ ମୃତ ସଂଗ୍ରହ କୁହାଯାଏ ।

3.2 ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦରରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ସାମଗ୍ରୀ, ଶ୍ରମ ଏବଂ ପି.ଓ.ଏଲ. ର ଦର ବୃଦ୍ଧିର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ / ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସମକ୍ଷାୟ ଦର ପରିବର୍ତ୍ତନ/ ବୃଦ୍ଧି ଆଦେଶ କୁ ମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନାକଚ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, ଦୁଇ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନୀ ଦର ବୃଦ୍ଧି ବାବଦରେ 90.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ ନିବେଶ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଥା ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରୀ ଦର, ସାମଗ୍ରୀ, ପେଟ୍ରୋଲ, ଟେଲ, ଲୁହ୍ରିକାଷ୍ଟ (ପି.ଓ.ଏଲ.) ଇତ୍ୟାଦିର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି/ ହ୍ରାସ ଘଟିଲେ, ଦର ବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପୂରଣ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କୁ ରିହାତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜି.ଓ.ଓ.) ମୂଲ୍ୟର ସମାଯୋଜନ ପାଇଁ ସମୟାନ୍ୱୟାୟ ଆଦେଶ ଜାରୀ କରିଥାନ୍ତି ଯାହାକି ବୁଦ୍ଧିନୀମା ପରିସର ନିୟମାବଳୀ/ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅଂଶ ବିଶେଷ ଅଟେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିନୀମାରେ ସିମେଣ୍ଟ, ଇସ୍ପାତ୍ ଏବଂ ବିଗୁମେନ୍ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ବିବିଧତା ହେତୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ/ ଅର୍ଥ ଅସୁଲି ସମକ୍ଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରୀ କରିଥିଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2007), ଯେଉଁଥିରେ ବିଶେଷତଃ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପୃକ୍ତ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ବୁରିଡ୍ ଭାବରେ ଅର୍ଥର ଅସୁଲି କରାଯିବ ଏବଂ 50,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସରକାର ତଥା 50,000 ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯତ୍ନୀ/ ମୁଖ୍ୟ ଯତ୍ନୀଙ୍କ ଠାରୁ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବ ।

ଅଖିଳ ଓଡ଼ିଶା ଠିକାଦାର ସଂଘ ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ବିବିଧତା ପରିପତ୍ର ବିରୋଧରେ ମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଠାରେ ଅପିଲ କରିଥିଲେ । ଇସ୍ପାତ୍, ସିମେଣ୍ଟ, ବିଗୁମେନ୍, ଶ୍ରମ ଏବଂ ପି.ଓ.ଏଲ. ଇତ୍ୟାଦିର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଠିକାଦାର/ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କୁ ବିଭେଦାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ପରିପତ୍ରକୁ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷପାତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ଆଧାରରେ ଜୁଲାଇ 2012 ରେ ନାକଚ କଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଏହି ଦର ବିବିଧତା ପରିପତ୍ର ଯୋଗୁ କାର୍ଯ୍ୟର ନିଷ୍ପାଦନରେ ଠିକାଦାର ମାନେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ । ଏହାପରେ, ସମାନ ଧାରାରେ, ଦର ବିବିଧତା କାରଣରୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ/ ବିଭେଦାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟର ଅସୁଲି ସମକ୍ଷରେ ବିସ୍ତୃତ ଚେଷ୍ଟର ଆମକ୍ଷଣ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ଡି.ଟି.ସି.ଏନ୍.)/ ବୁଦ୍ଧିନୀମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅନ୍ୟ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକ (ଓ.ଏମ୍.) ଜାରୀ କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2012) ।

ଡିସେମ୍ବର 2012 ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ହେଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) । ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କର ରାୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକକୁ ନାକଚ କଲେ (ମଇ 2018) ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଏହା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପରିପତ୍ର (ଏପ୍ରିଲ 2007) ର କେବଳ ସଂଶୋଧନ ଅଟେ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ନାକଚ ହୋଇସାରିଛି । ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ ଜାରୀ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକ ଆଧାରରେ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ବିଲ୍‌ରୁ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବିମୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥର ପରିସ୍ଥିତି ମୁତାବକ ଫେରସ୍ତ/ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସମକ୍ଷାୟ ଅନୁଦେଶ ଯୋଗ କରାଯିବା ସହିତ ଏକ ନୂତନ ପରିପତ୍ର ଜାରୀ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ଅଦାଲତ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ନଭେମ୍ବର 2019 ରେ ଏକ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକ ଜାରୀ କରିଥିଲେ ।

ମେଗା ଲିଫ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭାଜନ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନୀ ମାନେ ଚାରିଗୋଟି କୂଷ୍ଠର ଅଧ୍ୟାନରେ ଡିସେମ୍ବର 2015 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2016 ମଧ୍ୟରେ 48 ଗୋଟି ମେଗା ଲିଫ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ 1,631.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଜୁନ 2018 ଏବଂ ଜୁନ 2019 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ 1,431.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସାରିଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଚେଷ୍ଟର ସମାପ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଯାତ୍ରା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଚାରୋଟି କୂଷ୍ଠର ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି କୂଷ୍ଠର ମେଗାଲିଫ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଡିସେମ୍ବର 2016 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଡିସେମ୍ବର 2012 ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016 ରେ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ପରେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା । ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦର ବିବିଧତା ଧାରା ଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଚେଷ୍ଟର/ ବୁଦ୍ଧିନୀମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାପ୍ତ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ ଜାଣା ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ଆଧାରରେ ଦର ବିବିଧତା ବାବଦରେ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ 90.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସାରିଥିଲା । ଯେହେତୁ ସେହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ନଭେମ୍ବର 2019 ର ସାନି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ଜାଣା ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା, ଡିସେମ୍ବର 2012 ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ଯାହା ମାନ୍ୟତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନାକଚ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା, ସେହି ସ୍ଥାପନ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ବାବଦରେ 90.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ଅଦାଲତ ଆଦେଶର ଅବମାନନା ଅଟେ ଏବଂ ଏହାର ଅସ୍ୱଳ୍ପ ଆବଶ୍ୟକ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2021) ଯେ 7 ମଇ 2018 ରେ ମାନ୍ୟତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଘୋଷଣା ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ରୁଚ୍ଛିନାମା ସର୍ଭାନ୍ତରାୟା ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସରକାରଙ୍କ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 90.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ, 13.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବିବିଧତା ବାବଦରେ ମଇ 2018 ପୂର୍ବରୁ ଯେତେବେଳେ ଓ.ଏମ୍. ଡିସେମ୍ବର 2012 ଟି ଟ୍ୟାଲେଞ୍ଜରେ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 76.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାନ୍ୟତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ (ମଇ 2018) ପରେ ମାନ୍ୟତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ସମାପ୍ତ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖାପକ ଜାଣା ହେବା ଦିନ ଠାରୁ ଡି.ଟି.ସି.ଏନ୍./ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ସମାଯୋଜନ ଦାବୀଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଲାଗି, ସରକାର 19.11.2019 ରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖାପକ ଜାଣା କରିଥିଲେ, ଯାହା 07.07.2012 ରୁ 18.11.2019 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧିକୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଭାବେ ଲାଗୁ କରାଯିବା ପାଇଁ, 07.06.2021 ରେ ପୁନର୍ବାର ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ମଇ 2018 ରେ ଜାଣା ହୋଇଥିବା କୋର୍ଟ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା ।

3.3 ଏକ ନିଗମକୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ

ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ 10 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାରୁ ଏକ ନିଗମକୁ 18.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ପୂର୍ବ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ ପଦ୍ଧତି ସମନ୍ୱୟ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାଣା କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ଏବଂ ମଇ 2016), ଯେଉଁଥିରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ପି.ଏସ୍.ୟୁ.) ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ଅଟକଳର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପି.ଏସ୍.ୟୁ. ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ (ପି.ଡ଼ବଲ୍ୟୁ.ଡ଼ି.) ପ୍ରଚଳିତ ଦର ଖସଡ଼ା (ଏସ୍.ଓ.ଆର.) ଆଧାରରେ କରାଯିବ । ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2011) ଯେ ରାଜ୍ୟର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ପି.ଏସ୍.ୟୁ. କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଅର୍ଥ 10 ପ୍ରତିଶତରେ ସୀମିତ ରଖାଯିବ ।

ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓ.ସି.ସି.ଏଲ୍.) ଯାହାକି ଏକ ରାଜ୍ୟ ପି.ଏସ୍.ୟୁ., “ମହାନଦୀ ବ୍ୟାରେଜର ଉପରି ଭାଗରେ ଶୋଲର ଅପସାରଣ” କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ 256.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୈଷୟିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2016) । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ଏମ୍.ଓ.ୟୁ. ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ, 15 ପ୍ରତିଶତ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ (38.93 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜରୁରୀ କାଳୀନ ଦେୟ (ଏକ ପ୍ରତିଶତ) ସହିତ 298.44 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଓ.ସି.ସି.ଏଲ୍.କୁ ଆବଣ୍ଟିତ କରାଗଲା (ଜୁଲାଇ 2016) । କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିର ସମୟ ଜାନୁଆରୀ 2019 ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଜୁଲାଇ 2017 ଠାରୁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଜି.ଏସ୍.ଟି. ଲାଗୁ ହେବା ପରେ, ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ଏସ୍.ଓ.ଆର. ର ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମୂଳ ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟ 235.75 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଓ.ସି.ସି.ଏଲ୍. ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟ 323.12 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଜି.ଏସ୍.ଟି. 42.86 କୋଟି ଟଙ୍କା, ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 42.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ 2.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ଅଦାବତ୍ 271.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଆଦେଶର ବିରୋଧରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାର (23.58 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପରିବର୍ତ୍ତେ 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 42.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଁ ସାକ୍ଷୁତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଯୋଗୁ 18.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ, ନିଗମକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 4.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସାରିଅଛି ଯାହା ନିଗମର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ସରକାର ଏହାର ତଥ୍ୟାତ୍ମକ ସତ୍ୟତାକୁ ସାକାର କଲେ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2020 ରେ ଜଣାଇଲେ ଯେ , ନିଗମକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ରାଶି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯିବ ।

3.4 ନିଷ୍ପଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ଜମିର ଉପଲକ୍ଷତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରା ନ ଯାଇ ନଦୀ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଉନ୍ନତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ନିଷ୍ପାଦନ କରାଯିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଏଥି ପାଇଁ 9.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ହେଲା ।

ଓ.ପି.ଡବ୍ଲୁ.ଡି. ସଂହିତାର ଅନୁକ୍ଳେପ 3.7.4 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ଜମି ଯାହା ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପନ୍ନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ ସେଠାରେ କୌଣସି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାରମ୍ଭ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଜାତୀୟ କୃଷି ଏବଂ ଗ୍ରାମାଣ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ (ନାବାଡ଼) ସହାୟତା ଅଧୀନସ୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ମଞ୍ଜୁରୀ ନିମନ୍ତେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମୟରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିସାରିବା ପରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ (ଡି.ପି.ଆର.) ଦାଖଲ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଯେହ୍ନେତୁ ମହାନଦୀ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବାଲିପୁଟ ଠାରୁ ଓଡ଼ିସିଂଘ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 8.50 କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟରେ କୌଣସି ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ନ ଥିଲା, ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରତି ଥର ବନ୍ୟାରେ ବନ୍ୟାଜଳ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ଗାଈ ଜମି ଏବଂ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟକୁ କ୍ଷାପ୍ତ ଗତିରେ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା । ଏହି ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ମହାନଦୀ ଅବବାହିକାରେ ଆସୁଥିବା ବନ୍ୟା ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ, ନାବାଡ଼ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରଣ ସହାୟତା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ, ମୁଖ୍ୟ ଯତ୍ନ, ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବେସିନ୍ ପ୍ରବନ୍ଧକ, ନିମ୍ନ ମହାନଦୀ ବେସିନ୍, “କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଥିବା ନଦୀ କୂଳର ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ବାଲିପୁଟ ଠାରୁ ଓଡ଼ିସିଂଘ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାନଦୀ ବାମ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ଉନ୍ନତିକରଣ” କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି ଜୁଲାଇ 2015 ରେ 20.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟର ବୈଷୟିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି ନଭେମ୍ବର 2016 ରେ 17.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନଭେମ୍ବର 2018 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ବିଭାଜନ ଅଧିକାରୀ ଏହା ଅନୁପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ସରକାରୀ ଜମି ଉପଲକ୍ଷ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ଜମି ଅଧି ଗ୍ରହଣର ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ତଥ୍ୟା ବଳୀର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ସରକାରୀ ଜମି ଉପଲକ୍ଷ୍ତ ନ ଥିବାରୁ ଠିକାଦାର ଆର.ଡି. 3626 ମି. ଠାରୁ 5490 ମି. ଏବଂ 7270 ମି. ଠାରୁ 8100 ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ କରି ପାରି ନ ଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଘରୋଇ ଜମି ମାଲିକ ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ଜମିରେ ଆଡ଼ି ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣର ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ, 9.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ ପରେ ଏହି ରୁକ୍ଷିନାମାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଫେବୃଆରୀ 2019 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ଯେଉଁଥିରେ 2.69 କି.ମି. ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ।

ଯେହ୍ନେତୁ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ଡି.ପି.ଆର. ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଜମିର ଉପଲକ୍ଷ୍ତତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଡି.ପି.ଆର. ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଘରୋଇ ଜମିର ପରିମାଣ ଆକଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ 9.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ୟା ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରାଯିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ନିଷ୍ପଳ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ, ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟର ନିଷ୍ପାଦନ ସମୟରେ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ବାଲିପୁଟ ଠାରେ ଇକୋ-ପର୍ଯ୍ୟଟନ ରିଟ୍ରିଟ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରାରମ୍ଭ କଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ଜମିର ଚାହିଦା

ଦୃଢ଼ ଗତିରେ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା ଏବଂ ଲୋକେ ଆଡ଼ିବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି କ୍ଷତି ପୂରଣ ଦାବୀ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ନିଜର ଜମି ନ ଯୋଗାଇବା ସହିତ ଅସହଯୋଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗୃହଣୀୟ ନ ଥିଲା ଯେହେତୁ ବିଭାଜନ ଅଧିକାରୀ ଆଡ଼ିବନ୍ଧର ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ବୋଲି ମିଥ୍ୟା ଅନୁପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ସରକାର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିଷ୍ପାଦନ ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ଘରୋଇ ଜମିରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ଜମି ମାଲିକମାନେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ବିରୋଧ କଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ଠଳ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା । ସେହି ଭାବରେ, ଉକ୍ତ ମିଥ୍ୟାରୋପଣ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯଥା ଯଥ ଦାୟିତ୍ୱ ଆରୋପଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

3.5 ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ

10ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆମ୍ବୋରୀ ଶିଳା ବୋଲଡ଼ରର ଉତ୍ତାନ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ 35 ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ 80 ଟନ୍ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ଯୁକ୍ତ କ୍ଲେନ୍ ବ୍ୟବହାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାରୁ ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହିତ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ 7.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ମିଳିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା (ଓ.ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡ଼ି.) ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 3.4.10 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଦର ଖସଡ଼ା (ଏସ.ଓ.ଆର.) ଏବଂ ଦର ବିଶ୍ଳେଷଣ (ଏ.ଓ.ଆର.) ଆଧାରରେ ତଥା ସବୁଠାରୁ ମିତବ୍ୟୟା ଉପାୟରେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ସାମଗ୍ରୀ ଦର ଏସ.ଓ.ଆର./ ଏ.ଓ.ଆର. ରେ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବ, ତେବେ ବିଭାଜନ ଅଧିକାରୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ବଜାର ଦର ଅନୁସାରେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଦୁଇଟି²⁸ ଜଳ ସେଚନ ବିଭାଜନରେ, ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଇ.ଇ.) ମାନେ ନଦୀ କୂଳର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ 10 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି ଡିସେମ୍ବର 2016 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2018 ମଧ୍ୟରେ 85.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2020 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 75.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ସହିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଠାରୁ କମ୍ ହୋଇନଥିବା 3.24 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ପରିମାଣର ଆମ୍ବୋରୀ ଶିଳା ବୋଲଡ଼ର ର ପରିବହନ ଏବଂ ପୋତିବା କାର୍ଯ୍ୟ ରିପ୍-ରାୟ୍, ସ୍ୱର୍ ଏବଂ ଗଡ଼ାଣୀ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆଇଟମ୍ ରାଜ୍ୟ ଏସ.ଓ.ଆର.ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, 2.5 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ରୁ ଅଧିକ ଓଜନ ବିଶିଷ୍ଟ ଆମ୍ବୋରୀ ଶିଳାର ପରିବହନ ଏବଂ କୁଡେଇବା ପାଇଁ 35 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ର ଉଡ଼ାଦର ଅନୁସରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରୀ ସଂହିତା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ କମିଟିଙ୍କ ନିକଟରେ ଜୁଲାଇ 2018 ରେ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏ ପ୍ରକାର ଆଇଟମ୍‌ର ଦରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ, ବିଭାଜନ ଅଧିକାରୀ ମାନେ 35 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ର ଉଡ଼ା ଦର ଅନୁସରଣ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ପି.ଓ.ଏଲ୍ , ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।

ଏସ.ଓ.ଆର. 2014 ଅନୁଯାୟୀ ଆମ୍ବୋରୀ ଶିଳାର ଲୋଡ଼ିଂ, ପରିବହନ ଏବଂ କୁଡେଇବା ପାଇଁ 35 ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ ପାଇଁ ଉଡ଼ା ଦର ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 550 ଟଙ୍କା ଏବଂ 80-ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ ପାଇଁ ଉଡ଼ା ଦର ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 825 ଟଙ୍କା ଅଟେ ଯେଉଁଥିରେ ପି.ଓ.ଏଲ୍, ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅଟକଳର ପରୀକ୍ଷାରୁ ଏହ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ, ସମସ୍ତ 10 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ଏକ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ରୁ କମ୍ ହୋଇନଥିବା ଆମ୍ବୋରୀ ଶିଳାର ଲୋଡ଼ିଂ/ ରି-ହ୍ୟାଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଅନ୍ ଲୋଡ଼ିଂ ପାଇଁ ପି.ଓ.ଏଲ୍, ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ସମେତ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 550 ଟଙ୍କା ଉଡ଼ା ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିବା 35-ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 825 ଟଙ୍କା ଉଡ଼ା ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିବା 80-ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ସହିତ ପି.ଓ.ଏଲ୍, ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଉଡ଼ା ଦର ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଭାବେ ଯୋଗ କରିଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ, ସେହି 10

²⁸ ବାଲେଶ୍ୱର ଜଳସେଚନ ବିଭାଜନ ଏବଂ ଆଳି ନଦୀବନ୍ଧ ବିଭାଜନ

ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳରେ ଆଇଟମ ପାଇଁ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି 1,779.75 ଟଙ୍କା ରୁ 2,405.10 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ।

ଏକ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ରୁ କମ୍ ହୋଇନଥିବା ଆର୍ମୋରା ଶିଳାର ଲୋଡ଼ିଂ, ପରିବହନ ଏବଂ ଅନ୍ ଲୋଡ଼ିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 550 ଟଙ୍କା ଉଡ଼ା ଦରରେ 35-ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ଲେନ୍ର ବ୍ୟବହାର ଆଧାରରେ ସମାକ୍ଷା ଆକଳନ କଲେ ଯେ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି ଗ୍ରାହ୍ୟ ଦର 1,566.44 ଟଙ୍କା ରୁ 2,021.13 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ଭାବରେ ଆର୍ମୋରା ଶିଳାର ଲୋଡ଼ିଂ/ ଅନଲୋଡ଼ିଂ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚତର କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାରୁ 10 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟରେ 7.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, ଠିକାଦାରମାନେ 3.24 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ପରିମାଣର ଆର୍ମୋରା ଶିଳା କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ 6.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-11 ରେ ବିଶଦ୍ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଲାଭ ମିଳିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସମେତ ବିବିଧ ଡ୍ରିଜାଇନ୍ ଏବଂ ଭୂମିର ଅବସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳୀର ବିଶେଷତା ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ର ବ୍ୟବହାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗ୍ରହଣାୟ ନ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ସମାନ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି 2.5 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ରୁ ଅଧିକ ଓଜନ ବିଶିଷ୍ଟ ଆର୍ମୋରା ଶିଳା ବୋଲ୍ଡର ଲାଗି ମଧ୍ୟ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ର 35 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍ର ଉଡ଼ାଦରକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅଟକଳରେ ପି.ଓ.ଏଲ., ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି କ୍ଲେନ୍ ଉଡ଼ା ଦରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଏବଂ ଏହାଯୋଗୁ ଅଟକଳର ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲା ।

ପୁର ବିଭାଗ

3.6 ପଞ୍ଜା ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ଅତ୍ୟଧିକ ମୋଟେଇ କରାଯିବା ହେତୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଭାରତୀୟ ସଡ଼କ କଂଗ୍ରେସରେ ବିହିତ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠାରୁ ଅଧିକ ଯାନ ନଷ୍ଟ ହେବା କାରକ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବାରୁ ରାସ୍ତାର ମିଲିୟନ ଷ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ଆକ୍ଟିଭ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ଏବଂ ଏହାଦ୍ଵାରା 8.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ (ଓ.ପି.ଡ଼ବଲ୍ୟୁ.ଡ଼ି.) ସଂହିତାର ଧାରା 3.4.10 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସବୁଠାରୁ ମିତବ୍ୟୟୀ ଉପାୟରେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଭାରତୀୟ ସଡ଼କ କଂଗ୍ରେସ୍ (ଆଇ.ଆର.ସି.-37:2012) ରାସ୍ତାର ସର୍ ଗ୍ରେଡ଼ କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବିଅରିଂ ଅନୁପାତ (ସି.ବି.ଆର.)²⁹ ରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିବା ମାଟିର ଦୃଢ଼ତା ଏବଂ ରାସ୍ତାରେ ଯାତାୟତ କରୁଥିବା ଆକଳିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଯାନର ସଂଖ୍ୟା ଆଧାରରେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିବା ମିଲିୟନ୍ ଷ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ଆକ୍ଟିଭ୍ (ଏମ.ଏସ.ଏ.) ଅନୁସାରେ ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ମୋଟେଇ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ । ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଟ୍ରାଫିକ୍ ଅନୁଯାୟୀ ରାସ୍ତାର ଯଥେଷ୍ଟ ଭାର ବହନ କ୍ଷମତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ମୋଟେଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଭାବରେ, ଯଦି ଏମ.ଏସ.ଏ. ରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟେ, ତେବେ ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ମୋଟେଇରେ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବ । ଏମ.ଏସ.ଏ.ର ଆକଳନ, ଯାନ ନଷ୍ଟ ହେବା କାରକ (ଭି.ଡ଼ି.ଏଫ୍.) ଏବଂ ରାସ୍ତାରେ ପ୍ରତିଦିନ ଯାତାୟତ କରୁଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଯାନର ସଂଖ୍ୟା (ସି.ଭି.ପି.ଡ଼ି.) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ 150 ରୁ 1500 ଏବଂ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳରେ 0-150 ସି.ଭି.ପି.ଡ଼ି. ପାଇଁ ଭି.ଡ଼ି.ଏଫ୍. 1.5 ବୋଲି ଆଇ.ଆର.ସି. 37-2012 ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 4.4.6 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

²⁹ ସି.ବି.ଆର. ପରୀକ୍ଷା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାରର ମାଟିତଳେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଉଥିବା ପରୀକ୍ଷା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ରାସ୍ତାର ଉପ-ଗ୍ରେଡ଼୍ ଏବଂ ଚଟାଣର ସାମର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । ରାସ୍ତାର ଚଟାଣ ଏବଂ ଏହାର ଅଂଶବିଶେଷର ସ୍ତର ଗୁଡ଼ିକର ମୋଟେଇ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଲାଗି ଏହି ପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ତୁ ରେଖା ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ନମନାୟ ରାସ୍ତା ଚଟାଣ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ଆବୃତ ପଛଟି ।

ମୁଖ୍ୟ ଯତ୍ନ (ଡି.ପି.ଆଇ. ଏବଂ ରାସ୍ତା) 44.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନି ଗୋଟି ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ³⁰ ର ଅଟଳକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଚେଣ୍ଟର ମାଧ୍ୟମରେ ଜାନୁୟାରୀ 2018 ରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2019 ମଧ୍ୟରେ ତିନି ଜଣ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 38.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ କଲେ ଯାହା ଜାନୁୟାରୀ 2019 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 29.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସାରିଥିଲା । ଏହି ସମସ୍ତ ରାସ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି ଏମ.ଏସ.ଏ. ଦୁଇ ଏବଂ ସି.ବି.ଆର ଛଅ ରୁ ସାତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା ।

ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ନକ୍ସା ହିସାବ ଯାଞ୍ଚବେଳେ ଜଣାଗଲା ଯେ, ତିନିଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ରାସ୍ତା ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ରାସ୍ତା ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିଲେ । ଡିସେମ୍ବର 2015 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରାଫିକ୍ ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗତି କରୁଥିବା ରାସ୍ତାଟିର ସି.ଭି.ପି.ଡି. 204 ଥିଲା ଏବଂ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗତି କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ରାସ୍ତାର ସି.ଭି.ପି.ଡି. 89 ଏବଂ 115 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଆଇ.ଆର.ସି.-37:2012 ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଭି.ଡି.ଏଫ୍. ମୂଲ୍ୟ 1.5 ହେବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ (ଇ.ଇ.) ଭି.ଡି.ଏଫ୍. କୁ 3.5 ହିସାବରେ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ । ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଭି.ଡି.ଏଫ୍. ଅନୁସରଣ କରାଯିବାରୁ, ଏହି ସବୁ ରାସ୍ତାର ପ୍ରକୃତ ଏମ.ଏସ.ଏ. ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇ ହିସାବରେ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଭାବରେ, ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ମାନେ ସମସ୍ତ ତିନି ଗୋଟି ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ନକ୍ସାର ପରିକଳ୍ପନା ବେଳେ 60 ମି.ମି. ରୁ 205 ମି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ମୋଟେଇ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ଯାହା ଫଳରେ 0.21 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟରର ଅସ୍ତ୍ରାୟୁକ୍ତ ଅତ୍ୟଧିକ ରାସ୍ତା ଚଟାଣ ସ୍ତର ଯଥା- ଗ୍ରାନ୍ଥୁଲାର ସର୍ ବେସ୍, ଡ୍ରେସ୍ ମିଲ୍ ମାକାଡାମ୍, ବିଗୁମିନସ୍ ମାକାଡାମ୍ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଘନ ବିଗୁମିନସ୍ କଂକ୍ରିଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ରାସ୍ତା ପୃଷ୍ଠ ଭାଗରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 8.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହେଲା, ଯାହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ- 12 ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦର୍ଶାଇବାରୁ, ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2020) ଯେ ଶଙ୍କରଗୋଲ-କାଇଝର-ପଦ୍ମିଆ-ମଣ୍ଡାକିଆ ରାସ୍ତାର କିଛି ଅଂଶ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ କିଛି ଅଂଶ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗତି କରେ, ତଦନୁଯାୟୀ ଏମ.ଏସ.ଏ. ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ରାସ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ, ଏହା କୁହା ଯାଇଥିଲା ଯେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ଥିବା ଏହି ଦୁଇଟି ରାସ୍ତା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ରାସ୍ତା ଗୁଡ଼ିକର ଏମ.ଏସ.ଏ. କୁ ଦୁଇ ଭାବେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉଭୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା ଯେହେତୁ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ଅଟଳର ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକାରେ ବିସ୍ତୃତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ପରେ ଏହି ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ରାସ୍ତାଟି ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ/ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗତି କରୁଥିବା ଇତିହାସ ଦର୍ଶାଉଥିବା କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଯଥା ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ସି.ଭି.ପି.ଡି.କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଆଗାମୀ 15 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆକଳିତ ଟ୍ରାଫିକ୍ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେହେତୁ ଏମ.ଏସ.ଏ. ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଭି.ଡି.ଏଫ୍. ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଭାବରେ 8.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିବା ସରକାରୀ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ବୋଧ୍ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ।

3.7 ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶିକାର ବିରୋଧରେ ଟୋଲ ପୂଜାର ନିର୍ମାଣ ସୁଳୀ ଚୟନ କରାଯିବାରୁ 2.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ସହିତ ସମାବ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା ବାବଦରେ 0.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୌନଃପୁନିକ କ୍ଷତି ହେଲା ।

ଜାତୀୟ ରାଜପଥ (ଏନ.ଏଚ୍.) ଦେୟ (ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ) ନିୟମାବଳୀ 2008 ରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ 8 (1) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ରେକର୍ଡ୍ ଭୁଲ୍ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ ସାଧାରଣ ଭାବେ

³⁰ (i) 20/000 ଠାରୁ 29/700 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶଙ୍କରଗୋଲ-କାଇଝର-ପଦ୍ମିଆ-ମଣ୍ଡାକିଆ ରୋଡ୍ ର ପ୍ରଶାସନିକ ଓ ସୁରକ୍ଷାକରଣ, (ii) ଆର.ଡି. 0/0 ଠାରୁ 19 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଡ଼-ଫାସିମାଲ-ସାନ୍ତପଥର ରାସ୍ତାର ପ୍ରଶାସନିକ ଓ ସୁରକ୍ଷାକରଣ ଏବଂ (iii) 0/0 ଠାରୁ 15/820 କି.ମି. ଝିଙ୍କରା-ବେଞ୍ଜକାର-ଚାନ୍ଦୁଲି ରୋଡ୍ ର ଉନ୍ନତିକରଣ

ପୌରାଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ସୀମା ଠାରୁ 10 କିଲୋମିଟରରୁ ଅଧିକ ଦୂରତା ବ୍ୟବଧାନରେ ଟୋଲ/ ଦେୟ ପ୍ଲୁଜାର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଟୋଲ/ ଦେୟ ପ୍ଲୁଜାର ନିର୍ମାଣ ପୌରାଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ସୀମାଠାରୁ ପାଞ୍ଚ କିଲୋ ମିଟରରୁ କମ୍ ବ୍ୟବଧାନରେ ହେବା ଅନୁଚିତ୍ । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥର କୌଣସି ଅଂଶ, ସ୍ଥାୟୀ ପୋଲ, ବାଇ ପାସ୍ କିମ୍ବା ଟନେଲ୍ ଇତ୍ୟାଦିର ନିର୍ମାଣ ପୌରାଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ସୀମା ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ କିଲୋ ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବେ ପୌରାଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୌରାଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅଥବା ସୀମା ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ କିଲୋମିଟର ଦୂରତ୍ ମଧ୍ୟରେ ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜାର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ଏବଂ ରାଜପଥ ମହାଲୟ (ମୋର୍ଥ), ଭାରତ ସରକାର (ଜି.ଓ.ଆଇ.) କ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହେବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର (ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଜାତୀୟ ରାଜପଥ)କ୍ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ ରାଜ୍ୟ ଦର ଖସଡ଼ା ଏବଂ ମୋର୍ଥ ତଥ୍ୟ ପୁସ୍ତିକାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାଧିକାରୀକ୍ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ପରେ ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ମାଣ ଦେୟ ଭାରତ ସରକାରକ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ବିବ୍ୟୟନ ଥିବା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ-59 ର ଆର.ଡ଼ି. 256.880 ଠାରୁ ଆର.ଡ଼ି. 296.515 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ/ଦୁଇ ଲେନ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ରାସ୍ତା (ପୂର୍ବତଃ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ-217 ର ଆର.ଡ଼ି. 400 କି.ମି. ରୁ 439.635 କି.ମି. ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ପିପଲପଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଖମାରେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ର ପେଭଡ଼୍ ସୋଲଡ଼ର ସହିତ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ନିମନ୍ତେ, ଅଧୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଏସ୍.ଇ.) ମୋର୍ଥ 132.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଟକଳ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) । ଏହି ଅଟକଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ରାସ୍ତାରେ (ଆର.ଡ଼ି. 272/600 କି.ମି. ଠାରେ) 3.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜା ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା । ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜା ଭିତ୍ତିଭୂମି ସମନ୍ଧୀୟ ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ, ପ୍ରକଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଗ୍ରାଫିକ୍ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା (ଏ.ପି.ସି.) 99.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭାବେ ଆକଳନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି 120.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯାହା ଏପ୍ରିଲ 2016 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପନ୍ନ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ବାସ୍ତବରେ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2018 ରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜାର ନିର୍ମାଣ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 123.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରା ଯାଇଥିଲା, ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 2.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ରେକର୍ଡ଼ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଜାତୀୟ ରାଜପଥ), ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ଚୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାସ୍ତାର ଆର.ଡ଼ି. 272/600 କି.ମି. ଠାରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ସୋରଡ଼ା ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଷଦ (ସହରାଞ୍ଚଳ) ଠାରୁ ମାତ୍ର 2.5 କି.ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଥିଲା । ଯେହେତୁ ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜାଟି ସହରାଞ୍ଚଳର ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ଅଦ୍ୟାବଧି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) ମୋର୍ଥ କ୍ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଦେୟ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଜାତୀୟ ରାଜପଥ), ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ବିଷୟରେ ମୋର୍ଥଙ୍କୁ ଅବଗତ କଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2018) ଏବଂ ଟୋଲ୍ ପ୍ଲୁଜାର ପୁନଃସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇନାହିଁ ।

ଏହି ଭାବରେ, ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଜାତୀୟ ରାଜପଥ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନିୟମକୁ ଅନୁସରଣ ନ କରି ଟୋଲ ପ୍ଲଜାର ନିର୍ମାଣ ସୁଳା ଚୟନ କଲେ ଏବଂ ମୋର୍ଥକୁ ସୁପାରିଶ କଲେ, ଫଳ ସବୁଠି ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଟୋଲ ପ୍ଲଜାରୁ ଦେୟ ଆଦାୟର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହେବା ସହିତ 2.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମୁଦାୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଆକଳନ ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା ବାବଦରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ 99.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାରରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ଠାରୁ ଜୁଲାଇ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 2.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ହେଲା ।

ସମାପ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହାର ତଥ୍ୟାତ୍ମକ ସତ୍ୟତାକୁ ସାକାର କରି ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ଜମିରେ ହିଁ ଟୋଲ ପ୍ଲଜାର ନିର୍ମାଣ ସୁଳାର ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଟୋଲ ଫାଟକର ନିର୍ମାଣର ସମାପ୍ତି ପରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ସଂସ୍ଥା ଠାରୁ 5 କି.ମି. କିମ୍ବା 10 କି.ମି. ଦୂରତା ର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋର୍ଥ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଫେବୃଆରୀ 2018 ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର 283.400 କି.ମି. ଠାରେ ଟୋଲ ପ୍ଲଜାର ପୁନଃସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ମୋର୍ଥକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସହର ଠାରୁ 10 କି.ମି. ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ତେବେ, ଟୋଲ ପ୍ଲଜାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗ୍ରହଣ୍ୟ ନ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଜାତୀୟ ରାଜପଥ, ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି, ଓଡ଼ିଶା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ (ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ) ନିୟମାବଳୀ 2008 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୋଧରେ ଟୋଲ ପ୍ଲଜା ନିର୍ମାଣସୁଳାର ଚୟନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଯୋଗୁ ଅବ୍ୟବହୃତ ଟୋଲ ପ୍ଲଜା ଲାଗି 2.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ସହିତ, ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା ବାବଦରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ 99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାରରେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ହେଲା ।

3.8 ସର୍ବ-ବେସ୍ ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟତା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜି.ଏସ୍.ଟି. ସାମଗ୍ରୀର ଉପଯୋଗ ହେତୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ

ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଧାର୍ଯ୍ୟତା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଚଟାଣ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ସର୍ବ-ବେସ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଉପଯୋଗ କରାଯିବାରୁ 2.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

ଓ.ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି. ସଂହିତା ର ଧାରା 3.4.10 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସବୁଠାରୁ ମିତବ୍ୟୟୀ ଉପାୟରେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଆଇ.ଆର.ସି.:37-2012 ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 7.2.1.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରାକୃତିକ ବାଲି, ମୋରମ୍, ବଜୁରି, ମାଙ୍କଡ଼ାପଥର, କଙ୍କର, ଲଗା, ପ୍ରସ୍ତର ବୃକ୍ଷ, ଧାର୍ଯ୍ୟତା ବୃକ୍ଷ ଏବଂ କଂକ୍ରିଟ୍ ଅବଶେଷାଂଶ ବୃକ୍ଷ / ଆସ୍ଫାଲ୍ଟ ଚଟାଣ ଅବଶେଷାଂଶ କିମ୍ବା ଏସବୁର ମିଶ୍ରଣ କୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଗ୍ରେଡ଼ିଂ ଏବଂ ଭୌତିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ସର୍ବ-ବେସ୍ ସାମଗ୍ରୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ।

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ରାଉରକେଲା (ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ କୋଠାବାଡ଼ି) ବିଭାଜନ ତ୍ରିସେମ୍ବର 2016 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2019 ମଧ୍ୟରେ 20 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ³¹ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2020 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ 11.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସାରିଥିଲା । ଏହି ସମୁଦାୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ, ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସର୍ବ-ବେସ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ 19,376 ଘନ ମିଟର ଗ୍ରାନ୍ୟୁଲାର ସର୍ବ ବେସ୍ ସାମଗ୍ରୀ (ଜି.ଏସ୍.ଟି.) ର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ 3.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଦାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଏହି ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ, ଦର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ହିସାବ (ଆର.ଏ.) ବିଲ୍‌ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ ଜି.ଏସ୍.ଟି. (ପ୍ରସ୍ତର ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ) ନିମନ୍ତେ 15 କି.ମି. ରୁ 107 କି.ମି. ଦୂରତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି 1,404.35 ଟଙ୍କା ରୁ 2,229.09 ଟଙ୍କା ହାରରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

³¹ (i) ଖୁଟଗାଁ-ଫୁଲଝର-କେନ୍ଦୁଝର ସାମଗ୍ରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଉନ୍ନତକରଣ (ii) ସ୍କୁ.ଏଲ୍.ବି. ଅଧୀନସ୍ଥ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ-10 ଠାରୁ ବେବବ୍ୟାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆର୍.ଡି. 0/0 ଠାରୁ 2 କି.ମି. ଚାରି ଲେନ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର (ଓ.ଡି.ଆର୍.) ଏବଂ (iii) ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ-10 A ଠାରୁ ବେଓଗାଁ ଛକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 0/0 ଠାରୁ 1/600 କି.ମି. ରାଷ୍ଟ୍ରର ଉନ୍ନତକରଣ

ଧାତୁମଳ ଏକ କାଚ ଭଳି ଉପଜାତ ପଦାର୍ଥ ଯାହା ଅଶୁଦ୍ଧ ଧାତୁ ପିଣ୍ଡରୁ ଦରକାରୀ ଧାତୁର ନିଷ୍କାସନ ସରିବା ପରେ ରହିଯାଇଥିବା ଅବଶେଷାଂଶ । ପୂର୍ବରୁ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରାଉରକେଲା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାଠାରେ ଧାତୁମଳ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉ ଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ରାଉରକେଲା (ରାସ୍ତା ଏବଂ କୋଠାବାଡ଼ି) ବିଭାଜନ, ଅଟକଳରେ ଉଚ୍ଚ ଧାତୁମଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ସମାନ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହାର ଉପଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଧାତୁମଳ ନିମନ୍ତେ ଲିଡ଼୍ ଦୂରତ୍ୱକୁ ପାଞ୍ଚରୁ 96 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଦରର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବ-ବେସ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧାତୁମଳ ଉପଯୋଗ କରାଗଲେ, ଧାତୁମଳ ଏବଂ ପଥର ଖଣି ଗୁଣ୍ଡର ଅନୁପାତ ଯଥାକ୍ରମେ 90 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 10 ପ୍ରତିଶତ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁପାତ ଆଧାରରେ, କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧାତୁମଳର ଉପଯୋଗ କରା ଯାଇଥିଲେ ସର୍ବ-ବେସ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି 296.20 ଟଙ୍କା ରୁ 1,167.84 ଟଙ୍କା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ଓ.ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡ଼ି. ସଂହିତା ଓ ଆଇ.ଆର.ସି.-37 ର ବିବୃତି କରି ଧାତୁମଳ ମିତବ୍ୟୟୀ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଟକଳରେ ଏହାକୁ ବିଚାରକୁ ନ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତର ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଯୋଗୁ 2.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହେଲା ଯାହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ- 13 ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

ସମାକ୍ଷା ଏହା ଦର୍ଶାଇବାରୁ, ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗ ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ 2012 ରେ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଜନ ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବରେ ଧାତୁମଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ରାସ୍ତା ସର୍ବ-ବେସ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧାତୁମଳର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଏନ୍.ଆଇ.ଟି, ରାଉରକେଲାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଏନ୍.ଆଇ.ଟି, ରାଉରକେଲାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ହସ୍ତଗତ ହୋଇନଥିଲା, ସର୍ବ-ବେସ୍ ଭାବେ ଧାତୁମଳର ବ୍ୟବହାରକୁ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ନ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା କୁହାଗଲା ଯେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଗ୍ରେଡ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଧାତୁମଳ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲା । ତଦନୁଯାୟୀ, ଏବେ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧାତୁମଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଉଅଛି ।

ବିଭାଗର ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଆଇ.ଆର.ସି.-37 ଅନୁଯାୟୀ ରାସ୍ତାର ସର୍ବ-ବେସ୍ ଲାଗି ଧାତୁମଳ ଏକ ଗ୍ରହଣୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଅଟେ ଏବଂ ଯାହାକି ପ୍ରସ୍ତର ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଠାରୁ ଶସ୍ତା ଅଟେ, ତେଣୁ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାଞ୍ଚ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏନ୍.ଆଇ.ଟି, ରାଉରକେଲା ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧାତୁମଳର ଉପଯୁକ୍ତତା ସମୟରେ ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଏହି ଭାବରେ, ଆଇ.ଆର.ସି.-37 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ଧାତୁମଳର ଉପଯୋଗ କରା ନ ଯିବାରୁ 2.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ହେଲା ।

3.9 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଅଗ୍ରୀମ ଅସୁଲି ବିଫଳ ହେଲା

ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୋବିଲାଇଜେସନ୍ ଅଗ୍ରୀମ ର ଅସୁଲିରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଜିଲାପଣ କାରଣରୁ ସୁଧ ସମେତ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିଲା ।

ଓ.ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡ଼ି. ସଂହିତାର ଅନୁକ୍ଳେପ 3.7.21(ସି) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ କେବଳ ଅସାମାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଏହି ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ । ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷତିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଭିଯାନ୍ତ୍ରିକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିର୍ମାଣ (ଇ.ପି.ସି.) ରୁକ୍ମିନୀମା ସର୍ଭାବଳୀ 19.2.1 ଅନୁଯାୟୀ ମୋବିଲାଇଜେସନ୍ ଏବଂ ଉପକରଣର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକାରୀ ରୁକ୍ମିନୀମାର 10 ପ୍ରତି ଶତ ଅର୍ଥ ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏକ ଜାତୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଠାରୁ ନିଃସର୍ତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତି ପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ଯାହାକି ଏହାର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଶାଖା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି-ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ହୋଇଥିବ, ଉକ୍ତ କିଷ୍ତିର 110 ପ୍ରତି ଶତ ପରିମାଣ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥର ପ୍ରତ୍ୟେକ କିଷ୍ତି ଠିକାଦାରମାନେ ପ୍ରାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ 365 ଦିନରୁ କମ୍ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସୁଫିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ଠିକାଦାର ଏହି ପରିମାଣର ଅର୍ଥକୁ ସୁଫିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଉକ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତି

(ବି.ଜି.) ର ନଗଦୀ କରଣ କରିନେବେ ଏବଂ ଠିକାଦାର ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଲମିତ ଦିବସର ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ସେହି ସୁଧର ହାର ବାର୍ଷିକ 18 ପ୍ରତିଶତ³² ହାରରେ ଗଣନା କରାଯିବ ।

ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ (ଇ.ଇ.), ରାସ୍ତା ଓ କୋଠାବାଡ଼ି ବିଭାଜନ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଇର୍ ନଦୀର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 500 ମିଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରବେଶ ମାର୍ଗ ସହିତ ଏକ ସୁ-ଉଚ୍ଚ ପୋଲ (ଏଚ୍.ଏଲ୍.ବି.) ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଇ.ପି.ସି. ଚୁକ୍ତିନାମା ମାଧ୍ୟମରେ 117.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବେଲ ପାହାଡ଼ ନିକଟସ୍ଥ ଏମ୍.ସି.ଏଲ୍. କୋଇଲା ଫିଲ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳ ସମଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ରେଙ୍ଗାଲି ନିକଟସ୍ଥ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ-10 ସହିତ ନୂତନ ସଂଯୋଗ ପଥର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ସହି ଏଚ୍.ଏଲ୍.ବି. ର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ 20 ଡିସେମ୍ବର 2017 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ 118.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସାରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2019) କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତିମ ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକି ଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2020) ।

ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଉପକରଣର ମୋବିଲାଇଜେସନ୍ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ଜୁନ୍ 2014 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଗୋଟି କିଣ୍ଡରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 8.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଜାନୁଆରୀ 2021 ସୁଦ୍ଧା ମୂଳଧନ ଏବଂ ସୁଧ ସହିତ 11.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲି ହେବା ବାକି ଥିଲା । ଯଦିଓ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ମୋଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଗ୍ରାମ ଏବଂ ସେଥିରେ ଏକତ୍ରିତ ସୁଧର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ 9.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଭାବୀ ଅସୁଲି କରିଥିଲେ, ବକେୟା ଅଗ୍ରାମ ସହିତ ଅସୁଲିରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ ଏହାର ସୁଧ ବାବଦରେ ମୋଟ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂପୃକ୍ତ ଚଳନ୍ତି ହିସାବ ଲେଖା (ଆର.ଏ.) ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଅସୁଲି କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରାମର ପରିମାଣ, ସୁଧ ସହିତ ପ୍ରଭାବୀ ଅସୁଲିର ପରିମାଣ ଏବଂ ଅସୁଲି ହେବାକୁ ବକେୟା ରାଶିର ପରିମାଣ (ଅକ୍ଟୋବର, 2020 ସୁଦ୍ଧା) ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ: ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଗ୍ରାମ, ଅସୁଲି ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଏବଂ ବକେୟା ଦେୟର ପରିମାଣର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	କିଣ୍ଡ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ତାରିଖ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ	ଅସୁଲି ନିମନ୍ତେ ବିଲମିତ ଦିବସର ସଂଖ୍ୟା	ବକେୟା ସୁଧ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ 10 ପ୍ରତି ଶତ ଏବଂ ତାହା ପରେ 18 ପ୍ରତି ଶତ ଜାନୁଆରୀ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	ଅସୁଲି ଯୋଗ୍ୟ ମୋଟ ଦେୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ଅସୁଲି ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ଅସୁଲି ହୋଇନଥିବା ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
1	1ମ	18/6/2014	2,34,98,000	344	22,14,606	2,57,12,606	2,57,12,606	0
2	2ୟ	30/9/2014	1,17,49,000	365+274	60,21,926	4,12,68,926	4,12,68,926	0
3	3ୟ	14/4/2015	2,34,98,000	365+78				
4	4ର୍ଥ	17/6/2015	2,34,98,000	365+1,659+16	2,15,74,383+35,890	4,50,72,383+35,890	1,89,49,422* 45,48,578**	2,61,22,961 (-) 45,12,688
ମୋଟ			8,22,43,000		2,98,46,805	11,20,89,805	9,04,79,532	2,16,10,273

(ଉତ୍ସ: - ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଚେୟାରମାନଙ୍କୁ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ସଂକଳିତ)

ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବିଫଳତା ଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁ ଦେୟ ଅସୁଲି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା :

- ଓ.ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି.ର ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନରେ, ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଗ୍ରାମ ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ହିସାବ ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବୀ ଅସୁଲିର ପରିମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଲେଜରର ତନଖି କରି ନ ଥିଲେ । ଏହି ଭାବରେ, ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ନିଷ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆର.ଏ. ବିଲ୍ କୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରାମ ଅର୍ଥକୁ ବିୟୁକ୍ତ କରି ନଥିଲେ ।
- ବିଭାଜନ ଲେଖା ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ଆର.ଏ. ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମଞ୍ଜୁରୀ ପୂର୍ବରୁ ଅଗ୍ରାମକୁ ବିୟୁକ୍ତ କରିବା ଲାଗି ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନକୁ ସୁପାରିଶ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

³² ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର 10 ପ୍ରତିଶତ

- ଏପରିକି ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନା କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପ୍ତି ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୋବିଲାଇଜେସନ୍ ଅଗ୍ରାମର ର ଆଦାୟ (ଡିସେମ୍ବର 2017) ପୂର୍ବରୁ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ରାଶିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ।
- ବିଭାଜନ ଅଧିକାରୀ ବି.ଜି. ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅଦ୍ୟତନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବି.ଜି.ର ନବୀ କରଣ ଏବଂ ବୈଧ ସମୟ ସାମାନ୍ ସମାପ୍ତି ଯାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହେଲା । ଏହି ଭାବରେ, ବିଭାଜନ ଅଧିକାରୀ, ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତିର ନଗଦୀ କରଣ କରିପାରି ନ ଥିଲେ ଏବଂ,
- ବୁକ୍ରିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବିପରୀତ ଭାବରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତି ଗୁଡ଼ିକ ଏହାର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଶାଖା ଠାରେ ପ୍ରତି-ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ୱକ୍ଷୀକରଣ ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନାକ ନିଶ୍ଚିତତା ଯୋଗୁ ରାଜ କୋଷକୁ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିମାଣର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତେଣୁ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ ଅବହେଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯୋଗୁ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ଘଟି ଥିବାରୁ ଦୋଷୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ମୂଲ ଧନ ଏବଂ ସୁଧ ସହିତ ବକେୟା ଅର୍ଥ ଅସୁଲି ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହା ଦର୍ଶାଇବାରୁ, ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2021) ଯେ ଅସାବଧାନତା ଜନିତ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁ ଇ.ପି.ସି. ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୋବିଲାଇଜେସନ୍ ଅଗ୍ରାମର ଅସୁଲି ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ଏବଂ ଇ.ପି.ସି. ସଂସ୍ଥା ଠାରୁ ସୁଧର ଅସୁଲି ନିମନ୍ତେ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଉଅଛି ।

ଅର୍ଥ ବିଭାଗ

3.10 ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା

ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେଉଛି ଉତ୍ତମ ଶାସନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷଣ ଯେହେତୁ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଏ ଯେ ସରକାର ତାଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଭୂମିକାକୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ନେଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ସମାକ୍ଷା- II), ଓଡ଼ିଶା ନିୟମିତ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ପଛଟି ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ଦେଶ ନେଣ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖା ତଥା ଅନ୍ୟ ନଥିପତ୍ର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ ସତ୍ୟାପନ କରିବା ପାଇଁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ନିରୀକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦିତ ହେଲା ପରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ (ଆଇ.ଆର.) ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉପରସ୍ଥ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ତ୍ରୁଟି ଓ ବିଚ୍ୟୁତିଗୁଡ଼ିକୁ ଭୁଲିତ ଭାବରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଏବଂ ତାହାର ଅନୁପାଳନ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ଆଶା କରାଯାଏ । ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଗମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନ ସମନ୍ୱୟ ତଦାରଖକୁ ସୁବିଧାଜନକ କରିବା ପାଇଁ ବାକି ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ପ୍ରତି ବିଭାଗର ସଚିବମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀୟା ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି, ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ସମାକ୍ଷା- II) ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ବୈଠକରେ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ସହିତ ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ବିଚାର ବିମର୍ଷ ଓ ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ମାମାଂସା କରାଯାଇଥାଏ ।

ଏକ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଜାରୀ ହୋଇଥିବା 12 ଟି ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ 3,473 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର 12,530 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ଜୁନ 2020 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବାକି ରହିଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 1,328 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର 3,050 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅବଧି ଧରି ବାକି ରହିଥିଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ- 14) । ଏପରିକି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତର ଯାହାକି ଏକ ମାସ ଭିତରେ ଦାଖଲ କରାଯିବା କଥା, ଜାରୀ ହୋଇଥିବା 1,222 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ଉତ୍ତର ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ଯଦିଓ ଏହା ଆପେକ୍ଷା କମିଟି ବୈଠକ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ତଦାରଖ କମିଟି ବୈଠକ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷ-ସ୍ତରୀୟ ବାକି ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ - 15 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକର ମାମାଂସା ଜୁନ୍ 2020 ସୁଦ୍ଧା ହୋଇନାହିଁ (ପରିଶିଷ୍ଟ - 16) । ଅନୁକ୍ଳେଦ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଏହିସବୁ ଅନିୟମିତତାରେ ଜଡ଼ିତ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ରେ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତ୍ତିକରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ – 3.2 - ଅନିୟମିତତାର ଶ୍ରେଣୀ, ଅନୁକ୍ଳେଦ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପରିମାଣ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତାର ଶ୍ରେଣୀ	ଅନୁକ୍ଳେଦ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1	ନିୟମ ଓ ବିନିୟମାବଳୀର ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା	136	1,237.72
2	ଔଚିତ୍ୟ ବିରୋଧୀ ର ସମାକ୍ଷା/ ଯଥାର୍ଥତା ନ ଥାଇ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ	29	114.89
3	ଲଗାତାର ଭାବେ/ ବ୍ୟାପକ ଅନିୟମିତତା	11	250.43
4	ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ/ ଶାସକାୟ ବିଫଳତା	4	7
		180	1,610.04
	ମୋଟ		

ସମାକ୍ଷା ବର୍ଷାନୁବର୍ଷ ଧରି ଲାଗି ରହିଥିବା ଅନିୟମିତତା ଉପରେ ଆପଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଏବଂ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ରୋକିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ । ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସଂଶୋଧନମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ସବୁ ସ୍ଥାୟୀ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ନିରନ୍ତର ରହିଥିଲା । ସେହି ସବୁ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କିଛିର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ- 17 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଭାଗ-୫

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ

ଅଧ୍ୟାୟ IV

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର
ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ସାରାଂଶ

ଅଧ୍ୟାୟ IV

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ସାରାଂଶ

4.1 ଉପକ୍ରମ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ସାରାଂଶ ଉପସ୍ଥାପନ କରେ। ପ୍ରତିବେଦନରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ) ଶବ୍ଦ ସେହି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଂଶଧନ 51 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଏବଂ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ। ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମାଲିକାନା କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି।

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 2(45)ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜିର ଅନୁ୍ୟନ୍ୟ 51 ପ୍ରତିଶତ ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବା କିଛି ଅଂଶ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ କିଛି ଅଂଶ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି କମ୍ପାନୀକୁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କୁହାଯାଏ ଏବଂ ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି କମ୍ପାନୀର ମାଲିକାନା କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ ସରକାରମାନଙ୍କ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ଆଂଶିକ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଥାଏ, ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

4.1.1 ଆଦେଶ

ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 143(5)ରୁ 143(7), ସିଏଜିଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବାସର୍ତ୍ତ) ଅଧିନିୟମ 1971ର ଧାରା 19 ଏବଂ ସେଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ। କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ଅନୁଯାୟୀ, ସିଏଜି ଚୁକ୍ତି ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ଏବଂ ହିସାବଗୁଡ଼ିକ କିପରି ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏଥି ସହିତ ଏକ ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ସିଏଜିଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଛି । କେତେକ ବୈଧାନିକ ନିଗମକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରୁଥିବା ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା କେବଳ ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ।

4.1.2 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଏକ ସାମଗ୍ରୀକ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ।

ବାର୍ଷିକ ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର 2019-20 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ରୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତିବେଦନରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ରହିଛି, ଯେଉଁ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକରେ ସିଏଜି ଏକମାତ୍ର ସମୀକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି ।

4.1.3 ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, (ପରିଶିଷ୍ଟ-18 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ) ସିଏଜିଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ଅଧୀନରେ 82ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଥିଲା ଯାହା ଦିଆଗଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରେ 63ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ³³, 03ଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଏବଂ 16ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 46ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ସାରାଂଶ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.1: ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରକାର

ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ପ୍ରକାର	ମୋଟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା	ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା			ମୋଟ	ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ତିନି ବର୍ଷ ବା ତତ୍ତ୍ୱର ବକେୟା ଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ଯାହାକି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ
		ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ				
		2019-20	2018-19	2017-18		
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ	63	7	20	3	30	33
ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ	3	0	2	1	3	0
ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ	16	4	7	2	13	3
ମୋଟ	82	11	29	6	46	36

କୌଣସି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ/ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ସିଏଜିଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପରିସରରୁ ଆସିନଥିଲେ କିମ୍ବା ସମାକ୍ଷା ପରିସରରୁ ବାଦ ପଡ଼ିନଥିଲେ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ 36ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ (03ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ଯାହାର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ତିନି ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବକେୟା ରହିଥିଲା କିମ୍ବା ଅଚଳ କିମ୍ବା ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଶିଷ୍ଟ-19 ଏବଂ ପରିଶିଷ୍ଟ-19ଖରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି।

4.1.4 ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଯୋଗଦାନ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020ରେ ଶେଷ ହେବାକୁ ଥିବା ତିନିବର୍ଷ ପାଇଁ 33ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଏବଂ 13ଟି ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିପିର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.2: ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିପି ତଥା ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର କାରବାରର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିଷୟ ବିବରଣୀ	2017-18	2018-19	2019-20
କାରବାର	23375.77	25561.39	24850.36
ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ପରିବର୍ତ୍ତନ	17.59	9.35	-2.78
ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିପି	415981.68	486003.80	533822.46
ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଜିଏସ୍‌ଟିପିର ଶତକଡ଼ା ପରିବର୍ତ୍ତନ	32.32	16.83	9.84
ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିପି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	5.62	5.26	4.66

2019-20 ରେ ଜିଏସ୍‌ଟିପି ଉପରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର କାରବାରର ହାର 4.66 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର

³³ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମରେ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ସମ୍ପା ନିରୂପଣ କରାଯାଇନାହିଁ। ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶଧନ 51 ପ୍ରତିଶତ ବା ତା'ଠାରୁ କମ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ସିଏଜିଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା।

5.26 ପ୍ରତିଶତରୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ପରିଶିଷ୍ଟ-20 ରେ ବିଭାଗ-ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଥିତି ଦିଆଯାଇଛି । ଗତ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜିଏସ୍‌ଟିପିର ବାର୍ଷିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି³⁴ 19.30 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ, ସମାନ ସମୟରେ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ ଅଣ-ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗର କାରବାର ଯଥାକ୍ରମେ ବାର୍ଷିକ 5.35 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 9.44 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । ଏହା ଦ୍ଵାରା ଜିଏସ୍‌ଟିପି ଉପରେ ଏହି ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର କାରବାରର ହାର 2017-18 ରେ 5.62 ପ୍ରତିଶତରୁ 2019-20 ରେ 4.66 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।

4.1.5 ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକୁ ବଜେଟ୍ ସହାୟତା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ବାର୍ଷିକ ଅବକଳ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ଇମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ମାର୍ଚ୍ଚ 2020ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ତିନି ବର୍ଷରେ 46ଟି ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ଇକୁ ଅଂଶଧନ, ରଣ, ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ରଣକ୍ଷାତ ଏବଂ ଅଂଶଧନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ରଣ ବାବଦ ବଜେଟ୍ ସହାୟତାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 4.3: ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକୁ ବଜେଟ୍ ସହାୟତା ସମନ୍ଵୟ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିଷୟ ବିବରଣୀ ³⁵	2017-18		2018-19		2019-20	
	ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
ପ୍ରଦତ୍ତ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ (i)	4	597.69	3	272.42	2	118.70
ପ୍ରଦତ୍ତ ରଣ (ii)	1	20.00	1	45.48	1	100.05
ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି (iii)	12	826.43	9	1157.05	8	2460.36
ମୋଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ (i+ii+iii)	16[§]	1444.12	12[§]	1474.95	8*	2679.11
ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ	0	0	1 [@]	2350.00	1 [@]	600.00
ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରତିଶୁଳ୍ପ ³⁶	1 [@]	2836.00	1 [@]	4186.00	1 [@]	4913.50

§ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2017-18 ଏବଂ 2018-19ରେ ଉଭୟ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ରଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

* ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2019-20ରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2019-20ରେ ଉଭୟ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ଅନୁଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

@ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍.

2019-20 ବର୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା 2,679.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍‌ସହାୟତା ସହାୟତା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଆକାରରେ ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍(ଓପିଟିସିଏଲ୍)କୁ 100.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହାର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ 2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ମୁଖ୍ୟତଃ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । 2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1,324.33 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (853.69 କୋଟି ଟଙ୍କା)କୁ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ମାଗିବା ପାଇଁ ଭାରତର ସମିଧାନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସାମା ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି (ନଭେମ୍ବର 2002) କରାଯାଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

³⁴ ବାର୍ଷିକ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ହାର $[[\{(2019-20 \text{ ର ମୂଲ୍ୟ} / 2016-17 \text{ ର ମୂଲ୍ୟ})^{(1/3 \text{ ବର୍ଷ})} - 1\} * 100]$ ଯେଉଁଠାରେ 2016-17 ବର୍ଷ ପାଇଁ କାରବାର ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିପି ଯଥାକ୍ରମେ 19879.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 314363.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

³⁵ ପରିମାଣ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାଶିକୁ ସୂଚ୍ୟ ।

³⁶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସରକାରୀ ପ୍ରତିଭୂତିର ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ ।

ଅନୁଯାୟୀ ଜିଓଓ ପ୍ରତିଭୂତ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଭୂତ କମିଶନ ଚାର୍ଜ କରାଯାଉଛି । ସର୍ବାଧିକ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରତିଭୂତ ଉପରେ ଏହି ହାର ହେଉଛି 0.50 ପ୍ରତିଶତ । ବ୍ୟାଙ୍କ/ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରୁ ରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ଜିଓଓରୁ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିଭୂତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଲୋଡିବାରୁ ଜିଓଓର ବକେୟା ପ୍ରତିଭୂତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି 2018-19ରେ 4,186.00 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2019-20 ରେ 4,913.50 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ 17.38 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ 32.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୂତ କମିଶନ ଦେଇନଥିଲା ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 2019-20 ପାଇଁ ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇର ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ସାରାଂଶ (ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ)

ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା	66
ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ	33
ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି (33 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	5,519.79 କୋଟି ଟଙ୍କା
ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ (33 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	13,182.57 କୋଟି ଟଙ୍କା
ନିର୍ମୁକ୍ତ (24 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	1,686.08 କୋଟି ଟଙ୍କା
ନିର୍ମୁକ୍ତ (07 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ) ଶୂନ୍ୟ ଲାଭ / କ୍ଷତି (02 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ) ³⁷	304.52 କୋଟି ଟଙ୍କା
ଘୋଷିତ ଲାଭାଂଶ (06 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	270.00 କୋଟି ଟଙ୍କା
ମୋଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି (33 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	69681.45 କୋଟି ଟଙ୍କା
ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ (7 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	6589.81 କୋଟି ଟଙ୍କା
ନିର୍ମୁକ୍ତ (33 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ)	9621.32 କୋଟି ଟଙ୍କା

4.2 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ନିଗମ ଏବଂ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିନିଯୋଗ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 33³⁸ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ରଣର ପରିମାଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 4.4: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ରଣ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିନିଯୋଗର ଉତ୍ସ	31.03.2020 ତାରିଖରେ			31.03.2019 ତାରିଖରେ		
	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ	ମୋଟ୍	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ	ମୋଟ୍
1. ରାଜ୍ୟ ସରକାର	3970.29	1277.21	5247.50	3898.26	1283.70	5181.96
2. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ / ନିଗମ/ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସିତ ସଂସ୍ଥା	534.78	798.98	1333.76	534.78	810.13	1344.91
3. କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର / କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ / ନିଗମ	45.70	6882.83	6928.53	45.70	6882.83	6928.53
4. ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ	969.02	4223.55	5192.57	969.02	4240.85	5209.87
ମୋଟ୍	5519.79	13182.57	18702.36	5447.76	13217.51	18665.27
ମୋଟ୍ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିନିଯୋଗର ଶତକଡ଼ା ହାର	71.93	9.69	28.06	71.56	9.71	27.76

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 13ଟି ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ରଣର ପରିମାଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

³⁷ ଓଡ଼ିଶା ଶାଣିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
³⁸ 66 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ-33 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଯାହାର ହିସାବ ତିନି ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବକେୟା ଥିଲା କିମ୍ବା ଅଟକ/ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ 4.5: ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ରଣ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

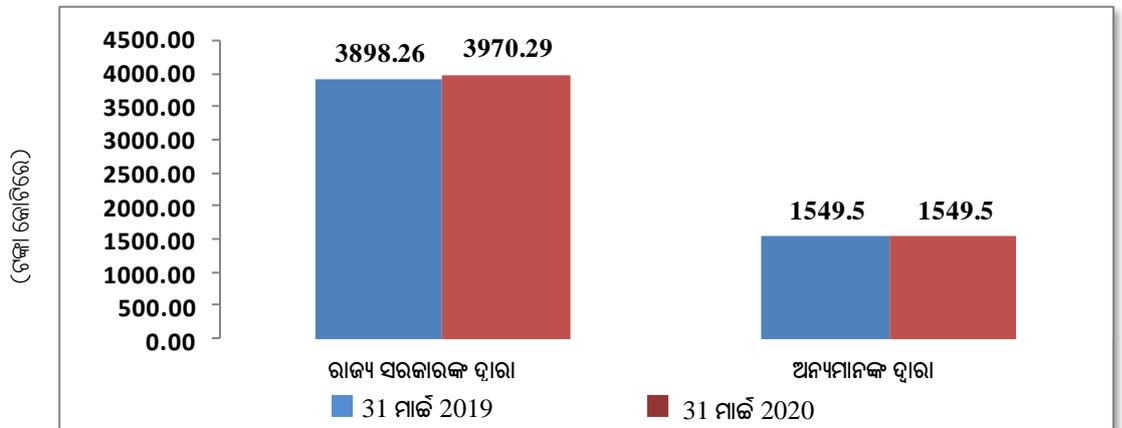
ବିନିଯୋଗର ଉତ୍ସ	31.03.2020 ତାରିଖରେ			31.03.2019 ତାରିଖରେ		
	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ	ମୋଟ	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ	ମୋଟ
ରାଜ୍ୟ ସରକାର	1774.38	46.58	1820.96	1774.17	46.58	1820.75

4.2.1 ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନର ପରିମାଣ

ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଥିବା 72.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟକୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ରୁପାନ୍ତର କରାଯିବାରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ, ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 33ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ମୋଟ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ପରିମାଣର ଅଞ୍ଚିତ ମୂଲ୍ୟ 72.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନର ପରିମାଣ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଚିତ୍ରରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି:

ଚିତ୍ର-I: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନର ପରିମାଣ

2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ସମାଦର ପୁଞ୍ଜିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଲ୍ଡିଂ (200 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଲ୍ଡିଂ)ର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.6: ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଲ୍ଡିଂ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ପରିମାଣ	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ହୋଲ୍ଡିଂ ତୁଳନାରେ ଏହି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ହୋଲ୍ଡିଂର ଶତକଡ଼ା ହାର
ବୈଧାନିକ ନିଗମ			
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	ସୂକ୍ଷ୍ମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	342.72	8.63
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	278.54	7.02
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ			
ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	929.47	23.41
ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	790.07	19.90
ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	761.65	19.18
ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	576.71	14.53

4.2.2 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ରଣ

4.2.2.1 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ବକେୟା ଥିବା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣର ଗଣନା

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 10ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ଉତ୍ସରୁ 13,182.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ବକେୟା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ ରହିଥିଲା। 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣରେ 34.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 10ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ମୋଟ ରଣ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କରଜ 1,277.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍ (କେଜେଏଲ୍) ନାମକ ଏକ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର 2019-20 ସମନ୍ଧ୍ୟ 12.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା।

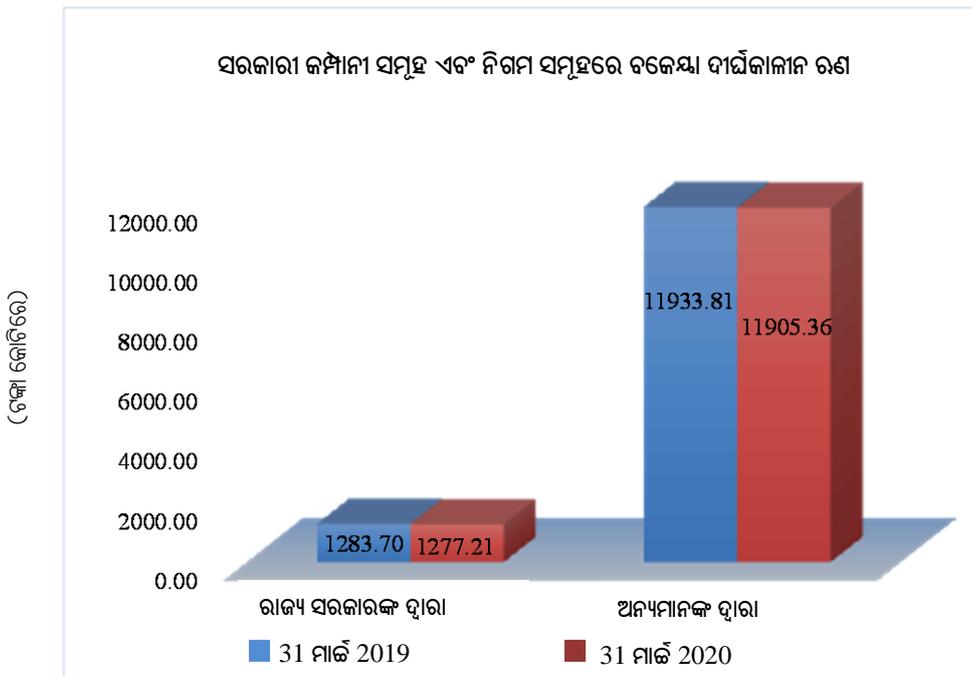
ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କର ରଣ³⁹ ଉପରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ସୁଧରେ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ 2018-19 ଏବଂ 2019-20ରେ କେଜେଏଲ୍‌ର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା।

2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ କେଜେଏଲ୍ ବାର୍ଷିକ ହିସାବରୁ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଏହା 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ରଣର ମୂଳଧନ କିମ୍ବା ସୁଧ ପରିଶୋଧ କରିନାହିଁ।

10ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ, ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଯଥା କେଜେଏଲ୍ ସମନ୍ଧରେ ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି 5.00 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହା 12.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ବକେୟା କରଜଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ବକେୟା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣର ବର୍ଷ-ଡ୍ଵାରା ବିବରଣାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି:

ଋତ୍ II: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ନିଗମ ସମୂହରେ ବକେୟା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ

³⁹ କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍ ବିକ୍ରୟ କର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦେୟକୁ ରଣରେ ରୂପାନ୍ତର କରିଥିଲେ।

4.2.2.2 ରଣ ଦେୟତ୍ୱ ପୂରଣ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା

ସମୁଦାୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ମୋଟ କରଜର ଅନୁପାତ ହେଉଛି ଏକ କମ୍ପାନୀ ରଣ ପରିଶୋଧକ୍ଷମ ରହିପାରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ। ରଣ ପରିଶୋଧକ୍ଷମ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଏକ ସଂସ୍ଥାର ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଏହାର କରଜ/ରଣ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଜରୁରୀ। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 10ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇରେ ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କରଜର ମୂଲ୍ୟର ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.7: ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣର ତୁଳନା

	ଧନାତ୍ମକ ତୁଳନା				ରଣାତ୍ମକ ତୁଳନା			
	ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ	ସମ୍ପତ୍ତି	ସମ୍ପତ୍ତି ତୁଳନାରେ ରଣର ଶତକଡ଼ା ହାର	ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ	ସମ୍ପତ୍ତି	ସମ୍ପତ୍ତି ତୁଳନାରେ ରଣର ଶତକଡ଼ା ହାର
		(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)				(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)		
ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ	2	99.91	250.94	251.17	-	-	-	-
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ	7	13070.53	30218.93	231.20	1*	12.13	5.00	41.22
ମୋଟ	9	13170.44	30469.87		1	12.13	5.00	

* କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ବକେୟା ରଣଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା

4.2.2.3 ସୁଧ ଭରଣା

ସୁଧ ଭରଣା ଅନୁପାତ (ଆଇସିଆର୍) ବକେୟା ରଣ ଉପରେ କମ୍ପାନୀର ସୁଧ ଦେବାର କ୍ଷମତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ସେହି ସମୟର ସୁଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଏକ କମ୍ପାନୀର ସୁଧ ଏବଂ ଟିକସ ପୂର୍ବର ଆୟ (ଇବିଆଇଟି)କୁ ଭାଗ କରି ଗଣନା କରାଯାଏ। ଅନୁପାତ କମ୍ ହେଲେ କମ୍ପାନୀର କରଜ ଉପରେ ସୁଧ ଦେବାର କ୍ଷମତା କମ୍ ହୋଇଥାଏ। ଏକରୁ କମ୍ ଥିବା ଆଇସିଆର୍ ସୂଚକ ଦିଏ ଯେ ସୁଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଆୟ କରୁନାହିଁ। 2017-18ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ରଣ ଥିବା, ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ଧନାତ୍ମକ ଏବଂ ରଣାତ୍ମକ ସୁଧ ଭରଣା ଅନୁପାତର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.8: ସୁଧ ଭରଣା ଅନୁପାତ

ବର୍ଷ	ସୁଧ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସୁଧ ଏବଂ ଟିକସ ପୂର୍ବରୁ ଆୟ (ଇବିଆଇଟି) (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଆଇସିଆର୍ >= 1 ଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଆଇସିଆର୍ <1 ଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା
ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ					
2017-18	1.62	6.04	2	2	-
2018-19	1.58	9.53	2	2	-
2019-20	0.47	5.73	1	1	-
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ					
2017-18	648.81	662.52	7	7	-
2018-19	653.60	625.87	6	4	2#
2019-20	662.75	911.48	6	4	2#

ଗ୍ରାହକୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଆଇସିଆର୍ ଉଭୟ 2018-19 ଓ 2019-20 ରେ ଏକରୁ କମ୍ ଥିଲା।

4.2.2.4 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ବଜେଟ୍ ସୁଧର ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ଳେଷଣ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତିନୋଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଜିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ ଉପରେ 1,315.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ବଜେଟ୍ ଥିଲା। ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଜିଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ବଜେଟ୍ ସୁଧର ବର୍ଷ-ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି:

ସାରଣୀ 4.9: ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ ବଜେଟ୍

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଜିର ନାମ	ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ ବଜେଟ୍	ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ 1 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବଜେଟ୍	ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ 1ରୁ 3 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜେଟ୍	ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ 3 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବଜେଟ୍
1	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	234.00	26.00	52.00	156.00
2	ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	1079.75	106.04	212.08	761.63
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1.98	-	-	1.98
	ମୋଟ	1315.73	132.04	264.08	919.61

ଏହି ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବଜେଟ୍ ଥିବା 919.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୋଟ ବଜେଟ୍‌ର 69.89 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା।

4.2.3 ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିନିଯୋଗ

ରାଜ୍ୟ ସରକାର, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଦ୍ଵାରା 2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 13ଟି⁴⁰ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ପୁଞ୍ଜି ନିମ୍ନ ଋତ୍ତରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି:

ଋତ୍ତ III: ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ରଚନା

ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ନିଗମ ସମୂହ – 850.84 କୋଟି ଟଙ୍କା
କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ନିଗମ ସମୂହ – 16.22 କୋଟି ଟଙ୍କା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ – 20.03 କୋଟି ଟଙ୍କା

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, ଏହି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ 887.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଥିଲା। 2018-19ରେ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଚଳିତ ବର୍ଷ ସହିତ ସମାନ ଥିଲା।

⁴⁰ 16ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ – 3 ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଯାହାର ହିସାବ ତିନି ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବଜେଟ୍ ଥିଲା କିମ୍ବା ଅଚଳ/ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିଲା।

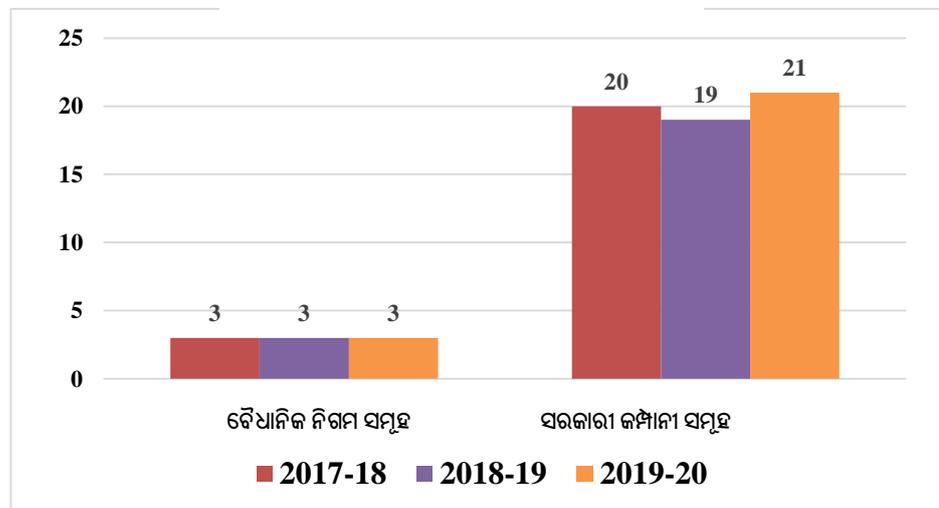
4.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମରୁ ପ୍ରତିଦାନ

4.3.1 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଲାଭ

ଲାଭ ହ୍ରାସକରଣ କରିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା 2019-20ରେ 24 ଥିଲା ବେଳେ 2018-19ରେ 22 ଥିଲା (ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଛି ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମ୍‌ବିଏଡିସି) ଏବଂ ଜେଡ୍‌କଲ ସେଲ୍ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଜିଏସ୍‌ପିସିଏଲ୍))। ଏହି ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ଓଏମ୍‌ବିଏଡିସି 2018-19 ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ଉପରେ ମିଳିଥିବା ସୁଧ ହେତୁ ଲାଭ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ କୌଣସି ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି ହୋଇନଥିବା ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲା। ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ, ଜିଏସ୍‌ପିସିଏଲ୍ ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ତୁଳନାରେ 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ଲାଭ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲା। 2019-20ରେ ଜିଏସ୍‌ପିସିଏଲ୍‌ର ଲାଭ ମୁଖ୍ୟତଃ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ଉପରେ ମିଳିଥିବା ସୁଧ ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା।

2018-19ରେ 22 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମମାନଙ୍କର ହୋଇଥିବା ଅର୍ଜିତ ଲାଭ 1,174.30 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2019-20 ରେ 24 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମମାନଙ୍କର 1,686.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା। 2019-20ରେ 24ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ (ଆରୁଓଇ) 12.51 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯାହା 2018-19ରେ 22 ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇରେ 9.77 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। 2017-18ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନ ଋତୁରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି:

ଋତୁ IV : ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର

2019-20ରେ ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତିନୋଟି ବିଭାଗର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି:

ସାରଣୀ 4.10: 2018-19 ଏବଂ 2019-20ରେ ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତିନୋଟି ବିଭାଗ

ବିଭାଗର ନାମ	2019-20			2018-19		
	ଲାଭ କରୁଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ନିର୍ ଅର୍ଜିତ ଲାଭ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ମୋଟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଲାଭ ଉପରେ ଲାଭର ଶତକଡ଼ା ହାର	ଲାଭ କରୁଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ନିର୍ ଅର୍ଜିତ ଲାଭ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ମୋଟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଲାଭ ଉପରେ ଲାଭର ଶତକଡ଼ା ହାର
ଖଣି ଏବଂ ଇସ୍ପାତ						
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ	2	1155.92	68.56	1	789.88	91.74
ଶକ୍ତି						
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ	5	359.94	21.35	6	-19.51	0
ଜଳ ସମ୍ପଦ						
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ	2	50.63	3.00	2	67.04	7.79
ମୋଟ	9	1566.49	92.91	9	837.41	97.26

2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, 24ଟି ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ସମୁଦାୟ ଲାଭର 92.91 ପ୍ରତିଶତ ଯାହା 1,566.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ତାହା ତିନୋଟି ବିଭାଗର ନଅଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ଶତକଡ଼ା ହାର 2018-19 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 88.36 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ହାସଲ କରିଥିବା ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 4.11: 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ନାମ	ନିର୍. ଲାଭ
1	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	728.72
2	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	427.20
3	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	171.48
4	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	144.39
5	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	50.13
ମୋଟ		1521.92

ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ 24ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ମୋଟ ଲାଭରେ 90.26 ପ୍ରତିଶତ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଥିଲେ ।

13ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ, ଆଠଟି କମ୍ପାନୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 4.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆଠଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ଆରୁଝି 2019-20 ବର୍ଷରେ 1.10 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । 13ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆରୁଝି (-) 2.19 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

4.3.2 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି

2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସାତଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ । ଏହି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା 2018-19 ରେ 313.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଯାହା 2019-20ରେ ହ୍ରାସ ପାଇ 304.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

ସାରଣୀ 4.12: 2017-18ରୁ 2019-20 ଅବଧିରେ କ୍ଷତି ସହିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା

ବର୍ଷ	କ୍ଷତି ସହିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷକ ପାଇଁ ନିର୍. କ୍ଷତି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ନିର୍. ମୂଲ୍ୟ ⁴¹ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ				
2017-18	6	666.65	1348.82	1574.14
2018-19	8	313.26	4686.92	-3576.24
2019-20	7	304.52	4982.95	-3873.27

ସାତଟି ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା 304.52 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ମଧ୍ୟରୁ 281.05 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ (ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍) ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ।

13ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ତିନୋଟି କମ୍ପାନୀ 2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 24.41 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲେ ।

⁴¹ ନିର୍. ମୂଲ୍ୟର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି ଏବଂ ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ ଓ ବଳକାର ସମସ୍ତ ବିୟୁତ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି ଏବଂ ବିଲମ୍ବିତ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ । ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଲାଭ ଏବଂ ଅଂଶ ପ୍ରିମିୟମ ଖାତାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କିତ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଆରକ୍ଷଣ ଓ ଅବକ୍ଷୟ ପ୍ରାପ୍ୟାନର ପୁନଃଲେଖନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ।

4.3.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜି କ୍ଷୟ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, 33ଟି ମଧ୍ୟରୁ 11ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ 5,778.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକତ୍ରିକୃତ କ୍ଷତି ସହିଛନ୍ତି । 2019-20 ବର୍ଷରେ 11ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର 296.09 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ଅଟେ, ପାଞ୍ଚଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ 2019-20 ବର୍ଷରେ କ୍ଷତି କରିନାହାନ୍ତି ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କର 785.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଂଗୃହୀତ କ୍ଷତି ରହିଛି ।

11 ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ କ୍ଷତି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ନକରାଯାଇ ଥିଲା । ଏହି ସାତଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ମୋଟ ଲକ୍ଷ୍ମି ବିନିଯୋଗ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 1,216.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ (-)4,301.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ନକରାଯାଇ ଥିଲା । ସାତଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାର ପୁଞ୍ଜି କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା (ନକରାଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ), ତିନୋଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ 2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 20.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ (ପରିଶିଷ୍ଟ-21) ।

ସାତଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟିରେ ଯାହାର ପୁଞ୍ଜି କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ବକେୟା ଥିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ରଣ ପରିମାଣ 90.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

22ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି⁴² ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗର ଅଧାରୁ କମ୍ ଥିଲା ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ଶେଷରେ ସକରାଯାଇ ଥିଲା, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଅସୁସ୍ଥତାକୁ ସୂଚାଏ । ମୋଟ ଉପରେ, ସମସ୍ତ 33 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ 9,621.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ 5,519.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

4.3.4 ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ଦେୟ

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ଲାଭ ଏବଂ ଘୋଷିତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ସାରଣୀ 4.13: ଅର୍ଜିତ ଲାଭ ଏବଂ ଘୋଷିତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ

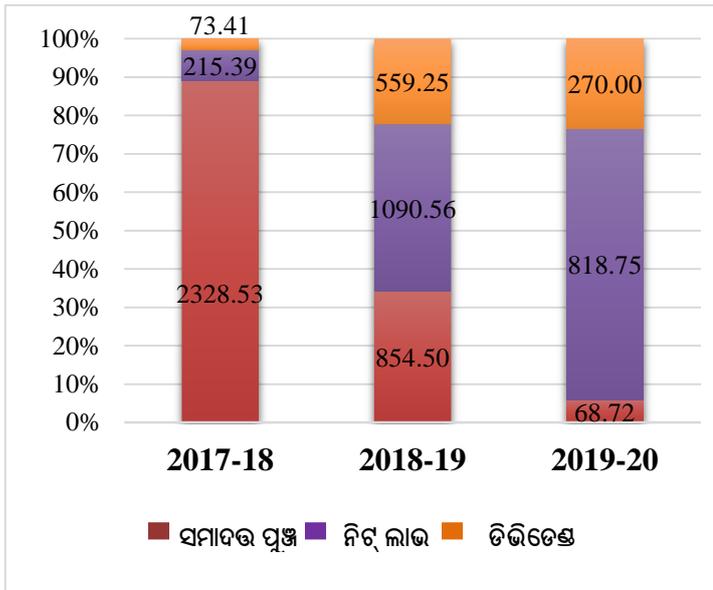
ବର୍ଷ	ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଘୋଷିତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ	6	68.72	818.75	270.00

33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ 2019-20 ରେ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଏହି ଛଅଟି ଲାଭ କରିଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭର ଶତକଡ଼ା ଘୋଷିତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ 2018-19 ରେ 51.28 ପ୍ରତିଶତରୁ 2019-20 ରେ 32.98 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ, 2019-20 ରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 289.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ନିମ୍ନ ଋଷିରେ ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ଡିଭିଡେଣ୍ଡ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭ ଅର୍ଜନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି ।

⁴² ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ଋତ୍ V: ଘୋଷିତ ତେଜିତେଷ୍ଟ ଯଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆୟ ଏବଂ ସମାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଛଅଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା 270.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ୍ ତେଜିତେଷ୍ଟ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ/ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ତେଜିତେଷ୍ଟ ହେଉଛି 269.45 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଘୋଷିତ ମୋଟ୍ ତେଜିତେଷ୍ଟର 99.80 ପ୍ରତିଶତ) । ଏହି ଛଅଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇରେ ସମୁଦାୟ ଇକ୍ସିଟି ନିବେଶ ହେଉଛି 68.72 କୋଟି ଟଙ୍କା (ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଇକ୍ସିଟି ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି 66.92 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର (ଡିସେମ୍ବର 2011)ରେ ଲାଭାଂଶ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସମସ୍ତ ଲାଭ କରୁଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନର 20 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ଟିକସ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 20 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ଅଧିକ ତାହା ବାର୍ଷିକ ଲାଭାଂଶ ଦେବାର ଥିଲା। ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ଟିକସ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 30 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଜିଏଓ ସମସ୍ତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ (ଫେବୃୟାରୀ 2016) ନୀତି ଜାରି କରିଥିଲେ। ଅଧିକତ୍ୱ, ଋଷୋଟି ଏସ୍ ପିଏସ୍‌ଇ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଆଧାରରେ ତେଜିତେଷ୍ଟ ଘୋଷଣା କରି ନଥିଲେ ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-22ରେ ଦିଆଗଲା। ଏହି ହିସାବରେ ମୋଟ୍ ଅଭାବ 2019-20 ରେ 8.86 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

13ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି କମ୍ପାନୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷରେ 4.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ। ଏହି ଆଠଟି କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା କରି ନଥିଲେ ।

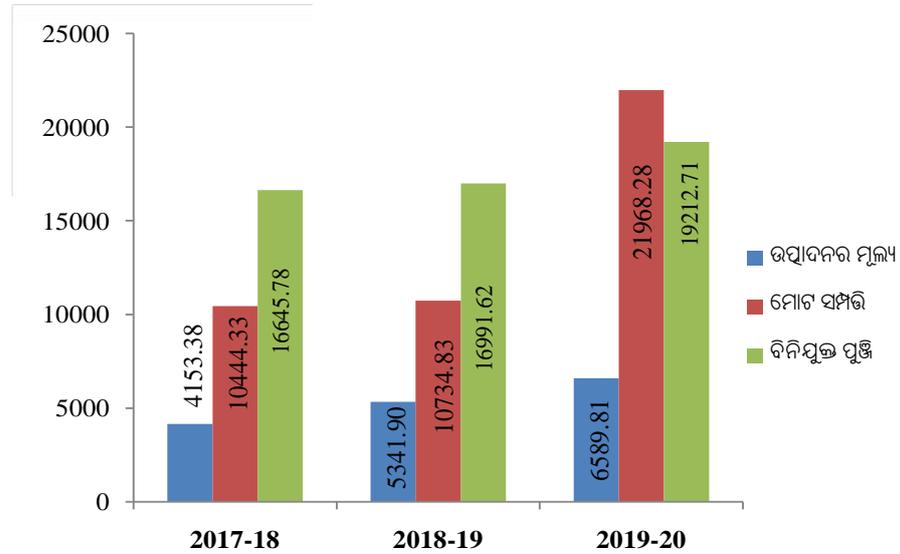
4.4 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ପରିଚାଳନା ଦକ୍ଷତା

4.4.1 ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ

ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସାତଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମରେ ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ମୋଟ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ସୂଚୀତ କରୁଥିବା ସାରାଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି:

ଭାଗ VI: ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 2019-20 ବର୍ଷରେ ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ପରିଶିଷ୍ଟ-23ରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୁକ୍ତର ବିବରଣୀ ଦିଆଗଲା ।

4.4.2 ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ (ଆର୍‌ଓସିଇ)

ଆର୍‌ଓସିଇ ହେଉଛି ଏକ ଅନୁପାତ ଯାହା ଏକ କମ୍ପାନୀର ଲାଭଦାୟକତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତାକୁ ମାପିଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ପୁଞ୍ଜି ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ । ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି⁴³ ଦ୍ୱାରା ସୂଚ୍ୟ ଏବଂ ଟିକସ ପୂର୍ବରୁ କମ୍ପାନୀର ଆୟକୁ (ଇବିଆଇଟି) ଭାଗ କରି ଆର୍‌ଓସିଇ ଗଣନା କରାଯାଏ । ପରିଶିଷ୍ଟ-24 ରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍‌ଓସିଇର ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି । 2017-18 ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ଏକତ୍ରିତ ଆର୍‌ଓସିଇ ସାରଣୀ 4.14 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 4.14: ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ

ବର୍ଷ	ଇବିଆଇଟି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଆର୍‌ଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)
2017-18	41.02	20257.92	0.20
2018-19	1889.56	20200.17	9.35
2019-20	2755.75	23796.28	11.58

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2018-19 ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 2019-20 ବର୍ଷରେ 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ଆର୍‌ଓସିଇ ଅଧିକ ଥିଲା ।

⁴³ ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି = ଯେଉଁ ଅଫ୍ ସେୟାର କ୍ୟାପିଟାଲ + ମାଗଣା ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ + ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଣ - ସଂଗୃହିତ କ୍ଷତି - ବିଲମ୍ବିତ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ

4.4.3 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଇକ୍ୱିଟି ଉପରେ ଆୟ (ଆର୍‌ଓଇ)

ଆର୍‌ଓଇ⁴⁴ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ଏକ ମାପ ଯାହାକି ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଇକ୍ୱିଟି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆୟ ବ୍ୟୟନ କରି ଗଣନା କରାଯାଏ। ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍‌ଓଇ ପରିଶିଷ୍ଟ-25ରେ ଦିଆଯାଇଛି। 2017-18 ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ଏକତ୍ରିତ ଆର୍‌ଓଇ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 4.15: ଇକ୍ୱିଟି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ

ବର୍ଷ	କର ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଇକ୍ୱିଟି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଆର୍‌ଓଇ (ଶତକଡାରେ)
2017-18	-343.78	7057.33	-4.87
2018-19	861.04	8453.37	10.19
2019-20	1381.56	9621.32	14.36

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2018-19 ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 2019-20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ଆର୍‌ଓଇ ଅଧିକ ଥିଲା।

2018-19 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିଗମର ମୋଟ ଇକ୍ୱିଟି 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର-ଝାରା ଆର୍‌ଓଇ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.16: ସମୁଦାୟ ଇକ୍ୱିଟି 50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅଧିକ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଆର୍‌ଓଇ

(ଶତକଡାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	2017-18 ରେ ଆର୍‌ଓଇ	2018-19 ରେ ଆର୍‌ଓଇ	2019-20 ରେ ଆର୍‌ଓଇ
1	ଶିଳ୍ପ ⁴⁵	5.27	-66.94	-15.42
2	ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ	19.67	3.97	2.57
3	ଶିଳ୍ପ	-14.25	-1.26	3.64
4	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	-7.45	14.05	18.00
5	ଗୃହ	16.42	13.82	13.82
6	ଜଳ ସମ୍ପଦ	46.94	56.89	33.30
7	ଅବକାରୀ	5.17	9.37	9.37
8	ସାମ୍ବୁଧ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ	16.54	15.59	15.59
9	ସମବାୟ	16.34	16.34	9.75

4.4.4 ସରକାରୀ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର (ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍)

ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍ ଲାଭ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ମାପ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ଇକ୍ୱିଟି ଏବଂ ସମାନ ଅଣ-ସୁଧ ବହନ କରୁଥିବା ପୁଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ସମୟ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ସଜାଡିବା ପରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ପାରମ୍ପାରିକ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ ସହିତ ତୁଳନା କଲେ ତାହାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଜଣାଯାଏ, ଯାହା ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ସେପରି ସମସ୍ତ ବିନିଯୋଗର ରାଶି ଦ୍ୱାରା ପିଏଟି ଭାଗ କରି ଗଣନା କରାଯାଏ।

⁴⁴ ଇକ୍ୱିଟି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ = (ଟ୍ୟାକ୍ସ ଏବଂ ପ୍ରତିବେଦନ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଇକ୍ୱିଟି / ଇକ୍ୱିଟି) * 100 ଯେଉଁଠାରେ ଇକ୍ୱିଟି = ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି + ମାଗଣା ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସରପୁସ୍ - ସଂଗୃହୀତ କ୍ଷତି - ବିଲମ୍ବିତ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ

⁴⁵ 2018-19 ବର୍ଷରେ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା 2017-18 ରେ 1.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ହେତୁ 89.50 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଛି। ତାହା ପୁଣି ବେଆଇନ ଖଣି ପାଇଁ ଦିଶାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଭିଆର୍ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ରଣ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 46ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ 28ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିନିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିନିଯୋଗର ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁମାନ ଆଧାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା:

- ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଇକ୍ୱିଟି ଆକାରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବାସ୍ତବ ବିନିଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ, ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଦେଇଥିଲେ ଯାହାକି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିବେଶ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି ।
- ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ ପରେ ଇକ୍ୱିଟିରେ ରୁପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା, ଇକ୍ୱିଟିରେ ରୁପାନ୍ତରିତ ରଣ ପରିମାଣ ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ ପରିମାଣରୁ କଟାଯାଇ ସେହି ବର୍ଷର ଇକ୍ୱିଟିରେ ଯୋଡ଼ି ଦିଆଗଲା ।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ⁴⁶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଉପରେ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଲ୍ୟ (ପିଭି)ରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯୌଗିକ ହାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ସେମାନେ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗରେ ସରକାରଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ହାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।
- ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗର ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍ ହିସାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, 2000-01 ରୁ 2019-20 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଅବଧି ଏହି 28ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗର ପିଭି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।
- 28ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ବିଷୟରେ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍‌ର ଗଣନା କରାଯାଇଛି ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-26 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ-26 ରେ କରାଯାଇଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ, 2000-01 ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍‌କୁ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଧାରା ଭାବରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯାହା 7.24 ରୁ 23.32 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ 4.17: 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ଏକତ୍ରିତ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍

2019-20 ରେ ମୋଟ ଆୟ/ କ୍ଷତି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଆରମ୍ଭରୁ 2019-20 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିନିଯୋଗ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ଫେରସ୍ତ (ଶତକଡ଼ାରେ)	2019-20 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିନିଯୋଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ବିନିଯୋଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଭାଜନ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍ (ଶତକଡ଼ାରେ)
ଏ	ବି	ସି	ଡି	ଇ
ଉପରିସ୍ଥ ସାରଣୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏମ୍ ର ମୂଲ୍ୟ	ଉପରିସ୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏମ୍ ର ମୋଟ + 2000-01 ଆରମ୍ଭରେ ସରକାରୀ ବିନିଯୋଗ	$\frac{ଏ*100}{ବି}$	ଉପରିସ୍ଥ ସାରଣୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କେ ର ମୂଲ୍ୟ	$\frac{ଏ*100}{ଡି}$
1347.47	22150.76(16213.95+5936.81)	6.08	24445.82	5.51

⁴⁶ ସରକାରୀ ରଣ ଉପରେ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ହିସାବ (ଓଡ଼ିଶା ସରକାର)ର ଭାରତର ସିଏଜିଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା = ସୁଧ ଦେୟ / [(ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ଦ୍ୱାୟିତ୍ୱର ପରିମାଣ + ଚଳିତ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ଦ୍ୱାୟିତ୍ୱ)/2]*100 ।

4.4.5 ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ମାର୍ଜିନ

2019-20 ବର୍ଷରେ, 33ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ 18ଟିର ମୋଟ୍ ବିକ୍ରି 27,293.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଯାହା 2018-19 ରେ 24,770.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। 18ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ 10ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁ 2,811.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି/ ସେବା ବିକ୍ରି କରିଥିଲା। ଏହି 10ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ସେମାନଙ୍କ ମୋଟ୍ ବିକ୍ରୟର ସାମଗ୍ରିକ ଶତକଡ଼ା ହେଉଛି 10.30 ପ୍ରତିଶତ।

ଏହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇରେ ସାମଗ୍ରୀ/ ସେବାର ରପ୍ତାନି କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ ହୋଇ ନଥିଲା।

ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ 18ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ସମନ୍ଧରେ ସମୁଦାୟ ବିକ୍ରୟ, ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 4.18: 19ଟି ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇର ବିକ୍ରୟ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ମୋଟ୍ ବିକ୍ରୟ	ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିକ୍ରୟ	ଅନ୍ୟକୁ ବିକ୍ରୟ
2017-18	23062.73	2629.83	20432.90
2018-19	24770.49	2804.23	21966.26
2019-20	27293.56	2811.60	24481.96

ମୋଟ୍ ବିକ୍ରି 27,293.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଭୁଲନାରେ, 13 ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିକ୍ରି ହେଉଛି 24,481.96 କୋଟି ଟଙ୍କା (89.70 ପ୍ରତିଶତ)।

ଅଧ୍ୟାୟ V

ସିଏଜିଙ୍କର ତଦାରଖ ଭୂମିକା

ଅଧ୍ୟାୟ V

ସିଏଜିଙ୍କର ତଦାରଖ ଭୂମିକା

5.1 ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 139(5) ଏବଂ (7) ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ମହାସମୀକ୍ଷକ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତି କରନ୍ତି । ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ତଥା ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ମତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି କରିବାର ଅଧିକାର ସିଏଜିଙ୍କର ଅଛି । କେତେକ ନିଗମକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବିଧାନ ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ବିବରଣୀକୁ ସିଏଜି ସମୀକ୍ଷା କରି ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଦାଖଲ କରାଯାଏ ।

5.2. ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139(5) ଅନୁସାରେ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ 180 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସିଏଜି ଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତି କରାଯାଏ ।

2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକର ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରେ ସିଏଜି ଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

5.3 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ଦାଖଲ

5.3.1 ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଦାଖଲର ଆବଶ୍ୟକତା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 394 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟାପାର ଉପରେ ଏକ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରତିବେଦନ ଏହାର ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ସଭା(ଏଜିଏମ୍)ର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଏହିପରି ପ୍ରସ୍ତୁତି ପରେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ହୋଇପାରେ, ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ସହିତ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ସିଏଜିଙ୍କ ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ । ବୈଧାନିକ ନିଗମମାନଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ବିଧାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ରାଜ୍ୟର ଏକତ୍ରିତ ପାଣ୍ଠିରୁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଜନସାଧାରଣ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ ।

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 96 ପ୍ରତ୍ୟେକ କମ୍ପାନୀକୁ ବର୍ଷରେ ଥରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏଜିଏମ୍ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଗୋଟିଏ ଏଜିଏମ୍‌ର ତାରିଖ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ 15 ମାସରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 129 ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷିତ ବିଭାଗ ବିବରଣୀକୁ ବିଗ୍‌ର ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଏଜିଏମ୍‌ରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ।

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 129(7) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଧାରା 129 ର ନିୟମାବଳୀକୁ ପାଳନ କରାନଯାଏ ତେବେ ଦାୟୀ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସମେତ କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କଠାରୁ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ଏବଂ ଜେଲ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱେ, ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦିଆଗଲା ।

5.3.2 ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱେଷିତ ପ୍ରସ୍ତୁତି

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା, 66ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଏବଂ 16ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ସିଏଜିଙ୍କ ସମାପ୍ତ ଅଧିନରେ ଥିଲା। ଏହି 66ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଅଟେ।

82ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟରୁ 71ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା।

2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମସ୍ତ 66ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଏବଂ 16ଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଦାଖଲ କରିବାର ଥିଲା। ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ବକେୟା ଥିବା ହିସାବର ବିବରଣୀ ପୃଥକ ଭାବେ ପରିଶିଷ୍ଟ 19କ ଏବଂ 19ଖରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି। ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ବର୍ଷ ପାଇଁ ବକେୟା ଥିବା ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 5.1: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ମାନଙ୍କର ହିସାବ ଦାଖଲର ବିବରଣୀ

ସବିଶେଷ	ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ / ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ସମୂହ			
	ସରକାରୀ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ	ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ସମୂହ	ମୋଟ	
31.03.2020 ସୁଦ୍ଧା ସିଏଜିଙ୍କ ସମାପ୍ତ ଅଧିନରେ ଥିବା ସମୁଦାୟ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	66	16	82	
ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ନଥିବା	66	16	82	
କମ୍: ନୂତନ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁଥିରୁ 2019-20 ପାଇଁ ହିସାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା	-	-	-	
ନୂତନ ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁଥିରୁ 2019-20 ପାଇଁ ହିସାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା	66	16	82	
30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ସିଏଜିଙ୍କ ସମାପ୍ତ ପାଇଁ ଖାତା ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	7	4	11	
ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ଯାହାର ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା	59	12	71	
ବକେୟାର ବର୍ଗୀକରଣ	(i) ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ	16	1	17
	(ii) ଅଟଳ	10	0	10
	(iii) ପ୍ରଥମ ହିସାବ ଦାଖଲ ହୋଇନାହିଁ	0	0	0
	(iv) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	33	11	44
ବକେୟା ଥିବା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	852	23	875	
ବୟସ ଝାଡ଼ା ବକେୟାର ବିଶେଷଣ	ଏକ ବର୍ଷ (2019-20)	22*	7	29
	ଦୁଇ ବର୍ଷ (2018-19 ଏବଂ 2019-20)	8**	4	12
	ତିନି ବର୍ଷ ଏବଂ ତତ୍ତୁରୁ	822	12	834

* ଦୁଇଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ନିଗମ ।

** ଗୋଟିଏ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ ।

5.4 ସିଏଜିଙ୍କ ତଦାରଖ – ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁପୂରଣ ସମୀକ୍ଷା

5.4.1 ବିଭାଗ ରିପୋର୍ଟ ଢାଞ୍ଚା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଅନୁପୂରଣ III ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଫର୍ମାଟରେ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିହିତ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ଯାହାକି ଜାତୀୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟିର ପରାମର୍ଶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ସିଏଜିଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବିଧାନର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ନିୟମରେ ବିହିତ ଫର୍ମାଟ ଅନୁସାରେ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରିପୋର୍ଟ ।

5.4.2 ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ସମୀକ୍ଷା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 139 ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ହିସାବକୁ ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତି ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 143 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଦାଖଲ କରନ୍ତି ।

ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସିଏଜି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକର ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଏକ ତଦାରଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରି କରାଯାଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ:

- କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 143(5) ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା; ଏବଂ
- କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 143(6) ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ଅନୁପୂରକ ବା ମତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି କରିବା ।

5.4.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ହିସାବର ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିବେଦନ ଢାଞ୍ଚା ଅନୁଯାୟୀ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଛି ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ।

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 139 ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନେ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଚରାକର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆର (ଆଇସିଏଆଇ)ର ମାନକ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରଥା ଏବଂ ସିଏଜି ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଏକ ସାଧାନ ସମୀକ୍ଷା କରି କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 143 ଅନୁଯାୟୀ ମତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 143 ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନେ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନକୁ ସିଏଜିଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । .

ମନୋନୀତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମାଣୀକୃତ ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନକୁ ସିଏଜି ଏକ ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ପୁନର୍ବିଲୋକନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୀକ୍ଷା ଅନୁସାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକୁ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 143(6) ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥାଏ ।

5.5 ସିଏଜିଙ୍କ ତଦାରଖ ଭୂମିକାର ଫଳାଫଳ

5.5.1 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 143 ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ/ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ହିସାବର ସମାକ୍ଷା

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ସାତଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଋଗୋଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଋଗୋଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ତିନୋଟି ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ହିସାବକୁ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସିଏଜି 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସାତଟି କମ୍ପାନୀର ହିସାବ ସମାକ୍ଷା କଲେ ।

5.5.1.1 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ/ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପୂରକ ମନ୍ତବ୍ୟ

ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ପରେ, ସିଏଜି ମନୋନୀତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ମନ୍ତବ୍ୟ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ପରିଶିଷ୍ଟ-27ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ, ଯାହାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ଏହାର ଲାଭ ଉପରେ 7.65 କୋଟି ଟଙ୍କା, ସମ୍ପତ୍ତି ହ୍ରାସ 443.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧିରେ 31.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 5.2: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
1	ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୃଥକ ଆର୍ଥିକ ବିବୃତ୍ତି)	<p>(i) ଓଡ଼ିଶାର ପଶ୍ଚିମ ବିଦ୍ୟୁତ କମ୍ପାନୀ (ଓପ୍ରେସୋ) ସ୍ୱଚ୍ଛଳିଟି, ଉତ୍ତର ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ (ନେସୋ) ସ୍ୱଚ୍ଛଳିଟି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ (ସୋଉଥକୋ) ସ୍ୱଚ୍ଛଳିଟି ମାନଙ୍କରୁ ଅଣନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଦଳବଦଳ (ସୁଆଇ) କାର୍ଯ୍ୟର ହିସାବ ନହେବା ହେତୁ ପରିଚାଳନା ଆୟ (ସୁଆଇ ଋଜ୍) 42.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟରେ ଅବନତି ଏବଂ ସମାନ ପରିମାଣରେ କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।</p> <p>(ii) ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ (ଓଇଆରସି)ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ଓପ୍ରେସୋକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ରିହାତିର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନହେବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଛାଡ଼ ଏବଂ ଡିପିଏସ୍) 4.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ପରିମାଣର କ୍ଷତି କମ୍ ହୋଇଥିଲା ।</p> <p>(iii) ଓଇଆରସିର 28 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅନୁପୂରକ ବିଦ୍ୟୁତ ବିଲ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ହ୍ରାସ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଶକ୍ତି ମୂଲ୍ୟ) 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ କ୍ଷତିରେ ସମାନ ପରିମାଣରେ 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।</p>
2	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୃଥକ ଆର୍ଥିକ ବିବୃତ୍ତି)	<p>ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ଗେଜେଟ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି 18 ମଇ 2015 ଅନୁଯାୟୀ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଠିକୁ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଅର୍ଥର ହିସାବ ନକରିବା ହେତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ 18.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।</p>

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କର୍ମୀନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
3.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଶ୍ୟାଗାର ନିଗମ	କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ଗୋଦାମରେ ଯଥା ଦୁର୍ଗାପଲ୍ଲୀ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଆମ୍ବସାତ କରାଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ହିସାବ ନହେବା କାରଣରୁ “ଜମାକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାମଞ୍ଚର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ” 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।
4	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କର୍ମଚାରୀ ହିତ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କର୍ମୀନୀ ଛୁଟି ଦରମା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏଲଆଇସିର ବିମାଗଣନା ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରତିବେଦନ ଅନୁଯାୟୀ ସମୂହ ଛୁଟି ଅର୍ଥାୟନ ଯୋଜନା (ଜିଏଲଇସିଏସ୍)ର ନବିକରଣ ପାଇଁ ବାମାକିଷ୍ଟି ବାବଦରେ 1.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା “ସଙ୍କ ମିଆଦା ରଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରିମରେ” 0.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି, “ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱରେ” 0.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ଏବଂ 1.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।
5.	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	ପୁଞ୍ଜିକୃତ ହେବା ପରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଧାର କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ସୁଧ ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ହିସାବ ନକରିବା କାରଣରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚ) 14.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ କ୍ଷତିର ହ୍ରାସ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତିର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।
6.	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	(i) ମାନ୍ୟବର ଜେଏମ୍‌ଏଫ୍ କୋର୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ 80,000 ଏମ୍‌ଟି ଜବତ ହୋଇଥିବା କ୍ଲୋମ ଖଣିର ବିକ୍ରୟ ଆୟ ମଧ୍ୟରୁ 96.61 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଦୁଇଟି ମିଆଦା ଜମା ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧର ଭୁଲ ହିସାବ ହେତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ 4.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେହି ବର୍ଷ ଲାଭ ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟେକ 4.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । (ii) 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରେ ଆୟକର ହାରକୁ 25.168 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ସ୍ତାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ଅଧିନରେ ବିଳମ୍ବିତ ପୁଞ୍ଜି କର (ନିର୍) ବାବଦରେ 77.00 କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବକୁ ନେଇ ନିଗମ 2019-20 ରେ 23.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବିଳମ୍ବିତ କରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା । ଅଧିକତ୍ୱ, ବିଳମ୍ବିତ ସମ୍ପତ୍ତି କର (ନିର୍) ଯାହାକି ଶତକଡ଼ା 34.94 ପ୍ରତିଶତରେ ହିସାବ ହୋଇଥିଲା ତାହା 25.168 ପ୍ରତିଶତକୁ ପୁନଃବିବୃତ୍ତି ହୋଇନାହିଁ । 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପୁନଃବିବୃତ୍ତି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ରୋକତ 25.168 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 38.76 କୋଟି ଟଙ୍କା (₹5380.92x25.168/34.94) ହେବାର ଥିଲା ଯାହାକି ଭୁଲରେ 53.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ‘ସ୍ତାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ’ ହ୍ରାସ ଏବଂ କର ଖର୍ଚ୍ଚରେ (ବିଳମ୍ବିତ କର) ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ଚରସହିତ ‘ଜାରି ରହିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଲାଭ/କ୍ଷତିରେ’ ମଧ୍ୟ 15.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।
7.	ରାଉରକେଲା ସ୍ପାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	ସରକାରୀ ପାଣ୍ଡିରୁ ଅର୍ଜିତ ସୁଧକୁ ଜିଏଫ୍‌ଆର 2017 ନିୟମ 230(8) ଏବଂ ସାଧାରଣରେ ଗୃହୀତ ହିସାବ ନୀତିର ବିରୋଧରେ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବରେ ବିବେଚନା ନକରି ଅନ୍ୟ ଆୟ ଭାବରେ ହିସାବ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଆୟ 1.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ଅନ୍ୟ ଆୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱରେ 1.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।
8.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ସମାବାୟ ସମିତି (ପିଏସିଏସ୍)କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ମଣ୍ଡି ଶ୍ରମିକ ଚଳ (ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସି)ରେ ଅଣ-ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେତୁ ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସି ସମନ୍ୱୟ କ୍ରୟ ଖର୍ଚ୍ଚ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଉଭୟ କ୍ଷତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ପିଏସିଏସ୍ ପାଇଁ) ବାବଦରେ ସମାନ ପରିମାଣରେ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।

ସାରଣୀ 5.3: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
1	ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ ଷ୍ଟାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2008 ରୁ ନିକାସ ନହୋଇ ପଡିରହିଥିବା ଦୁଇଟି ସେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଇଣ୍ଡଏଏସ୍-28 ଅନୁସାରେ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କ୍ଷତିର ହିସାବ ନହେବା କାରଣରୁ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି (କାର୍ଯ୍ୟ ଗଲୁଥିବା ପୃଷ୍ଠ)ରେ 3.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ କ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା।
2.	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ଲିମିଟେଡ୍	(i) ଚୁକ୍ତିର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି 2015-17 ମଧ୍ୟରେ ଏକ୍ସିଜିଟି ଚୁକ୍ତିକୁ ରୂପାନ୍ତ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଭାରତର ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ (ଏଫ୍‌ସିଆଇ) ହୋଇଥିବା ଏବଂ ପରିବହନ (ଏକ୍ସିଜିଟି) ଦେୟ ବାବଦରେ ସନ୍ଦେହଜନକ ଭାବେ ଆଦାୟ କରିଥିବା ରାଶିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରଣ(ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଦ୍ୱାରା କଟାଯାଇଥିବା ଭିନ୍ନ ଏକ୍ସିଜିଟି ହାର)ରେ 8.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ପରିବହନ ଦେୟ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଲାଭ ବାବଦରେ 8.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା। (ii) ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି (ପିଇଜି) ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ 15 ଟି ତିପୋର ଭଣ୍ଡାର କ୍ଷତି ବାବଦରେ ସନ୍ଦେହଜନକ ଭାବେ ଆଦାୟ ଭାବେ ରାଶିର ଅଣବ୍ୟବସ୍ଥା ହେତୁ ଅନ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱରେ 1.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ଜମାକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା।
3.	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ତିନୋଟି ବିଭାଗ ଯଥାକ୍ରମେ ଗ୍ରାମାଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ବିଭାଗ (ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ବିଭାଗ), ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ବିଭାଗ (ଏଫ୍‌ଆଇଇ ବିଭାଗ) ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଏବଂ ପାନାୟଜଳ ବିଭାଗ (ପିଆର ବିଭାଗ) ମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅବ୍ୟବହୃତ ଅଗ୍ରାମ ରାଶି ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧିତ ସୁଧର ହିସାବ ନହେତୁ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି (ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧ)ରେ 13.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଆୟ, ରିଜର୍ଭ୍ ଏବଂ ବଳଜା ଏବଂ ଆୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 13.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା।
4.	ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	ବର୍ଷରେ ପୃଷ୍ଠଭୂତ ହୋଇଥିବା ଜମିକୁ ଅଧିକୃତ କରିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା କରଜ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଣ-ପୃଷ୍ଠଭୂତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତିରେ 42.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ଗଲୁରହିଥିବା ପୃଷ୍ଠରେ ସମପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା। ଅଧିକତ୍ର, ଜମିର ଅବକ୍ଷୟତା ମୂଲ୍ୟକୁ ହିସାବ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ କ୍ଷତିରେ ସମପରିମାଣରେ 1.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା।
5.	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	(i) ମେସର୍ସ ବେଦାନ୍ତ ଲିମିଟେଡ୍ ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିବା ବକ୍ସାଇଟ୍‌ର ବିଭିନ୍ନ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ଭୁଲ ହିସାବ ହେତୁ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି (ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରାପ୍ୟ) 103.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା। ସମ୍ପୃକ୍ତପକ୍ଷ ସହିତ ଆଇନଗତ ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତରୁ ଘଟଣାଟି ବିଚାରଧୀନ ଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟିକ ରାଜସ୍ୱ ସମପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା। (ii) ମାନବର ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଏବଂ କାଲିଆପାଣି ଖାଦାନର ଷ୍ଟକ୍ ସଂଗୃହୀତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ଭୁଲ ବିଚାର ହେତୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖଣିଜ ଷ୍ଟକ୍)ରେ 428.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା। ଏହାକୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା। ଅନୁପଯୁକ୍ତ ହିସାବ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ହେତୁ ଏବଂ ଉପାର୍ଜିତରେ 428.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା।

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
6.	ରାଉରକେଲା ପ୍ଲାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	<p>(i) ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନ ଉପରେ ଅର୍ଜିତ ସୁଧକୁ ଜିଏଫ୍ଆର 2005/ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜିଏଫ୍ଆର 2017 ରେ ସଂଶୋଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଭୁଲ ହିସାବ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ 39.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ସମାନପରିମାଣରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।</p> <p>(ii) ପ୍ଲାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକାନ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ଡିପିଆର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା, ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ମେସର୍ସ ଟାଟା ପରାମର୍ଶଦାତା ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (ଟିସିଇଏଲ୍)କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଭୁଲରେ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ହିସାବ କରିବା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଥିବା ପୁଞ୍ଜି (ସିଡବ୍ଲ୍ୟୁଆଇପି)ରେ 5.34 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସିଡବ୍ଲ୍ୟୁଆଇପିରେ 5.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।</p>
7.	ଓଡ଼ିଶାର ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ବୋର୍ଡ (ଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍‌ବି) କାଟିଥିବା(ଡିସେମ୍ବର 2019) ସିକ୍ୟୁରିଟି ଜମାଗୁଡ଼ିକୁ ହିସାବ ନହେବା ହେତୁ ସଙ୍କ୍ରମିତ ଧାରଗୁଡ଼ିକ 6.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ହିସାବ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ନିଗମକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2020) । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମପରିମାଣରେ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତିରେ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।
8.	ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ଲାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	<p>(i) ଜିଏଫ୍ଆର 2017 ର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନ ଉପରେ ଅର୍ଜିତ ସୁଧର ଭୁଲ ହିସାବ ଯୋଗୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷି 5.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାନ ପରିମାଣରେ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ ହ୍ରାସ ପାଇଲା ।</p> <p>(ii) ବସ୍ କ୍ୟୁ ଆଣ୍ଡାସ୍ତଲର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ହୋଇ ତାହା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ହିସାବ ନହେବା କାରଣରୁ ‘ସମ୍ପତ୍ତି, ସଂଯୋଗ ଏବଂ ସାଜସଜ୍ଜା’ରେ 29.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମପରିମାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଥିବା ପୁଞ୍ଜିରେ ବୃଦ୍ଧି, ଅବକ୍ଷୟତା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟରେ (ବିଳମ୍ବ ଆୟ-ପୁଞ୍ଜି ଅନୁଦାନ) 13.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।</p> <p>(iii) ପ୍ଲାର୍ଟ ସଲ୍ୟୁସନ ପ୍ରକଳ୍ପ, କ୍ଷେତ୍ର ଭିତ୍ତିକ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ଓ ଅବଧାରଣା, ଡିପିଆର ପରାମର୍ଶଦାତା, ଠିକାଦାର ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ତିନି କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ପରାମର୍ଶ ଦେୟ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ଭୁଲ ହିସାବ କରିବାରୁ ପୁଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି 23.84 କୋଟି ଟଙ୍କା କମରେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ କ୍ଷତି 23.84 କୋଟି ଟଙ୍କା (5.16 କୋଟି ଟଙ୍କା 2019-20 ପାଇଁ ଓ 18.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୂର୍ବ ଅବଧିପାଇଁ ଥିଲା) ଅଧିକ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ।</p>
9.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	<p>(i) ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ବାଣିଜ୍ୟ ଦେୟ)ରେ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଭଡାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଗୋଦାମ ଘରର ଭଡା 2.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ଉଭୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଦେୟ (ଗୋଦାମ ଘର ଭଡା) ଏବଂ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ତି ପୂର୍ବ କ୍ଷତି 2.59 କୋଟି ଟଙ୍କା କମରେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ।</p> <p>(ii) ସ୍ୱାୟତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି (ଦୃଶ୍ୟମାନ ସମ୍ପତ୍ତି)ରେ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମ୍ପଲ ଯୋଜନା (ଇଆରପି)/ଏସ୍‌ଏପି ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ 4.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ସୁଦ୍ଧା କମ୍ପାନୀ ଇଆରପି/ଏସ୍‌ଏପି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ 7.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା 2017-18 ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ</p>

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
		<p>କେବଳ 2.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ବାବଦକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ମୋଟ ବ୍ୟୟ 7.14 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 0.29 କୋଟି ଟଙ୍କା, 2.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 1.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ଖର୍ଚ୍ଚ ବଦଳରେ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବେ ଯଥାକ୍ରମେ 2015-16, 2016-17 ଓ 2017-18 ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 0.59 କୋଟି ଟଙ୍କା 2017-18 ରେ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଇଆରପି ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ସ୍ତାୟୀ ଲାଭ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଲାଭ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଛଅ ବର୍ଷ ଅବଧିରେ ମିଳିବାକୁ ଥିଲା, ଏଣୁ ଇଆରପି ପ୍ରଣାଳୀ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜସ୍ୱ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ ହିସାବରେ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।</p> <p>ଏହାଫଳରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ସମ୍ପତ୍ତି 4.96 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ପୂର୍ବ ଶ୍ରେଣୀ 4.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।</p>

ସାରଣୀ 5.4: ଡିସକ୍ଲୋଜର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
1	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	<p>2016-17 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ବିକ୍ରୟରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ମୂଲ୍ୟ 0.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବକୁ ନେଇଥିଲା । ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମହାଶାଳୟ (ଏମ୍‌ଓ‌ଇଏଫ୍) ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 3 ନଭେମ୍ବର 2009 ର ରେଜେକ୍ଟ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ତାପକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ବିକ୍ରୟରୁ ସଂଗୃହ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥକୁ “ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀକରଣ ରିଜର୍ଭ୍ ପାଣ୍ଟି” ଭାବରେ ଏକ ପୃଥକ ଖାତା ନାମରେ ରଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଭିତ୍ତିଭୂମି କିମ୍ବା ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ, ଶତପ୍ରତିଶତ ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ସୌଗନ୍ଦ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ । କମ୍ପାନୀ ପୃଥକ ନାମରେ ଖାତା ବା 0.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀକରଣ ପାଣ୍ଟି କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ପୃଥକ ନାମରେ ଖାତା ନକରିବାର କାରଣ ହିସାବ ଟିକ୍ସରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇ ନଥିଲା ।</p>
2.	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	<p>କମ୍ପାନୀ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଅବଶ୍ୟକ ହିସାବ କରିବାର ପଦକ୍ଷେପ ଲାଭନରୁ ଡବ୍ଲୁଡିଭିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ହିସାବ ଟିକ୍ସରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା । ତେବେ, ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍-5 ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ନୀତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ ହିସାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲା ।</p>
3.	ଓଡ଼ିଶାର ସରକାର ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ (ପୃଥକ ଆର୍ଥିକ ବିଭାଗ)	<p>ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନୂତନ ଓ ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ମହାଶାଳୟ (ଏମ୍‌ଏନ୍‌ଆରଇ)ର ଅତି ବୃହତ୍ ସୌରଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନା ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ସୌରଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକଳ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I (275 ମେଗାଓ୍ୱାଟ୍) ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବାବଦକୁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଜମା କରାଯାଇଥିବା 9.40 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ପୁଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ମୋଟ 1,000 ମେଗାଓ୍ୱାଟ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I 275 ମେଗାଓ୍ୱାଟ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ସବିଶେଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନ (ଡିପିଆର) 28 ଜାନୁଆରୀ 2019 ରେ ଏମ୍‌ଏନ୍‌ଆରଇ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-II (725 ମେଗାଓ୍ୱାଟ୍) ପ୍ରକଳ୍ପର ଧିମା ପ୍ରଗତି ଓ ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇନଥିବା ହେତୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଗଲା । ପ୍ରସାବିତ ସୌରଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ମନ୍ଦର ଗତି ହେତୁ ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରେ ଏମ୍‌ଏନ୍‌ଆରଇ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I (275 ମେଗାଓ୍ୱାଟ୍) ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲା ।</p>

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
		<p>ଇଣ୍ଡସ୍‌ଟ୍ରି ଧାରା 3(ଖ) ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଘଟଣାଟି ରିପୋର୍ଟିଂ ଅବଧି ପରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ହିସାବରେ ସମାଯୋଜନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ। ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଇଣ୍ଡସ୍‌ଟ୍ରି-10 ର ଧାରା 21 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଏହିପରି ଅଣ-ସମାଯୋଜକ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଉପଭୋକ୍ତାମାନେ ବିଭିନ୍ନ ବିବରଣୀ ଆଧାରରେ ନେଉଥିବା ଅର୍ଥନୈତିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବାର ଥିଲା, ତେବେ ସଂସ୍ଥା ଏହାକୁ ହିସାବ ଚିତ୍ରଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା। ତେଣୁ, ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ସମ୍ପଦଗୁଡ଼ିକର ସଂସ୍ଥାପନା, କମ୍ପାନୀର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଭାରତୀୟ ଏଏସ୍-10 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଟ ବାତିଲ ହେବା ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବାର ଥିଲା।</p>
4	ରାଉରକେଲା ସ୍ପାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	<p>ସ୍ପାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ରାଉରକେଲା ପୌର ନିଗମ (ଆର୍ଏମସି) ଅଧିନରେ ଆସୁଥିବା ଏନ୍‌ଏସ୍‌ସିଭି ଉଦ୍ୟାନ, ଉଦ୍‌ଭବନଗର ଏବଂ ରୋଟାରୀ-I ଓ II ଉଦ୍ୟାନରେ ନୂତନ ଆଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ, ଚଳାପଥ ଏବଂ ମୁକ୍ତାକାଶ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ନିର୍ମାଣରେ 1.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ନୂତନ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସଠିକ ହିସାବ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବିବରଣୀର ଅଂଶ ଭାବରେ ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ଚିତ୍ରଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହେବା ଉଚିତ। ତେଣୁ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଚିତ୍ରଣରେ ସେହି ପରିମାଣରେ ଅଭାବ ଥିଲା।</p>
5	ଓଡ଼ିଶାର ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	<p>ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରର ନର୍ଦ୍ଦମା ଦ୍ୱାରା ମଇଳା ନିଷ୍ପାଦନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019) ଏବଂ ନୂତନ ରୁକ୍ମିନାମାର ନିଷ୍ପାଦନ (ନଭେମ୍ବର 2019) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମସ୍ତ ଦେୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ମଇଳା ନିଷ୍ପାଦନ ମଣ୍ଡଳୀ (ଓଡ଼ିଶାଏସ୍‌ସିଭି) ଠାରୁ ନିଗମକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଲ୍ଲୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ମାଲିକାନା ନିଗମ ପାଖରେ ରହିଥିଲା। ତେଣୁ, ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଚିତ୍ରଣରେ ଏପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ସମକ୍ଷରେ ନିଗମ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା।</p>
6	ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ପାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	<p>(i) ସ୍ପାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଅର୍ଥ ରାଶି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଯଥା-ବିଏମସି, କୁଟ୍, ବିଡିଏ, ପିଏଚ୍‌ଇଡି ଇତ୍ୟାଦିକୁ ସୁବିଧା ବା ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା (କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା)। ସେହି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥରାଶି ଓ ଅନୁଦାନର ଉପଯୁକ୍ତ ହିସାବ ପାଇଁ ସେହି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟିହେବାକୁ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା ପୂର୍ବରୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା। ଏହା ବିଭାଗ ବିବରଣୀର ଅଂଶ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ଚିତ୍ରଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା। ତେଣୁ, ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ଚିତ୍ରଣ ସେହି ପରିମାଣରେ ଅଭାବ ଥିଲା।</p> <p>(ii) ବିଭାଗ ବିବରଣୀର ଅଂଶ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଚିତ୍ରଣର ସଂଖ୍ୟା 3.10.3 ରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସହ-ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟବହାର ସହିତ ଭବିଷ୍ୟତ ଅର୍ଥନୈତିକ ମୂଲ୍ୟ ଥିବା ଗୋଟିଏ କୃଷ୍ଣର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଉପଭୋକ୍ତା ଅଧିକାର ଭାବରେ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ଭୌତିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିନା କରାଯାଇଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ଚିତ୍ରଣ 3.10.4 ଅନୁଯାୟୀ, ପୃଥକ ଭାବରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଅପରେଟିଂ ସଫ୍ଟୱେୟାରକୁ ଅଦୃଶ୍ୟମାନ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ</p>

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
		କରାଯାଇଥିଲା। ଯେଉଁଠାରେ କି ସେଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ ସହିତ ସ୍ୱସ୍ଥ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଥିଲେ।

ସାରଣୀ 5.5: ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ
1.	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	<p>31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ସାଧାରଣ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦାୟତ୍ୱବୋଧ ଅଧୀନରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ବିପଦର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ସମୟରେ ସମାକ୍ଷକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି ଯାହା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଡିଜାଇନ୍ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସତ୍ୟ ଓ ଯଥାର୍ଥ ମତ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହାକି ଉକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ କିନ୍ତୁ ଆର୍ଥିକ ରିପୋର୍ଟିଂ ଏବଂ ଏହିପରି ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ କମ୍ପାନୀ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖିଛି କି ନାହିଁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ।</p> <p>ଏହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 143(3) ର ନିୟମ 10(କ) ଓ କମ୍ପାନୀ (ସମାକ୍ଷା ଓ ସମାକ୍ଷକ) ନିୟମ, 2014 ର ବିରୋଧାଭାଷ କରୁଛି ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବିଷୟରେ ସମାକ୍ଷକ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଦରକାର।</p>
2.	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	<p>ସାଧାରଣ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁକ୍ଳେପ-3 ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ବିଷୟା ସଂଖ୍ୟା 8(ii) ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ପଞ୍ଜାବୀର ଜମିର ମୂଲ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ସମନ୍ୱୟ ଦେୟ ମିଶିନଥିଲା। ଏହି ପଞ୍ଜିକରଣ ଓ ଅନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ସମନ୍ୱୟ ଦେୟ ପଞ୍ଜିକରଣ ପରେ ଇଡ଼କୋକୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ପଞ୍ଜା ଦସ୍ତାବିଜର ନିଷ୍ପାଦନ ପୂର୍ବରୁ ପଞ୍ଜା ଦସ୍ତାବିଜ ସେହିଭଳି ଉଲ୍ଲେଖ ହେବ ଯେଉଁଭଳି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଉପଯୋଗୀ ଜୀବନର ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକ କରାଯିବ ଯାହାକି ବୈକଳ୍ପିକ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆକଳନ ସହିତ ମୂଳ ଧନରେ ପରିଣତ କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ଜମି ପଞ୍ଜା ସଂକ୍ରାନ୍ତିରୁ ବୁକ୍ସିନାମା ଓସିପିଏଲ୍ ଓ ଇଡ଼କୋ ମଧ୍ୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା। ଜମି ପଞ୍ଜା ବୁକ୍ସିନାମା କରିବା ସମୟରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଦେୟ ଓ ପଞ୍ଜିକରଣ ଦେୟ ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ତେଣୁ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଓସିପିଏଲ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଜନିତ ଦେୟର ପୁଞ୍ଜିକରଣରେ ସାମିଲ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନଥିଲା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ମନ୍ତବ୍ୟର ଅଭାବ ଥିଲା।</p>
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	<p>31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ସିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଉପରେ ସାଧାରଣ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ପରିଶିଷ୍ଟ-ଖ ର ପସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା VII(C) ଅନୁଯାୟୀ, କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ 0.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ହସ୍ତାନ୍ତର ଦେୟ ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ କରାଯାଇନଥିଲା। ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଭୁଲବଶତଃ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନେଟୱାର୍କ, ସର୍ଭର ଓ ସଫ୍ଟୱେୟାର ବାବଦରେ ପୁଞ୍ଜିକରଣ କରାଯାଇ ତାହା ଉପରେ 0.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବଶ୍ୟକ 2017-18 ବର୍ଷରେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି</p>

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ମତ୍ତବ୍ୟ
		ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, 2016-17 ବର୍ଷ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଉପରେ ସିଏଜିଙ୍କର ମତ୍ତବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ ରେଫରାନ୍ସ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଅକ୍ଟୋବର 2016 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ଇଆରପି/ଏସଏପି ହସ୍ତାନ୍ତର ବାବଦକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ 0.46 କୋଟିକୁ ପୁଞ୍ଜିକରଣ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା। ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, କମ୍ପାନୀ 0.30 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ପୁଞ୍ଜିକରଣ କରିଥିଲା। ତେଣୁ, ସାଧାନ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେହି ପରିମାଣରେ ସଠିକ ନଥିଲା।

ସାରଣୀ 5.6: ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମତ୍ତବ୍ୟ

ଲାଞ୍ଜିଗତ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 08.08.2008 ରିଖର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ପାଇଁ ବେଦାନ୍ତ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବତନ ଷ୍ଟେରଲାଇଟ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍) ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥରାଶିକୁ କମ୍ କରି ହିସାବକୁ ନେବାକୁ ରିଜର୍ଭ ଓ ବଳକା (ଟିହିତ ପାଣ୍ଡି) 2.30 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ରିଜର୍ଭ ଓ ବଳକା ସମାନ ପରିମାଣରେ ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା।
---	---

5.5.2 ସିଏଜି କେବଳମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଥିବା ବୈଧାନିକ ନିଗମ

ସିଏଜି କେବଳମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଥିବା ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଉପରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ (ଓଏସଆର୍ଟିସି)

- (i) ଅବସର/ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଆନୁତୋଷିକ ବାବଦକୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ 2018-19 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା 0.61 କୋଟି ଟଙ୍କା କର୍ମଚାରୀ ଉପକାର ବ୍ୟୟ (ଆନୁତୋଷିକ)ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା। କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଅନୁତୋଷିକକୁ ହିସାବକୁ ନନେବା ଦ୍ୱାରା କର୍ମଚାରୀ ଉପକାର ବ୍ୟୟ କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଓ ଲାଭ 0.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ସେହି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ସେହି ପରିମାଣରେ କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ଅଧିକତ୍ୱ, ନିଗମ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ-15 ଅଧିନରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିନଥିଲା।
- (ii) 2018-19 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହିସାବର ପ୍ରମାଣୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ସଂସ୍ଥା (ଇପିଏଫ୍‌ଓ)ର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1997 ରୁ 2017 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ସମାପନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେୟ ବାବଦ 0.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହାଫଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଲାଭ 0.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହେବା ସହ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ସମାନ ପରିମାଣରେ କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା।
- (iii) ବାଦାମବାଡ଼ି ବସଷ୍ଟାଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ମରାମତି ଓ ନବୀକରଣ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୁଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି ଭାବରେ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଇବାରୁ ଅଣ-ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମ୍ପତ୍ତି (ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି-ପୁଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି) 1.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ଏହା ଫଳରେ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି 2.58 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ 1.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅବଶ୍ୟୟ 0.01 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ହେବା ସହ ଲାଭ 0.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା।

(iv) ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1,214 ଟି ମାମଲାରେ ମତରଗାତି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ଦାବି ବିଚାରାଳୟ ଦେଇ ବାବଦ 25.70 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ନିଗମ ବାର୍ଷିକ ହିସାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନଥିଲା। ଯେହେତୁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଆପୋଷ ରୁଝାମଣା ଓ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିଚାରାଳୟ ଥିଲା, ଏହାକୁ ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍ 29 ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ଏକ ଅଂଶ ହୋଇଥିବା ଟିପ୍ପଣୀରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ (ଟିପ୍ପଣୀ-22.25) ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା।

(v) ଓଆର୍ଟି କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ମିଶ୍ରଣ ବାବଦକୁ 28.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଛାଡ଼ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 29 ଅଗଷ୍ଟ 2019 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ। ଉଭୟ ଓଏସ୍‌ଆର୍ଟିସିର 28.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାବିକୁ ଛାଡ଼ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବାରୁ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀର ଅଂଶ ହୋଇଥିବା ଟିପ୍ପଣୀ (ଟିପ୍ପଣୀ-22.19) ରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସଠିକ୍ ନଥିଲା।

5.6 ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ/ ଇଣ୍ଡ ଏଏସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 469 ଏବଂ ଧାରା 129(1), 132, 133 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ 1 ରୁ 7 ଏବଂ 9 ରୁ 29 ବିହିତ କରିଥିଲେ। ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ (ଭାରତୀୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ) ନିୟମ 2015 ଏବଂ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ (ଭାରତୀୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ) (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମ, 2016 ମାଧ୍ୟମରେ 41 ଭାରତୀୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ (ଇଣ୍ଡଏଏସ୍) ଜାରି କରିଥିଲେ।

ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ସାତଟି କମ୍ପାନୀ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ/ଇଣ୍ଡଏଏସ୍‌କୁ ପାଳନ କରୁନାହାନ୍ତି ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ-28 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସିଏଜି ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ/ଇଣ୍ଡଏଏସ୍ କୁ ଅନୁପାଳନ କରି ନଥିଲେ ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବେଦିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ:

ସାରଣୀ 5.7: ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍/ ଇଣ୍ଡ ଏଏସ୍‌କୁ ପାଳନ ନକରିବା

ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍/ ଇଣ୍ଡ ଏଏସ୍		କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବ୍ୟତିକ୍ରମ
ଏଏସ୍ 5	ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ନୀତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରକାଶ	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଏଏସ୍ 5 ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ 2018-19 ବର୍ଷରେ ସରକାରଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ରିଟେନ୍ ଡାଉନ୍ ମୂଲ୍ୟ ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରକାଶ କରିନାହିଁ।
ଏଏସ୍ 2	ଭଣ୍ଡାରର ଆକାଉଣ୍ଟିଂ	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ସୁଧର ଭୁଲ ହିସାବରେ ତା ସହିତ କଷ୍ଟମ୍ ମିଲ୍ ରାଇସ୍ (ଦ୍ରବ୍ୟ ତାଲିକା)ର ମୂଲ୍ୟାୟନର ବର୍ଷନ ମୂଲ୍ୟ।
ଏଏସ୍ 12	ସୁଗିତ କର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରିମାଣର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହିସାବ	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଇଣ୍ଡ ଏଏସ୍ 12 ର ନୀତି ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିଗମ ବିଳମ୍ବ ସମ୍ପତ୍ତି କର ବାବଦରେ 17.52 କୋଟି ହିସାବ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 12.67 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହିସାବ କରିବାର ଥିଲା ଯେହେତୁ ବଳକା ରାଶି 4.85 କୋଟି ଟଙ୍କା 2018-19 ବର୍ଷରେ

ଆଜାଉଷିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ/ ଇଣ୍ଡିକ୍ଟର ଏବଂ		କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବ୍ୟତିକ୍ରମ
			ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇ ସାରିଥିଲା ।
ଇଣ୍ଡିକ୍ଟର 10	ବସ୍ତୁ ପ୍ରକୃତିର ରିପୋର୍ଟ ସମୟରେ ଅଣ-ଆବଦ୍ଧତା ଲାଭ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାଶ	ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡର ସବୁଜ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ	ରିପୋର୍ଟ ଅବଧି ପରେ 275 ମେଗାଓର ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ସଂସ୍ଥାପନ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହା ଅବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଘଟଣା ଏବଂ ସାର୍ବଜନ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା ତାହା ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା ।
ଏବଂ 15	ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ-15 ଅନୁଯାୟୀ ନିଗମ ତାହାର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଲାଭ ବିମାଗଣନା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିନଥିଲା ।
ଏବଂ 29	କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଗମ ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ (ଏମ୍‌ଏସିଟି) 1,214 ଟି ମାମଲାର ଦେୟ ବାବଦରେ 25.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖାତାରେ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲା ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ।

5.7 ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଚିଠି

ଆର୍ଥିକ ସମୀକ୍ଷାର ଅନ୍ୟତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସମୀକ୍ଷକ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷାକୁ ଉତ୍ତମ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଯୋଗାଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବା ।

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 143(5) ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜିଏକ୍ ମତ୍ତବ୍ୟ ଭାବରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମତ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ, ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସିଏଜିଏକ୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତା କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଏକ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ନିମ୍ନ ସମନ୍ଧ୍ୟାୟ:

- ହିସାବ ନୀତି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା;
- ସମୀକ୍ଷାକୁ ଉତ୍ତମ ସଂଶୋଧନ ଯାହା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ; ଏବଂ
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚନା ଉପରେ ସଂଶୋଧିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ବୋଲି ଦେଖିଥିବା ଆଶ୍ୱାସନା ବିଷୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କିମ୍ବା ଆଦୌ ଉଲ୍ଲେଖ ନକରିବା ।

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ସିଏଜି 16 ଟି ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରୁ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଚିଠି ଜାରି କରିଥିଲେ ଯାହାର ତାଲିକା ପରିଶିଷ୍ଟ-29 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ VI

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଅଧ୍ୟାୟ VI

6. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାରବାରର ନମୁନା ସମୀକ୍ଷାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

6.1 ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ବକ୍ସାଇଟର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାରଣରୁ 61.06 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମ୍‌ସି)କୁ 428.075 ହେକ୍ଟରର ଓଡ଼ିଶାର କୋରାପୁଟ ଓ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ସ୍ଥିତ କୋଡ଼ିଙ୍ଗମାଳି ବକ୍ସାଇଟ ବ୍ଲକର ଖଣି ପତ୍ତା 50 ବର୍ଷ ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବକ୍ସାଇଟ ଖନନ କରି ଆଲୁମିନିୟମ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାପନକୁ ବିକ୍ରୟ ନିମିତ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଏମ୍‌ସି ସହ ପତ୍ତା ରୁକ୍ଷି ଜାନୁଆରୀ 2017ରେ କରିଥିଲେ । ଭାରତୀୟ ଖଣି ସଂସ୍ଥା (ଆଇବିଏମ୍) ଆନୁମାନିକ 611 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ବକ୍ସାଇଟ ଗଚ୍ଛିତ ଥିବା ପତ୍ତା ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଖଣି ଖନନ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ 15 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାର୍ଷିକ 30 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ସହ 21 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଖଣି ଖନନ ନିମନ୍ତେ ଆଇବିଏମ୍ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ।

କଞ୍ଚାମାଲର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ସଂଯୋଗ (ଏଲଟିଏଲ୍)⁴⁷ ଦ୍ୱାରା ଅବିରତ ଯୋଗାଣ ନିମିତ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ବକ୍ସାଇଟ ଖଣିଜପଥର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଫେବୃୟାରୀ 2018ରେ କ୍ରିୟାବିଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କ୍ରିୟାବିଧି ଅନୁଯାୟୀ, ବିକ୍ରୟଯୋଗ୍ୟ ବକ୍ସାଇଟ ଜମାର 70 ପ୍ରତିଶତ ରାଜ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ ଶେଷ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଏଲଟିଏଲ୍ ଜରିଆରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 30 ପ୍ରତିଶତ ଜାତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତି ଛଅ ମାସରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଜାତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚରେ 50 ପ୍ରତିଶତ ଲାଭ ମିଶାଇ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ।

ଓଏମ୍‌ସି ବକ୍ସାଇଟ ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଜନୈକ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017ରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଖୋଦିତ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳକୁ ପୂରଣ⁴⁸ କରିବା ପାଇଁ ଘନ ମିଟର ପିଛା ବର୍ଷିତ ବା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିବା ଦରର 61 ପ୍ରତିଶତ ଖଣି ଖନନ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଓଏମ୍‌ସି ଓ ଠିକାଦାର ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରୁକ୍ଷିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଥିଲା । ସେହିପରି, ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ସୁଧ ବାବଦକୁ ଓଏମ୍‌ସି ଲୌହପଥର ଉତ୍ତୋଳନର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟରେ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ସହନୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଡାଆ (ଏସ୍‌ଡିଏଫ୍)ର ପରିବ୍ୟୟ ତୃତୀୟ ନିଲାମରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିଲା ଯାହାକି ରାଜଭାଗର 10 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏଣୁ, ଏହିପରି ସ୍ଥିତିରେ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅଟକଳରେ ପରିବ୍ୟୟର ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ଯଥା ଖୋଦିତ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳକୁ ପୂରଣ କରିବା ଖର୍ଚ୍ଚ, ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ସୁଧ, ଏସ୍‌ଡିଏଫ୍, ବକ୍ସାଇଟ ଉତ୍ତୋଳନ ଓ ଆଲୁମିନିୟମ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ ବିକ୍ରି ବାବଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଶ୍ଚିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଥିଲା ।

⁴⁷ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ସଂଯୋଗର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଲେରାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖଣିର ଉତ୍ପାଦନରୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଭିତରେ ଯୋଗାଣ

⁴⁸ ଖଣି ଖନନ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଗର୍ଭକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଖୋଦିତ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳର ପୂରଣ କୁହାଯାଏ

ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଗତ ତିନୋଟି ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ⁴⁹ ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ବକ୍ସାଇଟର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଟନ୍ ପିଛା 462 ଟଙ୍କା, 547 ଟଙ୍କା 50 ପଇସା ଓ 672 ଟଙ୍କା 65 ପଇସା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା। ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଟନ୍ ପ୍ରତି ଯଥାକ୍ରମେ 465 ଟଙ୍କା, 553 ଟଙ୍କା ଓ 673 ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା। ତିନୋଟି ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ ଅପ୍ରେଲ 2018ରୁ ଜୁଲାଇ 2019 ମଧ୍ୟରେ ଓଏମ୍‌ସି 31,86,277⁵⁰ ଟନ୍ ବକ୍ସାଇଟ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲା।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ସଠିକ ଭାବରେ ହିସାବ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ସବିଶେଷ ଦିଆଗଲା:

- ବାର୍ଷିକ ଆମୋରଟାଇଜେସନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉତ୍ପାଦନର ଖର୍ଚ୍ଚର ଏକ ଉପାଦାନ ଥିଲା। ଖଣି ଖନନ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଖନନଯୋଗ୍ୟ ଗଠିତ ବକ୍ସାଇଟ୍‌କୁ ବିକ୍ରିକୁ ନେଲେ ଖଣିର ଜୀବନକାଳ 21 ବର୍ଷ ଥିଲା। ଅପ୍ରେଲ 2018ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2019 ମଧ୍ୟରେ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ ନିମିତ୍ତ ଓଏମ୍‌ସି ଖଣି ଜୀବନକାଳ 50 ବର୍ଷ ହିସାବ କରିବାରୁ ବାର୍ଷିକ ଆମୋରଟାଇଜେସନ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ସେହିପରି ସମୁଦାୟ ପୂର୍ତ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚର କେବଳ ଏକ ଅଂଶ ଅବମୂଲ୍ୟନ ହିସାବ କରିବା ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବମୂଲ୍ୟନ ହିସାବ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପୂର୍ତ୍ତକାର୍ଯ୍ୟର ଜୀବନକାଳ 21 ବର୍ଷ ବଦଳରେ 30ରୁ 60 ବର୍ଷ ନିଆଯାଇଥିଲା।
- ପୁନଶ୍ଚ, ବକ୍ସାଇଟର ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ଓଏମ୍‌ସି ଖୋଦିତ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ ପୂରଣ କରିବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ସୁଧକୁ ବିକ୍ରିକୁ ନେଇନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ବକ୍ସାଇଟର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ କମ୍‌ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇଥିଲା।
- ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଏସ୍‌ଡିଏଫ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ ସମୟରେ ବିକ୍ରିକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ଯାହାକି ତୃତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ସମୟରେ ଓ ଲୌହପଥର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ହିସାବ କରିବା ସମୟରେ ବିକ୍ରିକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା।

ଉପରୋକ୍ତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରିକୁ ନେଲେ, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ ନିମିତ୍ତ ଟନ୍ ପିଛା 563 ଟଙ୍କା 13 ପଇସା, 778 ଟଙ୍କା 33 ପଇସା ଓ 867 ଟଙ୍କା 67 ପଇସା ଟଙ୍କା ହେବା ଉଚିତ ଯାହାକି ଓଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ଟନ୍ ପିଛା ଯଥାକ୍ରମେ 462 ଟଙ୍କା, 547 ଟଙ୍କା 50 ପଇସା ଓ 672 ଟଙ୍କା 65 ପଇସା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହିପରି, ବକ୍ସାଇଟ୍ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ଯୋଗୁ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ କମ୍‌ରେ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ଫଳରେ ଓଏମ୍‌ସି 61.07 କୋଟି ଟଙ୍କା⁵¹ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା।

ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରେ କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021) ଯେ, ଉପର ସ୍ତରର ମୃତ୍ତିକା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପର୍କିତ ସମୟରେ ଗର୍ଭ ପୂରଣ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଗର୍ଭ ପୂରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକାଦାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସରରେ ଥିଲା, ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଗର୍ଭ ପୂରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପୃଥକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ପ୍ରଥମ ତିନିବର୍ଷ ଓ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ, ଗର୍ଭ ପୂରଣ ପାଇଁ କେବଳ 7,92,954 ଘନ ମିଟର ଉପର ସ୍ତର ମୃତ୍ତିକା ପୁନଃ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା। ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ ଯେ, ଏସ୍‌ଡିଏଫ୍ ବ୍ୟୟ ପ୍ରଥମ ତିନିବର୍ଷ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଥିଲା ଏବଂ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅଂଶବିଶେଷ ନଥିଲା।

⁴⁹ ଛଅ ମାସ ଅନ୍ତରାଳ ଥାଇ ପ୍ରଥମ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ 04 ଅପ୍ରେଲ 2018ରେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ ୦୩ ଅକ୍ଟୋବର 2018ରେ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମ 03 ଅପ୍ରେଲ 2019ରେ ହୋଇଥିଲା
⁵⁰ ପ୍ରଥମ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ 5,48,795 ଟନ୍, ଦ୍ୱିତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ 11,41,037 ଟନ୍ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ 14,96,445 ଟନ୍
⁵¹ ପ୍ରଥମ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ 5.55 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଦ୍ୱିତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ 26.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ତୃତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମରେ 29.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିକ୍ରୟ

ଗର୍ଭ ପୂରଣ ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କୌଣସି ପୃଥକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନଥିଲା ବୋଲି ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତରଟି ସଠିକ ନଥିଲା କାରଣ ଗର୍ଭ ପୂରଣ ଘନମିଟର ପିଛା ବର୍ଦ୍ଧିତ ବା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିବା ଦରର 61 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ ଡିସେମ୍ବର 2017ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ମଧ୍ୟରେ ଗର୍ଭ ପୂରଣ ପାଇଁ 7,92,954 ଘନ ମିଟର ଉପର ସ୍ତର ମୂଲ୍ୟକାରେ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 87,52,500 ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଅନୁରୂପ ଖୋଦିତ ଅଞ୍ଚଳ 43,76,250 ଘନ ମିଟର ହେବ। ଖଣିର ସର୍ବନିମ୍ନ ତିନି ତାରକା ମାନ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଥିବା ପରିମାପ ମଧ୍ୟରୁ ଏସ୍‌ଡିଏଫ୍ ଅନ୍ୟତମ। ଏହି ମାନ ହାସଲ ନକଲେ ଆଇବିଏମ୍ ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତଗିତ ରଖିବ। ଓଏମ୍‌ସି ଚୂଡ଼ାୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନିଲାମର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଏସ୍‌ଡିଏଫ୍‌କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲା। ଅର୍ଥ ଯୋଗାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ ଥିଲା କାରଣ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥରାଶି ଯଦି ଅନ୍ୟତ୍ର ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଏହା ଉପରେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀୟା ଆୟ ହାସଲର ସୁଯୋଗ ରହିଥିଲା। ଏଣୁ, ଓଏମ୍‌ସି ଅର୍ଥ ଯୋଗାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମେତ ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଦୂରଦର୍ଶିତାର ସହ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା।

ଏହିପରି, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବ୍ୟୟ ଗଣନା ଓ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ବକୃତ୍ତର ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବାରୁ ଓଏମ୍‌ସି ଏହାର ଆର୍ଥିକ ସାର୍ଥକୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଓ 61.07 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବିରତ ଭାବରେ ବକୃତ୍ତ ଯୋଗାଣ କରିବାର କଳ୍ପନାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ କରିଦେଇଥିଲା।

6.2 ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଆନୁତୋଷିକ, ଛୁଟି ଦରମାର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଗଣନା ଏବଂ ସମ୍ପାଦିତ ବିଶ୍ରାମ ଦିବସ ପାଇଁ ମଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ 5.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମ୍‌ସି) ଏହାର ଖଣି ତଥା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନିରାପତ୍ତା କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିରାପତ୍ତା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015ରେ ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲା। ଟେଣ୍ଡରର ଜବାବରେ 13 ଘରୋଇ ନିରାପତ୍ତା ସଂସ୍ଥା ନିଲାମ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। ବମେ ଇଣ୍ଡେଲିଜେନ୍ସ ସିକ୍ୟୁରିଟି (ବିଆଇଏସ୍) ଭାରତ ଲିମିଟେଡ୍ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତକାଳୀ (ଏଲ୍1) ହୋଇଥିଲା। ଟେଣ୍ଡର ସର୍ତ୍ତର ଧାରା 16 ଅନୁଯାୟୀ 12 ଜଣ ବୈଷୟିକ ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ନିଲାମ ତକାଳୀଙ୍କୁ ଏଲ୍1 ଦରରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚୁକ୍ତି ପୂର୍ବ ଆଲୋଚନା 16 ଜାନ୍ୟୁଆରୀ 2016ରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟାଯାଇପାରିବ। ସିକ୍ୟୁରିଟି ସଲ୍ୟୁସନ୍ସ ସର୍ଭିସେସ୍ (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍) ଏବଂ କଲିଙ୍ଗ ଡ୍ରାରିୟର୍ସ ସିକ୍ୟୁରିଟି ସର୍ଭିସେସ୍ (କେଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍) ନାମକ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ସଂସ୍ଥା ଏଲ୍1 ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ। ତେଣୁ, ଓଏମ୍‌ସି ସମୁଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତିନୋଟି ସଂସ୍ଥା⁵² ମଧ୍ୟରେ ଜାନ୍ୟୁଆରୀ 2016ରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ନିରାପତ୍ତା କର୍ମଚାରୀ ମୃତ୍ୟୁନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, ବିଆଇଏସ୍ ଭାରତ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ନିରାପତ୍ତା କର୍ମଚାରୀ ମୃତ୍ୟୁନ କରିବାକୁ 11 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016ରେ କୁହାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରଥମେ ଓଏମ୍‌ସି 1 ଫେବୃୟାରୀ 2016ରୁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସେବାଚୁକ୍ତି କରିଥିଲା ଯାହାକି 31 ଅଗଷ୍ଟ 2017 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା।

⁵² ଦୈତାରୀ, କୋଇଡା, କେ.କେ. ରୋଡ, ବାଲୁର ଓ ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ବିଆଇଏସ୍; ରାୟଗଡା, ପାରାଦୀପ, ଅନୁଗୋଳ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ମେସର୍ସ କେଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ବଡବିଲ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ମେସର୍ସ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍

ଟେକ୍ସଟର ଦସ୍ତାବେଜର ଧାରା ୩୨(୨) ଅନୁସାରେ ନିରାପତ୍ତା ସଂସ୍ଥାମାନେ ଏପରି ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଇନର ସତତ ଭାବରେ ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କେବଳ ଆନୁତୋଷିକ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ 1972, ମଜୁରି ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ 1936, ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ଅଧିନିୟମ 1948 ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ହେବାର ନଥିଲା। ସମାକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଗଲା: -

ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ନିୟମ 1950ର ଧାରା 23(4) ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ଅଧିକୃତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୈନିକ ମଜୁରି ସର୍ବନିମ୍ନ ମାସିକ ମଜୁରିକୁ ସାପ୍ତାହିକ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ରାମ ଦିନ ବିରାମ କରି 26 ଦିନରେ ଭାଗ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ। ବିଶ୍ରାମ ଦିବସ ପାଇଁ କୌଣସି ମଜୁରି ଦିଆଯିବାର ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ସମାକ୍ଷାରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ,

- ଓଏମ୍‌ସି ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିନିୟମକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଟେକ୍ସଟର ସର୍ଭ (ଧାରା ୨-2) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକୃତ ଦୈନିକ ମଜୁରିରେ 26 ଦିନ ବଦଳରେ 30.42 (365/12) ଗୁଣନ କରି ଫେବୃୟାରୀ 2016ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2017 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ମାସିକ ମଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ଏହା ଫଳରେ 3.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।
- ଆନୁତୋଷିକ ଅଧିନିୟମ 1972ର ଧାରା 2(ଏସ୍) ଅନୁସାରେ ମଜୁରିରେ ଅଧିକାର, କମିସନ, ଘରଭଡା ଭଡା, ଅଧିକାଳିକ ଭଡା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥାଏ ଏବଂ କେବଳ ମହଙ୍ଗା ଭଡା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଏ। ପୂର୍ବ କଥିତ ଅଧିନିୟମକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓଏମ୍‌ସି ଟେକ୍ସଟର ଦସ୍ତାବେଜରେ ଧାରା ୨-2 ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା ଯାହାକି ନିରାପତ୍ତା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଛୁଟି ଦରମା ଓ ଆନୁତୋଷିକ ବାବଦକୁ ମୋଟ ମାସିକ⁵³ ମଜୁରିର 17.81 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ଛୁଟି ଦରମା ଓ ଆନୁତୋଷିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ମଜୁରିରେ ଅଧିକାର, ଇଏସ୍‌ଆଇ, ଇପିଏଫ୍, ଇଡିଏସ୍ ଉପାଦାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରକୃତ ଆନୁତୋଷିକ ଓ ଛୁଟି ଦରମା ଏହି ମଜୁରି ଭିତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହିପରି ଆନୁତୋଷିକ ଓ ଛୁଟି ଦରମା ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ସମୁଦାୟ ମଜୁରିରେ ଇଏସ୍‌ଆଇ, ଇପିଏଫ୍ ଓ ଅଧିକାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରୁ କମ୍ପାନୀ 01 ଫେବୃୟାରୀ 2016ରୁ 31 ଅଗଷ୍ଟ 2017 ମଧ୍ୟରେ 1.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା।

ଏହିପରି ଆନୁତୋଷିକ, ଛୁଟି ଦରମାର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଗଣନା ଏବଂ ସାପ୍ତାହିକ ବିଶ୍ରାମ ଦିବସ ପାଇଁ ମଜୁରି ପ୍ରଦାନ ଫଳରେ ନିରାପତ୍ତା ଦେୟ ବାବଦକୁ 5.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2021ରେ କହିଲେ ଯେ, ନିରାପତ୍ତା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତି ଧାରା ୨-2ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହାରରେ ମଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ ଯେ, ନିରାପତ୍ତା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଭୂତପୂର୍ବ ସୈନିକଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ଡିଜିଆର୍ ନିରାପତ୍ତା ସଂସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଥିବା ମଜୁରି ହାରଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା। ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଗ୍ରହଣାୟ ନଥିଲା କାରଣ ନିରାପତ୍ତା ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଡିଜିଆର୍ ନିରାପତ୍ତା ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଦିଗଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ଆନୁତୋଷିକ ତଥା ଛୁଟି ଦରମା ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ ବିଷୟରେ ସରକାର ଉପର ଅନୁକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଇନର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ମତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ।

⁵³ ମୂଳ ଦରମା + ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ମହଙ୍ଗା ଭଡା (ଭିଡିଏ)+ କର୍ମଚାରୀ ରାଜ୍ୟ ବାମା (ଇଏସ୍‌ଆଇ)+ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନିଧି (ଇପିଏଫ୍) + କର୍ମଚାରୀ କମା ସଂଯୋଗ ବାମା

ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

6.3 ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ

ଅଗ୍ରାମ ଆୟକର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଆୟର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା 3.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସୁଧ ଯେଠି

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 (ଅଧିନିୟମ)ର ଧାରା 207 ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କରଦାତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 208 ରୁ 209 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ (ଏଫ୍.ଡ୍ୱାଇ) ପାଇଁ ଅଟକଳ ଆୟ ଉପରେ ଅଗ୍ରାମ କର ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଯଦି ଆୟକର ପରିମାଣ 10,000 ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଅଧିକ (ଧାରା 208) ହୁଏ ତେବେ ଅଗ୍ରାମ ଟିକସ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ (ଧାରା 211) ଋରୋଟି ଅଗ୍ରାମ କିଛିରେ⁵⁴ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଶତକଡ଼ା 90 ପ୍ରତିଶତ ଟିକସ ଅଗ୍ରାମ ଜମା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଲାବ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଅଗ୍ରାମ ଟିକସ ଜମା କରିବାରେ ନିଅଣ୍ଟ ହେଲେ ଧାରା 234ବି ଏବଂ 234ସି ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥକ ଭାବରେ ପ୍ରତି ମାସରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସୁଧ ଯେଠିକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଆୟକୁ ସଠିକ ଭାବେ ଆକଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସଠିକ ଅଗ୍ରାମ ଟିକସ ଯେଠି ହୋଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସିସିଏଲ୍) 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ତାର ଆୟ ବଜେଟ୍ ଅଟକଳ/ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରିତ⁵⁵ ଅଟକଳ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାର ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଅଗ୍ରାମ ଟିକସ ଯେଠି କରିଥିଲା ।

ବଜେଟ୍ ଅଟକଳ/ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଟକଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓସିସିଏଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ସୁଧା ଜମା ଉପରେ ସୁଧ ଆୟ ବାବଦରେ 37 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିବଦଳରେ 25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରକୃତ ସୁଧ ପ୍ରତିବଦଳରେ 22 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯଥାକ୍ରମେ 2017-18 ଏବଂ 2018-19ରେ ବିଠର କରିଥିଲା । ତେଣୁ, ଓସିସିଏଲ୍ ଉଭୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତାର ଜଣାଶୁଣା ଆୟର ଉତ୍ତୁକ ପ୍ରାୟତଃ ଉପେକ୍ଷା କରି ଅଗ୍ରାମ ଆୟକରକୁ ବିବେକିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅଟକଳ କରିନଥିଲା । ମୋଟ ଆୟ କରର ଶତକଡ଼ା 90 ପ୍ରତିଶତ ବା 56.97 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ କର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରତିବଦଳରେ ଓସିସିଏଲ୍ କେବଳ 33.02 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଅଗ୍ରାମ କର + ଟିଡିଏସ୍) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ସହ ଅଗ୍ରାମ କର ଯେଠି କରିଥିବାରୁ 3.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ସୁଧ ଯେଠି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା: -

ସାରଣୀ 6.1: ଅଗ୍ରାମ ଆୟକର କମ୍ ଯେଠି ହେତୁ ଜରିମାନା ସୁଧ ଦିଆଯାଇଥିଲା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ସମୁଦାୟ କର ଦାୟିତ୍ୱ	90 ଶତକଡ଼ା ଅଗ୍ରାମକର ପ୍ରଦେୟ	ଅଗ୍ରାମ କର ଯେଠି		ଟିଡିଏସ୍	ସମୁଦାୟ କର ଯେଠି	ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯେଠି ହୋଇଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ କର	ନିଅଣ୍ଟର ଶତକଡ଼ା	ଓସି ସୁଧ ଯେଠି
			ପରିମାଣ	ଶତକଡ଼ା					
2017-18	36.17	32.55	5.00	13.82	15.02	20.02	16.15	44.65	1.68
2018-19	27.13	24.42	0.71	2.62	9.55	10.26	16.87	62.18	1.89
ମୋଟ	63.3	56.97	5.71		24.57	30.28	33.02	52.16	3.57

⁵⁴ 15 ଜୁନ୍ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ (ଏହି ଅଗ୍ରାମ କରର 15 ପ୍ରତିଶତକୁ କମ୍ ନୁହେଁ), 15 ସେପ୍ଟେମ୍ବର (ପୂର୍ବ କିଛିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ମିଶାଇ ଏହି ଅଗ୍ରାମକରର ଅନୁ୍ୟନ୍ୟ 45 ପ୍ରତିଶତ, 15 ଡିସେମ୍ବର (ପୂର୍ବ କିଛିଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ମିଶାଇ ଏହି ଅଗ୍ରାମ କରର ଅନୁ୍ୟନ୍ୟ 75 ପ୍ରତିଶତ, ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର 15 ମାର୍ଚ୍ଚ (ପୂର୍ବ କିଛିଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ମିଶାଇ ଏହି ଅଗ୍ରାମ କରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ)

⁵⁵ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ସାଧାରଣତଃ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଫେବୃୟାରୀ/ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା

ଉପଯୁକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଉଛି ଯେ ଓସିସିଏଲ୍ 2017-18 ଏବଂ 2018-19ରେ 56.97 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ କର ପ୍ରତିବଦଳରେ ମାତ୍ର 30.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୈଠ କରିଥିଲା। ଯେହେତୁ 2017-18 ଏବଂ 2018-19ରେ ଓସିସିଏଲ୍ 52.16 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ଅଗ୍ରାମ ଟିକସ ପୈଠ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ ଟିକସ କିଣ୍ଡି ଧାର୍ଯ୍ୟ ହାରଠାରୁ କମ୍ କରିଥିବାରୁ ଓସିସିଏଲ୍ 3.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ତଣ୍ଡ ସୁଧ ଅଗଷ୍ଟ 2018ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2018 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ପୈଠ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା।

ଅଗ୍ରାମ ଟିକସର ଅନୁଚିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହେବା ଦ୍ୱାରା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସୁଧ ପୈଠ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା କାରଣ ଓସିସିଏଲ୍ 2017-18 ଏବଂ 2018-19ରେ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମାରୁ ମିଳିଥିବା ସୁଧ 82.24 କୋଟି ଟଙ୍କା (37.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 44.69 କୋଟି ଟଙ୍କା) କୁ ସଠିକ ଭାବରେ ଅଟକଳ କରିନଥିଲା ଯାହାକି ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଟକଳଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 50 ଏବଂ 103 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଥିଲା। ରାଜସ୍ୱ ବଳକାର ଆକଳନ ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ବୃଦ୍ଧି ବାବଦ ରାଜସ୍ୱକୁ ବିଚାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହିପରି, ଓସିସିଏଲ୍‌ର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୋଟ୍ ଆୟ ଏବଂ ଆୟକର ଦେୟର ଅନୁଚିତ ଅଟକଳ ହେତୁ ଓସିସିଏଲ୍‌କୁ 3.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସୁଧ ଦେବାକୁ ପଡିଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2021) ଯେ, ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ସମୟରେ ଅଜ୍ଞାତ / ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ପ୍ରକୃତ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା। ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ଆୟ ବୃଦ୍ଧିର କାରଣଗୁଡିକ ହେଲା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ଯାଦିକ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ଉପରେ ସୁଧ। ନିଗମର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ନୀତି ଅନୁସାରେ, କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୃହିତ, ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାପ୍ତି, ଆଦାୟର ନିଶ୍ଚିତତା ଅନୁସାରେ ହିସାବ କରାଯାଉଥିଲା। ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା। ଉତ୍ତରରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସୁଧ କମ୍ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ବ୍ୟାଙ୍କ ସୁଧ ହାର ହ୍ରାସ ଧାରାରେ ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଜମା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ପୁରୁଣା ହାରରେ ଜମା ଜାରି ହେତୁ ପ୍ରକୃତ ସୁଧ ଅଧିକ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା। ଓସିସିଏଲ୍ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଲାଭକୁ ବିଚାର କରିନଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ତ୍ରେମାସିକ ଅଗ୍ରାମ କର କମ୍ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା।

ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ଉପରେ ସୁଧକୁ ନିରୂପଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା ବୋଲି ସରକାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଉଭୟକୁ ବୁଦ୍ଧିନୀମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆକଳନ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ସୁଧର ପରିମାଣ ସଠିକ ଭାବେ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା। ଅଧିକତ୍ର, ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ଉପରେ ସୁଧ ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ଉଭୟ ବର୍ଷରେ କମ୍ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ଭୁଲରୁ ଶିଖିବାରେ ଅବହେଳା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ଉପରେ ସୁଧ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ଦାବିକୁ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ।

6.4 ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

ସିମେଣ୍ଟର କାଳ୍ପନିକ ଯୋଗାଣ ବାବଦରେ 2.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିଶୋଧ କରି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଦେଓ ଜଳସେଚନ, କରଞ୍ଜିଆ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ୱିଲ୍‌ଡ୍ରେ, ଲେଫ୍ଟହେଡ୍ ରେଗୁଲେଟର ଏବଂ ଆର୍ଥଡ୍ୟାମ୍ ଅଂଶର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଠିକାଦାର ତିନି ବିଲଡର୍ସଙ୍କୁ 27.94 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ରୁକ୍ମିନାମାର ସର୍ତ୍ତ⁵⁶ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ରତ୍ ଓସିସିଏଲ୍‌କୁ ଯୋଗାଇବାର ଥିଲା। ତଥାପି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) କ୍ରମେ, ଓସିସିଏଲ୍ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଇବାକୁ ଅନୁମତି (ଅଗଷ୍ଟ 2017) ଦେଲା ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟ ବାବଦ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା। ଯୋଗାଣ ବହନପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଠିକାଦାର ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନଭେମ୍ବର 2017ରୁ ଜୁଲାଇ 2018 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରିଜ୍‌ଜଣ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ⁵⁷ଠାରୁ 88,700 ବ୍ୟାଗ୍ ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ 3.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 0.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା।

ଠିକାଦାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଜିଏସ୍‌ଟି ବହନପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଓସିସିଏଲ୍ 0.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ଲେଡିଟ୍ (ଆଇଟିସି) ପାଇବା ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲା। ଇତି ମଧ୍ୟରେ, ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ (ସିଇ), ରାଉରକେଲା (ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର 2018) ତିନୋଟି ସତର୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଭୌତିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନକରି କେବଳ ନକଲି ବହନପତ୍ର ଜାରି କରି ପ୍ରତାରଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଇଟିସି ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲେ। ଉପଯୁକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଗ୍ରେଡିଟି ସଂସ୍ଥାର ନାମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁମାନଙ୍କଠାରୁ ଠିକାଦାର ବହନପତ୍ର ଯୋଗାଣ କରି ଓସିସିଏଲ୍‌କୁ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଜିଏସ୍‌ଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେହି ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଜିଏସ୍‌ଟି ପଞ୍ଜିକରଣକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲେ।

ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ସିଇର ଯୁଗ୍ମ ଆୟୁକ୍ତ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ନକଲି ବହନପତ୍ର ଆଧାରରେ ଓସିସିଏଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ଆଇଟିସିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ (ନଭେମ୍ବର 2019) କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ଆଇଟିସି ସହିତ ଜୋରିମାନା⁵⁸ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ। ଏହି ତଥ୍ୟ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଜ୍ଞାତସାରକୁ ଆସିବା ପରେ, ଜିଏସ୍‌ଟି ଜମାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଓସିସିଏଲ୍ ଚଳନ୍ତି ଖାତା ବିଲ୍‌ରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଶି କାଟିବାକୁ ଅନୁରୋଧ (ଡିସେମ୍ବର 2019) କରିଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଠିକାଦାର ଓସିସିଏଲ୍ ତରଫରୁ ଜିଏସ୍‌ଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଆଇଟିସି ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନଯୋଗାଇ ନକଲି ବହନପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆଇଟିସି ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇଛନ୍ତି। ଯଦିଓ ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2019) ତଥାପି ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଣର ସତ୍ୟତା ଉପରେ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ସମାକ୍ଷାରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟିକୁ ଦର୍ଶାଯିବା ପରେ, ଓସିସିଏଲ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅପ୍ରେଲ 2020ରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ

⁵⁶ ଧାରା ସଂଖ୍ୟା 5ର ରୁକ୍ମିନାମା
⁵⁷ ପମେଶ ଗ୍ରେଡର୍ସ, ଅକ୍ଟୋବର ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ଇଜର୍ସ, ଗଣପତି ଖଣିଜ ଏବଂ ଇସ୍ପାତ, କ୍ଷାପ୍ରା କଞ୍ଚୁମ୍ବର ମାର୍ଜେଟ୍
⁵⁸ ସିଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017ର ଧାରା 50 ଏବଂ ଧାରା 74 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଅନୁସନ୍ଧାନର ଫଳାଫଳ ସମାପ୍ତକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ।

- ଜିଏସ୍ଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଇଟିସି ରାଶି ଓସିସିଏଲ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫେରସ୍ତ କରିବା ପ୍ରମାଣ କରୁଛି ଯେ ଯୋଗାଣ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଥିଲା ଯାହା ବିରୋଧରେ ଓସିସିଏଲ୍ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ କରିପାରିଲା ନାହିଁ।
- ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଏହି ମତବ୍ୟକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିବା ପାଇଁ ସିମେଣ୍ଟ ପରିବହନ ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ବାହନପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଯାନର ନମ୍ବର ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ‘ବାହାନ’ ତଥ୍ୟବଳିରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜଣାଗଲା ଯେ, 10ଟି ଯୋଗାଣ ବାହନପତ୍ରରେ 3,920 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ଦୁଇଟିଆ ଯାନ/ ଅଟୋ ରିକ୍ସା ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବହନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 11.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା।

ତେଣୁ, ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସିମେଣ୍ଟର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ 2.45 କୋଟି ଟଙ୍କା (3.14 – 0.69), ପୁନଶ୍ଚ ଆଦାୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। ଠିକାଦାରଠାରୁ 2.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ନହେବା ଦ୍ୱାରା ସିମେଣ୍ଟର ନକଲି/ କାଳ୍ପନିକ ଯୋଗାଣ ବାବଦରେ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଆଗଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2021) ଯେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସିମେଣ୍ଟର କମ୍ ଯୋଗାଣ ହେତୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଣ କରି ଦାବିପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା। ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ, 2016-17 ଏବଂ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ ବରାଦ ପରିମାଣର 96 ପ୍ରତିଶତ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଯୋଗାଣ ହେଲେ। ତେଣୁ ସିମେଣ୍ଟ ଓସିସିଏଲ୍ ଦାବି ମୁତାବକ ସଙ୍ଗ ଯୋଗାଣ ହୋଇନଥିଲା। ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ ଯେ ଜିଏସ୍ଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନଭେମ୍ବର 2020 କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଛାଡ଼ କରିଥିଲେ। ଉତ୍ତରଟି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଥିଲା କାରଣ ଓସିସିଏଲ୍ ଆଇଟିସି ରାଶି ଫେରସ୍ତ କରିଦେବାରୁ ଜିଏସ୍ଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଭିଯୋଗକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ।

ସରକାର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ କ୍ରୟ ସମୟରେ ଯାନର ସତ୍ୟତା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେହି ସମୟରେ ବାହାନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ଏବଂ ଦେୟ ସମୟରେ ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଋଗୋଟି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ଜିଏସ୍‌ଟିଏନ୍ ବୈଧ ଥିଲା (1 ନଭେମ୍ବର 2017 ରୁ 31 ଜୁଲାଇ 2018)। ଉପରୋକ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଜିଏସ୍‌ଟି ଦେଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଓସିସିଏଲ୍ ପାଖରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁବିଧା ନଥିଲା। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଯାନର ବିବରଣୀ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ପରିବହନ ବିଭାଗରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା। ତେଣୁ, ସମାକ୍ଷା ପ୍ରସଙ୍ଗଟିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଅକ୍ଟୋବର ପକ୍ଷେ 2.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଥିଲା ଯାହାକି ଠିକାଦାର ପ୍ରବନ୍ଧନାତ୍ମକ ଭାବେ ଦାବି କରିଥିଲା। ଯେହେତୁ ଠିକାଦାର ମାମଲାଟିକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରିପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧନାତ୍ମକ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ପୂର୍ବପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଜାରି ରଖିବା ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ଠିକାଦାରକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା। 88,700 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ନକରିବା କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନର ବିଷୟ।

ଭୂବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ

(ଅନନ୍ତ କିଶୋର ବେହେରା)
ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଲେଖାପରୀକ୍ଷା-II), ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ୱାକ୍ଷରିତ

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ

(ଗିରୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁର୍ମୁ)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ – 1

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.3.6 ପୃଷ୍ଠା 14)

କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ବିନା ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଅନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଜନ ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାର ବୈଧତା		ଅନୁମୋଦିତ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାର ଅବଧି
		ଆରମ୍ଭ ବର୍ଷ	ଶେଷ ବର୍ଷ	
1	ଖରିଆର	2008-09	2017-18	2020-21
2	ଅନୁଗୁଳ	2007-08	2016-17	2020-21
3	ଆଠଗଡ଼	2007-08	2016-17	2020-21
4	କଟକ	2007-08	2016-17	2020-21
5	କେଉଁଝର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ)	2007-08	2016-17	2020-21
6	କେଉଁଝର	2007-08	2016-17	2020-21
7	ବାଲିଗୁଡ଼ା	2007-08	2016-17	2020-21
8	ପୁଲବାଣୀ	2007-08	2016-17	2020-21
9	ବଲାଙ୍ଗୀର	2007-08	2016-17	2020-21
10	କଳାହାଣ୍ଡି (ଉତ୍ତର)	2007-08	2016-17	2020-21
11	କଳାହାଣ୍ଡି (ଦକ୍ଷିଣ)	2007-08	2016-17	2020-21
12	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	2007-08	2016-17	2020-21
13	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	2007-08	2016-17	2020-21
14	ଜୟପୁର	2007-08	2016-17	2020-21
15	ମାଲକାନଗିରି	2007-08	2016-17	2020-21
16	ବଣାଇ	2007-08	2016-17	2020-21
17	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	2007-08	2016-17	2020-21
18	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2007-08	2016-17	2020-21
19	ସମଲପୁର	2007-08	2016-17	2020-21
20	ଆଠମଲ୍ଲିକ	2006-07	2015-16	2020-21
21	ବାଲେଶ୍ଵର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ)	2006-07	2015-16	2020-21
22	ବାରିପଦା	2006-07	2015-16	2020-21
23	କରଞ୍ଜିଆ	2006-07	2015-16	2020-21
24	ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି	2006-07	2015-16	2020-21
25	ଭଦ୍ରକ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ)	2006-07	2015-16	2020-21
26	କୋରାପୁଟ	2006-07	2015-16	2020-21
27	ରାୟଗଡ଼ା	2006-07	2015-16	2020-21
28	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2010-11	2019-20	
29	ସହର ଜଙ୍ଗଲ	2007-08	2016-17	
30	ନୟାଗଡ଼	2007-08	2016-17	
31	ରାଜନଗର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ)	2007-08	2016-17	

ପରିଶିଷ୍ଟ – 2

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.4.2 ପୃଷ୍ଠା 16-17)

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଅନୁରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିବା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଜନ ନାମ	ସମୁଦାୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟା	ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ପତ୍ରିକା ଚୟନ ଏବଂ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଦାନ	ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟା (50 ପ୍ରତିଶତ)	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବା ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟା	ଆଂଶିକ ଅନୁରକ୍ଷଣ ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିବା ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟା
1	କେନ୍ଦୁଝର	316	160	80	65	15	0
2	କୋରାପୁଟ	407	205	103	82	21	0
3	କଳାହାଣ୍ଡି (ଦକ୍ଷିଣ)	461	298	149	138	11	0
4	ବାମରା (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ)	139	56	28	17	11	0
5	ବୌଦ୍ଧ	276	138	69	59	10	0
6	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	370	285	143	133	10	0
7	ରାଜନଗର	132	52	26	12	14	0
8	ରେଢ଼ାଖୋଲ	195	102	51	44	7	9
9	କେନ୍ଦୁଝର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ)	166	63	32	18	14	16
10	ରାଉରକେଲା	652	233	117	93	24	196
11	ରାୟଗଡ଼ା	581	230	115	115	0	0
12	ବଲାଙ୍ଗୀର	530	431	216	211	5	0
13	ମାଲକାନଗିରି	361	120	60	54	6	91
ମୋଟ		4,586	2,373	1,187	1,039	148	312

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.5.3 ପୃଷ୍ଠା 20-21)

2013-14 ରୁ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ 12ଟି ବିଭାଜନରେ ଏମିତି ଏମ୍ ଆର ଲଢ଼ି ଏସ୍ ଅଧିନରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ ପରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଡିର ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିବା ବର୍ଷାଭିତ୍ତିକା ଚିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									0 ଡମ୍ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ବାମରା ଡାମ୍	ରୁରେଇ ନିକ୍ସାଳ	ଏଆର୍	5	0	1,23,000		1,23,000	0	0	1,23,000
2	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ଜମନକିରା ଡାମ୍	ଆଇନଲୋପ୍ସ	ଏଆର୍	20	0	7,26,000		4,92,000	0	0	4,92,000
3	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ଜମନକିରା ଡାମ୍	ବାରହାମୁଣ୍ଡି	ଏଆର୍	40	0	17,28,000		9,84,000	0	0	9,84,000
4	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ମଦନମୋହନପୁର	ଏଆର୍	5	0	1,99,000		1,23,000	0	0	1,23,000
5	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ବାମରା ଡାମ୍	ବାଘିଆବେରଣା	ଏଆର୍	15	0	5,50,000		3,69,000	0	0	3,69,000
6	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ବାମରା ଡାମ୍	ବନ୍ଧବାର ଆର୍ଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	6,70,000		4,06,500	0	0	4,06,500
7	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ଜମନକିରା ଡାମ୍	ଚିକିଲିପଡ଼ା ପିଆର୍ଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	6,70,000		4,06,500	0	0	4,06,500
8	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ଜମନକିରା ଡାମ୍	କୋଇଲାଗିଜୋରୁ ସିରିଡ଼ ଏନ୍ଏସ୍-200	ଆଜେମ୍	0	8	7,65,000		3,55,616	0	0	3,55,616
9	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ଜମନକିରା ଡାମ୍	କୁଆଗୋଲା ଠାରୁ ଷଷ୍ଠପଥର	ଆଜେମ୍	0	8	15,06,000		10,21,340	0	0	10,21,340
10	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ବାମରା ଡାମ୍	ବାମରା ରୁ ଗାରପୋଷ	ଆଜେମ୍	0	20	18,76,000		5,20,000	0	0	5,20,000
11	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	ବାମରା ଡାମ୍	ବାଲିମାଳ ଠାରୁ ବାବୁନିକ୍ସାଳ	ଆଜେମ୍	0	6	5,79,000		2,80,390	0	0	2,80,390
12	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ଲାଲଗୁରା ରୁ ଗୁଞ୍ଜରା	ଆଜେମ୍	0	10	9,50,000		4,67,310	0	0	4,67,310
13	ବାମରା ଡାମ୍	2013-14	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ବାନିନିମାଳରୁ ସୁବାମପାଲି	ଆଜେମ୍	0	10	9,50,000		4,67,310	0	0	4,67,310
14	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ବାମରା ଡାମ୍	ପାରିମୁଣ୍ଡା-ନିକିଟିମାଳ ଡିପିଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	80	0	16,68,000		2,40,906	0	0	2,40,906
15	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ସଞ୍ଜିଆପାଲି କେଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	3,40,000		1,40,011	0	0	1,40,011
16	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ବାମରା ଡାମ୍	ବାମରା ଠାରୁ ଗାରପୋଷ	ଆଜେମ୍	0	10	9,41,000		9,41,000	0	0	9,41,000
17	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ବାମରା ଡାମ୍	କେରୁପାଳା ରୁ ବିଲେଇଘାଟି	ଆଜେମ୍	0	4	3,91,000		3,91,000	0	0	3,91,000
18	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ବାମରା ଡାମ୍	କୁଟାରିମାଳ ରୁ ବୁରବୁଡ଼ା	ଆଜେମ୍	0	9	8,50,000		8,50,000	0	0	8,50,000
19	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ବାମରା ଡାମ୍	କୁଟାରିମାଳ ରୁ ଫିରିଙ୍ଗିବାହାଲ	ଆଜେମ୍	0	4	3,91,000		1,90,992	0	0	1,90,992
20	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ବାଇନସର ରୁ ଆଠଗାଁ	ଆଜେମ୍	0	5	4,83,000		3,80,931	0	0	3,80,931
21	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ଜମନକିରା ଡାମ୍	ଧୂଡ଼ିପାଲି ରୁ ମୋନାପାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	ଆଜେମ୍	0	5	4,83,000		97,439	0	0	97,439
22	ବାମରା ଡାମ୍	2014-15	ଜମନକିରା ଡାମ୍	ମେଞ୍ଚବାହାଲରୁ ଗାଞ୍ଜି ବୋଡ଼	ଆଜେମ୍	0	5	4,83,000		28,875	0	0	28,875
23	ବାମରା ଡାମ୍	2015-16	ବାମରା ଡାମ୍	ବନ୍ଧବାର ଆର୍ଏସ୍ (ଡୁମେରବାହାଲ)	ଏଏନ୍ଆର୍ ପିଏଲ୍ଏନ୍ଟି	50	0	7,25,550		98,262	0	0	98,262
24	ବାମରା ଡାମ୍	2015-16	ବାମରା ଡାମ୍	ବନ୍ଧବାର ଆର୍ଏସ୍ (ସାକୋବାହାଲ)	ଏଏନ୍ଆର୍	30	0	4,45,900		2,26,926	0	0	2,26,926
25	ବାମରା ଡାମ୍	2015-16	ବାମରା ଡାମ୍	ବନ୍ଧବାର ଆର୍ଏସ୍ (ରାବଗା)	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	3,05,950		61,422	0	0	61,422
26	ବାମରା ଡାମ୍	2015-16	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ଡମାଙ୍ଗୋଡ଼ା ଡିପିଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	10,000		1,49,466	0	0	1,49,466
27	ବାମରା ଡାମ୍	2015-16	କୁଟିଣ୍ଡା ଡାମ୍	ବାଲିରୁରେଇ ଡିପିଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	10,000		92,722	0	0	92,722
28	ବାମରା ଡାମ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡାମ୍	ସାଉଁଷିମାଳ ପିଆର୍ଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,66,030		74,820	0	0	74,820

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଡମ୍ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
29	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ମହାଲିମକୁଦାର କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,66,030		72,186	0	0	72,186
30	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଗରିଆବାହାର କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	5	0	96,100		35,124	0	0	35,124
31	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଭୋଇପାଲି ପିଆରଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,66,030		82,284	0	0	82,284
32	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଚୁଲୁସିଡିହି କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,66,030		52,200	0	0	52,200
33	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ବଡ଼ବାଲିମାଲ କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	3,05,950		1,49,640	0	0	1,49,640
34	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ବନ୍ଧପାଲି କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	5	0	96,100		72,948	0	0	72,948
35	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	କଟରକେଲା କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	5	0	96,100		54,810	0	0	54,810
36	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	କାଲୋପଡ଼ା କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,66,030		1,23,756	0	0	1,23,756
37	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2015-16	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଖଜୁରିଆ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	15	0	2,36,000		78,300	0	0	78,300
38	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ସାନଫିରିଙ୍ଗିବାଲ କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,55,000	36,400	62,112	0	0	98,512
39	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଭୋଇଡେରା କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	15	0	2,17,450	54,600	41,070	0	0	95,670
40	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଫୁଲକସୁମ କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	15	0	2,17,450	54,600	26,106	0	0	80,706
41	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ବଡ଼ମାଲ କେଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	10	0	1,55,000	36,400	16,360	0	0	52,760
42	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ସାରଖିମାଲ ପିଆରଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	30	0	5,16,040		1,21,116	0	0	1,21,116
43	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ଲୁଟିଆ ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଗାଜନମୁଣ୍ଡା ଓ ଲୁଟିମୁଣ୍ଡା	ଆଭେନୟୁ	0	3	3,34,200		5,34,024	0	0	5,34,024
44	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2016-17	ଜମନକିରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଜମନକିରା ରୁ ପୁକେଶ୍ୱର	ଆଭେନୟୁ	0	5	5,34,800		3,49,772	0	0	3,49,772
45	ବୋଇ	2013-14	ମନମୁଣ୍ଡା	ଯୋଗିନ୍ଦରପୁର	ଏଆର୍	45	0	20,12,850	81,648	1,95,652	0	0	2,77,300
46	ବୋଇ	2013-14	ମାଧପୁର	ସାତଖଣ୍ଡ	ଏଆର୍	25	0	12,69,130	4,16,110	0	0	0	4,16,110
47	ବୋଇ	2013-14	ପୁରୁଣା କଟକ	ଚଢ଼ାପଦର	ଏଆର୍	14	0	15,22,950	0	4,68,500	0	0	4,68,500
48	ବୋଇ	2013-14	ପୁରୁଣା କଟକ	କରଖିକରା	ଏଆର୍	15	0	15,22,950	0	4,42,540	0	0	4,42,540
49	ବୋଇ	2013-14	ପୁରୁଣା କଟକ	ଲୋକପଡ଼ା	ଏଆର୍	26	0	15,22,950	0	6,18,250	0	0	6,18,250
50	ବୋଇ	2013-14	ପୁରୁଣା କଟକ	ଧର୍ମନଗର	ଏଆର୍	25	0	15,22,950	0	6,88,360	0	0	6,88,360
51	ବୋଇ	2013-14	ମାଧପୁର	ସାତଖଣ୍ଡ	ଏଏନ୍ଆର୍	30	0	5,40,540	1,90,090	0	0	0	1,90,090
52	ବୋଇ	2013-14	ମାଧପୁର	ସାନକୁରତା	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	9,00,900	4,55,410	0	0	0	4,55,410
53	ବୋଇ	2013-14	ପୁରୁଣା କଟକ	ଚଢ଼ାପଦର	ଏଏନ୍ଆର୍	40	0	8,03,512	0	3,07,160	0	0	3,07,160
54	ବୋଇ	2013-14	ପୁରୁଣା କଟକ	ଧର୍ମନଗର	ଏଏନ୍ଆର୍	40	0	8,03,512	0	1,97,900	0	0	1,97,900
55	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ଲାଜଗାଁ	ଏଆର୍	10	0	5,77,200	0	2,08,670	0	0	2,08,670
56	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ବୁଝୁସିଡିପୁର	ଏଆର୍	10	0	5,77,200	0	1,56,460	0	0	1,56,460
57	ବୋଇ	2014-15	ମାଧପୁର	ପୋଡ଼ାଲ ଆରଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	70	0	15,03,880	6,49,370	0	0	0	6,49,370
58	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ବୁଝୁସିଡିପୁର	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	10,74,200	0	2,21,790	0	0	2,21,790
59	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ଚଢ଼ାପଦର	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	10,74,200	0	2,67,990	0	0	2,67,990
60	ବୋଇ	2014-15	କନ୍ଧମାଳ	ସୁଳିଆ ଆରଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	25	0	6,34,600	0	1,45,290	0	0	1,45,290
61	ବୋଇ	2014-15	କନ୍ଧମାଳ	ପାଦେଲ ଆରଏଫ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	25	0	6,34,600	0	1,53,500	0	0	1,53,500
62	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ଛତ୍ରଙ୍ଗା ଠାରୁ ଭାଲିଆଗୋରା	ଆଭେନୟୁ	0	2	3,32,560	0	33,140	0	0	33,140
63	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	କୃଷ୍ଣପାଲିରୁ ରାମଗଡ଼	ଆଭେନୟୁ	0	10	16,62,810	0	8,95,480	0	0	8,95,480
64	ବୋଇ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ କୁସାଙ୍ଗ	ଆଭେନୟୁ	0	4	6,65,120	0	2,15,525	0	0	2,15,525

କ୍ର. ସ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଡମ୍ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
65	ବୌଦ୍ଧ	2014-15	ପୁରୁଣା କଟକ	ଧଳପୁରରୁ ସାକୁସିଙ୍ଗ	ଆଭେନୟୁ	0	4	6,65,120	0	2,63,510	0	0	2,63,510
66	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ବୌଦ୍ଧ	ତମରୁଗଡ଼	ଏଆର୍	5	0	3,39,820	0	1,49,830	0	0	1,49,830
67	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ପୁରୁଣା କଟକ	ବୀରପାତ୍ରପୁର	ଏଆର୍	5	0	3,39,820	0	80,390	0	0	80,390
68	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ମାଧପୁର	ପୋଡ଼ାଲ	ଏଆର୍	5	0	3,39,820	0	1,29,280	0	0	1,29,280
69	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	କଣ୍ଟାମାଳ	ପୁଟପୁଟିଗଡ଼ ଆରଏମ୍	ଏଆର୍	5	0	3,39,820	0	3,39,820	0	0	3,39,820
70	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,71,400	0	8,12,111	0	0	8,12,111
71	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ପୁରୁଣା କଟକ	ପାଗାପିଟ୍ ଆରଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,71,400	0	3,75,960	0	0	3,75,960
72	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ପୁରୁଣା କଟକ	ଅରଖାପଦର ଆରଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,71,400	0	4,25,380	0	0	4,25,380
73	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ମାଧପୁର	ମୁଣ୍ଡେଶ୍ୱର ଆରଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,71,400	0	7,72,860	0	0	7,72,860
74	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	ମାଧପୁର	ପୋଡ଼ାଲ ଆରଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,71,400	0	4,66,300	0	0	4,66,300
75	ବୌଦ୍ଧ	2015-16	କଣ୍ଟାମାଳ	ପପୁଟିଗଡ଼ ଆରଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,71,400	0	10,71,400	0	0	10,71,400
76	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	କଣ୍ଟାମାଳ	ଭୁରୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	5,07,400	2,86,706	2,20,694	0	0	5,07,400
77	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ବୌଦ୍ଧ	ସୂର୍ଯ୍ୟଲତା	ଏଆର୍	10	0	2,70,320	2,21,390	48,930	0	0	2,70,320
78	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ବୌଦ୍ଧ	ନାଗାଜୁନ ଆରଏମ୍‌ସି/1	ଏଆର୍	15	0	4,05,480	3,32,085	73,395	0	0	4,05,480
79	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ବୌଦ୍ଧ	ଜାମଶୋଳ ଆରଏମ୍‌ସି/6	ଏଆର୍	5	0	1,41,057	57,897	83,160	0	0	1,41,057
80	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ବୌଦ୍ଧ	ସାହାଜପାଲ ରୁ ବହିରା ବିଦ୍ୟାଳୟ	ଆଭେନୟୁ	0	10	9,16,830	0	5,43,220	0	0	5,43,220
81	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ମନମୁଣ୍ଡା	ପୁରୁଣା ଆରଏମ୍‌ସି/2	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,35,300	1,18,900	4,69,220	0	0	5,88,120
82	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	କଣ୍ଟାମାଳ	ଖଜୁରିସୁଣା ପିଆରଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,61,300	0	3,08,250	0	0	3,08,250
83	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	କଣ୍ଟାମାଳ	ପାଦେଲ ଆରଏମ୍‌ସି /11	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,61,300	0	3,48,770	0	0	3,48,770
84	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ମାଧପୁର	ପୋଡ଼ାଲ ଆରଏମ୍‌ସି /3	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,59,600	3,29,650	0	0	0	3,29,650
85	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	କଣ୍ଟାମାଳ	ଏନ୍‌ପ୍ରସାଦରୁ ଖେମୁଣ୍ଡିଗଡ଼	ଆଭେନୟୁ	0	25	42,84,470	0	22,42,730	0	0	22,42,730
86	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	କଣ୍ଟାମାଳ	ଖେମୁଣ୍ଡିଗଡ଼ରୁ ଭଟ୍ଟାଚୋରା	ଆଭେନୟୁ	0	25	42,84,470	0	21,36,725	0	0	21,36,725
87	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଅଞ୍ଜରିଗୁଡ଼ା-ବାଦପଦର(ପିଡ଼ବୁଡ଼ି)	ଆଭେନୟୁ	0	10	9,08,000	0	3,49,901	0	0	3,49,901
88	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	କେରକେଟାପାଲୁ ରୁ ବାଲିମେଳା ବ୍ୟାରେଜ (ଆଇ ଏବଂ ପି)	ଆଭେନୟୁ	0	15	13,62,000	0	76,246	0	0	76,246
89	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ପାଣ୍ଡିପାନି-ମାଟିଗୁଡ଼ା	ଆଭେନୟୁ	0	5	4,54,000	0	1,50,916	0	0	1,50,916
90	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ଚାଲଙ୍ଗୁଡ଼ା-ଡାଣ୍ଡିକି	ଆଭେନୟୁ	0	10	9,08,000	0	3,58,838	0	0	3,58,838
91	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ଧୁଙ୍ଗିଆପୁଟ-ବିମାନପାଲୁ	ଆଭେନୟୁ	0	5	4,54,000	0	27,208	0	0	27,208
92	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ସାଉଁଲିଗୁଡ଼ା-ଭେଜାଗୁଡ଼ା	ଆଭେନୟୁ	0	5	4,54,000	0	1,67,971	0	0	1,67,971
93	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଏମ୍‌ଭି-79 ରୁ ଫୁଲକୋନକୋଣ୍ଡା	ଆଭେନୟୁ	0	8	7,27,000	0	81,242	0	0	81,242
94	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଏମ୍‌ଭି-79 ରୁ ଭୁବନପାଲୀ	ଆଭେନୟୁ	0	4	3,64,000	0	46,626	0	0	46,626
95	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଏମ୍‌ଭି-79 ରୁ ଲାଟିପେଟା	ଆଭେନୟୁ	0	3	2,72,000	0	34,383	0	0	34,383
96	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ବାନ୍ଧମାମୁଦି	ଏଆର୍	10	0	9,86,000	0	2,63,295	0	0	2,63,295
97	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	କାନଙ୍ଗା	ଏଆର୍	40	0	19,72,000	0	7,02,064	0	0	7,02,064
98	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ଡାଲକ୍ -3	ଏଆର୍	30	0	14,79,000	0	4,49,619	0	0	4,49,619

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
99	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ଚାରଲାଇଗୋଟା	ଏଆର୍	20	0	9,86,000	0	3,07,431	0	0	3,07,431
100	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ମୁଣ୍ଡିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	30	0	14,79,000	0	6,63,731	0	0	6,63,731
101	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	କୁନାନପାଲ୍ଲୀ	ଏଆର୍	10	0	4,94,000	0	2,97,950	0	0	2,97,950
102	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଏମ୍.ଭି -55	ଏଆର୍	20	0	9,86,000	0	5,01,144	0	0	5,01,144
103	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଭୁବନପାଲ୍ଲୀ	ଏଆର୍	10	0	4,94,000	0	2,04,000	0	0	2,04,000
104	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ପଦମପୁର	ଏଆର୍	10	0	4,94,000	0	2,36,405	0	0	2,36,405
105	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ମୋଟୁ	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,28,715	0	0	3,28,715
106	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଲକ୍ଷ୍ମିପୁରମ	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,49,947	0	0	3,49,947
107	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	କୋଟାଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	10	0	4,93,000	0	2,70,490	0	0	2,70,490
108	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଏମ୍.ଭି -88	ଏଆର୍	10	0	4,94,000	0	2,41,367	0	0	2,41,367
109	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ନାଏକଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	10	0	4,93,000	0	2,71,407	0	0	2,71,407
110	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ପୁଲ୍ଲୀପାଲି	ଏଆର୍	20	0	9,86,000	0	5,65,523	0	0	5,65,523
111	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ଚାରଲାଇମେଣ୍ଡି	ଏଆର୍	20	0	9,86,000	0	6,10,455	0	0	6,10,455
112	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ଧୁଙ୍କିଆପୁଟ	ଏଆର୍	20	0	9,86,000	0	2,82,076	0	0	2,82,076
113	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ତୁମସାପାଲ୍ଲୀ	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,89,579	0	0	3,89,579
114	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ଚେରୁଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,89,502	0	0	3,89,502
115	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ତୁଗାଲି	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,92,715	0	0	3,92,715
116	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ପେଡ଼ାବେଡ଼ା	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,93,008	0	0	3,93,008
117	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	କାଞ୍ଜେଲି	ଏଆର୍	10	0	4,93,000	0	2,41,355	0	0	2,41,355
118	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	କାଦୁଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	4,23,290	0	0	4,23,290
119	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ସିମାଗୁଡ଼ି	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	4,14,841	0	0	4,14,841
120	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ପାହାଡ଼ଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	4,41,103	0	0	4,41,103
121	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ତଙ୍ଗସଖାଲ	ଏଆର୍	15	0	7,40,000	0	3,80,372	0	0	3,80,372
122	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ରାଜୁଲକୋଣ୍ଡା	ଏଏନ୍.ଆର୍	50	0	8,29,000	0	1,98,175	0	0	1,98,175
123	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ଡାଇକ୍ -2	ଏଏନ୍.ଆର୍	30	0	4,98,000	0	1,80,093	0	0	1,80,093
124	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ହାଟାମାବା	ଏଏନ୍.ଆର୍	20	0	3,32,000	0	73,498	0	0	73,498
125	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ଦଶନଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍.ଆର୍	30	0	4,91,000	0	1,75,157	0	0	1,75,157
126	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	କଦମ୍ବଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍.ଆର୍	50	0	8,29,000	0	3,61,194	0	0	3,61,194
127	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ବାଦୁଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍.ଆର୍	50	0	8,29,000	0	3,71,137	0	0	3,71,137
128	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ଦଳପଟିଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍.ଆର୍	50	0	8,29,000	0	1,10,896	0	0	1,10,896
129	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଥୁଲି	ଚାରଲାଇମେଣ୍ଡି	ଏଏନ୍.ଆର୍	25	0	4,15,000	0	1,10,155	0	0	1,10,155
130	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ବାଲିମେଳା	ଡାଇକ୍ -III	ଏଏନ୍.ଆର୍	20	0	3,32,000	0	96,548	0	0	96,548
131	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଭୁବନପାଲ୍ଲୀ	ଏଏନ୍.ଆର୍	40	0	6,64,000	0	2,65,449	0	0	2,65,449
132	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	କୁନାନପାଲ୍ଲୀ	ଏଏନ୍.ଆର୍	40	0	6,64,000	0	2,62,446	0	0	2,62,446
133	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ପଦମପୁର	ଏଏନ୍.ଆର୍	40	0	6,64,000	0	2,75,287	0	0	2,75,287
134	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଏମ୍.ଭି -55	ଏଏନ୍.ଆର୍	20	0	3,32,000	0	96,517	0	0	96,517
135	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	କୋଟାଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍.ଆର୍	50	0	8,29,000	0	1,98,863	0	0	1,98,863

କ୍ର. ସ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
136	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମୋଟୁ	ଲାଟିପୁରମ	ଏସନିଆର	25	0	4,78,000	0	1,67,016	0	0	1,67,016
137	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ମାଲକାନଗିରି	ଚେରୁଗୁଡ଼ା	ଏସନିଆର	50	0	8,29,000	0	4,27,495	0	0	4,27,495
138	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଆରୁଏସ୍‌ସି -5 ରୁ ଆରୁଏସ୍‌ସି -9	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	2,19,752	0	0	2,19,752
139	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଇନାଗୁରୁ ରେଖାପାଲ୍ଲୀ	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	1,75,444	0	0	1,75,444
140	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଆରୁଏସ୍‌ସି -1 ରୁ ମହାପୁଟ	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	2,06,168	0	0	2,06,168
141	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଥୁଲି	ସାଲାପଦର ରୁ ପୁରନାଗୁଡ଼ା	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	1,64,820	0	0	1,64,820
142	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଥୁଲି	ଧୁଙ୍ଗିଆପୁଟ ରୁ ପାତ୍ରାପୁଟ	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	17,712	0	0	17,712
143	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଥୁଲି	ଭେଜାଗୁଡ଼ା ରୁ ପାଲପଲ୍ଲୀ	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	32,144	0	0	32,144
144	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	କାଲିମେଳା	କାଲିମେଳା ରୁ ଭେକେଟାପଲମ	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	1,77,500	0	0	1,77,500
145	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଲକାନଗିରି	ମାକାପାଲୀ ରୁ ବୁଟିଗୁଡ଼ା	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	15,94,085	0	0	15,94,085
146	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଲକାନଗିରି	ଚେରୁଲିଗୁଡ଼ା ରୁ କାମେଡା	ଆଭେନିୟୁ	0	10	6,11,000	0	3,40,808	0	0	3,40,808
147	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମୋଟୁ	ଏମ୍‌ଭି -55 ରୁ ମାଳଭାରମ	ଆଭେନିୟୁ	0	7	4,45,000	0	1,20,140	0	0	1,20,140
148	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମୋଟୁ	ଏମ୍‌ଭି -53 ରୁ ପୁଲକୋକଣ୍ଡା	ଆଭେନିୟୁ	0	8	5,08,000	0	2,89,952	0	0	2,89,952
149	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ବାଲିମେଳା	ଚୁନାଲ କ୍ୟାମ୍ପରୁ ଡାଇକ୍	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	27,916	0	0	27,916
150	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ବାଲିମେଳା	ବେ.ଗୁମ୍ମା ରୁ କୋଟାମେଟା	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	25,748	0	0	25,748
151	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ବାଲିମେଳା	ପିଲାକୁସୁମି ରୁ ହାଟିସା	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,08,000	0	36,736	0	0	36,736
152	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଥୁଲି	କାଟିମାଟିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	5,02,000	0	2,45,508	0	0	2,45,508
153	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଥୁଲି	ଧର୍ମଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	5,02,000	0	2,97,168	0	0	2,97,168
154	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଗୋଡ଼ିପୁଟ(ବଡ଼ପୁଟ)	ଏଆର୍	20	0	5,02,000	0	2,70,512	0	0	2,70,512
155	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ବାଲିମେଳା	ଗୁଣ୍ଡିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	5,02,000	0	1,45,401	0	0	1,45,401
156	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ବାଲିମେଳା	ଡାଇକ୍ -II	ଏସନିଆର	30	0	5,01,000	0	77,900	0	0	77,900
157	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଗୁନ୍ଧାଝାଡ଼ା	ଏସନିଆର	40	0	6,78,000	0	3,89,336	0	0	3,89,336
158	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଥୁଲି	କାଟିଆଗୁଡ଼ା	ଏସନିଆର	20	0	6,78,000	0	32,472	0	0	32,472
159	ମାଲକାନଗିରି	2014-15	ମାଲକାନଗିରି	କାମେଡା	ଏସନିଆର	50	0	8,47,000	0	1,84,336	0	0	1,84,336
160	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ବାଲିମେଳା	ଏମ୍‌ଭି 37 ରୁ ବାରଲାକୋଟା	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,21,445	0	41,586	0	0	41,586
161	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ବାଲିମେଳା	ଚେତେଙ୍ଗା ରୁ ଓରିଙ୍ଗି	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,21,445	0	26,100	0	0	26,100
162	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ବାଲିଗୁଡ଼ା ରୁ ଆରୁଏସ୍‌ସି	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,21,445	0	2,06,364	0	0	2,06,364
163	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଆରୁଏସ୍‌ସି -11 ରୁ ଆରୁଏସ୍‌ସି -13	ଆଭେନିୟୁ	0	5	3,21,445	0	1,52,400	0	0	1,52,400
164	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଜନବାଇ ରୁ ଜନବାପାଇ	ଆଭେନିୟୁ	0	10	6,42,890	0	3,87,338	0	0	3,87,338
165	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ମାଥୁଲି	କମଳାପଦର ରୁ ଜି.ପାଲି	ଆଭେନିୟୁ	0	7	4,50,023	0	70,300	0	0	70,300
166	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ମାଥୁଲି	ମାଥୁଲି ରୁ ଡାଲାପଟିଗୁଡ଼ା	ଆଭେନିୟୁ	0	8	5,25,000	0	2,88,340	0	0	2,88,340
167	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	କାଲିମେଳା	ଉଷ୍ଣଗୁଣ୍ଡା	ଏସନିଆର	30	0	5,44,000	0	1,75,218	0	0	1,75,218
168	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	କାଲିମେଳା	ଗୋମ୍ପାକୋଣ୍ଡା	ଏସନିଆର	30	0	5,44,000	0	3,35,080	0	0	3,35,080
169	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ବାଲିମେଳା	କାଲାପାଲି	ଏସନିଆର	30	0	5,44,000	0	99,702	0	0	99,702
170	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ମାଥୁଲି	ବାମବେଡ଼ା/ଧର୍ମଗୁଡ଼ା ଆରୁଏସ୍‌ସି	ଏସନିଆର	30	0	5,44,000	0	1,72,226	0	0	1,72,226
171	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ଗାଜୁଲକୋଣ୍ଡା	ଏସନିଆର	50	0	9,06,667	0	3,73,442	0	0	3,73,442

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
172	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	କାଲିମେଳା	ମଙ୍ଗିପାଲୁ ଆରୁଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	25	0	4,29,000	0	2,96,154	0	0	2,96,154
173	ମାଲକାନଗିରି	2016-17		ସିଙ୍ଗରାଜଗୁଣ୍ଡା/ ରେଭଜଙ୍ଗଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	20	0	2,96,000	0	97,092	0	0	97,092
174	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ବାଲିମେଳା	ଦାସଜୁଡ଼ା/ ସୁଡ଼ିପିଏଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	25	0	4,29,000	0	70,644	0	0	70,644
175	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ବାଲିମେଳା	ନାକାମାମୁଡ଼ି/ ବାଲି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	8,05,000	0	2,63,610	0	0	2,63,610
176	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ରେଖାପାଲୁ	ଏଆର୍	20	0	5,73,000	0	3,58,094	0	0	3,58,094
177	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ବାଲିମେଳା	ବୁଡ଼ିଗୁଡ଼ାରୁ ବ୍ୟାଲେଙ୍ଗୁଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	4,62,000	0	1,16,182	0	0	1,16,182
178	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ବାଲିମେଳା	ପିଲ୍ଲାଇସୁମା ରୁ ପୁସପାଲି	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	4,62,000	0	1,46,806	0	0	1,46,806
179	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	କାଲିମେଳା	ମାଣ୍ଡାପାଲି	ଏଆର୍	25	0	2,38,353	0	93,600	0	0	93,600
180	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ମାଥୁଲି	ଗୋବିନ୍ଦାପଲୁ ରୁ ଖେମାଗୁରୁ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	5,54,400	0	1,66,698	0	0	1,66,698
181	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ମାଥୁଲି	ସିରୋଲି/ ସିରୋଲି ଆରୁଏସ୍	ଏଆର୍	30	0	13,57,414	0	24,012	0	0	24,012
182	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	ବନାଗୁରୁ ଆରୁଏସ୍	ଏଆର୍	60	0	24,22,872	0	7,16,358	0	0	7,16,358
183	ମାଲକାନଗିରି	2016-17	କାଲିମେଳା	କାଲଡ଼ାପାଲୁ ଟିକ୍ ଆରୁଏସ୍	ଏଆର୍	20	0	72,43,701	0	2,17,500	0	0	2,17,500
184	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଗୋଏଲଖୋଜ ଆରୁଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,76,900	1,43,900	6,09,900	0	0	7,53,800
185	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	କାନିଗୁମା ଭିଏସ୍	ଏଆର୍	10	0	5,45,220	47,967	2,03,300	0	0	2,51,267
186	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଜବଙ୍ଗ ଭିଏସ୍	ଏଆର୍	30	0	16,35,660	5,60,490	5,40,330	0	0	11,00,820
187	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ପୁଷ୍ପିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	30	0	16,35,660	5,60,490	5,40,330	0	0	11,00,820
188	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଦକ୍ଷିଣ	ମୁଆଡୁଆନ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	8,30,500	58,900	3,43,842	0	0	4,02,742
189	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଦକ୍ଷିଣ	ବଡ଼ଛତ୍ରାଙ୍ଗ	ଏଆର୍	10	0	7,25,400	0	2,14,395	0	0	2,14,395
190	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଦକ୍ଷିଣ	କାମଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	10	0	7,25,400	0	2,07,301	0	0	2,07,301
191	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଦକ୍ଷିଣ	ବାଗଦିଆନି	ଏଆର୍	10	0	7,25,400	0	1,97,194	0	0	1,97,194
192	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2013-14	ଟି.ରାମପୁର ଦକ୍ଷିଣ	କାଠକୁରା	ଏଆର୍	10	0	7,25,400	0	2,17,932	0	0	2,17,932
193	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2014-15	ଧର୍ମିଗଡ଼	ସାକୁଣ୍ଡାମାଲ ରୁ ବନ୍ଦଗୁଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	12	23,21,800	0	12,97,109	0	0	12,97,109
194	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2014-15	ଧର୍ମିଗଡ଼	ଆମାନି ରୁ ପୁସାପ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	16,18,500	0	78,622	0	0	78,622
195	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2014-15	ଜୟପାଟଣା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	55	0	6,95,050	3,47,525	80,000	0	0	4,27,525
196	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2014-15	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ବାଲିସାଗା ଭିଏସ୍	ଏଆର୍	30	0	16,35,660	5,60,490	5,40,330	0	0	11,00,820
197	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2014-15	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ମଲେଘରା	ଏଆର୍	30	0	16,35,660	5,60,490	5,40,330	0	0	11,00,820
198	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2014-15	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ମାଟିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	40	0	20,43,180	7,47,320	5,82,740	0	0	13,30,060
199	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2015-16	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଓଡ଼ିଗୁମା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	5	0	1,07,690	14,390	60,990	0	0	75,380
200	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2015-16	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଅମଝୋଲା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	10,76,900	1,43,900	6,09,900	0	0	7,53,800
201	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2015-16	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଓଡ଼ିଗୁମା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	21,53,800	2,87,800	12,19,800	0	0	15,07,600
202	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2015-16	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଆମିଦର	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	21,53,800	2,87,800	12,19,800	0	0	15,07,600
203	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଧର୍ମିଗଡ଼	ଆମାନି ରୁ ବାଲିପଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	6,39,416	0	70,032	0	0	70,032
204	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଜୟପାଟଣା	ଏଆର୍ କାଲିଆମୁଣ୍ଡାରେ	ଏଆର୍	15	0	10,12,760	1,84,450	1,84,450	0	0	3,68,900
205	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	କଲିପାଟ ସାକ୍‌ରୁରି	ଚାଗା ରୋପଣ ରାବୁଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0		0	2,07,250	0	0	2,07,250
206	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ସିମେଲପଦର	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	38,11,465	25,91,065	9,02,300	0	0	34,93,365
207	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଅମଥାଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	41,73,400	29,53,000	9,02,300	0	0	38,55,300
208	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଲାଠିଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	41,73,400	29,53,000	9,02,300	0	0	38,55,300

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
209	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଲାଠିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	7,76,390	3,08,440	2,43,700	0	0	5,52,140
210	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଧୁଲିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	7,76,390	3,08,440	2,43,700	0	0	5,52,140
211	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ସିଙ୍ଗନି	ଏଆର୍	20	0	24,36,886	13,71,526	5,47,940	0	0	19,19,466
212	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଭିରାଗଗୁମା	ଏଆର୍	25	0	4,70,843	1,95,093	1,52,100	0	0	3,47,193
213	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	2016-17	ଟି.ରାମପୁର ଉତ୍ତର	ଅନିକୋନା	ଏଆର୍	50	0	19,26,800	7,79,500	5,83,900	0	0	13,63,400
214	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ଆନନ୍ଦପୁର	ବୁଡ଼ିକୁଦ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	3,18,321	0	3,18,321	0	0	3,18,321
215	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ହରଗଡ଼	ହରଡ଼ାବାଡ଼ି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	1,15,028	0	1,15,028	0	0	1,15,028
216	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ହରଗଡ଼	ସାଧା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	33,462	0	33,462	0	0	33,462
217	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ବ୍ରାହ୍ମଣୀପାଳ	ସନାକିମେଇ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	5,47,191	0	5,47,191	0	0	5,47,191
218	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ବ୍ରାହ୍ମଣୀପାଳ	ଛୁରୁଙ୍ଗ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	4,22,358	0	4,22,358	0	0	4,22,358
219	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ଆନନ୍ଦପୁର	ବାର୍ଦ୍ଧନା ରୁ ପୁରାଣିଆ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	4,30,817	0	4,30,817	0	0	4,30,817
220	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	2013-14	ହରଗଡ଼	ଛେନାପାଡ଼ିରୁ ହାତଗଡ଼	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10	3,60,326	0	3,60,326	0	0	3,60,326
221	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ବିଜେପି	ସିଦ୍ଧପାଠ ଡିପିଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	200	0	29,23,200	0	6,63,778	0	0	6,63,778
222	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ବିଜେପି	ପିଡ଼କୁଡ଼ି ରୋଡ ରୁ କାଳିକାଖା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	11	14,05,000	0	7,98,812	0	0	7,98,812
223	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ବିଜେପି	ପିଡ଼କୁଡ଼ି ରୋଡ ରୁ ଅବାଳ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	3	3,94,200	0	2,14,705	0	0	2,14,705
224	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଚମ୍ପୁଆ	କାଳିକାପ୍ରସାଦ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	7,30,800	0	4,05,134	0	0	4,05,134
225	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଚମ୍ପୁଆ	କାଳିକାପ୍ରସାଦ ଆର୍ଏଫ୍ ପୁନାପୋଷି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	7,30,800	0	2,51,905	0	0	2,51,905
226	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଚମ୍ପୁଆ	କୋମିପୁର ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	7,30,800	0	4,17,114	0	0	4,17,114
227	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଚମ୍ପୁଆ	ବର୍ଦ୍ଧନ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	730,800	0	4,80,269	0	0	4,80,269
228	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଚମ୍ପୁଆ	ଜୟନ୍ତନପୁର ରୁ ସରୋଇ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	9	11,82,600	0	7,02,469	0	0	7,02,469
229	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଚମ୍ପୁଆ	ସରୋଇ ରୁ କେସରିକୁଣ୍ଡା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	7,88,400	0	8,25,033	0	0	8,25,033
230	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	କେନ୍ଦୁଝର	ମଇଦାନକେଇ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	125	0	18,27,000	0	4,12,686	0	0	4,12,686
231	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	କେନ୍ଦୁଝର	ନୟାଗଡ଼ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	125	0	18,27,000	0	2,75,589	0	0	2,75,589
232	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	କେନ୍ଦୁଝର	କାଦିପଡ଼ା ପୁନାରିପୋଷି ରୋଡ଼	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	7,88,400	0	6,51,818	0	0	6,51,818
233	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	କେନ୍ଦୁଝର	ହାଣ୍ଡିଭଙ୍ଗା-ସାରିଆପୋଷି	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	6,57,000	0	5,99,412	0	0	5,99,412
234	କେନ୍ଦୁଝର	2013-14	ଘଟଗାଁ	ଆଗେଇ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	14,61,600	0	7,09,632	0	0	7,09,632
235	କେନ୍ଦୁଝର	2014-15	ବିଜେପି	ମୁଣ୍ଡୁଲା ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	128	0	46,29,450	0	5,97,075	0	0	5,97,075
236	କେନ୍ଦୁଝର	2014-15	ଚମ୍ପୁଆ	ସଖୋଡ଼ା କେଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	71	0	16,47,058	0	1,26,608	0	0	1,26,608
237	କେନ୍ଦୁଝର	2014-15	କେନ୍ଦୁଝର	ମହାବେଇକୋଡ଼ା-କୁସୁମିଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	10,38,360	0	3,92,814	0	0	3,92,814
238	କେନ୍ଦୁଝର	2014-15	ପାଟଣା	କୁମେଇ	ଏଆର୍	10	0	4,22,800	0	2,53,605	0	0	2,53,605
239	କେନ୍ଦୁଝର	2015-16	କେନ୍ଦୁଝର	ଶଙ୍ଖରପୁର ରୁ ଗମଗାରିଆ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	6,11,040	0	4,19,025	0	0	4,19,025
240	କେନ୍ଦୁଝର	2016-17	କେନ୍ଦୁଝର	ଚନ୍ଦ୍ରପୋଷି ଛକ ରୁ ସରପୁଡ଼	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	14	14,43,134	0	7,94,691	0	0	7,94,691
241	କେନ୍ଦୁଝର	2016-17	ପାଟଣା	ବିଲା ରୁ ଝୁଆଘାଟ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10	10,30,810	0	7,32,380	0	0	7,32,380
242	କୋରାପୁଟ	2013-14	କୋରାପୁଟ	ବଡ଼ କେରେଙ୍ଗା	ଏଆର୍	20	0	7,63,000	0	4,93,645	0	0	4,93,645
243	କୋରାପୁଟ	2013-14	କୋରାପୁଟ	ବଡ଼ କେରେଙ୍ଗା	ଏଆର୍	20	0	7,63,000	0	5,03,176	0	0	5,03,176
244	କୋରାପୁଟ	2013-14	କୋରାପୁଟ	ବୋଗେଇପଦର	ଏଏନ୍‌ଆର୍	30	0	3,60,000	0	1,60,192	0	0	1,60,192
245	କୋରାପୁଟ	2013-14	କୋରାପୁଟ	କେନ୍ଦୁଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	30	0	3,60,000	0	1,16,677	0	0	1,16,677
246	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ଗଞ୍ଜେଇପଦର	ଏଆର୍	31.25	0	12,62,000	0	2,87,716	0	0	2,87,716

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
247	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ବି.ପେଟା	ଏଆର୍	50	0	12,62,000	0	61,756	0	0	61,756
248	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ପାଟିଙ୍ଗ	ଏଆର୍	25	0	6,38,000	0	3,92,989	0	0	3,92,989
249	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ପିପିଲପୁଟ	ଏଆର୍	25	0	6,38,000	0	3,20,774	0	0	3,20,774
250	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ଡେଙ୍ଗାସିମିଲି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	5,91,000	0	93,368	0	0	93,368
251	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ପୋଏବେଡ଼ା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	5,91,000	0	1,77,012	0	0	1,77,012
252	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	ଚିଲିବା-ମହାଦା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	14,48,800	0	2,96,728	0	0	2,96,728
253	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲମରାପୁଟ	କୋଡ଼ି-ଡାବୁଗୁଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	7,24,400	0	1,09,252	0	0	1,09,252
254	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଫାଟକାକୁଡ଼ି	ଏଆର୍	20	0	6,38,000	0	6,24,035	0	0	6,24,035
255	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ନରସିଂହଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	25	0	6,38,000	0	3,46,250	0	0	3,46,250
256	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ବିସାମପୁର	ଏଆର୍	15	0	12,62,000	0	3,68,405	0	0	3,68,405
257	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ରାଇଶିଙ୍ଗ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	10	0	1,30,000	0	1,15,264	0	0	1,15,264
258	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ରାଇସିଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	10	0	1,30,000	0	1,15,274	0	0	1,15,274
259	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଟିମାଦୋଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	10	0	1,30,000	0	1,15,274	0	0	1,15,274
260	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଦାମନକୋଣ୍ଡା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	10	0	1,30,000	0	1,15,274	0	0	1,15,274
261	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଗୋଡ଼ାଲାଇପୁଟ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	10	0	1,30,000	0	1,15,274	0	0	1,15,274
262	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଲମରାପୁଟ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	10	0	1,30,000	0	1,01,960	0	0	1,01,960
263	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	କରାଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0	11,53,000	0	10,95,000	0	0	10,95,000
264	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	କେମିଲି ରୁ ବେଡ଼ାପଦର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	10,86,600	0	2,21,143	0	0	2,21,143
265	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ରୁନପାର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10	18,11,000	0	6,12,142	0	0	6,12,142
266	କୋରାପୁଟ	2013-14	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଗୋଇଆପୁଟ ରୁ ଚମ୍ପି	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	14,48,800	0	4,73,974	0	0	4,73,974
267	କୋରାପୁଟ	2013-14	ନାରାୟଣପାଟଣା	ମୁଣ୍ଡିଗୁଡ଼ା ରୁ ବି.ପିଲକୁର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	10,86,600	0	3,85,000	0	0	3,85,000
268	କୋରାପୁଟ	2013-14	ନାରାୟଣପାଟଣା	ରାଜୁଗୁଡ଼ା-ଚନ୍ଦକା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	14,48,800	0	2,18,014	0	0	2,18,014
269	କୋରାପୁଟ	2013-14	ନାରାୟଣପାଟଣା	ପିଟାଗୁଡ଼ା-ଜନଡ୍ରା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	14,48,800	0	3,46,857	0	0	3,46,857
270	କୋରାପୁଟ	2013-14	ନାରାୟଣପାଟଣା	ସୁବାଇ ହାଟପଡ଼ା-କୁଲାବ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	14,48,800	0	3,51,605	0	0	3,51,605
271	କୋରାପୁଟ	2013-14	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ମାଲି	ଏଆର୍	10	0	2,64,000	0	1,42,031	0	0	1,42,031
272	କୋରାପୁଟ	2013-14	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ଲୋୟର ଗେରୁପର୍	ଏଆର୍	10	0	2,64,000	0	1,70,419	0	0	1,70,419
273	କୋରାପୁଟ	2013-14	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ସିମଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	30	0	3,60,000	0	1,18,371	0	0	1,18,371
274	କୋରାପୁଟ	2013-14	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ରାଲେଗେଡ଼ା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	20	0	2,45,000	0	80,775	0	0	80,775
275	କୋରାପୁଟ	2013-14	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ମାଲି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	20	0	2,45,000	0	92,449	0	0	92,449
276	କୋରାପୁଟ	2013-14	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ିରୁଆର୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	60	0	7,06,000	0	2,21,800	0	0	2,21,800
277	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ପରଜା ଭାମଦୋଲ	ଏଆର୍	15	0	4,76,180	0	3,80,088	0	0	3,80,088
278	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଲେଞ୍ଜିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	6,29,240	0	5,34,420	0	0	5,34,420
279	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	କୋରିବାଗା	ଏଆର୍	20	0	6,29,240	0	2,63,836	0	0	2,63,836
280	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ସୁଡୁରୁ	ଏଆର୍	15	0	4,76,180	0	4,16,040	0	0	4,16,040
281	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଆଣ୍ଡେଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	6,29,240	0	5,12,980	0	0	5,12,980
282	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ରଙ୍ଗିନିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	10	0	3,23,120	0	3,04,208	0	0	3,04,208
283	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଗାଲାଗଣ୍ଡା	ଏଆର୍	15	0	4,76,180	0	3,62,836	0	0	3,62,836
284	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଗୁମାଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	25	0	7,69,800	0	6,20,416	0	0	6,20,416

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
285	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଚାନକେଲ	ଏଆର୍	10	0	3,23,120	0	2,33,800	0	0	2,33,800
286	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଚେନ୍ଦ୍ରରା	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	7,03,300		5,54,816	0	0	5,54,816
287	କୋରାପୁଟ	2014-15	ବଳଦା	ଚମ୍ପାପୁଟ ରୁ କୋରିବାରି	ଆଭେନୟୁ	0	4	7,24,400		2,13,332	0	0	2,13,332
288	କୋରାପୁଟ	2015-16	କୋରାପୁଟ	ବାପର	ଏଏନ୍ଆର୍	25	0	6,45,000	0	63,858	0	0	63,858
289	କୋରାପୁଟ	2015-16	କୋରାପୁଟ	ପଡେଇଗୁଡ଼ା	ଆଭେନୟୁ	0	2	3,62,200	0	62,284	0	0	62,284
290	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ବଡ଼ପାବା	ଏଆର୍	10	0	5,32,000		2,77,733	0	0	2,77,733
291	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ଜୟନ୍ତୀଗିରି	ଏଆର୍	20	0	10,64,000		4,12,276	0	0	4,12,276
292	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ମିସିଙ୍ଗପୁଟ	ଏଆର୍	10	0	5,32,000		2,77,780	0	0	2,77,780
293	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ବାହାଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	20	0	10,64,000		3,75,992	0	0	3,75,992
294	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ଲିମାପୁଟ	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	3,56,057	0	0	3,56,057
295	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ରାଇପୋଡ଼ା	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	3,61,451	0	0	3,61,451
296	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ଡଲିଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	1,48,475	0	0	1,48,475
297	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ମୁଦେମ୍ପୁଟ	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	3,55,709	0	0	3,55,709
298	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ଲିଟିପୁଟ	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	3,55,883	0	0	3,55,883
299	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ବାହାଆ	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	3,56,927	0	0	3,56,927
300	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ବାଡେଲ ରୁ ସାଗର	ଆଭେନୟୁ	0	10	18,11,000	0	6,01,912	0	0	6,01,912
301	କୋରାପୁଟ	2015-16	ଲମରାପୁଟ	ବାଡପାବା ରୁ ଓରାବାର	ଆଭେନୟୁ	0	15	27,16,500	0	10,10,763	0	0	10,10,763
302	କୋରାପୁଟ	2015-16	ନାରାୟଣପାଟଣା	କେନ୍ଦୁମୁଣ୍ଡା	ଏଏନ୍ଆର୍	50	0	12,90,000	0	8,44,728	0	0	8,44,728
303	କୋରାପୁଟ	2015-16	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	କୁରୁଗା	ଏଆର୍	10	0	5,32,000		2,32,464	0	0	2,32,464
304	କୋରାପୁଟ	2015-16	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ମାଲିଗୁଡ଼ା	ଏଆର୍	10	0	5,32,000		1,92,270	0	0	1,92,270
305	କୋରାପୁଟ	2015-16	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ଗେରୁପୁଟ, ଆରୁଏଫ୍	ଏଆର୍	5	0	2,66,000		1,37,982	0	0	1,37,982
306	କୋରାପୁଟ	2015-16	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	କୁରୁଗା	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	1,44,072	0	0	1,44,072
307	କୋରାପୁଟ	2015-16	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ମାଲିଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍ଆର୍	20	0	5,16,000	0	1,67,040	0	0	1,67,040
308	କୋରାପୁଟ	2015-16	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	କୁରୁଗା	ଆଭେନୟୁ	0	6	10,86,600	0	2,90,232	0	0	2,90,232
309	କୋରାପୁଟ	2016-17	ବଳଦା	ଡାଲିପୁଟ	ଏଆର୍	15	0	1,55,370	155370		0	0	1,55,370
310	କୋରାପୁଟ	2016-17	ବଳଦା	ସୁକୁଲର ରୁ ପାବଡ଼ା ଆଇବି	ଆଭେନୟୁ	0	5	9,05,500	0	4,12,512	0	0	4,12,512
311	କୋରାପୁଟ	2016-17	ବଳଦା	ଚେଣ୍ଡର	ଏଆର୍	10	0	5,32,000	0	98,904	0	0	98,904
312	କୋରାପୁଟ	2016-17	ବଳଦା	ମୋଡାଇଗୁଡ଼ା	ଏଏନ୍ଆର୍	100	0	25,80,000	0	11,18,030	0	0	11,18,030
313	କୋରାପୁଟ	2016-17	ବଳଦା	ମେଣ୍ଡାକୋଲା	ଏଏନ୍ଆର୍	100	0	25,80,000	0	9,80,132	0	0	9,80,132
314	କୋରାପୁଟ	2016-17	ବଳଦା	ବାଲିଗୁଡ଼ା ରୁ ସିହିପୁଟ	ଆଭେନୟୁ	0	5	9,05,500	0	5,13,684	0	0	5,13,684
315	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ଇଣ୍ଡେନ୍ ବାଆରୁ ଗାଲପାଟି	ଆଭେନୟୁ	0	10	18,11,000	0	5,93,052	0	0	5,93,052
316	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ଲୁଲୁମାରି	ଏଆର୍	10	0	93,38,000	0	1,12,388	0	0	1,12,388
317	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ମାଲିମୁଣ୍ଡା	ଏଆର୍	50	0	26,60,000	0	6,78,698	0	0	6,78,698
318	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ପନସପୁଟ(ବେଲଗୁଡ଼ା)	ଏଆର୍	15	0	7,98,000	0	3,19,944	0	0	3,19,944
319	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ତୁମ୍ପୁରିପଦର	ଏଏନ୍ଆର୍	60	0	15,48,000	0	4,19,184	0	0	4,19,184
320	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ବାଗ୍ରା ରୁ ଏ.ମାଲକାନଗିରି	ଆଭେନୟୁ	0	10	18,11,000	0	4,62,224	0	0	4,62,224
321	କୋରାପୁଟ	2016-17	କୋରାପୁଟ	ତୁମ୍ପୁରିପଦର ରୁ ଡେଙ୍ଗାଗୁଡ଼ା	ଆଭେନୟୁ	0	10	18,11,000	0	8,72,698	0	0	8,72,698
322	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲମରାପୁଟ	ବିଲାପୁଟ	ଏଆର୍	20	0	10,64,000	0	1,80,524	0	0	1,80,524

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଟମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
323	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲମରାପୁଟ	ସାକିଚାର୍	ଏଆର୍	20	0	10,64,000		6,82,776	0	0	6,82,776
324	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲମରାପୁଟ	ବାଦକିଚାର୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	40	0	10,32,000	0	4,18,286	0	0	4,18,286
325	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲମରାପୁଟ	ଗୋଡ଼ିହାନକର	ଏଏନ୍‌ଆର୍	40	0	10,32,000	0	4,66,478	0	0	4,66,478
326	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲମରାପୁଟ	ଲୁଗମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	40	0	10,32,000	0	4,80,686	0	0	4,80,686
327	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲମରାପୁଟ	ଲମରାପୁଟ ରୁ ଦେଉଳପୋଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10	18,11,000	0	7,22,782	0	0	7,22,782
328	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଦସମଜପୁର ରୁ ଗମ୍ଭାରାଗୁଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	9,05,500	0	1,53,500	0	0	1,53,500
329	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଗାମ୍ଭାରାଗୁଡ଼ା ରୁ ମୁଣ୍ଡାର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	9,05,500	0	1,53,500	0	0	1,53,500
330	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ଚାଲାଗାମ୍ପି	ଏଆର୍	10	0	5,32,000	0	1,42,114	0	0	1,42,114
331	କୋରାପୁଟ	2016-17	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	ମାରଖାର	ଏଆର୍	45	0	23,94,000	0	1,45,440	0	0	1,45,440
332	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	ଭାଡ଼ିପେଟା	ଏଆର୍	10	0	1,03,850	1,03,850		0	0	1,03,850
333	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	ଓଡ଼ିଆପେଣ୍ଠା	ଏଆର୍	20	0	10,64,000	0	2,46,704	0	0	2,46,704
334	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	ଜୟକୋଟା	ଏଆର୍	20	0	10,64,000	0	2,06,624	0	0	2,06,624
335	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	ବିକାପାଟି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	12,90,000	0	6,57,000	0	0	6,57,000
336	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	କଙ୍କା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	25	0	6,45,000	0	4,62,660	0	0	4,62,660
337	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	ହରିକୁଡୁଆ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	25	0	6,45,000	0	3,41,796	0	0	3,41,796
338	କୋରାପୁଟ	2016-17	ନାରାୟଣପାଟଣା	ସରପାଲି ରୁ କୁମ୍ଭାରିପୁଟ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10	18,11,000	0	8,46,074	0	0	8,46,074
339	କୋରାପୁଟ	2016-17	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ଜଙ୍ଗିଗୁଡ଼ା ଠାରୁ ଚାରଗାମ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5	9,05,500	0	3,71,678	0	0	3,71,678
340	କୋରାପୁଟ	2016-17	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ଆଇବି ପାଦ	ଏଆର୍	15	0	7,98,000	0	2,17,996	0	0	2,17,996
341	କୋରାପୁଟ	2016-17	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ପୋଟାଙ୍ଗି ରୁ ଗମ୍ଭାରାଗୁଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	7,24,400	0	2,95,384	0	0	2,95,384
342	କୋରାପୁଟ	2016-17	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	କମରବେଲଗାମ ରୁ ସରନିପୁଜାରିପୁଟ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	7,24,400	0	3,53,920	0	0	3,53,920
343	କୋରାପୁଟ	2016-17	ସିମିଳିଗୁଡ଼ା	ଡୋଲିଆମା ରୁ ଡେକାପାର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	2	3,62,200	0	1,68,188	0	0	1,68,188
344	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2013-14	ମୋଟିବାହାଲ	ମୋଟିବାହାଲ ରୁ ବଡ଼ମାଲ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	12	13,48,597		6,09,672	0	0	6,09,672
345	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2013-14	ନାକଟିଦେଉଳ	ପାଧୁରିଆ ରୁ ବଡ଼ମାଲ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	6,79,098		3,49,538	0	0	3,49,538
346	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2013-14	ନାକଟିଦେଉଳ	ଘୋସାରାମାଲ ରୁ ରେଳ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10	11,25,097		5,96,274	0	0	5,96,274
347	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2015-16	ମୋଟିବାହାଲ	ସୁନାମୁଦି କେଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	30	0	6,92,280		3,36,240	0	0	3,36,240
348	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2015-16	ମୋଟିବାହାଲ	ବଦପତି କେଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	15	0	3,81,210		1,60,540	0	0	1,60,540
349	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2015-16	ମୋଟିବାହାଲ	ରୁଦାବାହଲ କେଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	30	0	8,69,790		3,75,340	0	0	3,75,340
350	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2015-16	ରେଢ଼ାଖୋଲ	ସାନ ରେଢ଼ାଲି ପିଆରଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	11,17,080		1,64,050	0	0	1,64,050
351	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2016-17	ରାମପୁର	ବଡ଼ ହିନ୍ଦୋଲ ରୁ ଗାମ୍ଭାରାଗୁଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	8,56,190		5,79,610	0	0	5,79,610
352	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2016-17	ଗାମ୍ଭାରା	ଏନଏଚ୍-55 ରୁ ନୁଆପଡ଼ା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	5,86,360		3,60,910	0	0	3,60,910
353	ରେଢ଼ାଖୋଲ	2016-17	ଗାମ୍ଭାରା	ବଦମାଲ ରୁ ବନଟାଲୋଲ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	8	11,26,019		7,09,800	0	0	7,09,800
354	ରାଉରକେଲା	2013-14	ରାଜଗଙ୍ଗପୁର	ଛତମ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	41	0	10,11,000	0	1,51,055	0	0	1,51,055
355	ରାଉରକେଲା	2013-14	ରାଜଗଙ୍ଗପୁର	ରୁଡ଼ିଆ ଆର୍ଏଫ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0	9,48,000	0	4,86,699	0	0	4,86,699
356	ରାଉରକେଲା	2015-16	କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	ଜଗଦୀଗପୁର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	3	3,10,426	0	2,73,841	0	0	2,73,841
357	ରାଉରକେଲା	2015-16	କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	ତୁମେରରକୋର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	3	3,10,426	0	1,98,000	0	0	1,98,000
358	ରାଉରକେଲା	2015-16	କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	ଗଜନ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	4,13,901	0	2,63,000	0	0	2,63,000
359	ରାଉରକେଲା	2016-17	ରାଉରକେଲା	ମନବିବା ଡ୍ୟାମ୍ ରୁ ଲାଲଙ୍ଗ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	4	4,25,000	0	3,61,058	0	0	3,61,058

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ୍)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଡମ୍ ବର୍ଷ	୧ ମ ବର୍ଷ	୨ୟ ବର୍ଷ	୩ ଯ ବର୍ଷ	ମୋଟ
360	ରାଉରକେଲା	2016-17	ରାଇରଙ୍ଗପୁର	ଡବ୍ଲୁ. ଗୁ. ହାଟିଧର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	6	6,35,000	0	4,44,208	0	0	4,44,208
361	ରାଉରକେଲା	2016-17	କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	କୁମରପାହାଡ଼	ଏଆର୍	15	0	9,54,720	0	2,71,362	0	0	2,71,362
362	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ବରଗାଁ	ଗୁଙ୍ଗା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0		4,88,546		0	0	4,88,546
363	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ବରଗାଁ	ରୁଡ଼ାଲଗା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10		386,695		0	0	3,86,695
364	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ବରଗାଁ	ବରଗାଁ ସହଜବାହାଲ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		1,99,752		0	0	1,99,752
365	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ବରଗାଁ	ଲାମଟିପାହାଡ଼	ଏଆର୍	25	0		2,26,985		0	0	2,26,985
366	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ରୁଡ଼ାଲଗା	ଏଆର୍	25	0		4,86,530		0	0	4,86,530
367	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ପାନଚୋରା	ଏଆର୍	25	0		4,75,572		0	0	4,75,572
368	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ସକରାପୋଷ	ଏଆର୍	25	0		4,82,370		0	0	4,82,370
369	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ମୁକୁନ୍ଦପୁର	ଏଏନ୍‌ଆର୍	115	0		7,39,818		0	0	7,39,818
370	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ରାଇଟିହି ଗୁ. କୁମ୍ଭମୁରା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		2,82,932		0	0	2,82,932
371	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ସାଲବିରା ଗୁ. ଚଳସାବା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		1,64,792		0	0	1,64,792
372	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ବରଗାଁ	ଉଦମ୍ପା ଗୁ. ଯାଜପୁର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		2,86,524		0	0	2,86,524
373	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ବରଗାଁ	ବାଇବାଇ ଡିପିଏସ୍	ଏଆର୍	15	0		2,89,675		0	0	2,89,675
374	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ବରଗାଁ	ଉଦମ୍ପା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	20	0		2,14,200		0	0	2,14,200
375	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ବରଗାଁ	ପାନଚୋରା (ଏସ୍)	ଏଏନ୍‌ଆର୍	20	0		77,612		0	0	77,612
376	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ବରଗାଁ	ଟିକଲିପରା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	20	0		1,70,394		0	0	1,70,394
377	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ବରଗାଁ	ଭୋଇପାଲି ଗୁ. ଖାରିକାମୁଣ୍ଡା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		3,85,052		0	0	3,85,052
378	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ବରଗାଁ	ସକରାପୋଷ ଗୁ. ସହଜବାହାଲ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		3,97,808		0	0	3,97,808
379	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ହେମଗିର	ରୁମାପାଲା	ଏଆର୍	25	0		2,25,630		0	0	2,25,630
380	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ହେମଗିର	ଦେଶାନପାଳି	ଏଆର୍	25	0		2,29,860		0	0	2,29,860
381	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ହେମଗିର	ବନ୍ଧବାହାଲ	ଏଆର୍	25	0		2,26,542		0	0	2,26,542
382	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ହେମଗିର	ସୁରୁଲଗା	ଏଆର୍	25	0		2,28,650		0	0	2,28,650
383	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ହେମଗିର	ରୁଦାକଟା	ଏଆର୍	20	0		1,84,125		0	0	1,84,125
384	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ହେମଗିର	ସିଙ୍ଗାରିବାହାଲ	ଏଆର୍	20	0		3,40,986		0	0	3,40,986
385	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ହେମଗିର	ଟିଲିଆ	ଏଆର୍	20	0		4,06,062		0	0	4,06,062
386	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ହେମଗିର	କଟରବଗା	ଏଆର୍	25	0		4,97,196		0	0	4,97,196
387	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ହେମଗିର	ଜରେଇକେଲା	ଏଆର୍	25	0		5,61,528		0	0	5,61,528
388	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ହେମଗିର	ଭେଲୁଆନଟିକରା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		2,74,900		0	0	2,74,900
389	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ହେମଗିର	ଧେନାପାଳି ଭିଏସ୍‌ଏସ୍	ଏଆର୍	10	0		2,31,470	64,592	0	0	2,96,062
390	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ହେମଗିର	ଧନେନାପାଳି ଭିଏସ୍‌ଏସ୍ (ରୋହିଣୀ ବିଭାଗ)	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		5,40,540	1,49,324	0	0	6,89,864
391	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ହେମଗିର	ଡେକାପାଣି	ଏଆର୍	10	0		2,32,490		0	0	2,32,490
392	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ହେମଗିର	ଡେକାପାଣି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		5,53,802		0	0	5,53,802
393	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ରୁଦାବାହାଲ	ଏଆର୍	20	0		1,84,742		0	0	1,84,742
394	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ସଲାଙ୍ଗାବୁଡ଼	ଏଆର୍	20	0		1,78,598		0	0	1,78,598
395	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଲାହାଣ୍ଡାବୁଡ଼	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		2,58,352		0	0	2,58,352
396	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଭେଡ଼ାବାହାଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		2,64,154		0	0	2,64,154
397	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଫିଲିଙ୍ଗବାହାଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		2,65,256		0	0	2,65,256

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									୦ ଚମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
398	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ପେରୁଆଭାଡ଼ି	ଏସନ୍‌ଆର୍	50	0	2,59,487			0	0	2,59,487
399	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଲୁଲୁକିଡିହି	ଏସନ୍‌ଆର୍	40	0	2,15,422			0	0	2,15,422
400	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଭାଲୁଗଡ଼ ରୁ କଞ୍ଜିରିମା	ଆଭେନୟୁ	0	10	3,82,250			0	0	3,82,250
401	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଚଲସାବା ରୁ ବାଲିସଙ୍କର	ଆଭେନୟୁ	0	10	3,86,522			0	0	3,86,522
402	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	କରମଡିହି ରୁ ସବଡେଗା	ଆଭେନୟୁ	0	10	3,78,679			0	0	3,78,679
403	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ତୁମେରବାହାଲ	ଏଆର୍	15	0	3,21,433			0	0	3,21,433
404	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଗାଇକାନାପାଲି	ଏଆର୍	15	0	39,898			0	0	39,898
405	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଖେରିଆକାନି	ଏଆର୍	25	0	5,15,648			0	0	5,15,648
406	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ମଧୁପୁର	ଏଆର୍	15	0	3,31,868			0	0	3,31,868
407	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବିଜୁଲିଖମାନ	ଏଆର୍	15	0	3,11,548			0	0	3,11,548
408	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ସାନ୍ତାମକୁଦା	ଏସନ୍‌ଆର୍	50	0	2,14,836			0	0	2,14,836
409	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବେଡାବାହାଲ	ଏସନ୍‌ଆର୍	65	0	6,06,345			0	0	6,06,345
410	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	କରନନକେରା-ଦିଡ଼ଗା	ଆଭେନୟୁ	0	5	2,65,583			0	0	2,65,583
411	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବେଡାବାହାଲ-ସମରାଡିହି	ଆଭେନୟୁ	0	4	2,31,301			0	0	2,31,301
412	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ମହୁଲନୋର ଛକ-ମହଲନୋର ଗ୍ରାମ	ଆଭେନୟୁ	0	4	2,33,785			0	0	2,33,785
413	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	କେନ୍ଦାମାଳ-କଞ୍ଜିରିମା	ଆଭେନୟୁ	0	7	3,77,842			0	0	3,77,842
414	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଡିଲେଇମାଳତୀ	ଏଆର୍	20	0	4,29,028			0	0	4,29,028
415	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ମେଦନିପୁର	ଏସନ୍‌ଆର୍	50	0	2,80,006			0	0	2,80,006
416	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ସାମରଡିହି	ଏସନ୍‌ଆର୍	50	0	5,35,072			0	0	5,35,072
417	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	କିରେଇ ଛକ-ବିଜୁଲିଖମାନ	ଆଭେନୟୁ	0	6	1,55,185			0	0	1,55,185
418	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଭାସମା-କାଇନସର	ଆଭେନୟୁ	0	6	3,98,526			0	0	3,98,526
419	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଅନନ୍ତଲାନୋର-ଧାରୁଡିହି	ଆଭେନୟୁ	0	6	4,74,024			0	0	4,74,024
420	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବାଲିସଙ୍କରା-ଡେଲିନୋର	ଆଭେନୟୁ	0	6	2,73,936			0	0	2,73,936
421	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଦିଗା-ଛତାସର୍ଗୀ	ଆଭେନୟୁ	0	6	3,68,151			0	0	3,68,151
422	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ସାଲେବିକ୍ରା	ଏଆର୍	10	0	99,856			0	0	99,856
423	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ସାତକୋଟିଆ	ଏଆର୍	10	0	1,00,251			0	0	1,00,251
424	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଅଳପକା	ଏଆର୍	15	0	1,42,560			0	0	1,42,560
425	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଧାଙ୍ଗେରଗୁଡ଼ି	ଏଆର୍	15	0	1,07,414			0	0	1,07,414
426	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ବିଶ୍ୱନାଥପୁର	ଏଆର୍	25	0	2,27,420			0	0	2,27,420
427	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ବେରାଗିବାହାଲ	ଏସନ୍‌ଆର୍	100	0	4,98,560			0	0	4,98,560
428	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଲିଟିଆପାଣି	ଏସନ୍‌ଆର୍	40	0	2,02,542			0	0	2,02,542
429	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଗିରେଇତୁଙ୍ଗି	ଏସନ୍‌ଆର୍	50	0	2,54,120			0	0	2,54,120
430	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ସୁରୁଗୁଡ଼ା ରୁ ଗିରିକେଲା	ଆଭେନୟୁ	0	8	3,06,560			0	0	3,06,560
431	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2014-15	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ମାସାବିରାଗୁ ଗୁଣ୍ଡିଆଡିହି	ଆଭେନୟୁ	0	7	2,75,990			0	0	2,75,990
432	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଧାନଗରଗୁଡ଼ି	ଏଆର୍	15	0	3,08,200			0	0	3,08,200
433	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ହଳଦିପାଣି	ଏଆର୍	15	0	2,53,692			0	0	2,53,692
434	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଡିଲପଡ଼ା	ଏଆର୍	15	0	2,07,774			0	0	2,07,774
435	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ବିଲେଇବାହାଲ	ଏଆର୍	10	0	1,88,516			0	0	1,88,516

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରୋଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)					
									୦ ଡମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ	
436	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	କୁନିଆଣୀ	ଏଆର୍	15	0		3,30,433			0	0	3,30,433
437	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	କୁରୁମକେଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	115	0		2,59,574			0	0	2,59,574
438	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	କୋଇଲଙ୍ଗା	ଏଆର୍	100	0		2,95,542			0	0	2,95,542
439	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ମାସବିରା ରୁ ଧାଗରଗୁଡ଼ି	ଆକେନିୟୁ	0	10		5,80,102			0	0	5,80,102
440	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	କୁଲୁବିରା ରୁ କୁରୁମକେଲ	ଆକେନିୟୁ	0	4		1,59,580			0	0	1,59,580
441	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2016-17	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	କୁରୁମକେଲ	ଏଆର୍	15	0		2,63,700			0	0	2,63,700
442	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2016-17	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	କୁରୁମକେଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0		3,70,120			0	0	3,70,120
443	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2016-17	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	ଗୁଣ୍ଡିଆଡିହି-ବିଲୋଇକାନି	ଆକେନିୟୁ	0	20		10,13,796			0	0	10,13,796
444	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଗୋପାଳପୁର	ଚେଲେଣ୍ଡିହି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	200	0		9,91,330			0	0	9,91,330
445	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଗୋପାଳପୁର	ଦୁରୁବାଗା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100	0		4,78,200			0	0	4,78,200
446	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଗୋପାଳପୁର	ଗୋପାଳପୁରରୁ ଚାପ୍ରିଆ	ଆକେନିୟୁ	0	15		5,49,252			0	0	5,49,252
447	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଗୋପାଳପୁର	ଜାମଝରିଆ	ଏଆର୍	30	0		6,56,890			0	0	6,56,890
448	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଗୋପାଳପୁର	ସାବଙ୍ଗିଝରିଆ	ଏଆର୍	30	0		6,02,794			0	0	6,02,794
449	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଗୋପାଳପୁର	ଲାଲକେରା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	120	0		5,77,710			0	0	5,77,710
450	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଗୋପାଳପୁର	ବିଲେଇମୁଣ୍ଡର ରୁ ଚାପ୍ରିଆ	ଆକେନିୟୁ	0	15		8,15,376			0	0	8,15,376
451	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2016-17	ଗୋପାଳପୁର	ଜାମଝରିଆ	ଏଆର୍	10	0		2,06,806			0	0	2,06,806
452	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2016-17	ଗୋପାଳପୁର	ଜାମଝରିଆ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		4,53,002			0	0	4,53,002
453	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	କଇଁଚରା	ଏଆର୍	20	0		1,87,120			0	0	1,87,120
454	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଧଉରାଡ଼ା	ଏଆର୍	10	0		1,07,542			0	0	1,07,542
455	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଦଲଦଲି	ଏଆର୍	10	0		99,562			0	0	99,562
456	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ସୁନାକୋର	ଏଆର୍	20	0		1,87,854			0	0	1,87,854
457	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଗାଇଡେରା	ଏଆର୍	10	0		98,547			0	0	98,547
458	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	କୁଆରବାଗା	ଏଆର୍	10	0		1,06,366			0	0	1,06,366
459	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	କପୁଟିକା	ଏଆର୍	20	0		1,74,582			0	0	1,74,582
460	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଧୁମସବା	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		2,63,252			0	0	2,63,252
461	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଦଲଦଲି	ଏଏନ୍‌ଆର୍	200	0		9,87,548			0	0	9,87,548
462	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	କୁଲୁବା ରୁ ଥେଲକୋରୁଡ଼	ଆକେନିୟୁ	0	5		2,07,000			0	0	2,07,000
463	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଗାଇବାଗା ରୁ ନୁଆଡିହି	ଆକେନିୟୁ	0	5		2,05,152			0	0	2,05,152
464	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2014-15	ଉତ୍କଳପୁର	ଟାଙ୍ଗରପାଲି ରୁ କାଆରବାଗା	ଆକେନିୟୁ	0	5		2,04,898			0	0	2,04,898
465	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	କଲାଘାଟି	ଏଆର୍	25	0		6,05,976			0	0	6,05,976
466	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	ଗାଇଡେରା	ଏଆର୍	10	0		3,08,934			0	0	3,08,934
467	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	କାଇଁଚରା	ଏଆର୍	15	0		2,30,351			0	0	2,30,351
468	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	ମୁଣ୍ଡାଗାଁ	ଏଆର୍	10	0		2,25,266			0	0	2,25,266
469	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	ବାଦବାଙ୍ଗା	ଏଆର୍	10	0		2,63,470			0	0	2,63,470
470	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	ଆଠକୋସିଆ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	80	0		6,08,521			0	0	6,08,521
471	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	ବୁଝଝରନ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	60	0		5,04,455			0	0	5,04,455
472	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	କୋରଝାମ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	80	0		5,98,752			0	0	5,98,752
473	ସୁନ୍ଦରଗଡ	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	କନକକୋରା	ଆକେନିୟୁ	0	10		6,16,996			0	0	6,16,996

କ୍ର. ସ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ	ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆରକେ ଏମ)	ମୋଟ ଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଟ)	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)				
									0 ଚମ ବର୍ଷ	1 ମ ବର୍ଷ	2ୟ ବର୍ଷ	3 ୟ ବର୍ଷ	ମୋଟ
474	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	କୁଲିବା-କଲିଘାଟୀ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		2,84,594		0	0	2,84,594
475	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2015-16	ଉତ୍କଳପୁର	ବନ୍ଧବାହାଲ-କାଉଁଚିରା	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10		4,41,350		0	0	4,41,350
476	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ଦେଓଭବନପୁର	ଏଆର୍	10	0		2,73,960		0	0	2,73,960
477	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	କଲିଘାଟି	ଏଆର୍	10	0		1,97,632		0	0	1,97,632
478	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ବଡ଼ବଙ୍ଗା	ଏଆର୍	10	0		1,99,466		0	0	1,99,466
479	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ମୁଣ୍ଡାଗାଁ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		2,69,352		0	0	2,69,352
480	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ବାଙ୍କିବାହାଲ	ଏଏନ୍‌ଆର୍	50	0		1,89,256		0	0	1,89,256
481	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ଝୁରିମାଲ-ବଡ଼ିବାହାଲ	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		3,83,214		0	0	3,83,214
482	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ମୁଣ୍ଡାଗାଁ-ଦଳଦଳି	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		3,82,170		0	0	3,82,170
483	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ଦେଓଭବନପୁର-ଟାଙ୍ଗରଗୋର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		4,52,680		0	0	4,52,680
484	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ଉତ୍କଳପୁର-ଗମେରତିହି	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	5		3,73,096		0	0	3,73,096
485	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2016-17	ଉତ୍କଳପୁର	ଅଲେକକେରା-ରାଜପୁର	ଆଭେନ୍ୟୁ	0	10		6,25,468		0	0	6,25,468
				ମୋଟ		11,296	1,035	32,07,04,680	6,18,15,011	12,24,51,115	0	0	18,42,66,140

ପରିଶିଷ୍ଟ - 4

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.5.4 ପୃଷ୍ଠା 21-22)

ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ନିଷ୍ପନ୍ନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ବର୍ଷ	ରେଞ୍ଜ ନାମ	ଅବସ୍ଥାନ(ଗ୍ରାମ/ ସହର/ଆର୍‌ଏଫ୍ ଇତ୍ୟାଦି)	ଯୋଜନାର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେକ୍ଟରରେ)	କ୍ଷେତ୍ର (ଆର୍କେଏଫ୍)	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ରାଉରକେଲା	2013-14	ବିଶ୍ୱା	ଏନ୍.ଟି.ରୋଡ୍‌ରେ ଥାନା (ବିଜେରା) ରେ ଫାକା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହିତ ଏଏନ୍‌ଆର୍	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100		13,10,527	54
2	ରାଉରକେଲା	2013-14	ବିଶ୍ୱା	ମହିପାନି ଆରଏଫ୍‌ରେ ଫାକା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହିତ ଏଏନ୍‌ଆର୍	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	90		32,01,204	58
3	ରାଉରକେଲା	2013-14	ବିଶ୍ୱା	ଏନ୍.ଟି.ରୋଡ୍‌ରେ ଥାନା (ଦୁଦୁର୍ତ୍ତୀ)	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100		14,01,457	53
4	ରାଉରକେଲା	2013-14	ବିଶ୍ୱା	କୁଡ଼ାହଡ଼ଙ୍ଗ ଆରଏଫ୍	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100		12,46,457	51
5	ରାଉରକେଲା	2013-14	ବିଶ୍ୱା	ସାନରାମଲୋଇ କେଏଫ୍	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଆର୍	20		3,11,700	58
6	ରାଉରକେଲା	2013-14	ବିଶ୍ୱା	ଟାଙ୍ଗରପାଲିରୁ କେବଳେରା	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଆଭେନ୍ୟୁ		10	2,64,854	53
7	ରାଉରକେଲା	2015-16	ବିଶ୍ୱା	ଏସ୍.ଟି.ରୋଡ୍‌ରେ ଥାନା (40000 ବିହନ ବଡ଼ରାମଲୋଇ)	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100		10,60,008	54
8	ରାଉରକେଲା	2015-16	ବିଶ୍ୱା	ଏନ୍.ଟି.ରୋଡ୍‌ରେ ଥାନା (ହରିହରପୁର)	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100		11,75,189	58
9	ରାଉରକେଲା	2015-16	ବିଶ୍ୱା	ଏସ୍.ଟି.ରୋଡ୍‌ରେ ଥାନା (ସାନଲୀମରୋଇ)	ଏମ୍‌ଜି ଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜି ଏସ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍	100		10,96,780	53
ମୋଟ							710		1,10,68,176	

ପରିଶିଷ୍ଟ - 5

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 2.1.10 ପୃଷ୍ଠା 39)

ଅଡିଟ୍ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଜନ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି)ର ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ଯୋଜନାର ନାମ	ପ୍ରକାର (ଏଆର୍/ଏଏନଆର୍)	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଅବସ୍ଥାନ କ୍ଷେତ୍ର/ପ୍ରକାର	ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକାଶ	ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	ପିସିସିଏଏ ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ	ଜେପିଭି ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବା ପ୍ରତିଶତ	ବଞ୍ଚିବା ବର୍ଗ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	ବଲାଙ୍ଗୀର	ଲୋଇସିଂହା	2013-14	ଓଡ଼ିଶିୟ(ଏସ୍‌ପି)	ଏଆର୍	10	ଲରମବାମୁଣ୍ଡା ଆର୍‌ଏଫ୍	ବାଉଁଶ	2,30,940	55	44	ଆଂଶିକ ସଫଳ
2		ବଲାଙ୍ଗୀର	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜିଏସ୍	ଏଆର୍	40	ପଣ୍ଡାପିଠା ଗ୍ରାମ	ଶାଗୁଆନ୍	8,45,536	50	27	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
3	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣା କଟକ	2013-14	ଏନ୍‌ଏସି	ଏଆର୍	10	କମ୍ପୁନାଧପୁର ଗ୍ରାମ	ଶାଗୁଆନ୍, ଶିଶୁ, ବାଉଁଶ	4,28,000	55	37	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
4	ବାମରା ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ବାମରା	2014-15	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜି	ଏଏନଆର୍	50	ବୁଦାବନ ଆର୍‌ଏଫ୍	ଶାଗୁଆନ୍, ଜାମୁ, ଗଛୁରା, ନିମ	4,06,500	40	50	ଆଂଶିକ ସଫଳ
5	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	କଲିଫାଟ	2016-17	ଏନ୍‌ସିଏମ୍	ଏଆର୍	20	ମକୁଳ	ବାଉଁଶ	4,06,530	NA	0	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
6		ବିଶ୍ୱନାଥପୁର	2014-15	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜି	ଏଏନଆର୍	50	କଳକ୍ୱିଡ଼ା	ସାମାରୁବା, ଶାଗୁଆନ୍	20,25,000	75	25	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
7	କେନ୍ଦୁଝର	ଡମ୍ପୁଆ	2015-16	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜି	ଏଏନଆର୍	50	କାଳିକାପ୍ରସାଦ ଆର୍‌ଏଫ୍	ଆକାସିଆ, ଶାଗୁଆନ୍, କ୍ୟାସୁ, ଚାକୁଣ୍ଡା	4,45,834	95	45	ଆଂଶିକ ସଫଳ
8		ଡେଲକୋଇ	2015-16	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜି	ଏଆର୍	50	ଡିକପଡ଼ା ଆର୍‌ଏଫ୍	ଆକାସିଆ, ଶାଗୁଆନ୍, କାଲୁ, ଚାକୁଣ୍ଡା	14,98,193	60	35	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
9	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ହଦଗଡ଼	2014-15	ଓଡ଼ିଶିୟ	ଏଏନଆର୍	20	ପିଟାନାର ଆର୍‌ଏଫ୍	ବାଉଁଶ	3,81,667	10	20	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
10		ଭ୍ରାହ୍ମଣାପାଳ	2015-16	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	200	ରେବେନା ଆର୍‌ଏଫ୍	ଶାଗୁଆନ୍, ଶିଶୁ, ଆକାସିଆ	32,61,500	70	11	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
11	ମାଲକାନଗିରି	ମାଲକାନଗିରି	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜିଏସ୍	ଏଏନଆର୍	50	ବାହୁଗୁଡ଼ା ରିଜର୍ଭ ଜମି	କାଲୁ, ଚିଲ ଏବଂ ଚାକୁଣ୍ଡା	3,71,137	77	32	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
12	ରେଢ଼ାଖୋଲ	ବଡ଼ମାଳ	2014-15	ଓଡ଼ିଶିୟ	ଏଏନଆର୍	25	ରେଢ଼ାଲି-ବଡ଼ମାଳ ପିଆର୍‌ଏଫ୍	ବାଉଁଶ	5,00,813	78	50	ଆଂଶିକ ସଫଳ
13		ଚାଲମାଳ	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜିଏସ୍	ଏଏନଆର୍	100	ସାଗାମାଳିଆ ଆର୍‌ଏଫ୍	ଶାଗୁଆନ୍, ଆମଲା, ବାଉଁଶ	14,19,010	90	53	ଆଂଶିକ ସଫଳ
14	ରାୟଗଡ଼ା	କଲ୍ୟାଣସିଂହପୁର	2015-16	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜିଏସ୍	ଏଏନଆର୍	70	ଇରିପୁଟ ଆର୍‌ଏଫ୍	ଚାକୁଣ୍ଡା, କରଞ୍ଜ, ଶାଗୁଆନ୍, ସାମାରୁବା	1,87,920	50	52	ଆଂଶିକ ସଫଳ
15	ରାଉରକେଲି	ବାଙ୍କୀ	2013-14	ଓଡ଼ିଶିୟ(ଏସ୍‌ପି)	ଏଏନଆର୍	25	ଧାଙ୍ଗର ଆର୍‌ଏଫ୍	ବାଉଁଶ	4,78,020	30	15	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
16		ବିଶ୍ୱା	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନଆର୍‌ଜିଏସ୍	ଏଏନଆର୍	100	ବିକେରା(ଭରର ଚିରାବେଡ଼ା ଆର୍‌ଏଫ୍)	ଶାଗୁଆନ୍, ନିମ, ଆକାସିଆ	13,10,527	54	15	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
17	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଗୋପାଳପୁର	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଆର୍	20	ଧନୁବଂଶ ଆର୍‌ଏଫ୍	ଶାଗୁଆନ୍	10,60,860	92	10	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
18	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବାରଗାଁ	2015-16	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	50	ଲବାଲଗା ଆର୍‌ଏଫ୍	ଶାଗୁଆନ୍	10,46,232	70	5	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
19		ବାରଗାଁ	2015-16	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	50	ଚିକିଲିପରା ଆର୍‌ଏଫ୍ (ନୂଆରମାଳ)	ଶାଗୁଆନ୍, ସାମାରୁବା, କରଞ୍ଜ	10,98,434	95	24	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
20		ବାରଗାଁ	2015-16	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	50	ଚିକିଲିପରା ଆର୍‌ଏଫ୍ (ସାନିପାବା)	ଶାଗୁଆନ୍, ଚାକୁଣ୍ଡା, କରଞ୍ଜ	14,88,110	70	5	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
21		ବାରଗାଁ	2015-16	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	50	ରୁଙ୍ଗା ଆର୍‌ଏଫ୍	ଶାଗୁଆନ୍	10,08,124	80	25	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
22	ବଲାଙ୍ଗୀର	ଦେଓଗାଁ	2016-17	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	100	ସିକାଞ୍ଜିଡ଼ା	ଶାଗୁଆନ୍, ଶିଶୁ, ବାଉଁଶ ଇତ୍ୟାଦି	25,95,400	79	19	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
23		ଦେଓଗାଁ	2016-17	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	50	ସିକାଞ୍ଜିଡ଼ା	ଶାଗୁଆନ୍	12,97,700	78	27	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
24		ବଲାଙ୍ଗୀର	2016-17	ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପିଏ	ଏଏନଆର୍	50	ମଟଖାଇ ଆର୍‌ଏଫ୍ (ଖରଲିକାନି)	ଶାଗୁଆନ୍, ବାଉଁଶ, ଶିଶୁ ଇତ୍ୟାଦି	12,97,700	70	26	ବିଫଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
	ମୋଟ					1290			2,50,89,687			

ପରିଶିଷ୍ଟ - 6

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.11.3 ପୃଷ୍ଠା 42)

ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନଥିରେ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରୋଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପ ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆରକେଏମ୍)	ସହରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	ଜୟପାଟଣା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	250			ଜାନୁଆରୀ-ଫେବୃଆରୀ ସମୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ଷ୍ଟାମ୍ପ କାଟିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ କିନ୍ତୁ ଏହା ଲଗାଇବା ପରେ ଅଗଷ୍ଟ-ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ/ଅଗଷ୍ଟ) ବେଣ୍ଟୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଅଟେ	2,08,000
2	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	ବି.ରାମପୁର (ଏସ୍)	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			ସତ୍ତେ ଏବଂ ତିମାକେସନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା	20,000
3	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	ବି.ରାମପୁର (ଏସ୍)	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଆର୍	20			ଚାବା ରୋପଣ ଏବଂ ସି/ଆର ଦୁଇଥର କରାଯାଇଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା	36,000
	ମୋଟ	2								2,64,000
4	କୋରାପୁଟ	ବଳଦା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	101			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୁଇ କରାଯାଇଥିଲା	44,137
5	କୋରାପୁଟ	ବଳଦା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	120			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୁଇ କରାଯାଇଥିଲା	35,240
6	କୋରାପୁଟ	ବଳଦା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			ଆଲାଭନମେଣ୍ଟ ଏବଂ ପିଟିଂ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୁଇ କରାଯାଇଥିଲା	20,000
7	କୋରାପୁଟ	ଲମତାପୁଟ	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଟିଏଫ୍‌ସି	ଏଆର୍	25			କ. ସାର ଏବଂ କାଟନାଶକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଖ. ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା	61,938
8	କୋରାପୁଟ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	152			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା	43,600
9	କୋରାପୁଟ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଆର୍	25			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା	50,000
10	କୋରାପୁଟ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	146			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	58,400
11	କୋରାପୁଟ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	140			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା	56,000
12	କୋରାପୁଟ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	2016-17	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଟିଏଫ୍‌ସି	ଏଆର୍	75			କ. ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ସାରର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	22,500
13	କୋରାପୁଟ	ନାରାୟଣପାଟଣା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	60			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ (ସଫେଇ) କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ବିହନ ପରିବହନ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗାଡ଼ି ଏବଂ ଚାବା ରୋପଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା	60,000
14	କୋରାପୁଟ	ନାରାୟଣପାଟଣା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ (ସଫେଇ) ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିନା ବିହନ ପରିବହନ ଉପରେ କର୍ଷିଜେନ୍ସି ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	50,000
15	କୋରାପୁଟ	ନାରାୟଣପାଟଣା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ଓ (ସଫେଇ) କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଖ. ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା	50,000

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କେ ଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
16	କୋରାପୁଟ	ନାରାୟଣପାଟଣା	2015-16	ଓବିଡିଏ	ଏଆର୍	10			କ. ଜଳସେଚନ ଏବଂ ଅବାସ୍ଥିତ ଉଦ୍ଭିଦ ସମାପ୍ତ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	12,000
									ଖ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ କଣ୍ଠିକେନ୍ଦୁ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	8,000
17	କୋରାପୁଟ	ନାରାୟଣପାଟଣା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	130			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	52,000
18	କୋରାପୁଟ	ନାରାୟଣପାଟଣା	2014-15	ଓବିଡିଏ	ଏଆର୍	30			କ. ପରିବହନ ବକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ସି/ଆର୍ (ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	31,500
									ଖ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବାସ୍ଥିତ ଉଦ୍ଭିଦ ସମାପ୍ତ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	45,000
									ଗ. ଡ୍ରାନ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଟି ଏବଂ ଫେଲସିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	55,720
	ମୋଟ	4								8,42,285
19	ବୌଦ୍ଧ	ବୌଦ୍ଧ	2014-15	ଏନ୍‌ବିଏମ୍	ଏଆର୍	25			କ. ଚାରା ରୋପଣ ଏବଂ ଖତରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	33,750
									ଖ. ପ୍ରଥମ ବୃକ୍ଷ ଏବଂ ଖତରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	24,375
									ଗ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃକ୍ଷ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	7,500
20	ବୌଦ୍ଧ	ବୌଦ୍ଧ	2016-17	ଏନ୍‌ବିଏମ୍	ଏଆର୍	20			ଆଲାଇନ୍‌ମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟାକିଂ ଏବଂ ପିଟିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	19,800
21	ବୌଦ୍ଧ	କଣ୍ଟାମାଳ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍ ସି ଗାଇୟ	75			ସଭେ ଏବଂ ପିଟିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	31,900
22	ବୌଦ୍ଧ	କଣ୍ଟାମାଳ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍ ସି ଗାଇୟ	75			ସଭେ ଏବଂ ପିଟିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	38,700
23	ବୌଦ୍ଧ	କଣ୍ଟାମାଳ	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	75			ପିଟିଂ କାମରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	15,000
24	ବୌଦ୍ଧ	ମାଧପୁର	2015-16	ଏନ୍‌ବିଏମ୍	ଏଆର୍	10			ଗାଡ଼ି, ଚାରା ରୋପଣ ଏବଂ ଖତ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	11,000
25	ବୌଦ୍ଧ	ମନମୁଣ୍ଡା	2015-16	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇକି ଏମ୍	ଆଭେନ୍ୟୁ		24		ସର୍ବେକ୍ଷଣ / ବିଭାଜନ, ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ପିଟିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	36,622
26	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣାକଟକ	2015-16	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଏନ୍ଆର୍ ସି ଗାଇୟ	100			ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଯାଞ୍ଚ ପଥ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	20,000
27	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣାକଟକ	2013-14	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଆଭେନ୍ୟୁ		6		ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ବାଉଁଶ ଗାଡ଼ିଅନର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	60,750
28	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣାକଟକ	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଆଭେନ୍ୟୁ		20		ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ବାଉଁଶ ଗାଡ଼ିଅନର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	3,66,200
29	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣାକଟକ	2014-15	ଏନ୍‌ଏପି	ଏଏନ୍ଆର୍	5			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	6,750
									ଖ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାନ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଟିରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	12,200
30	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣାକଟକ	2013-14	ଏନ୍‌ଏପି	ଏଆର୍	10			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଚାରା ପରିବହନରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	9,500
									ଖ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାନ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଟିରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	18,200
									ଗ. ଡ୍ରାନ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଟି ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଅବାସ୍ଥିତ ଉଦ୍ଭିଦ ସମାପ୍ତ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ	28,000
31	ବୌଦ୍ଧ	ପୁରୁଣାକଟକ	2015-16	ଏନ୍‌ଏପି	ଏଆର୍	10			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାନ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଟିରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	38,000
	ମୋଟ -	5								7,78,247
32	ରେଡ଼ାଗୋଲ	ବଡ଼ମାଳ	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	250			କ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କଣ୍ଠିକେନ୍ଦୁରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟରେ ପାଇଁ ଇନଭର୍ଟିର, ଯୁପିଏସ୍ ଏବଂ ପ୍ରିଣ୍ଟର ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ	51,500
									ଖ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କଣ୍ଠିକେନ୍ଦୁରୁ ହାତୀ ଡ୍ରାଇଭ୍ ପାଇଁ କ୍ଲାନିକ ଏବଂ ଡିଏଫ୍‌ଓ	44,850

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କେ ଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
									କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ମରାମତି ପାଇଁ ଟାଇଲର ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ	
33	ରେଡାଗୋଲ	ବଡ଼ବାହାଲ	201-15	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍	ଏଆର୍	20			କ. ବିହନ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ପରିବହନ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	24,000
									ଖ. ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଭିଦ ସଫା ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	40,500
									ଗ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ମାଟି କାମ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	49,500
									ଘ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ବିହନ, ଖତ ଏବଂ ମୂରିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ	22,000
34	ରେଡାଗୋଲ	ଚାରମାଳ	2016-17	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍	ଏଆର୍	30			କ. ମୂରିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ୦ ବର୍ଷରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ	6,000
35	ରେଡାଗୋଲ	ନାକ୍ତିଦେଉଳ	2015-16	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ବୁକ୍	20			କ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଅଫିସ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	10,100
									ଖ. ଗାଡ଼ି ଏବଂ ଚାଚା ରୋପଣ ଏବଂ ଖତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	15,000
36	ରେଡାଗୋଲ	ନାକ୍ତିଦେଉଳ	2016-17	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	300			ପ୍ଲ୍ୟାଣ୍ଟସନ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଡିଭିଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଗ୍ରାନାଇଟ୍ ଏବଂ ଟାଇଲର ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ	54,300
37	ରେଡାଗୋଲ	ରେଡାଗୋଲ	2015-16	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	60			ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଡ୍ରାଏ ଏବଂ ଡ୍ରାଏରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	15,976
38	ରେଡାଗୋଲ	ରେଡାଗୋଲ	2015-16	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	150			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍ଭିଦ ସଫା, ମାଟି କାମ ଏବଂ ଖତ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	16,020
									ଖ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଡିଭିଜନ/ ରେଞ୍ଜ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଇନଭର୍ଟର, ସର୍କିଟ୍ ଲାଇଟ୍, ଏଲ୍.ସି.ଟି ସ୍ତ୍ରୀନ୍ ପ୍ରେଜେକ୍ଟର, ନାଇଟ୍ ଡିଭିଜନ କ୍ୟାମେରା ଏବଂ ଏଲ୍.ସି.ଟି ପ୍ରେଜେକ୍ଟରର ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ	1,74,561
									ଗ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଡିଭିଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଗ୍ରାନାଇଟ୍/ ଟାଇଲର ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ	70,000
									ଘ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଡିଭିଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସିମ୍ପୋନା କୁଲର ଏବଂ ଷ୍ଟିଲ ଆଲମିନାଲ ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ	27,000
	ମୋଟ -	5								6,21,307
39	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ଆନନ୍ଦପୁର	2016-17	ଓବିଡିପି	ଏଆର୍	5			ପିଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	8,000
40	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ଆନନ୍ଦପୁର	2015-16	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	200			ପିଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	40,000
41	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ଆନନ୍ଦପୁର	2016-17	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ସହରୀ			3000	ଆଲାଇନମେଣ୍ଟ, ପିଟି ଏବଂ ପିଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ରିଫିଲ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	4,500
42	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ଆନନ୍ଦପୁର	2015-16	13 ଚମ ଅର୍ଥ କମିଶନ (ଖାଇବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ)	ଏଆର୍	20			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ଫାୟାରଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	56,000
43	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ଆନନ୍ଦପୁର	2015-16	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	60			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପିଟି କାମ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	12,000
44	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ବ୍ରାହ୍ମଣାପାଳ	2016-17	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	160			ଗାଡ଼ି ଏବଂ ଚାଚା ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	17,065
45	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ବ୍ରାହ୍ମଣାପାଳ	2016-17	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	499.9			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ଫାୟାରଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	10,000
46	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ବ୍ରାହ୍ମଣାପାଳ	2013-14	ଓବିଡିପି	ଏଆର୍	10			ସରଭେ, ଡିମାକ୍ରେସନ୍ ଏବଂ ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	3,000
47	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ରେଓଗାଁ	2015-16	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	100			ପିଟି କାମ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	20,000
48	କେନ୍ଦୁଝର ଡି.ବୁ.ଏଲ୍	ରେଓଗାଁ	2015-16	ସିଏମ୍.ସିଏ	ଏଏନ୍.ଆର୍	120			ପିଟି କାମ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	24,000

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କିଟେକ୍ଟ)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
49	କେନ୍ଦୁଝର ଡିଭିସନ୍	ବେଓଗାଁ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନଆର	100			ଫେନସିଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	23,333
50	କେନ୍ଦୁଝର ଡିଭିସନ୍	ହଦଗଡ଼	2016-17	ଓଏମ୍‌ସିଏସି	ଏଏନଆର	20			ଖୋଲିବା ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	23,300
51	କେନ୍ଦୁଝର ଡିଭିସନ୍	ହଦଗଡ଼	2013-14	ଓବିଡିପି	ଏଆର	10			ପରିବହନ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	9,000
52	କେନ୍ଦୁଝର ଡିଭିସନ୍	ହଦଗଡ଼	2015-16	13ତମ ଅର୍ଥ କମିଶନ	ଏଆର	5			ପରିବହନ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	5,125
	ମୋଟ	4								2,55,323
53	ରାଉରକେଲା	ବୀରମିତ୍ରପୁର	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନଆରଇକ୍ସ ଏମ୍	ଏଆର	10			ଅବାସ୍ଥିତ ଭିତ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ମାଟି କାମ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା	28,924
54	ରାଉରକେଲା	ବୀରମିତ୍ରପୁର	2013-14	ଏନ୍‌ସିଏମ୍	ଏଆର	30			କ. ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏସ୍/ଡି, ଆଲାଇନ୍‌ମେଣ୍ଟ ଉପରେ ବୁକ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଖ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ. ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ଫେନସିଂରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	9,000 22,500 20,000
55	ରାଉରକେଲା	ବୀରମିତ୍ରପୁର	2013-14	ଏନ୍‌ସିଏମ୍	ଏଆର	20			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ତାରା ରୋପଣ, ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃକ୍ଷାକ, ମୂରିକା କାର୍ଯ୍ୟ, ଖର ଏବଂ କାଢୁଆଲିଟି ବଦଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ଫେନସିଂରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	50,750 10,000
56	ରାଉରକେଲା	ବୀରମିତ୍ରପୁର	2016-17	ଓଏମ୍‌ସିଏସି	ଆଭେନ୍ୟୁ		25		ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଗାଢ଼ିଆନ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	30,190
57	ରାଉରକେଲା	ରାଜନଗର	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଆର	20			ବୃକ୍ଷାକ ଏବଂ କାଢୁଆଲିଟି ବଦଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	46,200
58	ରାଉରକେଲା	ରାଜନଗର	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଏନଆର	50			ଏସ୍/ ଡି, ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ପିଟିଂ ଏବଂ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	67,500
59	ରାଉରକେଲା	କୁଆରମୁଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନଆର	100			କ. 0 ବର୍ଷରେ ପିଟିଂ କାମରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଫାୟାର ଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ. ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନରେ ବିନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା	20,000 40,000 2,10,000
60	ରାଉରକେଲା	କୁଆରମୁଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନଆର	200			ପିଟିଙ୍ଗ୍ କାମରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	90,000
61	ରାଉରକେଲା	କୁଆରମୁଣ୍ଡା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଏନଆର	75			ଏସ୍/ ଡି, ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,01,250
62	ରାଉରକେଲା	କୁଆରମୁଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନଆର	100			ପିଟିଙ୍ଗ୍ କାମରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	20,000
63	ରାଉରକେଲା	କୁଆରମୁଣ୍ଡା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଏନଆର	100			ଏସ୍/ ଡି ଏବଂ ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	60,000
64	ରାଉରକେଲା	ପାଳପୋଷ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନଆର	200			କ. ପିଟିଙ୍ଗ୍ କାମରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	50,000
65	ରାଉରକେଲା	ବିଶ୍ୱା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନଆର	100			ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷରେ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଟାକ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	30,000
66	ରାଉରକେଲା	ବିଶ୍ୱା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଏନଆର	50	20000		ସିଲଭିକଲଚର ଅପରେସନ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	7,500
	ମୋଟ	5								9,13,814
67	ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏ, ରାଜନଗର	ଗହୀରମଥା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଆର	10			କ. ଡ୍ରାଏ ଏବଂ ଡ୍ରାଏରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ଖ. ପ୍ରତିରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	56,850 80,850
68	ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏ ରାଜନଗର	କନିକା	2017-18	ଏମ୍‌ଜିଏନଆରଇକ୍ସ ଏମ୍	ଆଭେନ୍ୟୁ		16		ସିଡିଏମ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	19,200

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କେ ଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
69	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	କନିକା	2016-17	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କେ ଏମ୍	ଆଭେନ୍ୟୁ		10		ସିଡିଏମ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	14,010
70	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	କୁଜଙ୍ଗ	2015-16	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ବୁଲ୍	15			କ. ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାଉ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଡିରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାଉ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଡିରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	7,600 14,451
71	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି, ରାଜନଗର	ମହାକାଳପଡ଼ା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ବୁଲ୍	20			କ. ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାଉ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଡିରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ମୋଟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ	29,900 93,080
72	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	ମହାକାଳପଡ଼ା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ବୁଲ୍	15			ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ମୋଟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ	22,125
73	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	ମହାକାଳପଡ଼ା	2017-18	ଏମ୍‌ଏପି	ବୁଲ୍	30			କ. ପିଟିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସାରିବା ପରେ ସର୍ଭେ ଏବଂ ଡିମାଙ୍କେସନ୍ ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଣ୍ଟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ବାଡ଼ି ଉପରେ ସଫାକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	3,15,008 51,388
74	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	ମହାକାଳପଡ଼ା	2014-15	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କେ ଏମ୍	ଆଭେନ୍ୟୁ		4		କ. ଗାବିଅନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	54,500
75	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	ରାଜନଗର ଡବ୍ଲୁ	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କେ ଏମ୍	ଉଚ୍ଚ ସାହୁଡ଼ା କାସ୍ତୁଆରିନା	2			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	76,076 21,648
76	ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡି ରାଜନଗର	ରାଜନଗର ଡବ୍ଲୁ	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍କେ ଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	25			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,38,276
	ମୋଟ	5								9,94,962
77	କେନ୍ଦୁଝର	ବଡ଼ବିଲ	2014-15	ସିଏମ୍‌ଏମ୍	ଏଆର୍କେ	20			କ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ/ ସି/ ଆର ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ/ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ଫେନସିଂ ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ. ଅବାସ୍ଥିତ ଭୂମି ସଫା ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଘ. ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି କାଳୁଆଲିଟି ପିଟିଂ ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	27,000 32,000 24,000 12,000
78	କେନ୍ଦୁଝର	ବଡ଼ବିଲ	2015-16	ସିଏମ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	250			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ପୋଷ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟେସନ୍ ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	2,49,600
79	କେନ୍ଦୁଝର	ବଡ଼ବିଲ	2015-16	ସିଏମ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	200			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ପୋଷ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟେସନ୍ ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	2,00,000
80	କେନ୍ଦୁଝର	ଚମ୍ପୁଆ	2016-17	ସିଏମ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	300			କ. ସାଇଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ପିଟିଂ କାମରେ ଏଡ଼ାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ. ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	12,000 87,200 3,04,800
81	କେନ୍ଦୁଝର	ଘଟଗାଁ	2015-16	ସିଏମ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	300			କ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଫାୟାରଲାଇନ୍ ଟ୍ରେସିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	299,500 1,47,200
82	କେନ୍ଦୁଝର	ଘଟଗାଁ	2016-17	ସିଏମ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	62			ମୂଲ୍ୟ ମାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥାଇ ସାଇଟ୍ ବୋର୍ଡିରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	32,200
83	କେନ୍ଦୁଝର	କେନ୍ଦୁଝର	20013-14	ଏମ୍‌ଜିଏମ୍	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	10			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଡ୍ରାଉ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଡିରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	24,500
84	କେନ୍ଦୁଝର	କେନ୍ଦୁଝର	2015-16	ସିଏମ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ	ଏଏନ୍‌ଆର୍କେ	59.18			ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସିଏ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,17,496
85	କେନ୍ଦୁଝର	ପାଟଣା	2013-14	ଏମ୍‌ଜିଏମ୍	ଏଆର୍କେ	20			କ. ମୂଲ୍ୟ ମାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ଫେନସିଂ ଉପରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	21,000

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କିଟେକ୍ଟ ଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
									ଖ. ଅବାସ୍ଥିତ ଭୂମି ସଫା ଏବଂ ମୂଲିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	17,500
									ଗ. କାଳୁଆଲିଟି ରିପୋର୍ଟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	18,000
									ଘ. ଫାୟାରଲାଇନ୍ ଟ୍ରାସିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	7,350
									ଙ. ଅବାସ୍ଥିତ ଭୂମି ସଫା, ମୂଲିକା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଖତ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	18,000
86	କେନ୍ଦୁଝର	ପାଟଣା	2014-15	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	205			କ. ଯାନ ମରାମତି ଏବଂ ଇନ୍ଧନ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	20,586
									ଖ. ମୂଲ୍ୟ ମାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ଇନ୍ଧନ ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	19,430
87	କେନ୍ଦୁଝର	ପାଟଣା	2014-15	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	120			କ. ୦ ବର୍ଷରେ ପିଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାତ୍ରାଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	90,000
									ଖ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଏସ୍ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	50,000
									ଗ. ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଏସ୍ ଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,99,800
88	କେନ୍ଦୁଝର	ପାଟଣା	20013-14	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଆଭେନ୍ୟୁ		20		ଗାଡ଼ି ଯାନ ମରାମତି ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	21,500
89	କେନ୍ଦୁଝର	ଚେଲକୋଇ	2016-17	ଏନ୍‌ବି‌ଏମ୍	ଏଆର୍	60			ବିହନ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	24,923
	ମୋଟ	6								20,77,585
90	ବାମରା-ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଜମନକିରା	2016-17	ଓଡିଡିପି	ଏଆର୍	20			ଗାଡ଼ି, ସି/ଆର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	11,320
91	ବାମରା-ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଜମନକିରା	2013-14	ଓଡିଡିପି	ଏଏନ୍ଆର୍ ସି	300			ଅବାସ୍ଥିତ ଭୂମି ସଫା ଏବଂ ମୂଲିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	10,000
92	ବାମରା-ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଜମନକିରା	2014-15	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଖାଇବାକୁ	10			କ. ଗାଡ଼ି, ସି/ଆର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	6,000
									ଖ. ଚୁଣାକ, ଖତ ଏବଂ ମୂଲିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	54,000
93	ବାମରା-ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	କୁଟିଣ୍ଡା	2013-14	ଓଡିଡିପି	ଏଆର୍	10			କ. ଏସ୍/ଡି ସାଇଡ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଆଲାଇନ୍‌ମେଣ୍ଟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	6,000
									ଖ. ଡ୍ରାଏ ଏବଂ ଡ୍ରାଏରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	7,500
94	ବାମରା-ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	କୁଟିଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			କ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ଅବାସ୍ଥିତ ଭୂମି ସଫା ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	11,500
									ଖ. ୨ୟ ବର୍ଷରେ ମାନ୍ଦିରାଜମ୍ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	19,500
95	ବାମରା-ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	କୁଟିଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			କ. ଡ୍ରାଏ ଏବଂ ଡ୍ରାଏରେ ଏଡ଼ାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	49,800
	ମୋଟ	2								1,75,620
96	ବଲାଙ୍ଗୀର	ହରିଶଙ୍କର	2015-16	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଲି ଏସ୍	ଏଏନ୍ଆର୍	100			ସଭେ ଏବଂ ଡିମାକେସନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	43,448
97	ବଲାଙ୍ଗୀର	ସଇଁତଳା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	90			ଏସ୍.ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	90,000
98	ବଲାଙ୍ଗୀର	ସଇଁତଳା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			ଏସ୍.ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,00,000
99	ବଲାଙ୍ଗୀର	ସଇଁତଳା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	90			ଏସ୍.ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	90,000
100	ବଲାଙ୍ଗୀର	ସଇଁତଳା	2016-17	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	90			ଏସ୍.ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	90,000
	ମୋଟ	2								4,13,448
101	ମାଲକାନଗିରି	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			କ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପର ଏସ୍ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	3,00,000
				ସିଏସମ୍ପିଏ					ଖ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ଏସ୍ ଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	3,00,000
102	ମାଲକାନଗିରି	ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			କ. ଯୋଗ୍ୟ ଲଗାଇବାରେ ଏସ୍ ଏସ୍ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ	3,00,000
103	ମାଲକାନଗିରି	ମୋଟୁ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପର ଏସ୍ ଏମ୍ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏସ୍ ଏସ୍ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ	50,000

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ର ପ୍ରକାର	କ୍ଷେତ୍ର (ହେ)	ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ଆର୍କେ ଏମ୍)	ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକୃତି	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
									କରାଯିବା ହେତୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	
104	ମାଲକାନଗିରି	ମୋଟୁ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପର ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଓ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ହେତୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	50,000
105	ମାଲକାନଗିରି	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପର ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି କାର୍ଯ୍ୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,50,000
106	ମାଲକାନଗିରି	ମାଲକାନଗିରି	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପର ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି କାର୍ଯ୍ୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	3,00,000
	ମୋଟ	3								14,50,000
107	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବରଗାଁ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	100			ଫର୍ଟିଲାଇଜର ଏବଂ ଭର୍ମି କମ୍ପୋଷ୍ଟ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	20,000
108	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବରଗାଁ	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	50			ଫର୍ଟିଲାଇଜର ଏବଂ ଭର୍ମି କମ୍ପୋଷ୍ଟ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	10,000
109	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଗୋପାଳପୁର	2014-15	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଆର୍	58.92			ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି କାର୍ଯ୍ୟର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଅନଧିକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ	58,000
110	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ହେମଗିରି	2013-14	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଏଏନ୍ଆର୍	175			କ. ୦ ବର୍ଷ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	93,750
									ଖ. ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ଅବଶିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଭିଦ ସଫା ଏବଂ କଲଚରାଲ୍ ଅପରେସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	40,000
111	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ହେମଗିରି	2016-17	ଏନ୍‌ବିଏମ୍	ଏଆର୍	75			କ. ଅତ୍ୟଧିକ ଚାଚା ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	64,280
									ଖ. ପିଟିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	60,000
									ଗ. ସାର ଏବଂ କୀଟନାଶକ କ୍ରୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	17,685
									ଘ. ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି (ଷ୍ଟାଗର୍ଡି ଖାଲ) ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	60,000
112	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଲେଫ୍ଟି ପଡ଼ା	2015-16	ସିଏସମ୍ପିଏ	ଏଏନ୍ଆର୍	150			ସିଲଭିକଲଚରାଲ୍ ଅପରେସନ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,50,000
	ମୋଟ	4								5,73,715
12		47							ସର୍ବମୋଟ	93,60,306

ପରିଶିଷ୍ଟ - 7

(ଦ୍ରଷ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.11.5 ପୃଷ୍ଠା 43)

ବର୍ଷ 2017-18ରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ସମୟରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆଭେନ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	କ୍ଷେତ୍ର ଅବସ୍ଥାନ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ	କ୍ଷେତ୍ର ଆରକ୍ଷେତ୍ରରେ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବାବଦ ସଂଖ୍ୟା	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପ	ବଞ୍ଚିତ ପ୍ରତିଶତ	ଗଛ ଲଗାଯିବାର ଦୁଇଗୁଣ	ଖର୍ଚ୍ଚ ମାନ 2019 ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷର ମୂଲ୍ୟ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	ବଲାଙ୍ଗୀର	ବଲାଙ୍ଗୀର	ବଲାଙ୍ଗୀର-ବାରସର	2013-14	10	2,500	8,39,620	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	5,000	29,94,900
2		ବଲାଙ୍ଗୀର	ବନବାହାଲ ଛକରୁ ବାଲିରଶିର	2014-15	10	2,500	10,02,382	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	5,000	29,94,900
3		ବଲାଙ୍ଗୀର	ବାରାପୁରୁଡ଼ିଆ-ସିବଟାଲ	2016-17	5	1,250	6,44,334	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	2,500	14,97,450
4		ବଲାଙ୍ଗୀର	ବାରାପୁରୁଡ଼ିଆ-ସିବଟାଲ	2016-17	10	2,500	10,02,382	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	0	5,000	29,94,900
5		ବଲାଙ୍ଗୀର	ଚନ୍ଦନଭାଟି ଠାରୁ କୁରୁମତୋଲା	2016-17	12	3,000	14,09,239	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	6,000	35,93,880
6	ରେଭାଖୋଲ	ନାକ୍‌ଟିଦେଉଳ	ବନ୍ଧାବିରା-ବିମ୍ବିଳା	2014-15	20	5,000	22,64,425	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	0	10,000	59,89,800
7		ଚାରମାଳ	ବୁଡ଼ାପୁରୁ ଠାରୁ ଭରଦପୁର	2014-15	16	4,000	14,17,631	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	10	8,000	47,91,840
8		ଚାରମାଳ	ଚାରମାଳ ଠାରୁ ବରିହାସାହି	2017-18	4	1,000	3,54,962	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	10	2,000	11,97,960
9		ଚାରମାଳ	ଗରଗଡ଼ବାହାଲ ଠାରୁ କୁଆଖୋଲ	2013-14	16	4,000	22,54,595	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	10	8,000	47,91,840
10		ଗିରପୁର	ଧଳପୁର ଠାରୁ ମାଛୁଡ଼ିହି	2014-15	6	1,500	1,86,754	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	3,000	17,96,940
11		ରାମପୁର	ମୁଥରୁମୁଣ୍ଡା ଡାକଣା	2016-17	6	1,500	5,91,880	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	3,000	17,96,940
12	ରାଉରକେଲା	ବାଙ୍କି	ବାଜମୁଣ୍ଡା ଠାରୁ ବୁମ୍‌ସିଲ	2013-14	6	1,500	5,91,880	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	0	3,000	17,96,940
13	କେନ୍ଦୁଝର ଡିଭିଏଲ୍	ହଦଗଡ଼	ହଦଗଡ଼ ଠାରୁ ଛେନାପଡ଼ି	2013-14	10	2,500	3,60,326	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରକ୍ଷିତ	0	5,000	29,94,900
	ସର୍ବମୋଟ				131	32,750	1,29,20,410			65,500	3,92,33,190

ପରିଶିଷ୍ଟ - 8

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 2.1.11.8 ପୃଷ୍ଠା 44-45)

ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନା ଏବଂ ବାଡ଼ ନିର୍ମାଣ ବ୍ୟୟର ସଂଶୋଧନ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ରେଞ୍ଜର ନାମ	2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଚାଳା ସଂଖ୍ୟା (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ)	2016-17 ମଧ୍ୟରେ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	2016-17 ମଧ୍ୟରେ ପିସିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମୋଟ ବାଡ଼ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	2015-16 ମଧ୍ୟରେ ଚାଳା ସଂଖ୍ୟା (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ)	2017-18 ମଧ୍ୟରେ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	2017-18 ମଧ୍ୟରେ ପିସିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମୋଟ ବାଡ଼ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ବଲାଙ୍ଗୀର	ବିଟିଲାଗଡ଼	25,000	10,60,000	16,20,000	20,000	8,48,000	12,81,000
2		ବଲାଙ୍ଗୀର	15,000	6,36,000	18,59,900	15,000	6,36,000	11,34,600
3		କଣ୍ଟାବାଞ୍ଜି	15,000	6,36,000	7,58,910	15,000	6,36,000	8,32,650
4		ପାଟଣାଗଡ଼	15,000	6,36,000	16,10,480	15,000	6,36,000	7,66,404
5	ବାମରା ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ	କୁଟିଣ୍ଡା	2,500	1,06,000	4,37,500	2,500	1,06,000	5,00,000
6	ବୋଝ	ବୋଝ	35,000	35,000	61,25,000	30,000	12,72,000	52,50,000
7	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	ଜୁନାଗଡ଼	20,000	8,48,000	20,00,000	20,000	8,48,000	35,00,000
8		ଧର୍ମଗଡ଼	20,000	8,48,000	20,00,000	20,000	8,48,000	35,00,000
9		ଜୟପାଟଣା	20,000	8,48,000	20,00,000	10,000	4,24,000	17,50,000
10	କେନ୍ଦୁଝର	ଯୋଡ଼ା	15,000	6,36,000	8,92,500	9,000	3,81,600	12,42,000
11		ବଡ଼ବିଲ	15,000	6,36,000	8,92,500	9,000	3,81,600	12,42,000
12	କେନ୍ଦୁଝର ଡବ୍ଲୁଏଲ୍	ଆନନ୍ଦପୁର	3,000	1,27,200	5,25,000	3,000	1,27,200	5,25,000
13	କୋରାପୁଟ	କୋରାପୁଟ	10,000	4,24,000	17,50,000	15,000	6,36,000	26,25,000
14		ସୁନାବେଡ଼ା	5,000	2,12,000	8,75,000	10,000	4,24,000	17,50,000
15	ମାଲକାନଗିରି	ମାଲକାନଗିରି	10,000	4,24,000	17,50,000	15,000	6,36,000	30,00,000
16		ବାଲିମେଳା	5,000	2,12,000	8,75,000	10,000	4,24,000	20,00,000
17	ରେଢ଼ାଖୋଲ	ରେଢ଼ାଖୋଲ	8,000	3,39,200	12,83,000	10,000	4,24,000	17,000
18	ରାୟଗଡ଼ା	ରାୟଗଡ଼ା	15,000	6,36,000	26,25,000	15,000	6,36,000	26,25,000
19		ଗୁଣ୍ଡାପୁର	5,000	2,12,000	8,75,000	5,000	2,12,000	8,75,000
20		ଗୁଡ଼ାରା	3,500	1,48,400	6,12,500	2,000	84,800	3,50,000
21		ମୁନାଗୁଡ଼ା	10,000	4,24,000	17,50,000	10,000	4,24,000	17,50,000
22		କାଶିପୁର	0	0	0	7,000	2,96,800	12,25,000
23		ଟିକିରା	0	0	0	8,000	3,39,200	14,00,000
24		କେ. ସିଂହପୁର	0	0	0	3,000	1,27,200	5,25,000
25	ରାଉରକେଲା	ରାଉରକେଲା	70,000	29,68,000	1,22,50,000	70,000	29,68,000	1,33,00,000
26		ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	10,000	4,24,000	11,83,400	25,000	10,60,000	43,75,000

27		ବୀରମିତ୍ରପୁର	10,000	4,24,000	11,83,000	20,000	8,48,000	35,00,000
28		ବେଦବ୍ୟାସ	0	0	0	30,000	12,72,000	53,00,000
29	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	8,000	3,39,200	1,224,000	5,000	2,12,000	6,90,000
	ମୋଟ(12)	29	3,70,000	1,42,39,000	4,89,57,690	4,28,500	1,81,68,400	6,68,30,654
	ମୋଟ 2014-16 ପାଇଁ			2014-15	6,31,96,690		2015-16	8,49,99,054
	ସର୍ବମୋଟ							14,81,95,744

ପରିଶିଷ୍ଟ – 10

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1.12.4 ପୃଷ୍ଠା 50--49)

ଚୟନ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଭାଜନ ଏବଂ ପିସିସିଏଫ୍ (ଓ)ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ତଥା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଭାବ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ଏନ୍‌ଜି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ଶକ୍ତି	ପଦରେ ଥିବା ଏନ୍‌ଜି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଖାଲି ପଦର ପ୍ରତିଶତ	ଗେଜେଟେଡ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ଶକ୍ତି	ପଦରେ ଥିବା ଗେଜେଟେଡ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଖାଲି ପଦର ପ୍ରତିଶତ	ମୋଟ ମଞ୍ଜୁରୀ ଶକ୍ତି	ମୋଟ ପଦରେ ଥିବା ସ୍ଥିତି	ଖାଲି ପଦର ମୋଟ ପ୍ରତିଶତ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ପିସିସିଏଫ୍ (ଟି)	212	137	35	57	44	23	269	181	33
2	ବଲାଙ୍ଗୀର	286	243	15	17	13	24	303	256	16
3	ବୌଦ୍ଧ	152	100	34	9	7	22	161	107	34
4	ବାମରା ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ	164	113	31	9	5	44	173	118	32
5	କଳାହାଣ୍ଡି ଦକ୍ଷିଣ	179	145	19	13	9	31	192	154	20
6	କେନ୍ଦୁଝର	230	161	30	13	6	54	243	167	31
7	କେନ୍ଦୁଝର ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ	103	72	30	8	6	25	111	78	30
8	କୋରାପୁଟ	189	126	33	11	7	36	200	133	34
9	ମାଲକାନଗିରି	205	158	23	13	8	38	218	166	24
10	ରେଢ଼ାଖୋଲ	141	88	38	11	6	45	152	94	38
11	ରାଉରକେଲା	158	114	28	13	9	31	171	123	28
12	ଏମ୍‌ଡିଏଫ୍, ରାଜନଗର	115	72	37	12	9	25	127	81	36
13	ରାୟଗଡ଼ା	235	178	24	13	9	31	248	187	25
14	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	204	148	27	12	6	50	216	154	29
15	ଏମ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍, କଟକ	36	26	28	6	5	17	42	31	26
	ମୋଟ	2,609	1,881	15 - 38	217	149	17 - 54	2,826	2,030	16 - 38

ପରିଶିଷ୍ଟ- 11
(ଅନୁକ୍ରମ 3.5 ପୃଷ୍ଠା 58-59 ରେ ସୂଚୀତ)

ଉଚ୍ଚତର କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲେନ୍‌ର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ଟେଣ୍ଡର ହୋଇଥିବା ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ବୁଦ୍ଧିମାମା ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ବିଆଯାଇଥିବା ଆର୍ଦ୍ଧୋରା ଶିଳାର ପରିମାଣ (ଘନ ମିଟରରେ)	ଲୋଡ଼ି/ ଅନ୍ ଲୋଡ଼ିଂ ପାଇଁ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି ନିଆଯାଇଥିବା ବର (ଟଙ୍କା ରେ)	ଲୋଡ଼ି/ ଅନ୍ ଲୋଡ଼ିଂ ପାଇଁ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ବର (ଟଙ୍କା ରେ)	ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା ରେ)	ମୋଟ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା ରେ)	ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରମିୟମ (ଟି.ପି.)	ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗୁ ଅନୁଚିତ୍ ଲାଭ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରମିୟମ ସହିତ (ଟଙ୍କା ରେ)	ନିଷ୍ପାଦିତ ପରିମାଣ (ଘନ ମିଟରରେ)	ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ (ଟଙ୍କା ରେ)
1	କଳାବଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀ ବାମ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା	1.52	1.46	0.94	4,949.02	2,345.8	1,976.47	369.3	18,27,822	-3.03	17,72,438.6	3,634	13,01,478
2	ହରନକୁଲି ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀ ବାମ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା	12.95	11.01	12.02	45,705	2,142.5	1,799.21	343.3	1,56,90,069	-14.99	1,33,38,128	49,965	1,45,81,327
3	ବଜାରସୋଲ ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀ ଦକ୍ଷିଣ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା	6.31	6.12	5.58	12,692.75	2,237.6	1,858.3	379.3	48,14,360	-3.01	46,69,447.8	12,428	45,72,051
4	କୁମ୍ଭାରଗଡ଼ି ଗ୍ରାମ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀ ବାମ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା	16.41	13.95	11.94	44,979	2,405.1	2,021.13	384	1,72,70,587	-14.99	1,46,81,726	36,514	1,19,18,641
5	ଆର୍.ଡ଼ି. 6960 ମି. ଠାରୁ ଆର୍.ଡ଼ି. 7680 ମି. ଗୋବରି ବାମ ଷୋଭର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା	8.87	8.87	1.43	40,837.44	1,865.2	1,651.79	213.4	87,15,118	0	87,15,118.1	7,664	16,35,574
6	ଗୋବିନ୍ଦପୁର ହାତୁଆ ମଧୁବନ ଠାରେ ଷୋଭର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା ବି.ଆର.ଇ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ଶଯ୍ୟା ବାର୍ ଏବଂ ନାବାଡ଼ି ସହାୟତା ଆର.ଆଇ.ଡ଼ି.ଏଫ୍.-XXII ଅଧୀନରେ ମାହାରକୁଳ ଠାରେ ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସୁଇଚ୍	12.02	11.97	10.74	22,673.89	1,904.5	1,691.18	213.3	48,36,794	-0.36	48,19,381.8	22,595	48,02,614
7	ବାଜନଗର ବୁକ୍ ଲୋକନାଥ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ଲକ୍ଷ୍ମିଙ୍ଗ ଆପ୍ରେନ୍ ସହିତ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ଦକ୍ଷିଣ ଷୋଭର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା	14.65	12.46	12.46	63,134	1,976.8	1,763.39	213.4	13,473,427	-14.99	1,14,53,760	63,134	1,14,53,760
8	ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ବାମ ଷୋଭର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା	14.48	14.03	15.39	63,649.95	1,779.75	1,566.44	213.3	1,35,77,171	-3.1	1,31,56,279	72,423	1,49,69,645
9	ଜୁନାଗଡ଼ି ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ପାଟଗାଲା ନଦୀ ବାମ ଷୋଭର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା	1.28	1.09	1.09	5,227	1,963.7	1,750.26	213.4	11,15,651	-14.99	9,48,414.81	5,228	9,48,596
10	ଜମ୍ବୁ ଗ୍ରାମ ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍.ଡ଼ି. 200ମି. ଠାରୁ ଆର୍.ଡ଼ି. 718ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋବରି ଦକ୍ଷିଣ ଷୋଭର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା	4.94	4.2	4.04	20,304	1,865.2	1,651.79	213.4	43,33,077	-14.99	36,83,548.5	20,304	36,83,548
		93.43	85.16	75.63	3,24,152				8,56,54,075		7,72,38,242	2,93,889	6,98,67,235

ପରିଶିଷ୍ଟ- 12

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6 ପୃଷ୍ଠା 59-60 ରେ ସୂଚୀତ)

ଏମ. ଏସ. ଏ.ର ମୂଳି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ଯୋଗୁଁ ସାମଗ୍ରୀର ଅୟୁକ୍ତିସୂତ୍ର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା

ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ଅନେକ ପରିମାଣ (₹ କୋଟିରେ)	ଶୁଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ (₹ କୋଟିରେ)	କାର୍ଯ୍ୟ/କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ତାରିଖ	ନିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ (₹ କୋଟିରେ)	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବି.ଆର.	ନିଆଯାଇଥିବା ଏମ. ଏସ. ଏ.	ପ୍ରକୃତ ଏମ. ଏସ. ଏ.	ସମୁଦାୟ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମୋଟେ (ମି.ମି.ରେ)	ନିଆଯାଇଥିବା ସମୁଦାୟ ମୋଟେ (ମି.ମି.ରେ)	ସାମଗ୍ରୀ ବିବରଣୀ	ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମୋଟେ (ମି.ମି.ରେ)	ନିଆଯାଇଥିବା ମୋଟେ (ମି.ମି.ରେ)	ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ (ମି.ମି.ରେ)	ନିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣ (ଘନ ମି. ରେ)	ଅଧିକ(+)/କମ(-)	ଘନ ମି. ପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟ (₹କୋରେ)	ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (₹କୋରେ)	କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରମାଣ	କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରମାଣ ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (₹କୋରେ)	12 ପ୍ରତିଶତ ବି.ଏସ.ଟି. ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (₹କୋରେ)
1	20/000 ଠାରୁ 29/700 କି.ମି. ଶଙ୍କରଗୋଲ- କାଳିଙ୍ଗ-ପରୁରିଆ- ମଞ୍ଜୁଆ ରୋଡ୍, ର ପ୍ରଶାସନକରଣ ଓ ସୁରୁତାକରଣ	13.88	11.80	31.1.19 30.11.19	9.12	7	2	1	375+20	600	ବି.ଏମ୍.	0	50	50	2719.5	2719.5	5685.4	15461242.6	-14.99	13143602.4	14720834.6
											ଏସ୍.ଡି.ଟି.ସି.	20	25	5	1359.7	271.94	6969.8	1895389.85	-14.99	1611270.91	1804623.42
											କି.ଏସ୍.ଟି. II	0	150	150	6949.7	6949.7	2085.9	14496309.7	-14.99	12323312.9	13802110.5
											କି.ଏସ୍.ଟି. IV	150	150	0	5346.8	0	2258.3	0	-14.99	0	0
											ଡିବଲ୍ୟୁ. ଏମ୍. ଏମ୍.	225	225	0	12992	0	2223.9	0	-14.99	0	0
ମୋଟ	395	600	205							30327569											
2	ଆର.ଡି. 0/0 ଠାରୁ 19 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଡ୍-ଫାସିମାଲ- ସାନ୍ତପୁର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନକରଣ ଓ ସୁରୁତାକରଣ	19.27	16.92	1.1.18 31.3.19	15.08	7	2	1	375+20	455	ବି.ଏମ୍.	0	50	50	6208.8	6208.8	5622.5	34908759	-14.99	29675936	33237048.3
											ଏସ୍.ଡି.ଟି.ସି.	20	25	5	3369.5	673.9	7166	4829133.71	-14.99	4105246.56	4597876.15
											କି.ଏସ୍.ଟି. IV	150	150	0	11465	0	1935.2	0	-14.99	0	0
											ଡିବଲ୍ୟୁ. ଏମ୍. ଏମ୍.	225	230	5	31643	687.89	1836.4	1263211.99	-14.99	1073856.51	1202719.3
											ମୋଟ	395	455	60							39037644
3	0/0 ଠାରୁ 15/820 କି.ମି. ଉତ୍ତର- ବେଞ୍ଚକାଳ-ଗାନ୍ଧୁଲି ରୋଡ୍ ର ଉନ୍ନତିକରଣ	10.92	9.66	28.3.18 27.1.19	5.08	6	2	1	390+20	525	ବି.ଏମ୍.	0	50	50	1022.6	1022.6	4996	5108889.15	-11.55	4518812.45	5061069.95
											ଏସ୍.ଡି.ଟି.ସି.	20	25	5	2573.2	514.63	6151.9	3165972.88	-11.55	2800303.01	3136339.38
											କି.ଏସ୍.ଟି. IV	165	225	60	6902.4	1840.6	1964.6	3616194.97	-11.55	3198524.45	3582347.38
											ଡିବଲ୍ୟୁ. ଏମ୍. ଏମ୍.	225	225	0	5181.1	0	1841.6	0	-11.55	0	0
											ମୋଟ	410	525	115							11779757
ମୋଟ	44.07	38.38		29.28										97732	20890		84745104		72450865	81144969	

ପରିଶିଷ୍ଟ-13
(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8 ପୃଷ୍ଠା 62-63 ରେ ସୂଚୀତ)

ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ହେତୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚର ବିଷ୍ଣୁତ ବିବରଣୀ

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ତୁଚ୍ଛନାମା ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ/କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ତାରିଖ	ପି.ସି.ୟୁ.	ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସାମଗ୍ରୀ	ରାସ୍ତାର ବୈଘ୍ୟ	ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ରାସ୍ତାର ପ୍ରସ୍ତୁ	ଆଇ.ଆର.ସି. ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁ	ନିଆଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁ	ମୋଟେଇ	ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣ (ଘନ ମିଟରରେ)	ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା ରେ)	ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା ରେ)	ବେଶର ପ୍ରିମିୟମ (ପ୍ରତି ଶତରେ)	ବେଶର ପ୍ରିମିୟମ ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା ରେ)	
1	ଗୋପାଳପୁର-ଛତିଶ ଗଡ଼ ସାମାଜ ରାସ୍ତା	60.26	44.55	15.1.19 14.7.20	5909	2.44	ଜି.ଏସ.ବି.	24,089	7	7	10	3	0.260	18,789.42	1,190	2,23,59,409.8	-26.05	1,65,34,784
							ଡବଲ୍ୟୁ.ଏମ.ଏମ.	24,089	7	7	10	3	0.250	18,066.75	1,335	2,41,19,111.3	-26.05	1,78,36,083
							ଡି.ବି.ଏମ.	24,089	7	7	10	3	0.090	6,504.03	5,200	3,38,20,956.0	-26.05	2,50,10,597
							ବି.ସି.	24,089	7	7	10	3	0.040	2,890.68	6,150	1,77,77,682.0	-26.05	1,31,46,596
2	ବାରିପଦା-ବାମନଘାଟା ରାସ୍ତା ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ-50 (ବିଶେଷ ଠାରୁ ରାଇରଙ୍ଗପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	79.43	62.40	15.1.19 14.7.20	8640	11.45	ଜି.ଏସ.ବି.	25,698	7	7	10	3	0.200	15,418.80	1,600	2,46,70,080.0	-21.44	1,93,80,815
							ଡବଲ୍ୟୁ.ଏମ.ଏମ.	25,698	7	7	10	3	0.250	19,273.50	1,650	3,18,01,275.0	-21.44	2,49,83,082
							ଡି.ବି.ଏମ.	25,698	7	7	10	3	0.080	6,167.52	5,100	3,14,54,352.0	-21.44	2,47,10,539
							ବି.ସି.	25,698	7	7	10	3	0.040	3,083.76	6,000	1,85,02,560.0	-21.44	1,45,35,611
3	ପେଭୁଡ଼, ସୋଲଡ଼ର ସହିତ ଗୋଡ଼ବନ୍ଧ-କଲ୍ୟାଣ ରାସ୍ତାର ପ୍ରଶସ୍ତାକରଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷାକରଣ	66.75	49.39	5.1.19 4.7.20	5722	4.14	ଜି.ଏସ.ବି.	24,505	5.5	5.5	10	4.5	0.200	22,054.50	1,590	3,50,66,655.0	-26.01	2,59,45,818
							ଡବଲ୍ୟୁ.ଏମ.ଏମ.	24,505	5.5	5.5	10	4.5	0.225	24,811.31	1,730	4,29,23,570.6	-26.01	3,17,59,150
							ଡି.ବି.ଏମ.	24,505	5.5	5.5	10	4.5	0.080	8,821.80	4,850	4,27,85,730.0	-26.01	3,16,57,162
							ବି.ସି.	24,505	5.5	5.5	10	4.5	0.040	4,410.90	5,610	2,47,45,149.0	-26.01	1,83,08,936
4	ପେଭୁଡ଼, ସୋଲଡ଼ର ସହିତ କୋମଡ଼କପେଟା-କଲ୍ୟାଣସିଂହପୁର ରାସ୍ତାର ପ୍ରଶସ୍ତାକରଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷାକରଣ	59.91	54.48	10.2.19 9.8.20	3297	7.71	ଜି.ଏସ.ବି.	15,033	3.66	3.75	10	6.25	0.300	28,186.88	1,400	3,94,61,625.0	-9.06	3,5886402
							ଡବଲ୍ୟୁ.ଏମ.ଏମ.	15,033	3.66	3.75	10	6.25	0.250	23,489.06	1,500	3,52,33,593.8	-9.06	3,20,41,430
							ଡି.ବି.ଏମ.	15,033	3.66	3.75	10	6.25	0.085	7,986.28	5,800	4,63,20,431.3	-9.06	4,21,23,800
							ବି.ସି.	15,033	3.66	3.75	10	6.25	0.040	3,758.25	6,600	2,48,04,450.0	-9.06	2,25,57,167
ମୋଟ		266.35	210.82			25.74						2,13,713.44		49,58,46,630.7		39,64,17,970		
ଜି.ଏସ.ବି. 12% ଯୋଗ ସହିତ																	4,75,70,156	
ସର୍ବ ମୋଟ																	44,39,88,126	

ପରିଶିଷ୍ଟ- 14

(ଅନୁଛେଦ 3.10 ପୃଷ୍ଠା 65-66 ରେ ସୂଚୀତ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଜାରୀ ହୋଇଥିବା କିନ୍ତୁ 30 ଜୁନ୍ 2020 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇ ନ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ/ ଅନୁଛେଦ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	30 ଜୁନ୍ 2020 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ		10 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କାଳ ଧରି ମାମାଂସା ହେବାକୁ ବାକି ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ		ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଯାହା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ
		ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା
1	କୃଷି ଓ କୃଷକ ସମ୍ପର୍କିତକରଣ	498	1,880	185	407	44
2	ସମବାୟ	118	544	34	75	15
3	ଶିକ୍ଷା	442	1,418	171	371	395
4	ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ	508	1,403	223	578	0
5	ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପର୍କ ବିକାଶ	574	2,318	241	620	379
6	ଶିଳ୍ପ	49	185	2	2	2
7	ଅଣୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	176	848	69	180	130
8	ଦକ୍ଷିଣ ବିକାଶ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା	201	945	95	314	155
9	ହସ୍ତଚକ୍ର, ବୟନ ଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପ	72	333	4	5	20
10	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	30	123	6	8	6
11	ଜଳ ସମ୍ପଦ	432	1,345	156	266	51
12	ପୂର୍ଣ୍ଣ	373	1,188	142	224	25
ମୋଟ		3,473	12,530	1,328	3,050	1,222

ପରିଶିଷ୍ଟ-15

(ଅନୁଲେଖ 3.10 ପୃଷ୍ଠା 65-66 ରେ ସୂଚୀତ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଜାରୀ ହୋଇ 30 ଜୁନ 2020 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇନଥିବା ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ/ ଅନୁଲେଖ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଷ ଓ୍ଵାରା ବିବରଣୀ

ବର୍ଷ	ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁଲେଖ ସଂଖ୍ୟା
1984-85	1	1
1985-86	2	3
1986-87	1	1
1987-88	2	3
1988-89	3	10
1989-90	8	16
1990-91	7	8
1991-92	9	13
1992-93	21	33
1993-94	14	30
1994-95	16	43
1995-96	24	55
1996-97	35	68
1997-98	24	51
1998-99	32	72
1999-00	40	79
2000-01	62	184
2001-02	59	153
2002-03	63	127
2003-04	96	262
2004-05	103	219
2005-06	117	229
2006-07	134	289
2007-08	118	268
2008-09	151	398
2009-10	186	435
2010-11	200	607
2011-12	77	209
2012-13	203	685
2013-14	144	449
2014-15	171	622
2015-16	208	847
2016-17	264	1,163
2017-18	259	1,130
2018-19	303	1,695
2019-20	316	2,073
ମୋଟ	3,473	12,530

ପରିଶିଷ୍ଟ-16

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10 ପୃଷ୍ଠା 65-66 ରେ ସୂଚୀତ)

ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତାର ବିବରଣୀ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଆପତ୍ତିର ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର	ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)
କ. ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ବିନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ଯଥାଯଥ ଅନୁପାଳନ ନ ହେବା			
1	ନିଷ୍ପଳ/ ଅଫଲଦାୟୀ/ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ/ ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ଵ/ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ	134	1,23,383.24
2	ଅଗ୍ରାହ୍ୟ/ ଅନିୟମିତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	2	388.89
3	ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ/ ଅଗ୍ରୀମର ସକ୍ଷ ଆଦାୟ	0	0
ଉପ-ମୋଟ (କ)		136	1,23,772.13
ଖ. ଔଚିତ୍ୟ ବିପକ୍ଷରେ ସମାକ୍ଷା/ ଯଥାର୍ଥତା ନ ଥାଇ ବ୍ୟୟ			
4	ଫାର୍ମି/ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	5	1,530
5	କ୍ଷତି, ଆଡୁସାର୍ ଏବଂ ଭଣ୍ଡାରର ଅଭାବ	0	0
6	ଅପ୍ରାୟୁକୃତ ବ୍ୟୟ	1	3,571.6
7	ଫାର୍ମି/ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ବିଭାୟ ସହାୟତା	23	6,387
ଉପ-ମୋଟ (ଖ)		29	11,488.6
ଗ. ଲଗାତର ଭାବେ ବ୍ୟାପକ ଅନିୟମିତତା			
8	ସ୍ଥାଣୁ ଭଣ୍ଡାର / ଅତ୍ୟଧିକ/ ସେବା ଅବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର/ସରକାରୀ ଅର୍ଥ ଅଟକି ରହିବା	2	1,095.45
9	ବର୍ଷନ ହୋଇ ନଥିବା ଅର୍ଥ ଜମା ହୋଇ ରହିବା	0	0
10	ବିଳମ୍ବିତ ଶୁଳ୍କ/ ଦଣ୍ଡ	0	0
11	ବିବିଧ ସନ୍ଦେହଜନକ ବ୍ୟୟ/ ଭାରତର ଦାଖଲ କରାନଯିବା/ ଅତ୍ୟଧିକ ଉଠାଣ ଇତ୍ୟାଦି	2	2,139
12	ସରକାରୀ ଦେୟର ଅନାଦାୟ/ ସକ୍ଷ ଆଦାୟ	7	21,808.34
ଉପ-ମୋଟ (ଗ)		11	25,042.79
ଘ. ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ/ ଶାସକୀୟ ବିଫଳତା			
13	ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ/ ଅଣ-ହସାବ ଷ୍ଟକ୍/ ସାମଗ୍ରୀ ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନ ହେବା	0	0
14	ଫାର୍ମି/ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦେୟ ଅସୁଲି ନ ହେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	4	700.00
ଉପ-ମୋଟ (ଘ)		4	700
ସର୍ବ ମୋଟ (କ + ଖ + ଗ + ଘ)		180	1,61,003.52

ପରିଶିଷ୍ଟ – 17

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10 ପୃଷ୍ଠା 65-66 ରେ ସୂଚୀତ)

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିଆ ସଂଗୋଧନ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କେତେକ ସ୍ଥାୟୀ ଅନିୟମିତତାର ବିବରଣୀ

ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ବର୍ଷ	ବିଭାଗ	ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳର ସାରାଂଶ
ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା 3.10/ ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ 2013-14 ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା 3.17/ ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ 2014-15	ପୂର୍ଣ୍ଣ	କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତୁଟି ଯୋଗୁ ଜୋରିମାନା/ କ୍ଷତି ପୂରଣ ଅସୁଲ କରା ନ ଯିବା
ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା 3.19/ ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ 2014-15 ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା 3.14/ ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ 2016-17		ଆଇ.ଆର.ସି. ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବିଚ୍ୟୁତିରେ ଅଟକଳରେ ଅତ୍ୟଧିକ ପେଡ଼ମେଣ୍ଟ ମୋଟେଇର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା
ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା 3.5/ ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ 2016-17	ଜଳସମ୍ପଦ	ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଲାଇନିଂ ର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ

ପରିଶିଷ୍ଟ-18

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.1.3 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 68)

(82 ଟି ସରକାରୀ ଏସ୍ପି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ ଏସ୍ପି ଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାସ ଏବଂ ବର୍ଷ	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (ଜିସି)/ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ (ଡିଜିସି)
କ. ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର				
I. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ				
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ	01/03/1996	ଜିସି
2	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ	20/12/1961	ଜିସି
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ	06/04/1979	ଜିସି
4	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	28/09/1962	ଜିସି
5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ	01/10/1973	ଜିସି
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ	24/02/1978	ଜିସି
7	ଓଡ଼ିଶା ମତ୍ସ୍ୟରକ୍ଷ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ମତ୍ସ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ	05/05/1998	ଜିସି
8	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିକ୍ଷା	03/04/1972	ଜିସି
9	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	02/12/2014	ଜିସି
10	ଓଡ଼ିଶାର ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ	24/11/2015	ଜିସି
11	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଅବକାରୀ	16/11/2000	ଜିସି
12	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	03/09/1980	ଜିସି
13	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ	08/11/2013	ଜିସି
14	ଓଡ଼ିଶା କ୍ରୀଡା ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	କ୍ରୀଡା ଏବଂ ଯୁବ ବ୍ୟାପାର	16/11/2013	ଜିସି
15	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରେଳବାଇ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିକ୍ଷା	21/05/2013	ଡିଜିସି
16	ଓଡ଼ିଶା ରେଳ ଭିଡିଭିପି ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିକ୍ଷା	23/03/2017	ଜିସି
II. ନିର୍ମୂଲ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ				
17	ଇଷ୍ଟ ଆନ୍ଧ୍ରାପ୍ରଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲିମିଟେଡ୍ (22 ଫେବୃୟାରୀ 1978 ଠାରୁ ସେକ୍ଟରାଲ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ	06/05/1959	ଜିସି
18	ଓଡ଼ିଶା ମତ୍ସ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ମତ୍ସ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ	08/08/1962	ଜିସି
ଖ. ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ କ୍ଷେତ୍ର				
I. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ				

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାସ ଏବଂ ବର୍ଷ	ସରକାରୀ କର୍ମୀ (ଜିସି)/ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କର୍ମୀ (ଡିଜିସି)
19	ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	12/04/1973	ଜିସି
20	ଓଡିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	22/04/1976	ଜିସି
21	ଓଡିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	19/08/1994	ଜିସି
22	ପାରାଦୀପ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	27/03/2007	ଡିଜିସି
23	ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	29/03/1962	ଜିସି
24	ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ	22/05/1962	ଜିସି
25	ଓଡିଶା ସେତୁ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୂର୍ଣ୍ଣ	01/01/1983	ଜିସି
26	ଇଡକୋ ଏସ୍‌ଇଡେଡ୍ ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	09/03/2004	ଡିଜିସି
27	ଓଡିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	02/12/2016	ଡିଜିସି
28	ବୈତରଣୀ ପକ୍ଷିମ କୋଇଲା କର୍ମୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	22/04/2008	ଡିଜିସି
29	ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ସାଇଡ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୁମିନା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ଖ-23ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	26/03/1999	ଜିସି
30	ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଥ୍ରାକ୍ଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ଖ-23ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	26/03/1999	ଜିସି
31	କୋଣାର୍କ ଝୋଟା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ଖ-23ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	27/01/1975	ଜିସି
32	ମହାକିନୀ-ଖ କୋଇଲା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	09/02/2009	ଡିଜିସି
33	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	16/05/1956	ଜିସି
34	ନୂଆଗାଁ କୋଇଲା କର୍ମୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	11/05/2011	ଡିଜିସି
35	ପାରାଦୀପ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	10/06/2013	ଡିଜିସି
36	ଅନୁଗୁଳ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ପାର୍କ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	30/07/2010	ଡିଜିସି
37	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	25/10/2016	ଜିସି
38	ଇଡକଲ୍ ସପ୍ଲାଇଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ଖ-23ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	26/11/1998	ଜିସି
39	ଲାଞ୍ଜିଗଡ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି	06/10/2009	ଡିଜିସି
40	ଓଡିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	03/09/1979	ଜିସି
41	ଶାମୁକା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	31/10/2016	ଡିଜିସି
42	ଓଡିଶା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜଳପଥ ସଙ୍ଗଠନ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	27/06/2016	ଡିଜିସି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାସ ଏବଂ ବର୍ଷ	ସରକାରୀ କର୍ମୀନା (ଜିସି)/ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କର୍ମୀନା (ଡିଜିସି)
43	କଲିଙ୍ଗ ଷ୍ଟୁଡିଓ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ୩-20ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	20/07/1980	ଜିସି
44	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	ଅଣୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	20/03/1956	ସରକାରୀ ନିଗମ
45	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	15/05/1974	ସରକାରୀ ନିଗମ
46	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	ସମବାୟ	21/03/1958	ସରକାରୀ ନିଗମ
47	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ଅପ୍ରେଲ 1995	ଜିସି
48	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ନଭେମ୍ବର 1984	ଜିସି
49	ଓଡ଼ିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ଜାନୁଆରୀ 2007	ଜିସି
50	ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍‌ର ସବୁଜ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ	ଶକ୍ତି	18/04/2013	ଜିସି
51	ନେତୃକଲ୍ ସେଲ୍ ପାୱାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	06/09/2018	ଜିସି
52	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2004	ଜିସି
53	କଲିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	31/12/2012	ଜିସି
54	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି		ଜିସି
55	ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ନଭେମ୍ବର 1995	ଜିସି
II. ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ସରକାରୀ କର୍ମୀନାସମୂହ				
56	ଏବିଏସ୍ ସିନିଂ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ. ୩-23ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	04/01/1980	ଜିସି
57	ଗଜପତି ଷ୍ଟିଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କର୍ମୀନା 1969-70ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974ରୁ ସେଚ୍ଚାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	15/02/1959	ଜିସି
58	ହୀରା ଷ୍ଟିଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲ୍ୟୁମିନିୟମ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ୩-23ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	23/08/1974	ଜିସି
59	ଇପିଟିନ୍ ଟାଇମ୍‌ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-୩ 62ର ସହାୟକ) (1998ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	11/12/1981	ଜିସି
60	କୋଣାର୍କ ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ଆଣ୍ଡ ସୋସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 8ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	29/08/1978	ଜିସି
61	କୋଣାର୍କ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (1999-2000ଠାରୁ ଅଟଳ)	ଶିଳ୍ପ	26/06/1982	ଜିସି
62	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ହସ୍ତତନ୍ତ, ବୟନଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	25/09/1942	ଜିସି
63	ମତର୍ଷ୍ଟ ମ୍ୟାଲିଏବଲ୍ କାର୍ପିଂ କର୍ମୀନା ଲିମିଟେଡ୍ (1968ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 1976ଠାରୁ ସେଚ୍ଚାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	22/09/1960	ଜିସି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାସ ଏବଂ ବର୍ଷ	ସରକାରୀ କର୍ମୀ (ଜିସି)/ ସରକାର ନିୟତନ ଅନ୍ୟ କର୍ମୀ (ଡିଜିସି)
64	ନିୟୁ ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଲିମିଟେଡ୍	ହସ୍ତଚିତ୍ର, ବୟନଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	02/06/1976	ଜିସି
65	ଓଡିଶା ବୋର୍ଡ୍ ବିଲ୍ଡିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	18/03/1958	ଜିସି
66	ଓଡିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	31/03/1958	ଜିସି
67	ଓଡିଶା ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରିମେଣ୍ଟ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	14/03/1961	ଜିସି
68	ଓଡିଶା ଚମଡା ଶିଳ୍ପ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.- ଖ 64ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	26/07/1986	ଜିସି
69	ଓଡିଶା ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (2001ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ହସ୍ତଚିତ୍ର, ବୟନଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	25/01/1946	ଜିସି
70	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	29/09/1981	ଜିସି
71	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ହସ୍ତଚିତ୍ର, ବୟନଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	01/02/1977	ଜିସି
72	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଚମଡା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (18 ଜୁନ୍ 1998ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	ଶିଳ୍ପ	19/04/1976	ଜିସି
73	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ହସ୍ତଚିତ୍ର, ବୟନଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	10/09/1981	ଜିସି
74	ଓଡିଶା ଗୁଲ୍ମ ଆଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	ଶିଳ୍ପ	29/03/1974	ଜିସି
75	ପ୍ରିମିୟର ବୋଲ୍ଡ୍ ଆଣ୍ଡ ନର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	ଶିଳ୍ପ	04/08/1959	ଜିସି
76	ଏଲ୍‌କର୍ପ୍ସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଖ 62ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	12/01/1987	ଜିସି
77	ଏଲ୍‌କୋ କମ୍ପ୍ୟୁନିକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଖ 62ର ସହାୟକ, 1998ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	08/03/1989	ଜିସି
78	ଏଲ୍‌ମାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଖ 62ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	23/01/1990	ଜିସି
79	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	15/02/1964	ଜିସି
ଗ. ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର				
I. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କର୍ମୀସମୂହ				
80	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଆରକ୍ଷା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଗୃହ	24/05/1980	ଜିସି
81	ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	08/03/2016	ଡିଜିସି
82	ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	21/12/2016	ଡିଜିସି

ପରିଶିଷ୍ଟ-19 କ

(ଅନୁକ୍ରମ 4.1.3 ଏବଂ 5.3.2 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 68 ଏବଂ 84)

ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା/ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କମ୍ପାନୀସମୂହର ବକେୟା ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ

କ. ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ ଏବଂ ନିଗମ ସମୂହ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର ନାମ/ ଏସ୍ପି ଏସ୍‌ଇ	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ
କ. ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର		
I. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ		
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2018-19 ରୁ 2019-20
**2	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
4	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
**5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2018-19 ରୁ 2019-20
**7	ଓଡ଼ିଶା ମସୃଣ୍ଡ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
**8	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
9	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
10	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
11	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2018-19 ରୁ 2019-20
12	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
13	ଓଡ଼ିଶା କ୍ରୀଡ଼ା ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
II. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ		
**14	ଇଷ୍ଟ ଆଫ୍ରିକା ପ୍ରଡକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	22 ଫେବୃୟାରୀ 1978 ଠାରୁ ସେକ୍ତାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**15	ଓଡ଼ିଶା ମସୃ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
ଖ. ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ କ୍ଷେତ୍ର		
I. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ		
16	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
**17	ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
**18	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10 ରୁ 2019-20
19	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
20	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
21	ଓଡ଼ିଶା ସେତୁ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
22	ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ସ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
23	ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
24	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
25	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
**26	କଲିଙ୍ଗ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
27	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆରକ୍ଷା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
28	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର ନାମ/ ଏସ୍ପି ଏସ୍‌ଇ	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ
29	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
30	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
31	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
32	ଗ୍ରିଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
II. ବୈଧାନିକ ନିଗମ		
33	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2019-20
34	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ	2019-20
35	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2018-19 ରୁ 2019-20
III. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ		
**36	ଏବିଏସ୍ ସିନିଂ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**37	ଗଜପତି ଷ୍ଟିଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଲିମିଟେଡ୍	କମ୍ପାନୀ 1969-70ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974ରୁ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**38	ହୀରା ଷ୍ଟିଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**39	ଇପିଟୁନ୍ ଟାଇମ୍‌ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1998ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**40	କୋଣାର୍କ ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ଆଣ୍ଡ ସୋସିଆଲିଟି ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**41	କୋଣାର୍କ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**42	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**43	ମତର୍ଷି ମ୍ୟାଲିଏବଲ୍ କାର୍ପୋରାସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1968ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 1976ଠାରୁ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**44	ନିୟୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**45	ଓଡ଼ିଶା ବୋର୍ଡ୍ ବିଲୁରସ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**46	ଓଡ଼ିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**47	ଓଡ଼ିଶା ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**48	ଓଡ଼ିଶା ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**49	ଓଡ଼ିଶା ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2001ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**50	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**51	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତତନ୍ତ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**52	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଚମଡ଼ା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**53	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**54	ଓଡ଼ିଶା ଟୁଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**55	ପ୍ରିମିୟର୍ ବୋଲ୍‌ସ୍ ଆଣ୍ଡ ନର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ( )	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆଞ୍ଚିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି
**56	ଏଲ୍‌କମ୍ପସ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**57	ଏଲ୍‌କୋ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	1998ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
**58	ଏଲ୍‌ମାକ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ
**59	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଅଚଳ

** 33 ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଯାହାର ହିସାବ ତିନି ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବକେୟା ଥିଲା କିମ୍ବା ଅଚଳ/ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିଲା ।

ପରିଶିଷ୍ଟ-19 ଖ

(ଅନୁକ୍ରମ 4.1.3 ଏବଂ 5.3.2 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 68 ଏବଂ 84)

ବକେୟା ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀ

ଖ. ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀସମୂହ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସପିଏସଭିର ନାମ	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ
1	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରେଳବାଇ ଲିମିଟେଡ୍	2018-19 ରୁ 2019-20
2	ଇଡକୋ ଏସଭିଏସଭି ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
3	ଓଡିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ପବ୍ଲିକ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
4	ବୈତରଣୀ ପବ୍ଲିକ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
**5	ମହାକିନୀ-ଖ କୋଇଲା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17 ରୁ to 2019-20
**6	ନୂଆଗାଁ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16 ରୁ 2019-20
7	ପାରାଦୀପ ପ୍ୟୁଷ୍ଟି ପବ୍ଲିକ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
8	ଲଞ୍ଜିଗଡ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	2018-19 ରୁ 2019-20
**9	ଓଡିଶା ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଜଳପଥ ସଙ୍ଗଠନ ଲିମିଟେଡ୍	2017-18 ରୁ 2019-20
10	ଓଡିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20
11	କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20(ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)
12	ପାରାଦୀପ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍	2019-20

** ତିନୋଟି ଏସପିଏସଭି ଯାହାର ହିସାବ ତିନି ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବକେୟା ଥିଲା କିମ୍ବା ଅଚଳ/ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିଲା।

ପରିଶିଷ୍ଟ-20

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.1.4 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 68-69)

ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ବିଭାଗପୁରୀ ଶତକଡ଼ା ହାର

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	2017-18	2018-19	2019-20
1	ଶକ୍ତି ବିଭାଗ			
	କାରବାର	9601.63	9641.1	9974.4
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	2.31	1.98	1.87
2	ଅବକାରୀ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	3726.7	4738.36	4738.36
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.90	0.97	0.89
3	ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	4994.18	4994.18	4080.85
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	1.20	1.03	0.76
4	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ			
	କାରବାର	2853.14	4052.3	4093.2
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.69	0.83	0.77
5	ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	867.45	763.35	486.6
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.21	0.16	0.09
6	ଗୃହ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	385.31	376.01	376.01
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.09	0.08	0.07
7	ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	233.29	266.78	354.64
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.06	0.05	0.07
8	ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	212.41	212.41	195.72
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.05	0.04	0.04
9	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସମ୍ପାଦକରଣ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	175.83	191.65	181.8
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.04	0.04	0.03
10	ସମବାୟ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	112.84	112.84	100.92
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.03	0.02	0.02
11	ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	85.85	88.07	98.39
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.02	0.02	0.02
12	ପୁର ବିଭାଗ			
	କାରବାର	65.01	65.01	96.22
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.02	0.01	0.02
13	ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	25.96	25.96	44.76
	ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଟିସି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.006	0.005	0.008

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	2017-18	2018-19	2019-20
14	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	12.26	21.81	21.81
	ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.003	0.004	0.004
15	କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଯୁବ ସେବା ବିଭାଗ			
	କାରବାର	20.84	5	0
	ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.005	0.001	0.000
16	ସୂକ୍ଷ୍ମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗ			
	କାରବାର	3.71	6.68	6.68
	ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି ଉପରେ କାରବାରର ଶତକଡ଼ା ହାର	0.001	0.001	0.001

ପରିଶିଷ୍ଟ-21

(ଅନୁଲେଖ 4.3.3 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 77)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ନକରାତ୍ମକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଥିବା ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ	ସମାପ୍ତତା ପୂର୍ଣ୍ଣ	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭ
1	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-58.97	5.00	15.28
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-2.44	2.63	0.24
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ନିଗମ	-46.60	418.61	5.26
4	ଇଡକଲ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ ଷ୍ଟାଲ ଲିମିଟେଡ୍	-12.72	150.10	-4.70
5	କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍	-32.23	5.94	-0.02
6	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଓମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-13.71	57.12	-7.26
7	ଗ୍ରୀଡକୋ (ଅନ୍ୟାନ୍ୟ)	-4134.80	576.71	-281.05

ନୋଟ୍: ଯଦିଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା 07 ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇର ନକରାତ୍ମକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି, କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3 ରେ ଥିବା 03 ଟି ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଇ 2019-20 ବର୍ଷ ଅବଧିରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ-22

(ଅନୁଲେଖ 4.3.4 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 77-78)

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଡିଭିଡେଣ୍ଡର ଅଭାବ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ରାଜ୍ୟ ସରକାରର ଇକ୍ୱିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିଟ୍ ଲାଭ	ଇକ୍ୱିଟିସେୟାର ଉପରେ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଇକ୍ୱିଟି ଉପରେ 30 ପ୍ରତିଶତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	କର ବସାଣ ପରେ ଲାଭ ଉପରେ 30 ପ୍ରତିଶତ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ଘୋଷିତ	ଅଭାବ
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାନ୍ଥ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ	1.55	7.97	0.56	0.47	2.39	2.39	1.83
2	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ	5.00	15.28	2.29	1.50	4.58	4.58	2.29
3	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ	17.50	50.13	15.05	5.25	15.04	15.04	0
4	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ	31.45	728.72	250.00	9.44	218.62	218.62	0
5	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ	9.62	3.47	1.00	2.89	1.04	2.89	1.89
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଗୋଦାମ ନିଗମ	1.80	13.18	1.1	0.54	3.95	3.95	2.85

ପରିଶିଷ୍ଟ-23

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.4.1 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 78-79)

ଏସପିଏସଇ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ମୋଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପିଏସ୍‌ୟୁ	2019-20			2018-19			2017-18		
		ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ	ମୋଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି	ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି	ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ	ମୋଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି	ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି	ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ	ମୋଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି	ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି
1	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ	4092.95	6961.35	5992.54	4052.04	6459.23	5622.14	2853.09	6313.81	5444.07
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାନ୍ଥ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	19.05	102.58	89.91	22.61	88.39	40.66	29.64	88.39	27.76
3	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	89.79	0.78	217.62	80.01	108.16	233.6	41.17	106.91	214.94
4	ଇଡ୍‌କୋଲ ଫେରୋକ୍ରମ ଆଣ୍ଡ ଆଲଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	53.55		28.75	85.36	108.16	28.75	140.96	106.91	42.01
5	ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1856.83	10699.68	10005.12	615.77		8193.81	614.52		8193.81
6	ଜେଡ୍‌କଲ	7.50	330.32	73.47	7.28	304.82	67.36	6.87	282.65	58.13
7	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	470.14	3873.57	2805.3	478.83	3666.07	2805.3	467.13	3545.66	2665.06
ମୋଟ୍		6589.81	21968.28	19212.71	5341.90	10734.83	16991.62	4153.38	10444.33	16645.78

ପରିଶିଷ୍ଟ-24

(ଅନୁଲେଖ 4.4.2 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 79)

ଏସପିଏସ୍‌ର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସପିଏସ୍‌ର	2019-20			2018-19			2017-18		
		କବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)	କବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)	କବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0.21	2.19	9.59	0.21	2.19	9.59	0.14	1.92	7.29
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	9.01	48.07	18.74	13.99	40.66	34.41	4.06	27.76	14.63
3	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	36.74	-58.97	-62.30	37.2	-27.59	-134.83	37.2	-27.59	-134.83
4	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0.52	11.45	4.54	4.15	52.67	7.88	3.58	61.07	5.86
5	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	10.09	112.79	8.95	10.09	112.79	8.95	5.57	106.59	5.23
6	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	9.62	217.62	4.42	-79.8	233.6	-34.16	3.6	214.94	1.67
7	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	77.4	149.39	51.81	104.23	117.41	88.77	54.26	631.72	8.59
8	ଓଡ଼ିଶା ସେତୁ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	7.94	34.63	22.93	4.42	30.3	14.59	4.42	30.3	14.59
9	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆରକ୍ଷା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	26.3	123.62	21.27	26.3	123.62	21.27	26.14	103.69	25.21
10	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	427.2	427.21	100.00	0	0.01	0.00	47.64	138.6	34.37
11	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-0.25	0.41	-60.98	-0.12	0.83	-14.46	-0.05	0.91	-5.49
12	ଓଡ଼ିଶା ରେଳ ଭିଡିଭୁମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2.35	54.45	4.32	1.91	52.78	3.62	0	0	-
13	ଇଡକୋଲ ଫେରୋକ୍ରମ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	-6.97	28.75	-24.24	-6.97	28.75	-24.24	2.83	42.01	6.74
14	ଇଡକଲ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	-4.7	-12.72	36.95	-14.35	-8.02	178.93	3.14	6.33	49.61

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ	2019-20			2018-19			2017-18		
		ଇବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)	ଇବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)	ଇବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)
15	କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍	-0.02	-20.1	0.10	-0.03	-20.13	0.15	-0.11	-20.16	0.55
16	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1137.63	5992.54	18.98	1265.06	5622.14	22.50	-855.04	5444.07	-15.71
17	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	46.52	320.11	14.53	46.52	320.11	14.53	24.31	298.24	8.15
18	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0	0.43	0.00	0	0.43	0.00	0	0.23	0.00
19	ଇଡକଲ୍ ସପ୍ଲାଇମେଣ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍	0.26	2.8	9.29	0.29	2.6	11.15	0.19	2.4	7.92
20	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0	11.03	0.00	0	11.03	0.00	0	11.03	0.00
21	ଓଡିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	18.09	37.48	48.27	18.8	35.82	52.48	18.8	35.82	52.48
22	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	12.95	58.37	22.19	12.95	58.37	22.19	11.48	49.27	23.30
23	ଓଡିଶା କ୍ରୀଡା ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	1.13	19.06	5.93	4.48	17.93	24.99	6.64	16.75	39.64
24	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	5.73	52.01	11.02	5.73	52.01	11.02	0.83	34.72	2.39
25	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	1.97	139.17	1.42	3.8	72.71	5.23	5.21	31.11	16.75
26	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	20.46	135.14	15.14	27.26	126.74	21.51	27.26	126.74	21.51
27	ଗ୍ରୀଡକୋ ଲିମିଟେଡ୍	216.32	-479.28	-45.13	0	-1.65	0.00	302.98	-1.65	-18362.42
28	ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	300.61	2805.3	10.72	300.16	2805.3	10.70	202.93	2665.06	7.61
29	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	272.29	9946.28	2.74	0	8193.81	0.00	8.79	8193.81	0.11
30	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	112.11	1568.78	7.15	89.14	1379.71	6.46	86.38	1278.99	6.75
31	ଓଡିଶା ସବୁଜ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	14.66	73.47	19.95	14.53	67.36	21.57	8	58.13	13.76
32	ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	-0.34	992.39	-0.03	-0.16	695.11	-0.02	-0.16	695.11	-0.02
33	ନେଡକଲ ସେଲ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0.26	10.02	2.59	-0.23	0.77	-29.87	0	0	
	ମୋଟ	2755.75	23796.28	11.58	1889.56	20200.17	9.35	41.02	20257.92	0.20

ପରିଶିଷ୍ଟ-25

(ଅନୁଲେଖ 4.4.3 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 80)

ଏସପିଏସକ ଗୁଡ଼ିକର ଇକ୍ୱିଟି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସପିଏସକ	2019-20			2018-19			2017-18		
		ଇକ୍ୱିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆରଓଇ (ଶତକଡାରେ)	ଇକ୍ୱିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆରଓଇ (ଶତକଡାରେ)	ଇକ୍ୱିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆରଓଇ (ଶତକଡାରେ)
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋଫାଇଲ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2.19	0.07	3.20	2.19	0.07	3.20	1.92	0.1	5.21
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	48.07	7.97	16.58	40.66	13.46	33.10	27.76	3.51	12.64
3	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-58.97	15.28	-25.91	-27.59	19.68	-71.33	-27.59	19.68	-71.33
4	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-2.44	0.24	-9.84	21.48	0.11	0.51	24.04	-2.45	-10.19
5	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋଫାଇଲ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	112.79	6.19	5.49	112.79	6.19	5.49	106.59	4.39	4.12
6	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-13.71	-7.26	52.95	-6.45	-89.54	1388.22	83.09	1.55	1.87
7	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	149.39	50.13	33.56	117.41	67.16	57.20	74.51	35.45	47.58
8	ଓଡ଼ିଶା ସେରୁ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	34.63	5.73	16.55	30.3	2.96	9.77	30.3	2.96	9.77
9	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆରକ୍ଷା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	123.62	17.08	13.82	123.62	17.08	13.82	103.69	17.03	16.42
10	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	427.21	427.2	100.00	0.01	0	0.00	138.6	47.64	34.37
11	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0.41	-0.25	-60.98	0.83	-0.12	-14.46	0.91	-0.05	-5.49
12	ଓଡ଼ିଶା ରେଳ ଭିଡିଭୁମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	54.45	1.67	3.07	58.78	1.38	2.35	0	0	-
13	ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ସାଇଡ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୁମିନା ଲିମିଟେଡ୍	28.75	-8.43	-29.32	28.75	-8.43	-29.32	42.01	2.03	4.83
14	ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ୍ୱାକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	-12.72	-4.7	36.95	-8.02	-14.35	178.93	6.33	2.99	47.24

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଏସପିଏସଇ	2019-20			2018-19			2017-18		
		ଇକ୍ସିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆରଓଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)	ଇକ୍ସିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆରଓଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)	ଇକ୍ସିଟି	କର ବସାଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ	ଆରଓଇ (ଶତକଡ଼ାରେ)
15	କୋଣାର୍କ ଷୋର ଲିମିଟେଡ୍	-32.23	-0.02	0.06	-32.21	-0.03	0.09	-32.15	-0.11	0.34
16	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	5992.54	728.72	12.16	5622.14	789.88	14.05	5444.07	-463.48	-8.51
17	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	320.11	29.99	9.37	320.11	29.99	9.37	298.24	15.42	5.17
18	ଓଡିଶା ଖଣି ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	0.43	0	0.00	0.43	0	0.00	0.23	0	0.00
19	ଇଡକଲ୍ ସଫ୍ଟୱେର ଲିମିଟେଡ୍	2.8	0.19	6.79	2.6	0.2	7.69	2.4	0.13	5.42
20	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	11.03	0	0.00	11.03	0	0.00	11.03	0	0.00
21	ଓଡିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	37.48	3.47	9.26	35.82	5.89	16.44	35.82	5.89	16.44
22	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	58.37	9.1	15.59	58.37	9.1	15.59	49.27	8.15	16.54
23	ଓଡିଶା କ୍ରୀଡା ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କମିଶନ ଲିମିଟେଡ୍	19.06	1.13	5.93	17.93	4.48	24.99	16.75	6.64	39.64
24	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	-46.6	5.26	-11.29	-46.6	5.26	-11.29	-63.89	0.32	-0.50
25	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	137.87	3.54	2.57	62.44	2.48	3.97	20.84	4.1	19.67
26	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	135.14	13.18	9.75	126.74	20.71	16.34	126.74	20.71	16.34
27	ଗ୍ରୀଡକୋ ଲିମିଟେଡ୍	-4134.8	-281.05	6.80	-3853.75	-197.5	5.12	-4156.73	-197.5	4.75
28	ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1818.78	144.39	7.94	1818.78	144.39	7.94	1445.38	98.7	6.83
29	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	3063.45	171.48	5.60	2713.4	4.79	0.18	2556.17	4.79	0.19
30	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	969.7	37.71	3.89	745.41	19.8	2.66	346.87	17.97	5.18
31	ଓଡିଶା ସବୁଜ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	73.47	6.11	8.32	67.36	9.24	13.72	50.13	2.72	5.43
32	ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	291.03	-2.81	-0.97	293.84	-3.06	-1.04	294	-3.06	-1.04
33	ଜେଡକଲ ସେଲ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	10.02	0.25	2.50	0.77	-0.23	-29.87	0	0	-
	ମୋଟ	9621.32	1381.56	14.36	8459.37	861.04	10.18	7057.33	-343.78	-4.87

ପରିଶିଷ୍ଟ-26

(ଅନୁଲେଖ 4.4.4 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 80-81)

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିନିଯୋଗର ବର୍ଷିତ୍ୱାତୀ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2000-01 ରୁ 2019-20 ଠାରୁ ସରକାରୀ ପାଣ୍ଠିର ଆରଖ୍ୟତା ଆରଖ୍ୟତା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ବିନିଯୋଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦେଇଥିବା ନିର୍ ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ ରୁପାନ୍ତରଣ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦେଇଥିବା ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫେସ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଣବିନିଯୋଗ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ବିନିଯୋଗ	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ମୋଟ ବିନିଯୋଗ	ସୁଧର ହାରାହାରି ହାର	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ମୋଟ ବିନିଯୋଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ	ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ମୂଲ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଫେରସ୍ତ	ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ ରୋଜଗାର	ଆରଖ୍ୟତା (ଶତକଡ଼ାରେ)
A	B	C	D	E	F	G	$H = C+D-E+F-G$	$I = B+H$	J	$K = I*(1+J/100)$	$L = I*J/100$	M	$N = M*100/K$
2000-01	5936.81	2.2	0	0	43.35	0	45.55	5982.36	11.31	6658.96	676.60	-214.96	-3.23
2001-02	6658.96	0.1	0.81	0	24.8	0	25.71	6684.67	11.91	7480.81	796.14	-541.55	-7.24
2002-03	6684.67	5.45	10.96	0	98.91	0	115.32	6799.99	10.71	7528.27	728.28	-43.45	-0.58
2003-04	6799.99	0	1.21	0	48.27	0	49.48	6849.47	9.51	7500.85	651.38	-483.53	-6.45
2004-05	6849.47	0.76	0	0	70.45	0	71.21	6920.68	9.51	7578.84	658.16	664.33	8.77
2005-06	6920.68	-60	0	0	42.16	0	-17.84	6902.84	9.92	7587.60	684.76	797.93	10.52
2006-07	6902.84	60	0	0	37.98	0	97.98	7000.82	8.18	7573.49	572.67	418.63	5.53
2007-08	7000.82	280.98	0	0	46.05	0	327.03	7327.85	8.13	7923.60	595.75	1264.01	15.95
2008-09	7327.85	55.23	0	0	575.98	0	631.21	7959.06	7.44	8551.21	592.15	1025.91	12.00
2009-10	7959.06	11.56	0	0	859.85	0	871.41	8830.47	7.63	9504.23	673.76	2216.13	23.32
2010-11	8830.47	72.97	0	0	929.8	0	1002.77	9833.24	7.39	10559.92	726.68	1163.48	11.02
2011-12	9833.24	43	0	0	982.25	0	1025.25	10858.49	6.09	11519.77	661.28	1329.85	11.54
2012-13	10858.49	197.45	0	0	1222.89	0	1420.34	12278.83	6.54	13081.87	803.04	926.56	7.08
2013-14	12278.83	0	0	0	1290.54	0	1290.54	13569.37	6.56	14459.52	890.15	1904.71	13.17
2014-15	13569.37	81.99	0	0	1484.28	0	1566.27	15135.64	5.9	16028.64	893.00	1200.69	7.49
2015-16	15135.64	366.86	0	766.2	2196.73	0	1797.39	16933.03	6.06	17959.17	1026.14	1918.66	10.68
2016-17	16933.03	294.75	0	0	985.31	0	1280.06	18213.09	7.62	19600.93	1387.84	1529.78	7.80
2017-18	18213.09	705.04	0	0	1619.04	0	2324.08	20537.17	7.58	22093.89	1556.72	-336.13	-1.52
2018-19	20537.17	164.92	0	0	192.68	0	357.6	20894.77	7.74	22512.03	1617.26	842.1	3.74
2019-20	20894.77	475.52	0	0	1457.07	0	1932.59	22827.36	7.09	24445.82	1618.46	1347.47	5.51
							16213.95	232339.20					

ପରିଶିଷ୍ଟ-27

(ଅନୁଲେଖ 5.5.1.3 ଏବଂ 5.5.2 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 86 ଏବଂ 93-94)

ଏସ୍ପିଏସ୍‌ଇ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ଯେଉଁଠାରେ ସିଏଜି ଦ୍ୱାରା ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (ଜିସି)/ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ (ଡିଜିସି)
1	ଇଡିକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
2	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	ଜିସି
3	ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
4	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
5	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
6	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
7	ଓଡିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
8	ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
9	ଲାଞ୍ଜିଗଡ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	ଡିଜିସି
10	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
11	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
12	ଓଡିଶା ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
13	ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	ଡିଜିସି
14	ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	ଡିଜିସି
15	ଓଡିଶା ରେଳ ଭିଡିଓମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
16	ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
17	ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
18	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
19	ଗ୍ରିଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି
20	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	ଜିସି

ପରିଶିଷ୍ଟ-28

(ଅନୁକ୍ଳେବ 5.6 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 94-95)

କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ଯେଉଁଠାରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆକାରଣିଂ
 ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ/ଇଣ୍ଟର ଏଏସ୍ ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିଲା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (ଜିସି) କିମ୍ବା ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ (ଡିଜିସି)	ଆକାରଣିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ସଂଖ୍ୟା (ଏଏସ୍)/ (ଇଣ୍ଟର ଏଏସ୍)
1	କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି	ଏଏସ୍ - 22,15,20 ଏବଂ 10
2	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି	ଏଏସ୍ 28
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି	ଏଏସ୍ 15 ଏବଂ 3
4	ଓଡ଼ିଶା ସେତୁ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି	ଏଏସ୍ 2, 4 ଏବଂ 15
5	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି	ଏଏସ୍ 28, 12 ଏବଂ 5
6	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜିସି	ଏଏସ୍ 15,17,19 ଏବଂ 20
7	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏକତ୍ରୀତ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ)	ଜିସି	ଇଣ୍ଟର ଏଏସ୍ 109

ପରିଶିଷ୍ଟ-29

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.7 ରେ ସୂଚିତ, ପୃଷ୍ଠା 95)

ଏସପିଏସକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଯେଉଁଠାରେ ସିଏଜି ଦ୍ୱାରା ପରିଷ୍କାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଚିଠି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କମ୍ପାନୀର ନାମ
1	ଇଡିକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଷ୍ଟାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍
2	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ
3	ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
4	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
6	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
7	ଓଡିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
8	ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
9	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
10	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
11	ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍
12	ଓଡିଶା ସରକାର ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
13	ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍
14	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
15	ଗ୍ରିଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍
16	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ

ସଂକ୍ଷେପଣ ଶବ୍ଦର
ପରିଭାଷା

ସଂକ୍ଷେପଣ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
1	ଏ.ବି.ପି.	ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାଚେରଜ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ
2	ଏ.ଜି.	ମହାଲେଖାକାର
3	ଏ.ଜି.ଏମ୍.	ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବେଠକ
4	ଏ.ଏନ୍.ଆର.	ସହାୟକ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁନରୁତ୍ଥାନ
5	ଏ.ଓ.ଆର.	ଦରର ବିଶ୍ଳେଷଣ
6	ଏ.ପି.ସି.	ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ କ୍ଷମତା
7	ଏ.ଆର.	ସହାୟକ ପୁନରୁତ୍ଥାନ
8	ବି.ସି.	ବିଚ୍ଛେଦନ କଂକ୍ରିଟ୍
9	ବି.ଜି.	ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି
10	ବି.ଆଇ.ଏସ୍.	ଭାରତୀୟ ମାନକ ସଂସ୍ଥା
11	ବି.ଆଇ.ଏସ୍.	ବମେ ଇଞ୍ଜେଲିଜେନ୍ସ ସେବା
12	ବି.ଏମ୍.	ବିଚ୍ଛେଦନ ମାକାଦମ୍
13	ସି.ଏ.ଜି.	ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମାକ୍ଷକ
14	ସି.ଏ.ଏମ୍.ପି.ଏ.	ପରିପୁରକ ବନାକରଣ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ଯୋଜନା ପ୍ରାଧିକାରୀ
15	ସି.ବି.ଆର୍.	କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବିଅରିଂ ଅନୁପାତ
16	ସି.ସି.	ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍
17	ସି.ସି.ଇ.	ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରା
18	ସି.ଇ.	ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରା
19	ସି.ଏମ୍.ପି.ପି.	ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ସଂହିତା
20	ସି.ଏମ୍.ଏମ୍.	ଘନ ମିଟର
21	ସି.ଭି.ପି.ଡ଼ି.	ବାଣିଜ୍ୟିକ ଯାନ ପ୍ରତି ଦିନ
22	ସି.ଡ଼ି.ଏମ୍.ଆଇ.ପି.	ପୁଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତିରେ
23	ଡ଼ି.ଏ.ଓ.	ବିଭାଜନ ଲେଖା ଅଧିକାରୀ
24	ଡ଼ି.ଜି.ବି.ଏମ୍.	ଡେନ୍ସ ଗ୍ରେଡେଡ୍ ବିଚ୍ଛେଦନ ମାକାଦମ୍
25	ଡ଼ି.ଏଲ୍.ସି.	ଶୁଷ୍କ ଲିନ୍ କଂକ୍ରିଟ୍
26	ଡ଼ି.ଏମ୍.ଏମ୍.	ରାଜ୍ୟ ଖଣିଜ ସଂଗଠନ
27	ଡ଼ି.ଓ.ଡ଼ି.ଏମ୍.ଆର.	ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ
28	ଡ଼ି.ପି.ସି.	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସଭାବଳୀ
29	ଡ଼ି.ପି.ଆଇ.ଆଣ୍ଡ ଆର୍.	ନକ୍ସା, ଯୋଜନା, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ରାସ୍ତା
30	ଡ଼ି.ପି.ଆର.	ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ
31	ଡ଼ି.ଆର.ଡ଼ି.ଏ.	ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା
32	ଡ଼ି.ବି.ସି.ଏନ୍.	ବିସ୍ତୃତ ଚେଷ୍ଟର ଆମଳଣା ସୂଚନା
33	ଇ.ବି.ଆଇ.ଟି.	ସୁଧ ଏବଂ କର ପୂର୍ବରୁ ରୋଜଗାର
34	ଇ.ଇ.	ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା
35	ଇ.ଆଇ.ସି.	ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରା
36	ଇ.ପି.ସି.	ଅଭିଯାତ୍ରୀ କ୍ରମ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ
37	ଇ.ପି.ଏମ୍.ଓ.	କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି ସଂଗଠନ
38	ଇ.ଆର୍.ପି.	ଉଦ୍ୟୋଗ ସମ୍ପଲ ଯୋଜନା
39	ଏମ୍.ଏ.ଆର୍.ଡ଼ି.	ମହା ଏବଂ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
40	ଏଫ୍.ସି. ଆକ୍ସ	ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ
41	ଏଫ୍.ସି. ଆକ୍ସ ବି.ଏମ୍.	ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବେସିନ୍ ପରିଚାଳନା
42	ଏଫ୍.ସି.ଆଇ.	ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ
43	ଏଫ୍.ଡି.ଏ.	ବନ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା
44	ଏଫ୍.ଇ.ଆକ୍ସ ସି.ସି.	ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
45	ଏଫ୍.ପି.ଏମ୍.	ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାନ୍ୟତା
46	ଏଫ୍.ଏସ୍.ଆଇ.	ଭାରତୀୟ ବନ ସର୍ବେକ୍ଷଣ
47	ଏଫ୍.ଓ.ଆଇ.	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ
48	ଜି.ଏଫ୍.ଆର.	ସାଧାରଣ ବିଭାଗ ନିୟମାବଳୀ
49	ଜି.ଆଇ.ଏମ୍.	ସବୁଜ ଭାରତ ମିଶନ
50	ଜି.ଆଇ.ଏସ୍.	ଭୌଗଳିକ ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ
51	ଜି.ଏଲ୍.ଇ.ଏସ୍.	ସମୂହ ଅବକାଶ ନକଦାକରଣ ସ୍କିମ୍
52	ଜି.ଓ.ଆଇ.	ଭାରତ ସରକାର
53	ଜି.ଓ.ଓ.	ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
54	ଜି.ପି.ଏସ୍.	ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ପୋଲିସିନ୍ ସିଷ୍ଟମ
55	ଜି.ଏସ୍.ବି.	ଗ୍ରାନୁଲାର୍ ସର୍ବ୍ ବେସ୍
56	ଜି.ଏସ୍.ଡି.ପି.	ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ
57	ଜି.ଏସ୍.ପି.ସି.ଏଲ୍.	ଗେଡକୋଲ୍ ସେଲ୍ ପାଞ୍ଚାଜ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍
58	ଜି.ଏସ୍.ଟି.	ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା କର
59	ଏଚ୍ ଆକ୍ସ ଟି	ହୋଲ୍ଡିଂ ଏବଂ ପରିବହନ
60	ଏଚ୍.ଏଲ୍.ବି.	ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ପୋଲ
61	ଆଇ.ବି.ଏମ୍.	ଭାରତୀୟ ମାଇନିଂସ୍ ବ୍ୟୁରୋ
62	ଆଇ.ସି.ଏ.ଆଇ.	ଭାରତର ଚାଟା ଆକାଉଣ୍ଟେଣ୍ଟ୍ ସଂଗଠନ
63	ଆଇ.ସି.ଆର୍.	ସୁଧ କଭରେଜ୍ ଅନୁପାତ
64	ଆଇ.ସି.ଜେଡ୍.ଏମ୍.ପି.	ସମନ୍ୱିତ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକଳ୍ପ
65	ଇଡ୍.କୋ	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ
66	ଆଇ.ଜି.ସି.	ବର୍ଦ୍ଧନଶୀଳ ସବୁଜ ବଳୟ
67	ଆଇ.ଆଇ.ଏଫ୍.ଏମ୍.	ଭାରତୀୟ ବନ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥାନ
68	ଆଇ.ଆର୍.	ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ
69	ଆଇ.ଆର୍.ସି.	ଭାରତୀୟ ସଡ଼କ କଂଗ୍ରେସ୍
70	ଆଇ.ଏସ୍.ଏଫ୍.ଆର୍.	ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟ ବନ ରିପୋର୍ଟ
71	ଆଇ.ଟି.ସି.	ଇନପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍
72	ଜେ.ଏଫ୍.ଏମ୍.	ଯୁଗ୍ମ ବନ ପରିଚାଳନା
73	ଜେ.ପି.ଭି.	ଯୁଗ୍ମ ସରକମିନ୍ ଯାତ୍ରା/ ଗସ୍ତ
74	ଜେ.ଜେ.ଏଲ୍.	କୋଣାର୍କ ଝୋଟ ଲିମିଟେଡ୍
75	ଜେ.ଡ୍.ଏସ୍.ଏସ୍.ଏସ୍.	କଳିଙ୍ଗ ଯୋଜ୍ଞା ନିରାପତ୍ତା ସେବା
76	ଏଲ୍.ଟି.ଏଲ୍.	ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଲିଙ୍କେଜ୍
77	ଏମ୍.ଏ.ସି.ଟି.	ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାମୀ ପ୍ରାଧିକରଣ
78	ଏମ୍.ଏ.ପି.	ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା
79	ଏମ୍.ସି.ଏଲ୍.	ମହାନଦୀ କୋଲ୍ ଫିଲ୍ଡ୍ ଲିମିଟେଡ୍
80	ଏମ୍.ଡି.ଏଫ୍.	ମଧ୍ୟମ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
81	ଏମ୍.ଏନ୍.ଆର.ଇ.	ନୂତନ ଏବଂ ନବୀ କରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ମହାଲୟ
82	ଏମ୍.ଓ.ଇ.ଏଫ୍. ଆଣ୍ଡ ସି.ସି.	ପରିବେଶ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମହାଲୟ
83	ମୋଥ	ସଡ଼କ ପରିବହନ ଏବଂ ରାଜପଥ ମହାଲୟ
84	ଏମ୍.ଓ.ୟୁ.	ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଅଣ୍ଟରଷ୍ଟାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
85	ଏମ୍.ଏସ୍.ଏ.	ମିଲିୟନ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ୍ ଆକ୍ଟେଲ୍
86	ଏମ୍.ଏସ୍.ଏମ୍.ଇ.	ଅଣ୍ଟ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ
87	ଏମ୍.ଟି.	ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍
88	ନାବାଡ଼ି	ଜାତୀୟ କୃଷି ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ୍
89	ଏନ୍.ଏ.ସି.	ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଷଦ
90	ଏନ୍.ଏ.ପି.	ଜାତୀୟ ବନାଜରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
91	ଏନ୍.ବି.ଏମ୍.	ଜାତୀୟ ବାର୍ଡ଼ିଂ ମିଶନ
92	ନେସ୍କୋ	ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା
93	ଏନ୍.ଏଫ୍.ପି.	ଜାତୀୟ ବନ ନୀତି
94	ଏନ୍.ଏଚ୍.	ଜାତୀୟ ରାଜପଥ
95	ଏନ୍.ଏଚ୍.ଏ.ଆଇ.	ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପ୍ରାଧିକରଣ
96	ଏନ୍.ଆଇ.ଟି.	ଜାତୀୟ ପ୍ରେମ୍ୟୋଗିକା ସଂସ୍ଥାନ
97	ଏନ୍.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. କୋଡ୍	ଜାତୀୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂହିତା
98	ଓ.ବି.ଡି.ଏ.	ଓଡ଼ିଶା ବାର୍ଡ଼ିଂ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା
99	ଓ.ସି.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ
100	ଓ.ସି.ପି.ଏଲ୍.	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍
101	ଓ.ଇ.ଏମ୍.ଏଫ୍.	ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠି
102	ଓ.ଇ.ଆର୍.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମକ ଆୟୋଗ
103	ଓ.ଏଫ୍.	ମୁକ୍ତ ବନ
104	ଓ.ଏଫ୍.ଡି. କୋଡ୍	ଓଡ଼ିଶା ବନ ବିଭାଗ ସଂହିତା
105	ଓ.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଡି.ପି.	ଓଡ଼ିଶା ବନ ବିଭାଗୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ
106	ଓ.ଏଚ୍.ପି.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ
107	ଓ.ଏମ୍.	କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନ
108	ଓ.ଏମ୍.ବି.ଏ.ଡି.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
109	ଓ.ଏମ୍.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ
110	ଓ.ପି.ସି.ଏଲ୍.	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି କନ୍ସର୍ଭେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍
111	ଓ.ପି.ଟି.ସି.ଏଲ୍.	ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
112	ଓ.ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି.	ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ
113	ଓ.ଏସ୍.ସି.ଏସ୍.ସି.ଏଲ୍.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
114	ଓ.ଏସ୍.ଆର୍.ଟି.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ
115	ଓ.ଟି.ସି.	ଓଡ଼ିଶା ଚୂନେରା ସଂହିତା
116	ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି.	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଏବଂ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ
117	ଓ.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏସ୍.ଏସ୍.ବି.	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସେରେକ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍
118	ପି.ଏ.ସି.	ଲୋକ ଲେଖା ସମିତି
119	ପି.ଏ.ସି.ଏସ୍.	ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ସମବାୟ ସମିତି
120	ପି.ସି.ସି.ଏଫ୍. ଆଣ୍ଡ୍ ଏଚ୍ ଓ ଏଫ୍.ଏଫ୍.	ପ୍ରମୁଖ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଏବଂ ଫରେଷ୍ଟ ବଳ ମୁଖ୍ୟ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
121	ପି.ସି.ସି.ଏଫ୍. (ଡିପ୍ଲୋ.ଏଲ୍. ଆଣ୍ଡ୍ ସି.ଡିପ୍ଲୋ.ଏଲ୍.ଡିପ୍ଲୋ.)	ପ୍ରମୁଖ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ତଥା ମୁଖ୍ୟ ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଡ୍ଵାଡ଼େନ୍)
122	ପି.ସି.ୟୁ.	ପାସେଞ୍ଜର କାର୍ ମ୍ୟୁନିଟ୍
123	ପି.ଇ.ଜି.	ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି
124	ପି.ଏମ୍.ସି.	ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପରିଚାଳନା ପରାମର୍ଶଦାତା
125	ପି.ଏମ୍.କେ.ଏସ୍.ଡ୍ରା.ଇ.	ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଆଇ ଯୋଜନା
126	ପି.ଓ.	ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ
127	ପି.ଓ.ଏଲ୍.	ପେଟ୍ରୋଲ୍ ଡେଲି ଏବଂ ଲୁହ୍ କାଷ୍
128	ପି.ଏସ୍.ୟୁ.	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
129	ପି.ଭି.	ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ
130	ପି.ଡିପ୍ଲୋ.ଡି.	ଲୋକ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ
131	ଆର୍. ଆଣ୍ଡ୍ ବି.	ରାସ୍ତା ଏବଂ କୋଠାବାଡ଼ି
132	ଆର୍.ଡି.	ହାସ୍ତକ୍ଷ୍ମ ଦୂରତ୍
133	ଆର୍.କେ.ଏମ୍.	ରନିଂ କିଲୋମିଟର
134	ଆର୍.ଏମ୍.ସି.	ରାଉରକେଲା ସହରାଞ୍ଚଳ ନିଗମ
135	ଆର୍.ଓ.	ରେଞ୍ଜି ଅଧିକାରୀ
136	ଆର୍.ଓ.ସି.ଇ.	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଫେରସ୍ତ
137	ଆର୍.ଓ.ଇ.	ଅଂଶଧନରେ ଲାଭ
138	ଆର୍.ଓ.ଆର୍.	ଫେରସ୍ତର ହାର
139	ଆର୍.ଓ.ଆର୍.ଆର୍.	ପ୍ରକୃତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ହାର
140	ଏସ୍.ଡି. ଆଣ୍ଡ୍ ଟି.ଇ.	ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା
141	ଏସ୍.ଡି.ବି.ସି.	ସେମି ଡେନ୍ସ ବିଗୁମନସ୍ କଂକ୍ରିଟ୍
142	ଏସ୍.ଇ.	ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ ଯତ୍ନ
143	ଏସ୍.ଏଫ୍.ଡି.ଏ.	ରାଜ୍ୟ ବନ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା
144	ଏସ୍.ଏଫ୍.ପି.	ରାଜ୍ୟ ବନ ନୀତି
145	ଏସ୍.ଏର୍.	ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ
146	ଏସ୍.ଏମ୍.ସି.	ମୂଲ୍ୟ ଆଦାନ ସଂରକ୍ଷଣ
147	ଏସ୍.ଓ.	ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ
148	ଏସ୍.ଓ.ଆର୍.	ଦର ଖସଡ଼ା
149	ସାଉଥକୋ	ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା
150	ଏସ୍.ପି.ଏସ୍.ଇ.	ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
151	ଏସ୍.ଏସ୍.ଓ.	ସମକାଳୀନ ସିଲଭିକଲ୍‌ଚରାଲ୍ ଅପରେସନ
152	ଏସ୍.ଏସ୍.ଏସ୍.	ସୁରକ୍ଷା ସମାଧାନ ସେବା
153	ଟି.ଏ.ସି.	ବୈଷୟିକ ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି
154	ଟି.ଡି.ଏସ୍.	ଉତ୍ପାଦନରେ ବିଯୁକ୍ତ ଟିକସ
155	ୟୁ.ଏ.	ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥା
156	ୟୁ.ଏ.ଭି.	ମାନବବିହୀନ ବାୟୁ ଯାନ
157	ୟୁ.ସି.	ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର
158	ଭି.ଡି.ଏଫ୍.	ଯାନ ନଷ୍ଟ ହେବା କାରକ
159	ଭି.ଡି.ଏଫ୍.	ଅତ୍ୟଧିକ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
160	ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍.	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି
161	ଝେଙ୍କୋ	ପଶ୍ଚିମ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା
162	ଡି.ଏମ୍.ଏମ୍.	ଝେଙ୍କ ମିଳ୍ମ ମାଳାଦମ୍
163	ଡି.ଏମ୍.ପି.	କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା
164	ଡି.ଏମ୍.ଏସ୍.	କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ

© COMPTROLLER AND
AUDITOR GENERAL OF INDIA
www.cag.gov.in

www.agodisha.gov.in